

## TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU

Başkan	: Av.Atilâ Sav.....	ANKARA
Başkan Yardımcısı	: Av.Gülçin Çaylıgil.....	İSTANBUL
Başkan Yardımcısı	: Av.Güneş Atabay.....	İZMİR
Genel Sekreter	: Av.Teoman Evren.....	ANKARA
Sayman Üye	: Av.Nejat Oğuz.....	ANKARA
Üye	: Av.Merih Sezen.....	İSTANBUL
Üye	: Av.Vedat Burcuoğlu.....	EALİKESİR
Üye	: Av.Hilmi Becerik.....	AYDIN
Üye	: Av.Turgut Bulut.....	BURSA
Üye	: Av.Ziya Bilge.....	ADANA
Üye	: Av.Hilmi Boztepe.....	SAMSUN

## TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ DISİPLİN KURULU

Başkan	: Av.Davut Selçuki.....	AYDIN
Üye	: Av.Niyazi Ağırnaşlı.....	ANKARA
Üye	: Av.Ekrem Özkunt.....	İSTANBUL
Üye	: Av.İlhami Güven.....	ANKARA
Üye	: Av.Mahver Öztop.....	MERSİN
Üye	: Av.Alp Selek.....	İSTANBUL
Üye	: Av.Hayati Ekşi.....	ELAZIĞ

## TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ DENETLEME KURULU

Üye	: Av.Metin İsfendiyar.....	BURSA
Üye	: Av.Mahır Can Ilıcak.....	ANKARA
Üye	: Av.Nuran Yulağ.....	İZMİR

#### XIV. GENEL KURUL DELEGE LİSTESİ

##### ADANA

- 1-Av. Ziya Bilge (+)  
2-Av. Naci Karaaslan  
3-Av. Özen Çubukçu (+)

##### ADİYAMAN

- 1-Av. Yalçın Nakiboğlu  
2-Av. A. Şeref Bilgiç

##### AFYON

- 1-Av. Turhan İmre (+)  
2-Av. Selahattin Çay

##### AĞRI

- 1-Av. Mehmet Ali Aslan  
2-Av. Haşmet Atahan (+)

##### AMASYA

- 1-Av. Adil Çıtak  
2-Av. Zeki Gönenç (+)

##### ANKARA

- 1-Av. Atılâ Sav (+)  
2-Av. Nejat Oğuz (+)  
3-Av. Teoman Evren (+)  
4-Av. İlhami Güven (+)  
5-Av. Mahir Can Ilıcak (+)  
6-Av. Atilla Elmas (+)  
7-Av. Özbey İmamoğlu (+)  
8-Av. Ümit Tecman  
9-Av. Ayhan Ören (+)  
10-Av. Ahmet Galip Orhun (+)  
11-Av. Saffet Nezihi Bölükbaşı (+)  
12-Av. Bilgin Yazıcıoğlu (+)  
13-Av. Sabahattin Bilge (+)

##### ANTALYA

- 1-Av. Bahattin İzgi (+)  
2-Av. Ethem Soykam (+)

##### ARTVİN

- 1-Av. Nihat Ata  
2-Av. Erdal Taşkan

##### AYDIN

- 1-Av. Ahmet Kaan Ege (+)  
2-Av. Osman Zeki Özturanlı (+)

##### BALIKESİR

- 1-Av. Vedat Burcuoğlu (+)  
2-Av. Nihat Kosava (+)

##### BOLU

- 1-Av. Doğan İleri  
2-Av. Necmettin Sami Miroğlu

##### BURSA

- 1-Av. Turgut Bulut (+)  
2-Av. Metin İsfendiyar (+)  
3-Av. Emin Ergin (+)

##### BURDUR

- 1-Av. Necmettin Arslan  
2-Av. Hüseyin Öktem (+)

##### ÇANAKKALE

- 1-Av. Mustafa Ergun Baksı  
2-Av. Burhan Cahit Altan

##### ÇORUM

- 1-Av. Cevdet Saraçer (+)  
2-Av. M. Atıf Çelebi (+)

##### DENİZLİ

- 1-Av. Aziz Behçet Çonakoğlu (+)  
2-Av. Şükrü Güngör (+)

##### DIYARBAKIR

- 1-Av. Yücel Önen (+)  
2-Av. M. Turgut Akın (+)

##### EDİRNE

- 1-Av. Sabahattin Şenveli  
2-Av. Sıtkı Onaran

##### ELAZIĞ

- 1-Av. Necati Özkaya  
2-Av. Hayati Ekşi (+)

## ERZİNCAN

- 1-Av.Şerafettin Emiroğlu (+)  
2-Av.Mustafa Yıldırım (+)

## ERZURUM

- 1-Av.Abdülkadir Eryurt ( )  
2-Av.İbrahim Bilci (+)

## ESKİŞEHİR

- 1-Av.Şahap Demirer (+)  
2-Av.A.Yılmaz Tokman (+)

## GAZİANTEP

- 1-Av.Cemalottin Güçdemir (+)  
2-Av.M.Zihni Kutlar

## GİRESUN

- 1-Av.Ahmet Ersoy (+)  
2-Av.Hayati Topallı (+)

## GÜMÜŞHANE

- 1-Av.Atilla Adiloğlu  
2-Av.Süleyman Aydın

## HATAY

- 1-Av.Nabi İnal (+)  
2-Av.Asım Tekin Yurtman (+)

## İSPARTA

- 1-Av.Hakkı Turan Öner  
2-Av.Güngör Çakmakçı

## İSTANBUL

- 1-Av.Orhan Apaydın (+)  
2-Av.Mehmet Ali İkizer (+)  
3-Av.Merih Sezen (+)  
4-Av.İlhan Baykent  
5-Av.Orhan Argüden  
6-Av.Ayten Dik (+)  
7-Av.Gülçin Çaylıgil (+)  
8-Av.Ekrem Özkunt (+)  
9-Av.Nebil Varuy4 (+)  
10-Av.Mesut Ozansu (+)

11-Av.Haydar Özdemir (+)

12-Av.Hüseyin Aydın (+)

13-Av.Müşir Kaya Canpolat (+)

14-Av.Aydın Aybay

15-Av.Alp Selek

16-Av.Hilmi Tolga

17-Av.Faruk Erçinsoy

18-Av.Engin Ünsal (+)

19-Av.Erdoğan Şengezer (+)

20-Av.Ruhi Diker

21-Av.Hıdır Benzer (+)

22-Av.Necatî Ertürk (+)

23-Av.Turgut Kazan (+)

24-Av.Ali Yaşar (+)

## İZMİR

1-Av.Cengiz İlhan (+)

2-Av.Güneş Atabay (+)

3-Av.Güney Dinç (+)

4-Av.Nuran Yuluğ (+)

5-Av.Riyaz Kayhan (+)

## KARS

1-Av.Ali Avşar

2-Av.Zeki Kara

## KASTAMONU

1-Av.Muhittin Erbaş

2-Av.Mehdi Keskin

## KAYSERİ

1-Av.M.Bülent Özkuran

2-Av.İlhan Akşehirlioğlu

## KIRILARELİ

1-Av.İbrahim Mekki Ülgen

2-İsnet Akın

## KIRSEHİR

1-Av.Şemseddin Velibeyoğlu (+)

2-Av.Orhan Tekmekçioğlu

## FOCAELİ

1-Av.Şinasi Yoldan

2-Av.İbrahim Önen

KONYA

- 1-Av.İhsan Onar (+) SAKARYA  
2-Av.Doğan Reyhanlı (+) 1-Av.Nadir Latif İslan (+)  
2-Av.Özdenir Apaydın (+)

KÜTAHYA

- 1-Av.Ahmet Güner (+) SAMSUN  
2-Av.Mustafa Peçen (+) 1-Av.Metin Turgut (+)  
2-Av.Hilmi Boztepe (+)

MALATYA

- 1-Av.M.Hayrettin Abacı (+) SİNOP  
2-Av.Nebahat Önal (+) 1-Av.Ali Galip Ergül (+)  
2-Av.Hasan Ülvi Sarabil (+)

MANİSA

- 1-Av.Yüksel Keskin (+) SİVAS  
2-Av.H.Hüseyin Saçaklıoğlu (+) 1-Av.Ali Yeke  
2-Av.Ali Söylenezoğlu (+)

KAHRAMANMARAŞ

- 1-Av.Selahattin Aydın  
2-Av.Öner Çırağil (+) SIIRT  
1-Av.Cevdet Aydın  
2-Av.Fikri Şendur

MARDİN

- 1-Av.Celil Can  
2-Av.Sabri Düzgören TEFİRDAĞ  
1-Av.Ahmet Rifat Verdigil  
2-Av.Refik Gürol

MERSİN

- 1-Av.Şengün Erdoğan (+) TOKAT  
2-Av.Mahver Öztıp (+) 1-Av.Cenil Yoğurtçuoğlu  
2-Av.İl.Orhan Yıldız

MUĞLA

- 1-Av.Gürkan Tözün  
2-Av.Selahattin Baba TRABZON  
1-Av.Adil Tuğrul  
2-Av.Necmi Duman

MUS

- 1-Av.Y.İzzet Bingöl  
2-Av.Burhan Bozkurt URFA  
1-E.Sabri Öncel (+)  
2-Av.M.Kemal İzol (+)

NEVŞEHİR

- 1-Av.Dilaver Özay  
2-Av.A.İhsan Açıkgöz UŞAK  
1-Av.İsmet Çalık  
2-Av.M.Selahattin Yüksel (+)

NIĞDE

- 1-Av.Sinan Kalyon  
2-Av.İsmail Güven (+) VAN  
1-Av.Burhan Koçak  
2-Av.Hüsnü Ayhan

ORDU

- 1-Av.Ahmet Göncü (+) YOZGAT  
2-Av.İhsan Nuri Topkaya (+) 1-Av.Ünal Allıoğlu (+)  
2-Av.Ali Karuran Özkan (+)

RİZE

- 1-Av.Osman Çalışkan  
2-Av.Hüseyin Suyabatmaz (+) ZONCULDAK  
1-Av.Kamil Panila (+)  
2-Av.Durhan Karaçelik (+)

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ XIV.OLAĞAN GENEL KURULU  
G Ü N D E M İ

Toplantı Tarihi :16-17-18 Mayıs 981  
Toplantı Yeri :TSE Toplantı Salonu  
Toplantı Saati :10.00

- 1-Yoklama
- 2-Birlik Başkanının toplantıyı açışı,
- 3-Bir Başkan, Bir Başkan Vekili ve iki Üyeden kurulu Genel Kurul Başkanlık divanı seçimi,
- 4-Saygı duruşu,
- 5-Ankara Barosu Başkanının konuşması,
- 6-Meslekte 40 yıl çalışanlar ile Türkiye Barolar Birliği organlarında görev yapanlara plaket verilmesi töreni,
- 7-Birlik Yönetim Kurulunun çalışma raporu, blânço,gelir-gider ve giderlerin bütçe ile mukayese tablolarının ve Denetleme Kurulu raporunun okunması ve görüşülmesi,
- 8-Geçmiş dönem çalışmalarından dolayı Birlik Yönetim Kurulunun ibrası,
- 9-Ankara dışındaki illerden seçilen üyelere Avukatlık Yasasının 112/2. maddesi uyarınca ödenecek yolluk, ikamet ve diğer zorunlu giderlerin tesbiti,
- 10-Birliğin akçalı durumu konusunda görüşme açılması ve Avukatlık Yasasının 65.maddesi hakkındaki önerinin görüşülmesi,
- 11-Gelecek dönem bütçesi ile bütçe yönetmeliğinin görüşülmesi ve kabulü
- 12-Barolardan alınacak Türkiye Barolar Birliği keseneklerinin saptanması,
- 13-Seçimler,
  - a)Türkiye Barolar Birliği Denetleme Kurulu için üç asil ve üç yedek üyesinin seçimi,
- 14-Yerli ve Yabancı kongrelere gidecek delegelerin seçilmesi veya bu konuda Yönetim Kuruluna yetki verilmesi,
- 15-Gelecek Olağan Genel Kurul Toplantısının zaman ve yerinin saptanması,
- 16-Dilekler,
- 17-Birlik Başkanının kapanış konuşması,

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ XIV.GENEL KURULU

Atılâ SAV : Çoğunluk sağlanmıştır, toplantıyı açıyorum, Genel kurulu yönetmek üzere oluşturulması gereken başkanlık divanı için arkadaşlarımız önerge verdiler önergeyi bilginize sunuyorum.

Genel Kurul Başkanlığına,

Genel Kurulumuzun Divan Başkanlığına, Sayın Avukat İhsan ONAT, KONYA ve 2. Başkanlığına Galip ORHUN yazmanlıklara Avukat Atila YILMAZ, Avukat Mahir ACANUCA, Avukat Güney DİNÇ , bu konuda başka öneri varmı. Başka öneri olmadığına göre bu öneriyi oyunuza sunuyorum, kabul buyuranlar, Kabul etmeyenler, kabul edilmiştir. Sayın Başkan İhsan ONAT, Başkan Yardımcılığına sayın Galip ORHUN buyurulanlar, Divanın öbür üyelerinin seçimini arkadaşlarımız tamamlayacaklar, teşekkür ederim.

Avukat İhsan ONAT, DİVAN BAŞKANI: Türkiye Barolar Birliğinin değerli üyeleri, divan başkanlığı ve başkan yardımcılığı için bize gösterilen güvene şükranlarımızı sunuyorum. Divanın tam teşekkül edebilmesi için kâtipliklere de seçim yapmamız gerekiyor. Bir öneri varmı efendim, önerge yokmu efendim? Başka öneri olmadığına göre Turgut AKIN'ı oylarınıza sunuyorum, kabul edenler? etmeyenler? kabul edilmiştir, arkadaşımızı divana davet ediyorum. Selahattin YÜKSEL beyefendiyi takdim ediyor Behçet ÇAMAKOĞLU arkadaşımız başka aday olmadığına göre oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, kabul etmeyenler, arkadaşımızıda divana davet ediyorum.

Değerli üyeler toplantıya başlamadan önce gündemin 4. maddesine göre Büyük ATATÜRK'le geçen dönemden bu döneme kaybettiğimiz arkadaşlarımız için ve aziz şehitlerimizin anıları için sizleri bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum.

Gündemimizin 5. maddesine gelmiş bulunuyoruz, 5. maddeye göre Ankara Baro Başkanı Sayın Muammer AKSOY'un konuşması gerekiyor sayın Muammer AKSOY'u kürsüye davet ediyorum.

Muammer AKSOY: Sayın Başkan, Sayın Konuklar, Türkiye Barolar Birliğinin sayın üyeleri; değerli arkadaşlarım. Hepinizi Ankara Barosu adına sevgi ve saygılarla selamlarım. İnsanoğlunun bugüne kadar bulduğu yönetim biçimleri içinde en az sakıncalı olanı yararları sakıncalarından daha ağır basanı ve insan haysiyetine en yaraşanı, insanın mutluluğunu sağlamada en başarılı olanı çoğulcu çağdaş demokrasidir. Çoğulcu demokrasinin en önemli öğelerinden biri ise meslek kuruluşlarıdır. Yasal baskı grupları olarak nitelendirdiğimiz meslek kuruluşları, yalnız omeslek mensuplarının yararlarını çıkarlarını korumakla kalmaz. Aynı zamanda sosyal güçler dengesinin gerçekleşmesinde vazgeçilmez bir öğe olarak toplumsal uzlaşmaya ulaşmada büyük katkıda bulunurlar.

Zaten somut yaşamda ulusal irade çeşitli çıkar ve meslek mensupları arasındaki karşılıklı ödün vermeler sonucu ulaşılan uzlaşmalar biçiminde kendisini gösterir. Bu meslek örgütleri arasında hukukçuların meslek kuruluşları toplum yaşamını adaletin büyük önemi nedeniyle çok özel bir yer işgal ederler. Çünkü adaletin ciddi olarak aksadığı bir ülkede devlet yaşamının temelinde bir çöküntü var demektir. Ve bu çöküntü bir süre sonra tümdevlet yapısına yansır.

Kuvvet adayalı bir toplum düzeni köksüz büyük bir ağaca benzer. İlk fırtınada devrilmeye mahkumdur. Toplumu ve kişileri her bunalıma içten ve dıştan gelecek tehlikelere karşı dayanıklı yapan vatandaşların toplum düzenine duydukları bağlılıktır ki, bu'da ancak ve ancak her toplum, her gün, somut biçimde gerçekleşen herkesin paylaştığı ve yararlandığı adalet sayesinde sağlanabilir. İşte bu nedenle hem büyük devlet adamları, büyük düşünürler deevletin temeli adalettir diyorlar.

Adaletin gerçekleşmesi için görevli hukukçuların bir kısmının varlığı hiç değilse ülkemizde sözkonusu olamamaktadır. Hakimlerin ve yargıçların savcılarının örgütlenmesi yasaktır. Şu halde adaletle ilgili hak arama ile ilgili konularda bunu ortaya koyabilecek ve bunun mücadelesini verebilecek meslek kuruluşu sadece avukatların meslek kuruluşu olacaktır.

Hele sanık olarak devletin temsilcileri karşısında karakoldan idam sehпасına kadar hesap verme durumunda kalabilen her vatandaşın savunmaya ilişkin çıkarlarını tartışma götürmez ve vazgeçilmez hak ve yararlarını koruyacak dile getirecek bundan başka görevlerini kötüye kullanan yetkililer karşısında bireyin ezilmesini önleyecek meslek kuruluşu yalnızca barolar ve onların Türkiye düzeyindeki Birliği'dir. Aslında avukatların meslek kuruluşları olan Barolar ve onların güçlerini nefsinde birleştirmiş olan Türkiye Barolar Birliğinin meslek mensuplarının maddi çıkarlarını korumaktan çok büyük bir özellik taşıyan avukatlık mesleğinin gereği gibi yerine getirebilmesinin sağlayacağı koşulları yaratmak ve bu doğrultudaki yasal kurumların yaratılmasına katkıda bulunmaktadır.

Başka deyimle, mesleğin manevi çıkarlarını sağlamak Türkiye Barolar Birliği'nin bir numaralı ödevidir. Çünkü avukatlık hak için mücadele Hukuk Filozofu Yeringin bir deyimini buraya aktaracak olursak "Hak uğrunda savaş mesleğidir". Bu hak için mücadelede avukatın parmaklarını, avukatın kolunu ve elini balaayan avukatın ayağını bağlayan, avukatın dilini bağlayan bağları yok etmek ve meslekte görevini hakkıyla yerine getirmesinden ötürü uğradığı saldırıları ve başka tür sakıncaları gidermek bu sorunlar üzerinde tam bir duyarlılıkla duyarak önlemler alınmasını sağlamak, avukatların ve özellikle onların bütünü demek olan Barolar Birliğinin ana görevidir.

İşte bunun içindir ki, Baroların ve Barolar Birliğinin kendi meslek gruplarının çıkarlarını koruması ile başka alanlardaki meslek kuruluşlarının kendi meslek çıkarlarını koruması arasında büyük fark vardır. Avukat'ların meslek kuruluşlarının mesleğin manevi alandaki çıkarlarını koruma doğrultusunda yukarıda sözünü ettiğimiz girişimleri ve çabaları aslında Avukat'ların çıkarlarını koruma değil vatandaşın yaşamsal nitelikteki temel hak ve hak ve dokunulmazlıklarını garanti etme niteliğindedir. Evet ülke'de hak ve adaletin egemen olması için mücadele etmek demektir. Avukatların meslek kuruluşları vatandaşın savunma hakkının kişi güvenliğinin ve bunlara bağlı tüm dokunulmazlıkların bekçisidir, ve bekçisi olmak zorunluğundadır.



Şu halde Türkiye Barolar Birliği'nin toplantıları başka hiç bir kuruluşun toplantılarıyla kıyaslanamayacak toplumun, ve bireyin kaderini ilgilendiren toplantılardır. Bugünkü koşullarda ise bu önem çeşitli bakımlardan kat kat artmıştır. Şimdi Barolar Birliğine ve Barolara düşen somut görevler ve bazı öneriler üzerinde bir kaç cümle ile durmadan önce yaşadığımız günlerin hukuk düzeni bakımından taşıdığı olaganüstü özelliğe kısaca değinmek isterim. Ülkemizde yıllardan beri ama özellikle 1980'de ve buna bağlı olarak Can güvenliğinin yok edilişi, gittikçe artan bir hızla tırmanmış ve devletin temellerini sarsan, varlığını ve bütünlüğünü tehdit eden vatandaşı dayanılmaz bir huzursuzluk içine sürükleyen korkunç bir düzeye ulaşmıştır. Bir çok insan, hatta toplum yaşamımızda çok önemli yerler işgal etmiş insanlar sırf siyasal görüşlerinden ötürü barbarca öldürülmüşlerdir. Hem de örgütlenmiş kişiler tarafından sistemli ve planlı olarak.

Adam öldürme holdingleri toplumumuzun bünyesini bir kanser gibi öyle sarmıştı ki, değil toplanma hürriyet. seyahat hürriyeti, fikirleri açıklama hürriyeti gibi özgürlükler kişinin sadece işyerine kadar okuluna kadar gidip gelmesi ,kahvehanede, lokanta da ve vinde oturabilmesi çok tehlikeli davranışlar düzeyine ulaşmıştır. Her vatandaş üzerine her an gelebilecek kurşunu hesaba katarak endişe içinde yaşayan devletsiz dönemdeki insanların ruh durumunu yaşar hale gelmiştir.

Yeri gelmişken belirtmeden geçmiyeceğiz ki, bu cinayetleri arka planda planlayan ve zavallı gençleri birer robot gibi kullanan asıl faillerin görünmez ellerin ana amacı kuşkusuz başka türlü düşünenlerin öldürülmesinden canavarca zevk almak değil demokrasinin ortamını tamamiyle yok ederek bütün demokratik kurumlara ö ve çözümlere olan güvenini temelden tahdit ederek bir dikte rejimini gerçekleştirmenin koşullarını ve ortamını hazırlamaktır.

İşte can güvenliğinin ve kişi huzurunun böylece ne yok olduğu bir toplumda demokrasiden özgürlüklerden ,özgürlüklerden,hukuk devleti ilkelerinden ve dokunulmazlıklardan söz etmek aslında gerçekle alay etmekten başka bir anlam taşıyamaz.

Bütün bu yüksek değerlerler ancak can güvenliğinin sağlandığı bir ortamda işlerliğe ve anlama sahip olabilir. Bu nedendir ki can güvenliğini yeniden sağlamak, hukuk devleti ilkelerini ve özgürlükleri kâğıt üstündeki boş laflar olmaktan çıkararak gerçek yaşamda uygulanabilen canlı kurum ve kuramlar haline getirmek demokratik kurum ve kuruluşlara işlerlik kazandırabilmek amacıyla çeşitli alanlardaki özgürlüklerin geçici olarak ciddi ölçüde kısıtlanmış bulunmasını kaçınılmaz bir sonuç olarak anlayışla karşılamak hukukçu ünvanına layık kişilerden beklenecek, faziletin gerçekçiliğinin ve toplumsal gereksinmelere gözünü kapamayan akılcılığın zorunlu bir sonucudur.

Bazı hukuk kuralları ve kurumları öylesine kutsaldır ki, onların bir süre için dahi askıya alınmasını kabul etmekten se, binlerce insanın ölmesini, hatta devletin parçalanmasını, toplumun savaşın eşiğine bile sürüklenmesini kabul etmek, göze alınmalıdır ve yerinde olur diyecek kadar bağınaz ve yaşama yabancı bir düşüncü çağdaş hukuk anlayışı asla kabul edemez.

Hukuk devleti ilkeli son derece değerlidir. Özgürlükler ve demokratik kuruluşlar çağdaş insanın mutluluğunu sağlayabilmenin ön koşuludur. Ama can güvenliği ortadan kalkmışsa terör, her yerde insan oğlunu esiri haline getirmişse, ülke iç savaş tehlikesi ile burun buruna gelmişse, bu durum sürdükçe özgürlüklerin ve dokunulmazlıkların olağa dönemlerdeki ölçülerde uygulanmaları yararlı değil, ancak zararlı ve son derece tehlikeli sonuçlar doğurabilir.

Bir toplumda önce can güvenliği ve asayiş normal bir ölçüde sağlanır, ondan sonradır ki, özgürlükler ve dokunulmazlıklar olumlu meyvelerini verebilirler. Gerçek hukukçu toplumun içinde bulunduğu olağanüstü durumu ve bu durumun gerektirdiği olağanüstü önlemleri görmezlikten gelerek normal zamanlar için yerinde ve yararlı olan ama olağanüstü dönemlerdeki özel koşullardan ötürü toplum-un ve milyonlarca kişinin zararına sonuçlar doğruna kural ve kurumları körükörüne savunan bir anlayışa sahip olamaz.

Toplumun ve bireyin can güvenliğini sağlamak gibikivedi ve bir an için dahi askıya alınamaz yaşamsal gereksinmelerin

karşılanabilmesi uğruna uygulanmaları ileriye bırakılabilecek nitelikteki hak ve dokunulmazlıklardan geçici olarak ödün verebilir ve mutlaka vermelidir.

Kısacası; 1981'in yarısını aşmış Türkiye'de durum öyle idi ki, orada bir numaralı hukuksal sorunu, bir numaralı siyasal sorunu, bu numaralı toplumsal sorunu önce cangüvenliğini kişilerin ve toplumun güvenliğini, yani asayişin sağlamak oluşturuyordu. Bu amaç doğrultusunda olağan üstü sıkı önlemler almak özgürlükleri ve dokunulmazlıkları gerektiği ölçüde kısıtlamak bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu nedenle 12 Eylül'den sonra ki, özgürlük kısıtlamalarını genelde benimsemek, hukuk anlayışına, hukuk devleti idealine, demokrasi inancına asla aykırı düşemez. Hatta doğru bir hukuk anlayışının hukuk devleti ve özgürlüklerin ve demokrasiyi gerçekçi bir biçimde savunmanın kaçınılmaz sonucudur, kanısındayım.

Bu noktadaki görüşlerimi arkadaşlara dağıtılan ve Ankara Barosu Başkanı olarak Baromuzun dergisinde yayınlanmış şiddet hareketleri ve işkenceye karşı önlemler başlıklı yazımda ayrıntılarıyla dile getirdiğim için bu konuda oraya yorumlamakla yetiniyorum. Arkadaşlara sanıyorumki, bu broşür dağıtılmış olacaktır.

Ancak; Can güvenliğini sağlamak için özgürlükleri kısıtlamak bazı dokunulmazlıkları ve hukuk devleti kurallarını geçici olarak askıya almak yerinde sayılır ve kabul edilebilirse de örgütlenmiş terörü önlemek için dahi işkenceye başvurulması asla hoşgörü ile karşılanamaz. Hele biz hukukçular insanlığa karşı en büyük suç olan ve insan haysiyetinin ayaklar altında çiğnenmesini ifade eden işkenceyi hiç bir amaçla kabul edemeyiz. Belirtmek isteriz ki, can güvenliğini sağlama amacıyla demokratik düzeni bile askıya alan ve büyük bir tarihsel sorumluluğu yüklenen günümüzün siyasal iktidarının kendi kendisiyle çelişkiye düşerek bazı kişilerin can güvenliğini hiçe sayanları hoş görü ile karşılayabileceği ve devletin terörünmek olan işkenceye karşı ciddi mücadele açmayabileceği asla kabul edilemez. İşkence olaylarından onlarında biim kadar üzüntü duyacakları ve bunu önleyecek önlemleri seve seve benimseyecekleri kuşkusuzdur.

Evet günümüzün iktidarının işkenceye bütün gücüyle karşı koymak istediğine içtenlikle inanıyoruz. Ne var ki, yukarı düzeydeki yetkililer işkence ile ne kadar ciddi ve samimi olarak mücadele etmek isterlerse istesinler eğer bazı objektif önlemler ve kurumlar benimsenmezse, gerçek yaşamda alt düzeydeki bazı gayretkeş yetkililerin işkenceye başvurmalarını önlemek olanaksızdır. Hukukçular görevlilerin iyi niyetinden yani subjektif garantilerden çok yasal kurumların sağladığı objektif güvencelere önem verirler.

Türkiye Barolar Birliğinin bütün uygar ülkelerde olduğu gibi Avukatın daha hazırlık kovuşturması döneminden başlayarak devreye girmesi gereken görüşünü savunması ve bu konuda tasarılar hazırlayarak yasal iktidara, siyasal iktidara duyurması çok yararlı olacaktır. Hiç değilse müdafinin sanığı, yani müvekkilini sırf işkenceye yahut baskıya uğrayıp uğcamadığını öğrenme amacıyla her an yani gözaltında iken bile görebilmesi olanağı tüm demokratik ülkelerde olduğu gibi sağlanmalıdır. İşkence uygulanmasının durdurulmasında bu gibi insanlık dışı eylemlerin derhal öğrenilmesini sağlayacak a yasal kurumlar kuşkusuz çok önemli rol oynayacaktır. Asıl bu olanakları kötüye kullanmasına karşı her türlü yasal önlemler alınmalıdır.

İşkenceye başvuran görevliler hakkında adalet mekanizmasını harekete geçirmek bir işkence olayını öğrenen bütün savcılarının ve yargıçların kaçınılmaz insanlık borcu yasal görevidir. Doğrudan doğruya savcılara ve yargıçlara bağlı adli zabitanın artık biran önce kurulması çeşitli bakımlardan olduğu gibi işkence olaylarının asgariye düşmesi bakımından da çok yararlı olacaktır. Bu noktalarda da yine dağıttığım broşüre gollamakta bulunmakla yetiniyorum.

Terör eylemcileri bakımından işkencenin önlenmesine hizmet edecek asıl etkili önlem ise, kanımızca işkenceyi bir gereksinmeye cevap veren tek araç olmaktan çıkarmaktır. Başka deyimle yakalanan sanığın konuşmasını, (çünkü konuşmamak bir yasal hak, insan hakkı) ama onun konuşmasını ve böylece suç ortaklarını ve suç delillerini ortaya koymasını sağlayan tek araç, işkence olarak kalırsa, şiddet eylemlerinin örgütlenerek işlendiği zamanımızda suç ortaklarını, suç kanıtlarını ve gizli kalmış başka suçları ortaya çıkarmak ve böylece terörün asıl kaynağına ve kökenine inmek isteye görevlilerin (iyi niyetli hatta görevlilerin) başarıya ulaşabilmek için işkence yaparak

konuŖturmanın cazibesine kendilerini kaptırmaları kolay kolay önlenemez. Ŗu halde, sanığı iŖkenceye baŖvurmaksızın konuŖturaçak insancıl bir yöntemi yaratmak şarttır. Bu'da konuŖan sanığı cezalandırmak yerine ,konuŖmayan sanığı cezalandırmak yerine konuŖan sanığı ödüllendirmektir. Suç ortaklarını ,hele genç kiŖileri robotlaŖtırarak suça azmettiren bir takım siyasi iktidar mecrunu asıl failleri somut ve objektif kanıtlarla ortaya koyan gençlerin cezaları büyük ölçüde hafifletilirse , onları konuŖturmak için iŖkenceye gerek kalmayacaktır. (Yalnız 59. maddeden bahsetmiyorum) yasalarla çok büyük ölçüde ki, (Bu hususta TBMM'ne verilmiŖ ) bir önergede vardır, kanunlaŖamayan (yine dađıtmıŖ olduğun broŖürde arkadaşlar bulacaklardır.) .

Binlerce kiŖinin yaŖamını ilgilendirmesi bakımından çok önemli bir mesleki sorunumuzda bugünlerde uygulanmakta olan bazı fiili ve yönetsel önlemlerin savunma hakkının kısıtlanması sonucunu doğurmasıdır. Terör örgütlerine katılan ,a da baŖka isnatlarla yakalanan binlerce sanığın tutuklanmıŖ olması, sanıklarla müdafilerin iliŖki kurmalarını çok zorlaŖtırmaktadır. Sıkıyönetim Mahkemelerinin ve askeri tutukevlerinin bulunduğu çevrelerde alınan bazı sıkı güvenlik önlemlerinin avukatların görevlerinin yerine getirebilmelerini ve böylece savunma hakkının gereği gibi kullanılmasını çok zorlaŖtırdığı , bu mahkemelerde görev yapmakta olan arkadaşlarımızca belirtilmektedir.

Bunlara kulak verme zorunluğundayız. Alınan bu sıkı önlemlerden bir kısmı olanakları kötüye kullanmıŖ bazı sorumsuz meslektaşlarımızın davranıŖlarından ileri gelmiŖ olabilir ve öyledir de, bundan ötürü yeri gelmiŖken kısaca değinelim ki, bir kamu hizmeti olan avukatlık müvekkilin ne pahasına olursa olsun davayı kazanmasını hele, ceza davalarında suçlu olan bir müvekkilin sucsuz çıkmasını sağlamanın yollarını bulma becerisi değildir. Avukat katilin bile, hırsızın bile savunmasını yapacak, onun hangi koŖullar altında hangi suçu iŖlediđini ortaya koyarak, ancak o koŖullarda iŖlenen o suçun hakettiği cezanın verilmesini, daha ağırının verilmemesini sağlayacaktır.

Yoksa Avukat suçlu müvekkili suçsuz, suçsuz müvekkili suçlu duruma getirehilme doğrultusunda maddi vakaları tatbik etme gerçekleri tersine çevirme çabalarına girişirse, delilleri yok etmede suçluların kurtulmalarını, hatta kaçmalarını sağlamada yardımcı olursa, hem toplumuna hem mesleğine ihanet etmiş, avukatlık mesleğinin saygınlığını tahrip etmiş olur. Avukatların müvekkillerini görebilmelerini zorlaştıran sıkı güvenlik önlemlerinin bir kısmına terör eylemlerinin doruğa ulaşmasının Askeri hahipshanelerden bile ölüme mahkûm hükümlülerin dahi kaçırılmasının ve bu eylemlere bazı görevliler gibi ne yazık ki, mesleği lekeleyen bazı avukatların da çok azda olsa sayısı, yardımcılık yapmalarının neden olduğu ileri sürülmektedir.

Avukatlık mesleğinin de yargıçlık mesleği kadar saygınlık kazanması için, mesleğe ihanet edenleri Barolar ve Barolar Birliği çerçevesinde ağır biçimde cezalandırmak meslek kuruluşlarımızın kaçınılmaz ödevidir. Kendi kendimizi denetleme mekanizmasını gereği gibi işletemediğimiz sürece, halkın gözünde ve kalbinde olduğu gibi devlet organlarının önünde de avukatlık mesleğinin hak ettiği yüce mevkiye kolay kolay yükselemediğimizi belirtmek mesleğe olan saygı ve sevgimizin kaçınılmaz gereğidir.

Ancak, her meslekte, her makamda yasaları hıce saymış, görevini kötüye kullanmış kimseler bulunabilir. Bunu temelden önlemek olanaksızdır. Başbakan'lar, Devlet Başkanları bile en ağır suçları işleyebilmişlerdir. Bu nedenle sayısı çok az bazı avukatların kötü davranışları, dürüst davranan ve o güne kadar bir kusuru olmayan meslektaşlarımıza karşı haketmedikleri sert ve sıkı önlemlerin alınmasını haklı gösteremez. Kaldı ki, bu sıkı önlemlerden yalnız avukatlık mesleği ve avukatlar değil, tüm vatandaşlar zararlı çıkacaktır. Günümüzün yarattığı olağanüstü zorluklara rağmen bütün güvenlik güçlerini elinde bulunduran zamanımızın kuvvetli iktidarı ve özellikle Sıkıyönetim Komutanları, personel ve yer sorununun yarattığı fiili zorlukları kolayca göderebilirler ve gödermeleri büyük bir hizmet olacaktır.

Meslek kuruluşlarımıza düşen ise, bu teknik sorunların hangi yöntemlerle çözülebileceğini somut önerilerle yetkili makamlara koymak ve ortaya koymaktır. Duyurmak ve ortaya koymaktır. Önemsiz gibi görülen bir iki küçük önleme değinmekle yetiniyorum. Avukatlarla sanıkların konuşacakları yerlerin sayılarının çoğaltılması, çok yeni kulube yaptırılması, tutukluların buldukları yerlere avukatların kendi araçlarıyla gidebilmeleri, (bunu kötüye kullananların tabii ağır cezalandırılması koşuluyla) müvekkiliyle konuşabilmek için uzun süre sıra bekleme sorununun çözümlenmesi görüşmeler sırasında gözetleyicilerin daha hukuksal ölçütlere uymaları savunma hakkı bakımından büyük yararlar sağlayacaktır. Hatta avukatlara sıkıyönetim mahkemeleri ve tutukevleri bölgesinde yemek yiyebilme olanağının sağlanması gibi küçük bir önlem bile savunma hakkının somut uygulanması bakımından çok önemli sonuçlar doğuracaktır.

Buna benzer daha bir çok görünüşte önemsiz önlemin alınması ve kolaylıkların yaratılması zorluk çekmeden sağlanabilir ve böylece yalnız avukatlara değil, vatandaşlara çok yararlı hizmetler götürülmüş olur. Şimdi bir kez daha belirteyim ki, olağanüstü zamanlarda bile, yargıçların güvenceleri, mahkemelerin bağımsızlıkları ne kadar önemli ve vazgeçilmez kurumlar ise, savunma hakkının doğrudan doğruya veya dolaylı olarak kısıtlanmamasıda o kadar önemli ve vazgeçilmez bir ilkedir. Evet olağanüstü durumlarda hürriyetler bir süre askıya alınabilirler. Ama adaletin gerçekleştirilmesi için zorunlu güvenceler dahi askıya alınırlarsa bu olağanüstü dönemlerde adaletsizlik egemen olabilir.

Olağan üstü durumlarda suçlu olan suçsuz, suçsuz olan suçlu sayılabilir anlamına gelirken, böyle bir düşünüş ve uygulayış devletin temellerini baltalar. Yıllarca önce büyük bir Hukuk bilgininin dile getirdiği bir gerçek, bugünde değerini koruyor. "Bir suçsuzun mahkûm olması toplum için uzun vadede yüz suçlunun beraat etmesinden daha zararlıdır". Bu nedenledir ki, olağanüstü dönemlerde her şeyden öne can güvenliğine muhtaç olan toplumun yaşamsal yararlarını teorik bir takım görüşlere dayanıp zorunlu olan anlayışı göstermeyerek toplumda huzursuzluk yaratan bir hukuksuzluk anlayışı

ne kadar akla zıt düşer, ve hukukçunun sorumluluk bilinci ile bağdaşmaz sayılırsa olağanüstü zamanlarda bile olsa kişinin yaşamını ve vücut bütünlüğünü tehlikeye koyan bazı uygulamalar karşısında seyirci kalmakla yetinen, düzeltici olumlu görüşlerini ve önerilerini dile getirmeyen ya da suçsuzların suçlu çıkmasına neden olacak biçimde savunma hakkının kısıtlanmasına göz yuman bunun düzeltilmesi için yetkili mercilere sesini duyurmeyen, duyurma girişiminde bulunmayan avukatların meslek örgütleride o derece sorumsuz, o derece görevine ve hukuka ihanet etmiş kuruluşlar sayılmak gerekir.

Sözlerimin başında değindiğim bir gerçeği burada da bir kez daha vurgulamak isterim. Avukatlara özellikle müdafilere tanınan ve dahada tanınması gereken olanaklar, güvenceler, dokunulmazlıklar onlar için tanınmış kişisel ayrıcalıklar değildir. Yargıçlara ve savcılara tanınan olanaklar, güvenceler özel dokunulmazlıklar ve yetkiler nasıl onların şahsı ile ilgisi bulunmayan ve vatandaşın yararına olarak vatandaşın temel haklarının korunması ve haksızlıklara uğramamasını garanti altına almak için tanınmış objektif kurumlar ise, avukatlara tanınmış ve tanınacak olanaklar güvenceler, özel bazı yetkilerde vatandaşın, sanığın haksızlığa uğraması olanağını ortadan kaldırmak ve ve herkes sanık olabileceğine, yakın tarihimizde devlet başkanları, başbakanlar ve orgeneraller dahi sanık durumuna düşebildiklerine göre tüm vatandaşlara tanınan güvencelerdir.

Garò'nun dediği gibi "Ceza hukukunu ihlal etmemek elinizdedir. Fakat hiç kimse haksız yere soruşturmaya uğrayamayacağından emin olamaz" Ayrıca herhangi bir olayı anmadan vurgulamak isteriz ki, bir avukatın görevini yerine getirmesi yüzünden saldırıya uğraması, yargıçların ve savcılarının görevlerinden ötürü saldırıya uğramaları kadar korkunç ve toplum için onun kadar feci sonuçlar doğuracak niteliktedir. Yargıç ve savcılarında ötürü saldırılar ile karşılaşmaları nasıl suçluların cezalandırılmasını zorlaştırırsa canilerin ellerini kollarını sallayarak serbestçe dolaşmaları sonucunu doğurursa avukatların görevleri yüzünden saldırıya uğramalarında suçsuzların ve mağdurların savunulabilmesinin kahramanlık haline getirir.



Bu konuda tüm ilgili makamların son derece duyarlı davranmaları Barolar Birliğinin bütün enerjisini göstermesi mesleğimizin onurunu ve yaşamını olduğu gibi vatandaşların haklarını koruma bakımından da yaşamsal önem taşır. Şimdi, çok önemli bir başka konuya değinmek için tam 25 yıl önce genç bir Avukat olarak yayınladığım "Hukukçuların Manevi Sorumluluğu yazımdan" bazı cümleler aktarmama izin vermenizi dilerim. Aynen şöyle diyordum " Hukuk düzenini doğru veya yanlış doğrultuda gelişmesinin bir toplumun yaşamında ne büyük rolü olduğu gerçeğini tartışma konusu yapmak bile gereksizdir. Hukuk ve adalet temeline dayanmayan bir toplum teknik maddi alanda ne kadar ileri giderse gitsin çökmeye mahkumdur. Toplum içinde bireyin bireyle ilişkisinde olduğu gibi bireyin devletle olan i-lişkisinde de hukuk ve adaletin temeli oluşturması doğru bir toplum düzeni için şarttır. Aksi halde topluluk halinde yaşayış düşünen bir haysiyete ve kendisinin ne olduğu konusunda bir bilince sahip olan her birey için ancak bir esaret sayılır.

Eğer toplum düzeni hukuk devletinin şartları üstünde yükselmiyorsa, özel hukuk alanındaki şahane yasalar, sadece gülünç sözlerden ibarettir. Bir devletin hukuk düzeni, demokratik hukuk sisteminin hukuk devletinin garantilerinden yoksun ise, yoksun kalıyorsa hukukun her alanında yüzlerce ve binlerce tali sorun üzerinde iyi çözümlere varmış olmanın pratik bakımdan ne değeri olabilir. Hukuk devletinin garantileri ortadan kalkar, hukuk prensipleri yerine çıplak siyasal güç egemenliğini sürdürmeye başlarsa medeni kanun ya da ticaret kanununun herhangi bir maddesindeki doğru adaletli hükmün ne değeri kalır.

Demekki bir ülkede hukuk düzeninin mutlu sonuçlara ulaştırabilmesinin ilk koşulu Anayasa ve hukuku ve genellikle devlet hukuku alanında birinci doğru çözüm olan hukuk devleti ilkelerinin hukuksal siyasal demokrasinin gerçekleştirilmesidir. Batı kültürüne ve batı hukuk dünyasına katılmanın baş koşuluda budur. Bu nedenledir ki, uzmanlığı ve işi gözönünde tutulmaksızın her hukukçunun fikir alanındaki çabalarını ön planda üzerinde toplamakla borçlu olduğu hukuk sorunu, hukuk devletinin ve demokrasinin gerçekleşmesini veya konumması için ne yapılması lazım geldiği sorununu cevaplandırmak ve bu yolda çalışmak ve mücadele etmektir.

Belirtmek isteriz ki, günlük işinde hukuk ve adaletin gereklerini büyük bir titizlikle yerine getiren bir hukukçu ile meslek ve vicdan görevini ancak, kısmen yapmış sayılabilir. Onun baş ödevi içinde bulunduğu toplumda doğru bir hukuk düzeninin yani demokrasi ve hukuk devletinin kurulması veya korunması için mücahededir. Hukukçu olmak ne kadar şerefli ise o kadarda zor ve mesuliyetli bir mesleğe intisap etmek demektir. Hukuk fakültelerine kabul edilmek için, mümkün olupta bir karakter ve medeni cesaret sınavı icabedilse bundan bütün insanlık ne kadar kârlı çıkardı.

Şurası bir gerçektir ki, Hukukçuların bir kısmı yaşamlarını hak ve hakikat peşinde koşup bunları ilan etmeye ve savunmaya adanmışlardır. Bir kısımda hak ve hakikate karşı tamamen kayıtsız kalmaktadır. Kiminin ise ömrü ne yazıkki hak ve hakikatın gizlenmesine ketbedilmesine ve baltalanmasına hizmetle geçmektedir. Bu sonuncu gruptaki-bedbahtların düştükleri manevi yoksulluk insanlık için acı ve utandırıcı olduğu kadar da ibret vericidir. " İşte böyle demiştim FORUM Dergisinin 15 Temmuz 1956 günlü sayısında.

Ankara Barosunun 39 yaşındaki genç bir üyesi ve Türk Hukuk Kurumu Başkanı olarak 25 yıl önce yazıp yayınladığım bu cümleleri şimdi Ankara Barosu'nun 64 yaşındaki yaşlı başkanı olarak huzurunuzda aynen, sadece bazı osmanlıca deyimleri türkçeleştirerek okumamın nedeni aynı görüşleri yılların geçmesine karşılık koruduğumu vurgulamam içindir. Buna bağlı olarak hemen belirtmek isterim ki, can güvenliğinin ortadan kalktığı ve iç savaşın eşiğine sürüklendiğimiz için toplumu ve kişiyi koruma amacıyla müdahale ne kadar yerinde ve kaçınılmaz idiyse, yine en yetkili şahısların daha müdahalenin ilk gününde belirttikleri gibi özgürlükçü demokrasiyi ve hukuk devletini sürekli asıl rejimimiz olarak benimsemekte o kadar zorunludur.

Günümüzün iktidarı tekrar tekrar dile getirdiği vaadine uygun olarak demokratik düzene geçmek amacıyla bu günlerde bir kurucu meclis yasasını hazırlamak yeni anayasa ve yeni seçim yasalarıyla ve belki de yeni partiler yasasıyla yeni parlamentoya ve demokratik siyasal iktidara ulaştıracak kapıdan içeriye girmek üzeredir.

Kurucu Meclis kimlerden kurulacaktır. Üyeleri nasıl seçilecektir. Bu soruların cevabı kuşkusuz zamanımızın iktidarınca saptanacaktır, son söz onundur. Ama son söz onundur demek hukukçuların yeni hukuk düzeninin yani Anayasa'nın hazırlanmasında ve Anayasayı hazırlayacak organın kurulmasında seyirci kalmaları görüşlerini siyasal iktidara yansıtmamaları demek değildir. Eğer kurucu Meclisin nasıl olacağı, içinde hukukçuların nasıl ve ne ölçüde temsil edilmeleri gerektiği ve kurucu meclisin yapacağı Anayasa'nın başka bir deyimle en yüksek seviyedeki hukuk kurallarının nasıl kesinleşeceği Halk oylamasına sunulmadan önce onun basında ve çeşitli kuruluşlarda tartışma hatta eleştirme konusu yapılarak yapılamıyacağı gibi konularda hukukçuların tek meslek kuruluşu olan Barolar Birliği görüşlerini siyasal iktidara resmen duyuramazsa kanımca tarihsel bir sorumluluğu yüklenmiş oluruz.

Halk oylaması ancak ve ancak, halkın anayasa'da yer alacak, kurum, kural ve çözümleri daha önce günü gününe öğrenmesi tartışması ve izleyebilmesi halinde bir anlam taşır. Kaldı ki, yalnız hayır ya da evet denilebilecek Referandumla sorunlar iyi bir biçimde çözümlenemez. Çeşitli mesleklî kuruluşlarının ve çıkar gruplarının Anayasa'nın oluşumunda etkili ve olumlu bir katkıda bulunabilmeleri ve tüm mesleklerin tüm yasal güçlerin iradelerini ve özlemlerini bu anayasa'nın içeriğine aktarabilmeleri ve böylece toplumsal bir uzlaşmanın sağlanmasına katkıda bulunabilmeleri için gerçekten önemli olan süreç, sözkonusu her çözümün yanına ve her çözüme karşı olan görüşlerin serbestçe dile getirilebilmesidir.

İşte bu noktalarda Barolar Birliği Hukukçuların ne düşündüğünü resmen saptamak ve siyasal iktidara duyurmak zorunludur. Eğer Anayasa'yı hazırlayan kurulda Kurucu Meclis'te hukukçuların sayı bakımından önemli bir yer işgal etmezlerse bundan Türk toplumu çok zararlı çıkar. Yeni anayasamız, ileride ciddi biçimde aksar. Yüzyıllardan bu yana elde edilen deneyimler bilmezlikten ya da bilmezlikten gelinirse bilinmezse, ya da bunlara sırt çevirerek Anayasa hazırlanırsa bu anayasa demokratik olamaz. Kısa süre sonra 1961 Anayasa'sından daha ciddi sakıncalarla karşılaşır.

Anayasa Hukukçuların hazırlayamayacağı kadar ciddi bir şeydir yolunda garip bir iddiayı ileri süren kişiler olmuştur. Evet Anayasa yalnız hukukçularca hazırlanamamalıdır. Çünkü Anayasa hukuksal olduğu kadar da siyasal bir belgedir. Hele zamanımızda anayasalar ekonomik ve sosyal sorunlarında çözümlerini ve kurumlarını beraberlerinde getirmektedirler. Ama aynı zamanda Anayasanın hukuksal bir belge hemde en üstün hukuksal belge olduğunu ve hukukun devlet yaşamının temelini oluşturduğunu bilmezlikten gelen bir görüşünde demokrasi ile hiçbir ilgi bulunmadığını burada dile getirmeyi kaçınılmaz bir meslek ve vatandaşlık ödevi sayarız.

Anayasa yalnız hukukçuların hazırlayamayacağı kadar çok yönlü bir belgedir. Ama Anayasayı hukukçuların pek önemli katkıları olmaksızın hazırlanabilecek bir belge saymak kadar da gayri ciddi ve anti-demokratik bir görüş çağımızda savunulamaz hatta düşünülemez. Bu münasebetle büyük ATATÜRK'ün Ankara Hukuk Fakültesi hususunda, 5 Kasım 1925'de "Yeni Hukuk ilkeleriyle bir yeni Hukuk kuşağı yetiştirmek için bu okulu açıyoruz. Cumhuriyetin Yapıcısı ve kollayıcısı olacak, bu büyük kuruluşun açılmasında duyduğum mutluluğu hiç bir davranışında duymadım, bunu böylece belirtip açıklamaktan da ayrıca sevinçliyim dediğini burada anımsamamak olanaksızdır"

Şu halde; Baroların ve Barolar Birliğinin bu mecliste nasıl temsil edileceğini siyasal iktidara önermek bununla da yetinmeyerek başka meslek kuruluşlarının ve çıkar gruplarının nasıl temsil edileceğinin doğru olacağı konusunda görüşlerini belirtmek Kurumumuzun kaçınılmaz ödevidir. Tarihimizin en büyük devlet adamı ve dünya tarihinin en büyük devlet adamlarından biri olan ATATÜRK'ün 100. Doğum yılında onun yarattığı Türk Hukuk devrimi üzerinde durmak için 3. Hukuk Kurultay'ının bu konuya hasletilmesini sevinçle karşılıyoruz. Çünkü ATATÜRK Medeni Kanun başta olmak üzere akla dayanan laik bir hukuk sistemi yaratılmasında çok büyük katkılarda bulunmuştur. Yine ATATÜRK Ulusal iradeye ve iradenin hukukiliği ilkelere dayanan demokratik bir kamu hukununun temellerini atmada da önder olmuştur. Ve nihayet ATATÜRK'ün Devletler Hukuku alanında bir yandan tam bağımsızlık ilkesini benimser ve benimsetirken öteyandan ılımlı ve olumlu bir milliyetçilik ve devletlerin uluslararası örgütler temelinde dayanan barışçı ilişkilerini üstün gücüyle savunarak

çağımızın çok ilerisinde hem idealist hem de gerçekçi bir anlayışın benimsenmesine ciddi katkılarda bulunak suretiyle tüm dünyaya örnek oluşunu belirtmek gerekir. ATATÜRK'ün özel hukuk kamu hukuku devletler hukuku alanındaki bu büyük katkılarını bilimsel bir biçimde ayrıntılarıyla ortaya koymak Türk hukukçularına düşen çok önemli bir iş ve çok şerefli bir görevdir. Sabrınız sona eriyor ama konuşmamda sona eriyor. Nihayet, Adalet Mekanizmasının temeli olan bir kurum üzerinde bir kaç cümle ile durmak sözlerime son vermek isterim.

Tarafsız adalet ancak güvenceli yargıçlar ve güvenceli savcılar sayesinde gerçekleştirilebilir. Bir ülkede hakimlerin güvencesi ve savcılarının güvence vicdanlarıdır. ır sözü o ülkede hakimler ve savcılar kahraman olduğu oranda adalet vardır anlamına gelir. Demokrasi, hukuk devleti, kahramanların rejimi değil, dürüst fakat sade insanların rejimidir. Adaletin tarafsızlığı ve kutsal savunmanın ağırlığı ancak ve ancak yargıçların ve savcılarının objektif güvencelere bağlı olduğu gerek atanmalarında, gerek terfilerinde gerekse görevden uzaklaştırılmalarında siyasal iktidarın tamamen etkisi ve iradesi dışında kalabildiği yerde gerçekleştirilebilir. Özellikle ülkemizde bu ilkedan ayrılmak, adalet için ve sonunda toplum ve devlet için giderilemez zararların doğmasına neden olur.

Toplumumuz ş yasal iktidarın, yargıçları atama ve görevden uzaklaştırabilme deneyini çok acı olarak yaşamı ve bunun sonunda adalet mekanizması bir süre saygınlığını büyük ölçüde yitirmiştir. O kadar ki bu yüzden parlamenterlerin görevlerini yerine getirebilmeleri için dah büyük darbe yemiştir. Ülkemizde bir zamanlar siyasal iktidarın yargıçları atayıp görevlerinde kolayca uzaklaştırabilme yetkisine sahip olması yüzünden millet kürsüsünde dile getirdiği masum sözlerden ötürü bir Parti Lideri Millet vekili ve sokakta vatandaşların elini sıkığı için bir parti genel sekreteri tutuklanabilmiştir. Yargıçların kaderlerini değiştiren siyasal iktidarların eline ve keyfine bırakmak, hırslarına ve kaprislerine terketmek, son dönemde birkez daha yaşadığımız korkunç partizan idare yaratma çabalarınınyanında partizan adalet mekanizması yaratma ve özgürlükleri asıl güvencesinden yoksun bırakma felaketini yeniden hortlatabilir.

Monteq'yo'nun deliği gibi yargılama erki, yasama ve yürütmenin etkisinden kurtulmamış bir ülkede hürriyet yoktur." Çünkü herşeyin sonunda adil bir mahkemenin bulunabileceği toplumda en büyük güven duygusunu sağlar. Bu bakımdan Adalete güven toplumu tutan kuralların başında gelir. " Böyle söylüyor Manteqx'yu. Büyük Anayasa bilgini Düverje'nin sözleri ile adaletin bulunmadığı bir ülkede herkes suçludur" .

1981-1982 Anayasası ,1961-1971 ve 1973 Anayasa'larının teknik hükümlerini ayrıntıya ilişkin çözümlerini değiştirebilir. Hatta bazılarını değiştirebilir. Bunu doğal karşılığımız, ama anayasamızın 2. Maddesinde yer almış çağdaş demokrasinin simgesi olan ilkeleri, ve mahkemelerin bağımsızlığını bir edebiyat olmaktan çıkararak yargıçların ve savcılarının güvencelerine ilişkin kurum ve çözümlerin korunmasını gönülden diler, önümüzdeki demokrasi yıllarında hukuk devleti ilkelerinin yeniden canlandırılması için büyük çabalar göstermenin hem günümüzün siyasal iktidarına ve hem de ulusumuza yapılacak en büyük hizmet olduğunu içtenlikle dile getirmeyi bir ödev bilirim.

Sayın Başkan, sayın konuklar, yüksek mahkemelerin, başkanları, üyeleri ve sayın Adalet Bakanı, değerli meslektaşlarım. Türkiye Barolar Birliği'nin 14. Olağan toplantısı Türkiyemizin hukuksal ufkuna ve toplumsal yaşamına ışıklar getirsin, beni sabırla dinlediğiniz için hepinize gönülden teşekkürlerimi sunarım.

BAŞKAN: Teşekkür ederim Sayın AKSOY. Efenim gündemin diğer maddelerine geçmeden evvel, toplantımıza onur veren sayın konuklarımızı takdim etmek istiyorum. Adalet Bakanımız sayın Cevdet MENTEŞ, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı sayın Ahmet BOYACIOĞLU, Danıştay Başkanın Sözcüsü Sayın Ali Rıza ALPASLAN, Anayasa Mahkemesi Üyesi, ve Eski Ankara Baro Başkanlarından değerli meslektaşımız Yekta Güngör ÖKTEM, ADALET Bakanlığı Hukuk İşleri Müdürü sayın Fevzi UYGUNER, TÜRKİYE Noterler Birliği Başkan Yardımcısı sayın Rasim EYÜPOĞLU, Türkiye Noterler Birliği Genel Sekreteri sayın Kaya BERKMAN. Ve Türkiye Barolar Birliğinin kuruluşundan bu yana uzun yıllar hizmet eden değerli Hocamız sayın Faruk EREM.

Değerli arkadaşlarım şimdi, toplantımıza gönderilen telgrafları okuyorum. Efenim Uluslararası Demokratik Kuruluşlar Birliği Belçikalı konuğumuz da varmış hoşgeldiniz derim.

Türkiye Barolar Birliğinin 14. Olağan Genel Kurul Toplantısına çağrınız için teşekkür ederim. Yoğun çalışmalarım dolayısıyla aranızda bulunamayacağımdan ötü çalışmalarınızdan ve çalışmalarınızın başarılı geçmesini ,Genel Kurulda alınacak kararların camianız mensuplarına ve ülkenize hayırlı,uçurlu olmasını diler, size ve değerli üyelerinize, seçkin davetlilere en iyi dileklerimi sunarım.

Bülent ULUSU  
BAŞBAKAN

14. Olağan Genel Kurul Toplantısı nedeniyle göndermiş olduğunuz davete yoğun işlerim dolayısıyla katılamıyacağım genel kurul toplantınızın başarılı geçmesini diler, saygılar sunarım.

Vecdi ÖZGÜL  
GENÇLİK VE SPOR BAKANI

Muvaffakiyetler dilerim,

Prof.Dr.Turhan ESENER  
ÇALIŞMA BAKANI

14. Olağan Genel Kurul Toplantısı çağrınızı memnuniyetle aldım. Ancak işlerimin çokluğu nedeniyle katılma olanağı bulamadığımdan üzgünüm. Nazik çağrınıza teşekkür eder başarılar dileği ile saygılar sunarım.

Hasan SAĞLAM  
MİLLİ EĞİTİM BAKANI

Efenim şimdi gündemimizin 6. maddesine gelmiş bulunuyoruz. Bu madde gereğince 40 yıl çalışanlar ile Türkiye Barolar Birliği organlarında görev yapanlara plaket verilmesi töreni vardır. Sıra ile okuyalım.

Meslekte 40 yılını dolduran avukatları bilginize sunuyorum. Sayın Nafi Ziya BAŞAK, İSTANBUL, Sayın Nimetullah KUŞÇUOĞIU Sayın Sıtkı Nahit OKAY, Sayın Mehmetali GİBNOS, Sayın Fani MOTOLA, Sayın Adalet Bakanımız Cevdet MENTEŞ beyden rica ediyoruz.

Sayın Bakan, Sayın Başkanlar, Sayın Meslektaşlar, Bugün benim için çok mutlu bir gündür. 2 söz söylemeden evvel, bize eşit hakları vermiş olan ulu Önder ATATÜRK'e hatırasını hürmetle anmak isterim. Bize gösterdiği yolu takip etmeseydik, bugün huzuruza çıkmış olmayacaktık. Bu bizim için aynı zamanda 100. doğum yılına tesadüf etmesi, ayrı bir mutluluktur. Bugün Adalet Bakanının ve aynı zamanda Baro Başkanı'nın sınıf arkadaşayım. O beni ayrıca mutlu ediyor. ve Bakan'dan şahsen bu plaketi almam, benim için büyük bir şereftir. Ben kendimi burada bir üye sayıyorum müsaade ederseniz. Dilekler konusunda ben müsaadenizle bir dilekte bulunacağım, belki bir arkadaş bunu benimseyip kendisinde Birliğe getirir.

Memleketimiz içinde bulunduğu ekonomik güçleri devamlı şekilde ekonomimizin harice y yönelik bir şekilde olmasını diye her gün dinleriz. Tavsiyede bulunuluyor. Ticaret Kanunu'nun Borçlar Kanununun, aynı zamanda Sulh Hukuk Mahkemeleri kanununun bir kısmını teşkil etmesi icabeden bir anlaşma beynelmilel bir anlaşma vardır Bu anlaşma verilmiş olan Hakem kararlarının anlaşmasıdır. 1958 senesinde yürürlüğe girmiş, ve birçok memleketler bunu imza etmiş durumdadırlar. Bizim memleketimiz henüz bunu imza etmediğinden dolayı hariçten yapılmış olan ticari anlaşmalarda ihtilaf vukunda falan hakem heyeti dendiği halde oradan aldığımız hakem kararlarını burada tevsik edemiyoruz. Artık bizim içinde bu anlaşmaya imza atmamız ve kabul etmemiz in zamanı geldiğini düşünerek ve burada ekonomimize büyük bir yardım ve hizmet etmiş olduğumuzu düşünerek Barolar Birliğinden böyle bir dileğin siyasal makamlara sunmasını rica ediyorum. Bana bu fırsatı verdiğinizden dolayı çok teşekkür ederim.

BAŞKAN: Bizde teşekkür ederiz efendim. Sayın Dilşat BAYAR, Sayın Handan ERTUNÇ, Sayın Handan Servet KAPTANCI, sayın Halit TAŞDEMİR, Sayın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı Ahmet BOYACIOĞLU beyefendi den plaketi vermesini rica edelim sayın Halit TAŞDEMİR'e.



Halit TAŞDEMİR : Muhterem konuklar sevgili meslektaşlarım. 1939 yılında Ankara Hukundan mezun oldum. Yurdun muhtelif kö-  
 lerinde hakimlik ve 40 yıla yakın bir zamandan beride Avukatlık  
 mesleğini icra etmekteyim. Genç avukat arkadaşlarıma işi şumüllü  
 kelimenin ifade ettiği, tavsiyelerde bulunacağım.

Muhterem arkadaşlarım, faziletten ve helalden ayrılmayı-  
 nız. Hukukun dinin, ahlakın, isabettirdiği bu iki kelime içerisinde  
 mimlenmiştir. Faziletkâr olduğumuz müddetçe, helal çalıştığımız  
 müddetçe mutlaka başarılı olacaksınız, hukuka hizmet etmiş buluna-  
 caksınız. Müstakbel faaliyetlerinizde sizlere başarılar diler he-  
 pinize teşekkür ederim.

Sayın Mehmet Ali ATALI, . Efenim Şimdi Birlikteki hizmet-  
 leri nedeniyle plaket verilecek avukatları sunuyorum.

Sayın Avukat Fehmi ÖZÇELİK, Sayın Avukat İlhan KUTAY,  
 Sayın avukat Enver ASLANAP, Sayın Avukat Azmi SOYDA, Sayın Avukat  
 İhsan Saraflar, Sayın Avukat İskender ÖZTURANLI . Teşekkür ederim.

Gündemin 7. maddesine gelmiş bulunuyoruz, bu maddeye  
 göre Birlik Yönetim Kurulu'nun çalışma raporu Blanco, gelir-gider  
 ve giderlerin bütçe ile mukayese tablolarının ve denetleme kurulu  
 raporlarının okunması ve görüşülmesi var. Değerli arkadaşlarımız bu  
 arada Demokratik Kuruluş meslektaşlarımızdan olan konuklarımızın  
 isimleri geldi takdim ediyorum. ARTHUR DAVIDSON, PIYER MEYDAMONT,

Şimdi gündemimizin 7. maddesine göre Birlik başkanımızın  
 Raporu sunması var, bildiğiniz gibi teamül haline gelen eski şekliyle  
 eğertensip buyurursanız, sayın Başkan Raporu özetleyerek sunsun,  
 daha evvel bilgilerinize ulaşmış bulunuyor, herhalde okuduğunuzu  
 tahmin ederim, uygun görürseniz, bu şekilde Başkan özetleyerek sun  
 sun. Uygun görenler lütfen ellerini kaldırsınlar. Teşekkür ederim.  
 Uygun görümlüdür. Buyurun sayın Atılâ SAV .

Bu kararların uygulanması aşamasında görevlerimizin bir kısmını yaptık , bir kısmını yapma çalışmalarımız sonuca ulaşamadı elimizde olmayan nedenlerle, özellikle 6-7 Eylül günleri- Ankara'da yapılması öngörülen toplu gösteri yürüyüşü ve saygı duruşu çalışması Sıkıyönetimin izin vermemesi nedeniyle yapılamadı. Daha sonra yapılması öngörülen Bilimsel toplantıda araya 12 Eylül Olayı'nın girmesi nedeniyle gereksiz biçime dönüştü ve yapılamadı.

12 Eylül'den sonra Türkiye Barolar Birliği 12 Eylül Harekâtını bir olgu olarak kabul etmiştir. İzin verirseniz bu konuda Birlik Yönetim Kurulu'nun görüşünü özetleyen ve Devlet Başkanına sunulan yazımızı eksiksiz olarak Bilginize sunmak için burada okumak istiyorum.

Sayın Orgeneral Kenan EVREN

Devlet Başkanı

ANKARA

(Bu yazının tarihi 12 Aralık 1980) Türkiye Barolar Birliği 12 Eylül Harekâtını koşulları içinde değerlendirmektedir. Anaysal bir Meslek Kuruluşu olan Türkiye Barolar Birliği Özgürlükçü demokrasinin en iyi yönetim biçimi olduğu inancındadır. Bu nedenle dileğimiz Milli Güvenlik Konseyince ulusumuza vadedildiği gibi en kısa sürede özgürlükçü demokrasiye dönülmesi ve demokratik düzenin işlemesine engel olan nedenlerin ortadan kaldırılarak bütün kurumlarıyla işler hale getirilmesidir.

Bu dileğin gerçekleşmesine en uygun katkı ise, geçici dönemin güçlüklerini artırıcı davranışlardan sakınmakla olur. Bu nedenle Birliğimiz Milli Güvenlik Konseyinin çalışmalarını güçleştirici müdahalelerden olduğu kadar gereksiz destekleyici ve şaşırıcı davranışlardan da sakınmayı ilke kararı almış bulunmaktadır. Böylece gerçek anlamda yurtseverliğin demokratik düzene bağlılığımızın gereğini yerine getirdiğimize inanmaktayız. Böyle bir geçiş döneminde de olsa demokratik kuruluşların belli işlevleri olmalıdır.

Bir Meslek kuruluşu olan Türkiye Barolar Birliği'nde yasal sınırlar içi-nde yasanın kendisine yüklediği görevleri yapmalıdır. Avukatlık yasasınının 110/6. maddesi Birliğimize yasaların memleket ihtiyaçlarına uygun olarak gelişmesi ve yürütülmesi yolunda dileklerde yorumlarda bulunmak, gerekirse ön tasarılar hazırlamak görevini vermektedir.

12 Eylül'den bu yana çeşitli alanlarda ülke yönetimiyle ilgili bir çok yasalar çıkarıldı. Bakanlıklarca hazırlanan takvimlerden 100 kadar yasanın hazırlandığı da anlaşılmaktadır. Bunların 12 Eylül günü Devlet Başka'nınca yapılan açıklamada yeralan düzeni me yasaların egemenliğini sağlayacak yasal ve idari önlemlerin alınması yolundaki kararın uygulamaları olduğu kabul olunmaktadır. Ancak şunu belirtmek isteriz ki, bir bölümü yürürlüğe giren yasalar her türlü engellemelerden uzak biçimde ve rahat koşullarda hazırlandıği halde çoklukla ve genellikle yasama tekniği açısından olduğu kadar özü bakımından da isteneni sağlamakta uzak kalmış görünmektedir.

Kısa sürelerde aynı yasaların ardarda düzeltilmesine gereksinme duyulması bunu göstermektedir. Bu durum yasama işleminin de özel uzmanlık gerektiren bir konu olduğunu hukuk kuruluşlarının ve hukukçuların ilgi ve uzmanlığının yararını belirlemektedir. Türkiye Barolar Birliği bu alanda kendisinden istenecek görevleri yapmak zorunluluğunda olduğunu bilmektedir. Türkiye Barolar Birliğinin 1972 yılında yaparak hükümete sunduğu bir çalışmayı da huzurlarınıza sunuyoruz.

Devlet yönetiminde yönetenlerle yönetilenler arasında bütün ilişkileri hukuk kuralları düzenler. Geçici ve olağanüstü dönemlerinde bir hukuk düzeni olmalıdır. Hukuka bağlılık yönetilenlere olduğu kadar yönetenleride aydınlığa kavuşturur. Hukuk kuralla bağlı kalmayan bir yönetim keyfilik tehlikesi ile sürekli karşı karşıyadır. Buda onarım ve geçiş döneminin uzamasına yolaçabilecek ve demokratik rejime dönüşü güçleştirebilecektir. Belirtilen nedenlerle Türk Silahlı Kuvvetlerinin, güvencesi altında girilen bu geçici dönemde yurtseverliğin ve demokrasiye bağlılığın gereği olan bu hukuki ve bilgi sunumu çalışmalarıyla Türkiye Barolar Birliğinin yapmaya hazır olduğunu Birlik Yönetim Kurulunun kararına dayanarak bilgi ve takdirlerinize sunarım. Saygılarımla.

Arkadaşlar bunun dışında çeşitli toplumsal, siyasal ya da hukuki olayları Türkiye Barolar Birliği bir Meslek Kuruluşu bir Hukuk kuruluşu olarak zamanında değerlendirmiş ve Türk toplumunun gereksinmelerini karşılayacağına inandığımız yolda gerekli tepkileri ve bilgi sunumlarını yapmış bulunuyor. Yine geçmiş olduğumuz dönemin önemli konularından birisi işkence savları konusudur. Özellikle sıkıyönetim mahkemelerinde savunma görevi yapan meslektaşlarımızdan birliğimize ulaştırılan ve çoğu belgeli olan duyuruları dikkate alarak Birlik olarak yetkili makamlar katında gerekli girişimlerde bulunulmuştur. İşkence savları ile ilgili çeşitli dönemlerde çeşitli raporlar ilgili, yetkili ve görevli organlara sunulmuştur.

Meslek sorunları bölümünde sıkıyönetim ilanından bu yana dönem, dönem meslektaşlarımızın sıkıyönetim mahkemelerinde savunma görevlerini yaparken karşılaştıkları güçlüklerle ilgili bir takım başvuruları olmuştur. Bunların hemen hepsini zamanında vakit kaybetmeden ilgili makamlara ileterek gerekli önlemleri alma çabasında bulunulmuştur.

Bunun yanı sıra bir takım meslektaşlarımızın özellikle savunma görevi ile ilgili çalışmalarından ötürü sıkıyönetim makamlarınca gözaltına alındığına ilişkin bazı yakınmalar ve başvurularda olmuştur, bunlara da gereken sağlıklı tepkiler gösteril ve arkadaşlarımız kendilerini herhalde yalnız bırakılmış hissetmemişlerdir.

Yine geçtiğimiz dönemde özellikle 7 numaralı bildirinin yayınlanmasından sonra bazı sıkıyönetim komutanlıkları derneklerin ve sendikaların çalışmalarının durdurulmasını değerlendirirken baroların temel niteliklerinin derneklerin ve sendikalarınki ile karıştırılmalarından olsa gerek bazı yanlış uygulamalar olmuş ve bazı baroların çalışmalarını durduran girişimlerde bulunulmuştur. Bunlara zamanında ve süratli tedbirler alınarak en kısa zamanda baroların çalışmasının aksaksız yürütülmesini sağlayıcı işlemler yapılmıştır.

Açıkça bellidir ki, Türkiyedeki bütün Barolar bu dönemin sıkıntılarına karşılık çalışmalarını aksaksız yürütmüşler, toplantılarını, genel kurul toplantılarını ve Yönetim Kurulu çalışmalarını zamanında ve yasanın buyurduğu ilkeler çerçevesinde yapmışlardır.

Her genel kurulda ve Baroların genel kurullarında arkadaşlarımızın dile getirdikleri bir sorun silah taşıma izni sorunu, anımsayacağınız gibi 12 Eylül öncesinde belli bir noktaya kadar getirilmiş bununla ilgili yönetmelik değişikliği sağlanmış iken araya giren 12 Eylül olayından sonra tamamen konu ile ilgili mevzuat ve hukuk kuralları değiştiği için bizim için tarihe aktarılmış bir anı biçimine dönüşmüştür. Ama bununla ilgili bilgilerde raporumuzda yer vermiş bulunuyoruz.

Geçen dönemde kesin olarak çözüme ulaştırılmış konulardan bir tanesi Avukatların sosyal güvenlikle ilgili bazı noktaları çözülememiş durumları vardır. Bu konu bildiğiniz gibi taban ve tavan kazançların sık sık değişmesi, para değerindeki düşmeye koşut olarak değişmesi sağlanamadığı için arkadaşlarımızın büyük ölçüde zararını ve mağdur olmaları sonucunu doğurmuştur. Bu konu ile ilgili çalışmalar ve girişimler yargı organlarının kararları da gözönünde tutularak ve yargı organlarının kararları ışığında kesin çözüme bağlanmıştır, inşallah önümüzdeki dönemde sosyal güvenlik yasalarında yeni ve aleyhte yasalar değişiklikler olmazsa, bu konuda arkadaşlarımızın güvenceleri doğru yönde ve doğrultuda sağlamış olacaktır.

Bu arada bilgiye sunmak isterim, Avukatlık ücret tarifesi biliyorsunuz eski yasanın 168 ve 169. maddelerine göre 3 yılda bir yapılmakta idi. Yasa değişikliğinden sonra iki yıla indirildi. 10 MAYIS 1979 da yapılmış olan son ücret tarifesi 14 Mayıs 1981 tarihinden yürürlüğe girmek üzere yeniden düzenlenmiştir. Bu günlerde resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girecektir.

Bu konudaki bazı bilgileri dün yönetim kurulu karara bağlamış gerekirse, bu girişimler sonuna kadar götürülecektir. Yen tarifinin hayırlı olması dilerim. Efenim daha önceki dönemlerde Yönetim Kurulumuz 3. Hukuk Kurultayının 1981 yılı içinde toplanmasının ve bu toplantının ATATÜRK'ün doğumunun 100. yılına rastlaması nedeniyle 1981 yılının Türk Hukuk Devri-mine adanmasını öngörmüş idi. Yönetim Kurulumuz bu konudaki çalışmalarını geliştirmiş bulunmaktadır, ve Kutlama Koordinasyon Komitesi Türkiye Barolar Birliğinin bu çalışmasını resmi kutlama programı içerisine almış ve Adalet Bakanlığının koordinatörlüğünde Türkiye Barolar Birliğinin uygulayıcılığında yapılmasını öngörmüştür.

Adalet Bakanlığı ile ortak oluşturulan bir kurul 19-20-21 Ekim tarihlerinde Türk Hukuk Kurultayının Ankara'da yapılmasını karara bağlamıştır, bu konuda daha önce dönem içerisinde Baro başkanlarıyla yaptığımız toplantı da bazı ilke kararları alınmış idi. Bunlarla ilgili bilgiyi raporumuzda sunmuş bulunuyoruz. Yeri gelmişken anımsatayım Türkiye Barolar Birliğinin içinde bulunduğu akçalı durumun özelliği nedeniyle bütün baroların bu toplantıya katkıda bulunmaları yolundaki temenni kararı, Baro Başkanları toplantısında alınmış olan temenni kararının uygulanmasını da özellikle Yönetim Kurulumuz dilemektedir.

Avukatlık yasası üzerinde geçmiş Genel Kurullarda alınmış ilke kararları doğrultusunda yapılmış bir çalışma Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonuna sunulmuştur. Adalet Komisyonunda yapılan çalışmalar bir olgunluk noktasına gelmiş iken ki bu arada özellikle Türkiye Büyük Millet Meclisinde bulunan değerli Parlamento üyesi arkadaşlarımızın büyük katkıları ile olgunluk noktasına gelmiş bulunan avukatlık yasası 12 Eylül olayı nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin feshedilmesi nedeniyle arşivlere intikal etmiştir. Önümüzdeki dönemlerde avukatlık yasası ile ilgili çalışmaların yeniden gündeme gelmesi umut ve dileğindedim. Geçmiş dönem içerisinde Türkiye Barolar Birliği olarak belli bazı yasalar karşısında durumumuzu ve konumumuzu kesinlikle koymak çabasında bulunduğumuz.

12 Eylül yönetiminde uyarıların ve tavsiyelerin kolay yapılamadığı bir dönemde bile Türkiye Barolar Birliği olarak işlevlerimizi yerine getirmeye çalıştık. Biliyorsunuz bu arada vergi yasaları son derece büyük bir gizlilik içerisinde yapılan hazırlıklar sonucunda değiştirildi. Türkiye Barolar Birliği geçmiş dönemlerdeki Genel Kurullarında alınmış ilke kararları uyarınca köklü ve hakça bir vergi düzenlemesinden yana olmuştur her zaman. Türkiye Barolar Birliği vergi düzenlemelerinin karşısında değildir. Verginin sosyal adaletin bir aracı olduğu inancında bulunmaktayız. Bu nedenle vergilerin düzenlenmesi ile ilgili çalışmalara karşı çokmamız sözkonusu olamaz. Yalnız bu dönemde yapılan vergi düzenlemelerinin vergi hukuku ilkelerine, eşitlik ilkelerine ve sosyal adalete tam anlamıyla uygun olmadığı yahut bazı bölümlerinin hiç değilse bu niteliği taşıdığı için birlik yönetimi olarak elimizden geldiği kadar gördüğümüz yanlışlıkların düzeltilmesini istemek için uyarılarda bulunduk.

#### Denetim Kurulu Raporunun Okunması

BAŞKAN: Öğleden sonra tekrar devam etmek üzere sabah oturumuna ara veriyorum.

BAŞKAN: Toplantıyı açıyorum. Gündemin 7. maddesine yönetim kurulu'nun çalışma raporu, blanço, gelir, giderlerin okunması bitmiştir. Denetim Kurulu raporunda okundu, sıra görüşmelere geldi. Görüşmelere geçilmeden evvel bu süre zarfında gelen teller var arkadaşlarımdan rica edeyim bu gelen telgrafları okusunlar.

Hukukun "stünlüğü ve adaletin gerçekleştirilmesi doğrultusunda çalışan Barolar Birliğinin olağan kurul toplantısını kutlar katılanları selamlar, kutlarım. Başarılar esenlikler dilerim.

Cevat GERAY

SBF DEKANI

Isparta Barosu Başkanı sayın Hakkı Turaner'den kurulu-  
muza başarılar diliyor. Saygılar sunuyor.

Burdur Barosu temsilcisi sayın Avukat Necmettin Arslan  
yine başarılar diliyor, saygılar sunuyor. Bir Avukat arkadaşımız  
sayın İsmail Özersin yine sayın Kurulumuza başarılar diliyor say-  
gılar sunuyor.

BAŞKAN: Şimdi efemim sırayla söz vereceğim, konuşmak is-  
eyenlere.

Hayati EKŞİ, Elazığ Delegatesi: Evvela muhterem divanı  
ve sayın delegeleri hürmetlerimle selamlayarak sözüme başlamak  
istiyorum. Rapor hakkındaki maruzatım. Her meselede kidem bir  
tercih sayılmayacağını bildiğim hâlde kuruluşu gününden beri Baro-  
lar Birliğinin, bu ana kadar içinde bulunmam dolayısıyla sözlerim  
temsile matuf olmaktan daha ziyade daha iyiye gitmek temenni ve  
görüşlerimden ibaret olacaktır.

Bu itibarla meseleye tabanca ruhsatı basit görülen  
tabanca ruhsatı meselesinden başlamak istiyorum. Tabanca meselesi  
konusunda girişimlerde ve çabalarda bulunulduğunu bidirdiler.  
İzah ettikleri gibi çalışma raporunda da bu mevzuya mufassal malum-  
mat vardır. Ancak bendeniz bunu yine huzurunuzda tatmin edilmedi-  
ğimi arz etmek istiyorum. Şöyleki; ikinci ..aradan 10 seneye müta-  
canis bir süre geçmiş oluyor. Bu süre zarfında bu mesele biz avu-  
katların ve barolar birliğinin talebi isteği zarureti olarak maa-  
lesef halledilmiş değildir. Geçmiş iktidar döneminde yani 12 Eylül  
den evvelki dönemde yürürlüğe giren bir talimatname ile, bu hak  
bizde tevcih edilmiş verilmiş bulunmaktadır.

Ancak, şunuda muhterem heyetinize arz etmek zaruretini  
hissediyorum. Biz avukatların silah taşımaya muhtaç ve layık oldu-  
ğumuzdan dolayı verilmiş bir hak değildir. Maalesef. Bir çok grup  
ve şahıslara verilen hak meyanında bizde verilmiş ve 12 Eylül'den  
sonraki dönemde onlarla beraber bizim hakkımızda iskat ve iptal  
edilmiş bulunmaktadır.



Burada benim üzerinde hassassiyetle durmaktaki maksadım şudur. Bu bir ihtiyaç ve liyakat meselesidir. Acaba biz avukat olarak silah taşımaya muhtaç değilmiyiz. Veya bunun bir aksi var, biz muhtacızda layık mı değiliz. Yani belimize bağladığımız bir silahın hakkını veremiyormuz. Bilhassa bu yönden bunu muhterem heyetin huzuruna getirmek zaruretini hissettim. 12 Eylül'den evvelki 1980 yılında tarihini gün olarak söyleyemeyeceğim, yürürlüğe giren yönetmelikle siyasi parti kuruluşlarının en alt kademesindeki şahıslara dahi silah taşıma izni verilmişti.

Maalesef; biz yani savunma mesleği mensubu olarak sakıncalı gizlilikli konuşmak istemememiz lazım ve istemeyiz. Sabıka kaydı üzerindeki sicillerinin üzerine çizgi çekilmiş şahıslarla birlikte bize tabanca taşıma ruhsatı verilmiş bu şahıslarla beraber bizim tabanca taşıma hakkımızda elimizden alınmış bulunmaktadır. Onun için bu dönemde bilhassa bugünkü iktidar döneminde ben ısrarlı ve hassasiyetle biz avukatların silah taşıma hakkının temin edilmesini istiyorum.

İçinde bulunduğumuz dönem ve bugünkü idare memlekette bir çok meseleleri düzeltmeye yönelmiş bir idaredir ve dezeltmede de muvaffak oluyor. Olduğuna göre bize vaki bu haksızlığın da telafi edilmesi benim meslek namına talebidir. Bir ikinci husus avukatların saygınlığı başka bir tabirle itibarı üzerinde durmak istiyorum-

12 Eylül'den evvelki dönemde silahlı zorbanın hakim olduğu bir dönemde, biz elinden hukuktan başka bir silahı olmayan avukatların itibarı silah zoruyla zedelenmiştir, helalder edilmiştir. Bugün bizim bu itibarımızda iadesi lazımdır. Aslında biz gerek mevzuatımız gelmiş geçmiş, ve halen mer'i mevzuatımız icabı ve gerekse içinde bulunduğumuz durum icabı amme hizmeti gören insanlarız. Fakat maalesef hiçbirgün amme hizmeti gören insanlar itibarını demeyeceğimde biraz ağır bir tabir oluyor, hakkını elde edemedik.

Ben burada meseleleri tam manasıyla canlandırmak için basit meselelere dahi temas etmekten çekinmeyeceğim. İlkokulda okurken ilkokul arkadaşlarıma (çok afedersiniz ) bazıları karpuz serası yaparlardı, bugün bunların milyarları var, bizim neyimiz var. Bizim bir savunma mesleğinin kutsiyetine inanışımız var, bari bu hak bize tam manasıyla verilsin. Ve hasseten bu dönemde verilsin. Herhangi bir siyasi kuruluşa, herhangi bir siyasi zümreye veya ideolojik bir zümreye cevaz verilmediği birdönemde layık olduğumuz bir hak tır bunu bu dönemde temin etmemiz lazım.

Kaldı ki, helal gören itibarımız, sarsılan saygınlığımız maalesef anarşik ödünemde silah zoruyla sarsılmıştır. Biz silah zoruyla yahut kaba kuvvetle bir iş yapamıyacağımıza göre bugün itibarımızın iadesi için (bu tabiri kullanacağım) çünkü bizim 12 Eylül döneminden evvel düştüğümüz durum ben şahsen meseleğe başladığım 24 sene evvelki dönemde kabili telif olmayacak derecede sarsılmıştır, bu avukat Hasan Avukat Hüseyin veli meselesi değildir. Bu avukatlık mesleğinin meselesidir, Ben bulunacağım muhitte muhtelif vesilelerle (af buyurun) itibarımı temin edebilirim. Aradığım burada teminini bugün ısrarla istediğim itibar mesleğin itibarıdır. Mesleğin itibarıdır.

Acaba Başka mesleklerde mesleğinin itibarını helahdar edecek şekilde davranışlarda hareketlerde bulunan şahıslar yokmu, vardır. fakat bizim avukatlığa gelince bu topyekün mesleğe maledilir. Onu silmek için ne yapmamız lazım. Bunumuhterem heyetinize ve idare heyetine soruyorum. ve bunun gereği muhakkak surette yerine getirilsin. Diyorum. Başka bir tabirle eğer tabiri caizse, eski bir tabir vardır Anadoluda biz geldik gidiyoruz , ben 24 seneyi meslekte doldurmuş olmakla kendimi bu haleti ruhiye içerisinde hissediyorum. Bundan sonra Avukatlık mesleğine kendini verecek, maddi ve manevi değerde, menfaatte istifadem olmayacağını herhalde muhterem heyet takdir buyurur. Ancak meslek olarak bizden sonra gelen şahısların haklarını temin etmemiz lazım. Garantiye almamız lazım. Yargı organıyla ve iddia makamıyla eşitseviyede sayılırız. Eskazara bir adım ileri gitse, mesleki alanımıza dokunma demiyeceğim bu olmuyor, biraz mesleki onurumuzun kenarından geçilse kıamet koparıyoruz, karakolda avukat değil mi deniliyor. Bu iyi şey değil.

Belki benim yaşımla itibariyle bulunduğum muhitte devamlı çalışmam 25 sene aynı yerde çalışmam itibariyle ben buna mahatap olmadım. Bunu itiraf edeceğim, ama arkadaşlarımız oluyor. Bunun olmasının teminide yine muhterem idare heyetine vazife yüklemek yorum, Genel Kurul'un vazifesidir. Çareleri aransın ve bulunsun. Biraz acizane kanaatim şudur; bu kanaatimi izhar ederken de, Herhangi bir şahsı veya idereyi suçlamak istemiyorum. Diyorum ki ben, eski Genel Kurullarda da kafama takılmış bir görüştür fakat ilk defa arz ediyorum. Biz çok efendi ve kaldık, Türkiye'nin gerçekleri buna müsait değil. Yine ilmi olalım, efendi elalım ama takipçi olalım. Haklarımızı takip edelim. Maruzatımı uzatmak istemiyorum. Basit görülen bir silah taşıma ruhsatından söze başladım. Son çıkan yönetmelikte amme hizmeti gören herkese, amme hizmetiyle meşgul olanlara silah taşıma hakkı tanınmıştır, avukatlar hariç.

Burada başımdan geçen bir hadiyesi arz edeceğim, pek kendi şahsımdan bahsettim affınıza sığınmak isterim, 25 senelik Avukat çiftçiyim, her dönemde avukat olarak tabanca vesikası almak için yetkililere müracaat ettiğim vakit, Hayati bey size vesika veremeyiz. Niye veremesnizi? siz avukatsınız. Yahu ben çiftçi olarak vesika almak istiyorum. Yani avukatlık bana verilmiş bir hakkı takviye edecek yerde bunun iflasına mı vesile oluyor. Bu her sene benim başımdan geçtiği için bunu burda arz ediyorum. Biraz daha saygın ve otoriter olmamızın teminini istiyorum, hasseten bu dönemde istiyorum. Çünkü tarafsız bir idare, tarafsız olduğuna kani olduğum z bir idare, bir siyasi zümreye, herhangi bir siyasi gruba dayanmadan savunma mesleğini icra eden şahıslar olarak hakkımızın bu dönemde teminini istirham edeceğim, maruzatım bundan ibaret, hepinizi saygı ile selamlarım.

BAŞKAN: Teşekkür ederiz. Sayın Nihat KOSOVA,

Nihat KOSOVA : Genel Kurulun değerli üyeleri, sadece içinde bulunduğum z dönem değil, benim tesbit edebildiğim kadarıyla Yönetim Kurulu'muzun raporu da bazı özellikler taşımaktadır.

Peşinen ve şükranla ifade etmek istiyorum ki, bu özellikler müsbet istikamettedir. Yönetim Kurulu'nun Çalışma Raporunda görmeği yıllardan beri arzuladığımız istediğimiz ama bugüne kadar görmeye muvaffak olamadığımız bazı girişimlerin yapıldığını ve üstelik müsbet sonuç alındığını tesbit etmiş bulunuyoruz. Bu söylediğim hususlar çalışma raporunun mesleki sorunlarla ilgili bölümlerinde teker teker izah edilmiş bulunmaktadır. Bu benim kaanatimce Türkiye Barolar Birliği'nin veya en azından Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun ayağının yere basmaya başladığının bir işaretidir.

Son derece ulvi son derece yüksek bir takım fikirlerle uğraşmanın yanında nihayet öyle anlaşılıyor ki, bir süreden beri Yönetim Kurulumuz bir meslek teşekkülü olduğunu hatırlamış ve mesleki sorunlar üzerinde ciddi surette eğilerek müsbet sonuçlar almıştır. Bunların başında kanunda tapu sicillerinin aleni olmasına rağmen her vatandaşın ve vekili sıfatıyla her avukatın tapu sicillerini tetkik etmeye yetkisi olmasına rağmen tapu dairelerinde ısrarla takipçileri olmuşlardır.

Ankara Barosu Başkanı sayın MÜammer AKSOY KONUŞMASI sırasında Avukatlara bazı bazı haklar tanınmalıdır derken, zira avukatlara tanınacak olan haklar sadece avukatlar için değil bütün vatandaşlar içinde geçerli olacaktır demişti, son derece haklıydı, Yönetim Kurulu çalışmaları sonucunda varmış olduğu müsbet neticeden sadece zler değil şimdi artık bu sonuçtan sonra Tapu sicil muhafızları vatandaşlara'da efendim senin bu tapu sicilin değil görmeye hakkın yok, diyemeyecekler ve neden saklayalım, biraz sıkılarakta söyleyebiliyorsam da ifade etmeye mecburum, artık Tapu dairelerinde çirkin bir takım rüşvet müdialarında alınan bu sonuçla ortadan kalkmış olacaktır ve bilmiyorum abartıyormuyum, .

Türkiye Barolar Birliği Başkanının veya Yönetim Kurulu sadece bu hizmeti yapmış olsaydı, başkaba hiç bir hizmete huzuru-  
nuza gelmemiş olsaydı yıllarboyu minnetle anılmaya değerdi. Ben 22 senelâk meslek hayatımda Tapu sicil muhafızlarından çektiklerimi öyle umut ediyorum ki bundan sonra çekmeyeceği kendilerine teşekkür ederim.

Mesleki sorunlarımızın üzerine eğilmenin çok çok güzel ve son derece başarılı bir örneği, kendilerinin ifade etmedikleri bir örneğe ben burada değinmek istiyorum. Nazarı dikkatinizden kaçmamıştır. Harçlar konusu sayın Birlik Başkanımızla sayın Devlet Başkanımız arasında karşılıklı olmasa bile bir polemik konusu olmuş idi. Sayın Birlik Başkanımız harçların fazla tutulduğunu ileri sürmüştür ve sayın Devlet Başkanımızda kendisine noksan bilgi verilmiş olm-sından olacak, "Bu harçların pekte o kadar yüksek olmadığını avukatların biraz fedakârlık etmeleri halinde bu meselenin halledilmiş sayılabileceğini söylemişti" ama konuşmalarında sayın Devlet Başkanımız "Biz hatada yapabiliriz hata yapıyorsak söyleyin düzeltiriz demişti". İşte Yönetim Kurulumuzun ve sayın Başkanı'nın girişimleri sonucunda harçlar konusu müsbet bir şekilde hem avukatlar yönünden hemde halkımız ,hak arayan hakkımız yönünden müsbet şekilde sonuçlanmıştır. Bu'da sayın başkanımıza ve sayın Yönetim Kurulumuza teşekkür etmek için çok çok güzel bir örnektir.

Bu örnek bir başka bakımdan da güzelliği vurgulamaktadır. İçinde yaşadığımız dönemin özelliğini hepimiz kabul etmekteyiz, Evet özel dönem özel dönem amma, bu özel dönemde bile eğer bir isteğimizi belli bir şekilde aksettirebiliyorsanız, o isteğiniz bu dönemde bile yerine gelebilmektedir. O halde bu örnek gerçek bir örnek teşkil etmektedir, bundan sonraki yaklaşımlarımızı, bundan sonraki isteklerimizi bu anlayış içerisinde bu doğrultuda yaparsak Türkiye Barolar Birliği ve Yönetim Kurulu olarak o isteklerimizinde gerçekleştirilmesinde engel bulunmadığı ortaya çıkmaktadır.

Çalışma raporunda tek tek arzedildiğinden dolayı ben hepsine değinmek istemiyorum, hepsi için şükranlarımı teşekkürlerimi sunuyorum ve çalışmaların bu istikamette devam etmesini diliyorum. Bunun yanında çok muhterem delegeler, sayın Başkanım Yönetim Kurulunun pek değerli üyeleri; şimdi sizlerle bir noktada anlaşamadığımı bir noktada hemfikir olmadığımı açıkça belirtmek zorundayım ve üstelik bu konunun son derece önemli olduğu kanısındayım. Bu konu Türkiye Barolar Birliği genel Kurulu'nca mutlak surette vuzuha kavuşturulmalıdır.

Bu vuzuha kavuşturulmadıkça ne mesleki sorunlarımızın ne de diğer büyük sorunlarımızın halledilebileceği kanısında değilim. Nedir O'. Sayın Birlik Başkanımız çalışmada raporunu özetledi sadece birşeyi aynen okudu. Devlet Başkanımıza gönderilen görüş yazısını. Ben görüş yazısını aldım, tekrar beni başışlamanızı rica ediyorum, sayın Birlik Başkanımız tarihini vurgulamakla başladı, o görüş yazısının tarihini bende vurgulamakla başlayacağım, görüş yazısının tarihi 12 ARALIK 1980 , 12 Eylül olayından tam 90 gün sonra. Şimdi bir şeyde de vuzuha varabilirsek iyi olur. Şu 12 Eylül'ün ne olduğunu Olgu mu, harekât mı, ne olduğunu iyi tesbit etmemiz gerekir.

Türk Hukukçuları olarak bir yerde olay, bir yerde olgu, bir yerde harekât , olgu dememizde büyük isabet olduğu kanısında değilim. Ama her ne ise 12 Eylül, 12 Eylül olmuş, aradan 3 ay geçmiş Türkiye Barolar Birliği Başkanı'ndan Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'ndan ne bir ses, ne bir nefes , Barolar Birliğinin başkanı'd Yönetim Kurulu üyeleride görüşlerini bildirmek için 90 gün beklemek ihtiyacını hissetmişler. Çok merak ediyorum neler düşündünüz bu 90 gün içinde. Muhterem delegeler, bana öyle gelirken, 12 EYLÜL olayından sonra benim Birlik Başkanına bir tek şey düşüyordu, Orgeneral Kenan EVREN'e 12 Eylül günü veya azami 13 Eylül günü tebrik eder kutlar, başarılar dilerim demeliydi.

Oysa ki, çalışma raporunda böyle birşeye rastlamıyoruz. Bu görüş yazısı şöyle başlıyor. Türkiye Barolar Birliği, 12 Eylül harekatını koşulları içinde değerlendirmektedir. " Tekrar tekrar özür diliyorum. Bundan daha kuru, bundan daha soğuk bir ibare zannediyorum-ki, bulamazlardı. Teşekkür yok, tebrik yine yok. Bu yazının üslubu ile hem fikir değilim, bu yazının içeriği ile hemfikir değilim. Bu yazının içeriğinde her zaman dinlemeye alıştığımız güzel bir iki cümleye elbetteki itiraz etmek aklımın köşesinden geçmiyor ama, bu yazıda muhterem delegeler şu denilmektedir: "Bu dileğin gerçekleşmesine en uygun katkı ise geçici dönemin güçlüklerini artırıcı davranışlardan sakınmakla olur. Bu nedenle Birliğimiz Milli Güvenlik Konseyinin çalışmalarını güçleştirici müdahalelerden olduğu kadar gereksiz destekleyici ve şaşırtıcı davranışlardan da kaçınma yolunda ilke kararı almış bulunmaktadır "

Bu ilke kararına katılmıyorum. Çünkü, bu ilke kararı öylesine soğuk bir tarafsızlığı ifade etmektedir ki, Milli Güvenlik Konseyine bundan sonraki yapacağınız çalışmalarını izleyeceğim, müdahalede bulunmayacağım, zaten gücüm yetmez, ama gereksiz destekleyici davranışlarda da bulunmayacağım. 12 Eylül'de yapılan nedir? 12 Eylülde yapılan muhterem delegeler, bu devletin kurtuluş hareketidir. O hareket devam etmektedir. Türkiye Barolar Birliği Hareketi bu ise, (ben bunu böyleesine yorumluyorum böylesine tarif ediyorum, eğer hareket bu ise, Türkiye Barolar Birliği bu harekatta ve bu tanımda kararsız kalamaz. Bu hareketin mutlak surette yanında olmasıdır.

Eğer 12 Eylül hareketi 3-5 kişinin keyfi, saltanatı, suntası, diktesi için yapılmamış, Türkiye'ye demokrasiyi getirmek için yapılmışsa, Türkiye Barolar Birliği bu hareket karşısında tarafsız kalamaz. Demeliydi ki, Türkiye Barolar Birliği Sizi destekliyoruz, yaptığınız hareketi şükranla karşılıyoruz, ve Türkiye'ye demokrasinin gelmesi için Türkiye Barolar Birliğine düşen görev arsa, Türkiye Barolar Birliği ki (mitlaka vardır) bu görevi mutlak surette yerine getirecektir demeliydi.

Bendeniz bu yazıda ve çalışma raporunun tümünde böylesine bir görüşe, böylesine bir anlayışa yer vermedim. Buna neden değiniyorum, ? muhterem delegeler. Makinizi alıyorum beni başışlayın ama eğer bunları konuşmayacaksak, eğer bu toplantıda bunları konuşmayacaksak çok fazla olmadığına ve beni başışlayın hipinizden teker teker özür diliyorum, saygınlığımızı hergün biraz daha yitirmekte olduğumuz için saygınlığımızı daha da yitiririz. 12 Eylül günü bu hareketi yapan Devlet Başkanının konuşmasını her TÜRK'ün her aydınının ama her Avukatın mutlaka bir defa daha okuması gerekir. O konuşmada bir takım Anayasal kuruluşlara bir takım tarizler vardı, şimdi o konuşma hiç yapılmamış gibi davranamayız. Davranırsak hata etmiş oluruz. 12 Eylül'e kadar bir takım Anayasal Kuruluşların Anayasa'da yer alsakta almasakta Ben Türkiye Barolar Birliği olarak Anayasal kuruluş olduğumu kabul ediyorum) Türkiye Barolar Birliğinin'de hataları olduğu gibi.

Muhterem Hocam Muammer AKSOY, konuşmasında muhtemelen bir Kurucu meclis hazırlanacaktır, ve bir Anayasa yapılacaktır. Bu Kurucu meclisin hazırlanmasında Anayasa'nın hazırlanmasında hukukçuların da katkısı bulunması gerekir. Güya bir söz varmış, hocam buraya mı bilmiyorum, efemim anayasa'nın yapılması hukukçulara bırakılmayacak kadar ciddi bir işmiş. Doğrusunu söyleyim ben bu sözü ilk defa Muammer AKSOY'dan duydum. Tersî doğrudur, o çok söylenmiş bir sözdür, "savaşın idaresi askerlere bırakılmayacak kadar ciddi bir iştir diye " o laf bütün dünyaca meşhurdur ve öyle bir laf vardır.

Ama tutalım ki, öyle bir laf varsa bile benim şahsen gerek Kurucu meclis hazırlanırken gerek Anayasa yapılırken, bugünkü yönetimin hukukçulardan kendisini müstani addedeceğini , hukukçulara başvurmayacağını zannetmiyorum. Ancak bunun benim kanımca bir şartı vardır, o şart, bu yönetime yaklaşım şeklidir. Bu yaklaşım şekli, bu yönetime Türkiye'de 11 Eylülde demokrasi vardı sen gelerek 12 Eylül'de demokrasiyi katlettin, Kaldı ki 11 Eylülde katledilen bir demokrasiden bahsedilmeye imkân yoksuki, ya ne vardı 11 Eylül'de Maskaralık vardı, şarlatanlık vardı, hıyanet vardı, memleketin bölünme tehlikesi vardı, ve kendi görevlerini unutmuş anayasal kuruluşlar vardı. O kuruluşlardan bir tanesi görevini ihmal etmedi, Orduyu görevini yaptı.

Şimdi bunun karşısına geçipte ikide bir sen demokrasiye ne zaman döneceksin, hadi canım demokrasiye dönsene, demokrasiye dönersen sana şu şartla yardımcı oluruz, şöyle yap böyle yap demek bize saygınlık kazandırmaz. Size açık şekilde ifade ediyorum, 11 EYLÜL'de birşey çatıştı, o çatışan hukuk devletiyle Türk devletiydi. Türk devletini kurtarmak için hukuk devleti feda edilmiştir. Ama eğer feda edilmeseydi, Türk devleti ortadan gidiyordu. (salondan müdahale)

Konuşmacı: Müdahale etmeyin beyefendi, biz sizi yıllarca dinledik, sizde bizi 15 dakika dinleyin.



BAŞKAN: Lütfen devam ediniz.

Konuşmacı: Eğer bana, sorulacak olursa, Hukuk devletini mi Türk Devletini mi, sorusu hiç tereddütsüz buna verdiğim bir tek cevap var, Tür-k devleti, (alkışlar) ama ömrünü bu mesleğe hukukun üstünlüğü prensiplerine ,hukuk devletine adanmış bir insan olarakta şunu hemen vurgulamak istiyorum, içinde Türkiye Barolar Birliğinin Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun Türk avukatlarının büyük katkısıyla asıl tercihimiz Türk Hukuk Devleti olacaktır. Hepinizi saygılarla selamlıyorum.

BAŞKAN : Teşekkür ederim. Buyurun Hayati TOPAL,

H. TOPAL :Sayın Başkanlar, değerli delege arkadaşlarım. Barolar Birliği'nin başlangıçtan beri sıfatını muhafaza eden bir delegesi olarak huzurunuzdayım. Çağımız geçmek üzeredir, bu çağlarda insan bildiklerini unutmaya başlar, üç unutursa bir öğrenir, bizimki eleştiri olmaktan çok vasiyetimsi birşeydir. Söylediklerimizi çok evelden defaatle söylemişizdir, etkinliğimiz olmamıştır, bu gibi özürlerimizide nazarı müsamaha ile karşılamanızı bilhassa istirham ederim.

Önce şurdan başlayalım, Barolar Birliği nasıl etkin olabilir.? Bu mantıki ve matematik cevabı verilebilecek bir sorudur.? Geçenlerde barolar birliğini ziyaret ettim, mürafadan çıkmıştım, Atila'yı da arıyacaktım, üç oda bomboş, 4. oda'da iki tane memur gördüm. Şimdi burda da öğreniyoruzki, Barolar Birliği Sekreteryadan mahrumdur öteden beri biliriz, bu memurların maaşlarını ödeyemez, ayrılanların kıdem tazminatlarını ödeyemez. Hepimizden temenni gelir, her organdan müracaatlar gelir, Barolar Birliğinin yöneticileri Başta Başkan olmak üzere bir Süperman olmalıdır, nasıl altından çıksın. Sonra'da kolaylıkla eleştirileri yaparız, benimki aslında bir taktikte diyebilirsiniz. Dilekler sütununda söylenmesi gereken birşeyi Yönetim Kurulu'nun iacraatını eleştirir gibi aldım .

Çünkü bilirim ki, dilekler zümanında salon boşalır burda kimse kalmaz. Şimdi Barolar Birliği Paşkanının benden önceki konuşmacı eleştirisini yaptı. Bu gecikmenin bir nedeni söylediğim sekreteryadan yoksunluk, diğer bir nedeni de büyük bir nedenide bu kadar büyük bir hukuki kuruluşun başındaki kişinin derhal meddahlık sayılabilecek bir girişimde bulunmayışı olabilir. Bu davranışı kaygı ihtiyatı ile karşılamak anlamında da yorumlanmamalıdır, o günün şartlarında bu hareketin yerinde olduğu herkesce teslim edilmiştir. Fakat bunu bu kadar ağır eleştiri konusu yapmaya da neden yoktur. Gecikmeler olabilir, nazari müsamaha ile karşılamak lazımdır.

Şimdi benim bir başka özelliğim var, ben çok kötü bir hukukçuyum, çünkü bizim zamanımızda müsaitti ben fakültede ancak 17 gün okuyabildim, fakat saçlam bir tarih kültürüm, ekonomik kültürüm olduğunu sanırım, .Mesela ben asrın hastalığı olarak tesmin edilen enflasyonu bundan 30. yıl evvel avukatlığa başladığım sırada ilk mantıksızlık şaheseri olarak müşahade ettim o günün durumlarına göre. Borçlar kanunundaki faiz yüzdesi %5, ticaret anununadaki temettü faizi %10, bunu aşan durumlarda, para değerindeki düşmelerde ne gibi haksızlıklar olabileceği dikkatimi çekti.

Ben barolar birliğine ilk defa bu konuyu getirdim. Asrın hastalığı olan enflasyon hızını biz hukukumuza sokamamışız, bundan çeşitli sakıncalar doğar demişimdir. Hatta bazı dönemlerde enflasyon hızınının 2-3 sene sonra kaçaya ulaşabileceğine dair hesaplarda yapmışım-  
dır biraz matematiğim vardır. Bundan doğacak sakıncaları hukukumuza sokmak gereğininide söyledim. Hatta buna ait ekonomik hukuk şurasına verilmiş, bildirgemde vardır. Şimdi bunları neden söylüyorum, bugün varım yarın yağum belki onun için söylüyorum. Belkide hukuk'a en lüzumlu olan şeyi, ekonomiyi sokamamışız, bunu bir defa daha vasiyetimsi bir şekilde söylemek için. Bu noktaya demas ediyorum. Bakın şimdi ATATÜRK'ünde 100. yıldönümündeyiz, ATATÜRK'ün memleketin efendisidir dediği köylümüze ait bazı bazı meseleleri ortaya koyayım. Hukukumuzun yerleşmiş, kalıplaşmış ekonomiye uymayan uygulamalarını da katmak suretiyle söyleyeyim.

Şimdi bizde gayrimenkul mülkiyeti başlı başına bir problemdir. Uzatmayayımda iki misal vereyim. Çok bölünmüş mahreçleri milyonlara ulaşmış tapular vardır. Yargıtayımızın içtihadı vardır, izaleyi şu davası, bu durumda en küçük paya isabet edecek miktar ekonomik bir değer taşımaktadır der. Diyelimki benim bölgemde bir fındık bahçesinin nazari olarak fiyatı 1 milyon liradır. En küçük hisseye düşecek kısım gayet cüzi olabilir, çünkü devele kulak hisseleri vardır. O zaman satılması zaruret haline gelir. İzariyi şu davasını açmak için bu devele kulak hisse sahipleri adeta şantaj gibi satma şansını kullanırlar. Sattıracağımı er. Büyük hisse sahipleri, alabilecek durumda değildir. Dışardan bir alıcı çıkabilecek durumda değildir, Bir yıllık fındık bahçesini satışa çıkarsanız kimse bunu almaz, fiili hegemonyası olanların baskılarında vardır. Dışardan bir Alamancı para sahibi olmuştaki o fındık bahçesini alabilecekse seni buraya sokmam diye haberde gönderir.

Bankaların bir sene vadeli hesaba %50 faiz veriliği dönemde fındık bahçesini kim neyleyipte şu şartlarda alsın, çünkü bunun ekonomimize ait bir ilişkiside vardır, onuda kuracağız. Enflasyonla mücadelenin bir çaresini üretimi artırmak diye teşvik etmiştir ekonomi ilmi. Üretimi artıracığımızda şu arzettiğim durumdaki fındık bahçesinin çok hisselilik yüzünden fındık ağaçları 100 yaşındadır yani kocamıştır, 30 yaşında verimden düşmeye başlar, alacak bir adam benimdir diyebilecekki, fındıklarını hepsin yeniden diksin. Bunu yargıtayımız halletmemiştir. Ama en büyük meseledir, çünkü üretimle ilişkilidir.

Yine hayvancılıkta verimi artırmamız lazım, bu da bir tedbir, enflasyonla mücadelede bir tedbir. Bizim mer'a hukukumuzu hepimiz bilirmisiniz bilmem, mer'alar kimindir, mer'aların kâhyası kimdir. Tarım ilmi bugün bizdeki mer'aların vasıfları islah edilse 1/10 nisbetinde verim verebileceğini saptamıştır.

Başkan: Sayın Hayati bey, rapor üzerinde rica edeceğim, eleştirilerinizi o noktada teksif etseniz.

Hayati TOPAL: Efenim vasiyetimsi, raporda bunlar olmadığı için söylüyorum. Barolar Birliği bunlarla, bu gibi meselelerle uğraşmalıdır. Yok efendim tabanca meselesi, silah meselesi ben dedim ya efendim benim Ceza Hukuku ile ilgim yok, bir ülkede ceza hukuku ile ne kadar meşgul olunursa asıl hukuk terkedilmiş olur. Batıda bir deyim var yeni öğrendim bunu, (unutuklarımın yanında yeni öğrendim) Hukuku adaletin üstüne geçirmek bir eleştiri konusu olmuştur. Bizde de hukuk yargıtayın içtihatlarından ibaret ise ve değiştirilemeyen kanunlardan ibaret ise adaletin aleyhine olarak vücut bulmuş demektir. Barolar Birliğinin bir vazifeside bununla uğraşmak olmalıydı. Ama sekreteryası bile yok, hiç değilse 3. bir Hukuk Kongresi kurulacakya, ben bunları söylersem veto da edilmezse belki bir not düşmüş olur, tutanağa belki ilgilenen bir arkadaş orda bir girişimde bulunur.

Şimdi efendim benim ileriye ait bazı görüşlerim sıkıcı olabilir. Mesela ilkdefa bu memlekette Milliyetçi Cephe lafı edilirken daha kurulmamıştı, Samsun Genel Kurulunda o Milliyetçi Cepheye katılması düşünülen partilerden iki tanesinin ATATÜRK Milliyetçiliği ile hiçbir ilişkisi olmadığını söylemişimdir. Hadisat beni teyit etmiştir ama bizim söylediğimizde müessir olamamıştır. Bir önemli bir konu yine bu asrın konusudur. Bir televizyon programında gördüm acıdır, çoktan beri konmuş bir teşhis, bizim için şöyle diyor.:

" Ekonomi ve Ticaretten anlamayan Türkler " bu tabir o zaman kullanılmıştır. Halbuki bizim dinimizde bir hadis vardır. Kazancın 10/9'u ticarettir dinimiz böyle demiş, ticareti kaptırmışız gayri müslimlere.

Tarihsel kökenleri var, ta kapitilasyonların başlangıcına kadar inmek mümkün. Yani biz askerlik yaparken ülemalık yaparken hır fet sayılan meslekleri gayri müslim ve Türklere teslim etmişiz, ermeni kalaycı olmuş, bakırcı olmuş, kuyumcu olmuş, sarraf olmuş, Osmanlı İmparatarluğu döneminde bunlardan Hariciye nazırıda yapmışiz, Gabriyel ora donku efendi, bir suale cevap verirken ne demiş, "Ben Osmanlı Bankası kadar osmanlıyım" yine bunlardan bazılarıda en kritik dönemde mütarekede ermeni hükümeti kurmak için eski osmanlı nazırları gitmiş, Paris'te kombinezonlara katılmışlar.

Yani Biz gelişimimiz itibariyle ticareti kıvıramamışiz. Şimdi yeni bir aşamadayız, büyük holdingle aşamasındayız, uluslararası şirketler aşamasındayız, bununla da Bizim Bazolar Birliği uğraşmalıydı, çok zor bir iştir, fakat uğraşılması gereken bir iştir. Şimdi en büyük mahzur şurda, borç ekonomisi içindeyiz. Bu birazda mecburi bu hale bir kere gelmişiz, tüm döviz girdilerimizi, sadece petrole yatırırız ve bu bir mecburiyet olursa zaten bağımsızlığımız bir noktada noktalanı, ondan sonra sağlam olan bir güce yaslanmak emrivaki olur.

Böyle olmakla beraber biz bu küçücük ve neşrunema durumunda olan milli sayılabilecek şirketlerimizi, nasıl koruyabiliriz? Bununla da meşgul olmak gerekir. (uzatıyorum galiba tahammül edemiyen arkadaşlar olağ lır) Yani büyük balık küçük balığı yutar kuralı varya bizim kendi şirketlerimizi çok uluslu şirketlere yutturmamak içinde uğraş kaydetmek lazımdır. Efenim galiba uzattım. Allahasımarladık.

BAŞKAN: Teşekkür ederim. İlhami GÜVEN bey buyurun.

İlhamı GÜVEN : Ankara Delegatesi; Yüce Kurul'un sayın üyeleri; öncelikle bir görevimi yapmamı başışlayınız. Rapor üzerinde eleştirilerime geçmeden önce, her sene bir yıldır, bu sene bir buçuk yıla yakın sizlerle uzak kalmanın özlemi içinde hepimize sevgiler saygılar sunarım. (alkışlar)

Faaliyet raporu hakkında kanımca günü gününe güncel, Mesleki sorunları sırasıyla içeren bir rapor görünümündedir. Takdir etmemek mümkün değildir, bu rapor üzerinde emeği geçen başta genel başkanımız ve sayın Yönetim Kurulu üyelerini kutlarım. Ancak raporda 14 senedir, bir yasal sorunluluğun terkedilişini görmenin üzüntüsü içerisindeyim, buna değinmeden geçemiyecceğim. Bilindiği üzere 1136 sayılı yasanın 123. maddesinin 7. bendinde Birlik Başkanlarının görevleri tağdat edilirken başkanın mutlaka ve mutlaka bir başkanlık raporu vermesi zorunlu kılınmıştır.

Bu defa görüyoruzki, sayın başkanımız Yönetim Kurulu içerisinde biz uyum halindeyiz, binanaleyh bu defa başkanlık raporu vermekten vazgeçtik. Arkadaşlar bir defa yasa yönünden vazgeçilemez. Kanım budur, zorunluk. kılıyor 123. madde. Diğer taraftan Başkanlık raporu yine bilindiği üzere Barolar Birliği Başkanlarının kişisel görüşlerini yansıtan raporlardı. Binanaleyh lütfen bundan böyle sayın başkanlar Genel Kurulları hem bu kişisel görüşlerden hemde yasal zorunluluklardan mahrum etmesinler.

Sayın arkadaşlar; gittikçe ben saygınlığı yitiriyoruz demiyorum. Ben daha acı bir tabir kullanacağım, gittikçe eriyoruz, Barolar Birliği olarak eriyoruz, Barolar olarak eriyoruz, birey olarak eriyoruz, . Yine gittikçe avukatlar hakkında maalesef kamu oyunda büyük aleyhimize akımlar vardır, ceryanlar vardır, hatta ve hatta bundan 2-3 ay evvel hatırlarsınız ben tarih olarak tesbit

edemiyeceğim o gün çok üzülmüştüm, kam oyunda televizyonda gözbebeği yaparak seyrettiğimiz takdir ettiğimiz, halende takdir ediyorum, sayın Uğur DÜNDAR'ın Günlerin getirdiği programında bir aw kat oturdu yanında bir telefon tamircisi getirdi kadillağım gelsin filan davayı ve filan parayı isterim dedi, sonradan da o telefon görevlisi beyefendi telefonunuz kapanmış dedi, mesliği izi küçülttü arkadaşlar. Teessüflerimi ve teessürlerimi arzederim.

Arkadaşlar evvelce benzeri meslek kuruluşlarının temsilcilerini görmek mümkündür. Evvelce basından bir kaç temsilci geliyordu, evvelce bir ilgi vardı, hiç olmazsa, çiçekler gönderiliyordu 5-6 tane, gittikçe azalıyor farkındaysınız, ondan da mahrum olmak üzereyiz. Basınla diyalogumuz kopmuştur. Buna mutlaka çalışmamız ve bunu mutlaka ihya etmemiz lazımdır. Diğer meslek kuruluşları ile dirsek temasımız dahi kalmamıştır, arkadaşlar. Avukat denince sokakta çil çil altın liralara dağıtılmakta ve bizlerde toplamaktayız gözüyle bakılmaktadır mesleğimize.

Dinanaleyh kendimizi toparlamanın zamanı gelmiştir. Birakalım görevlerimizi, bırakalım evvela toparlanalım, kendimize gelelim. Dışarıya karşı kendimize gelelim. Bünyemizde mütttefik ve birlik olalım. Evet ayrıcalık var mesleğin bünyesinde ne yapalım, talihsizliğimiz ordan geliyor, bölünmeyi ortadan kaldıralım, lütfen birlik ve beraberlik içerisinde hem birliğe sahip olalım, hemde barolarımıza sahip olalım. Arkadaşlar senelerden beri üzerinde durduğum bir konu vardır, bu konu bütün güncelliğini korumaktadır. Bu konu mesleğe yeni atılmak üzere olan namzetlerimizin stajyerlerimizin acı konusudur.

Nasıl ben 27 sene evvel staja başladığım zamankii durum ne ise nasıl kalenderin kıyısında köşesinde zorla bir dosya tetkik ediyorsam, O günden bugüne dek hiçbir değişiklik olmamıştır. Bugünkü sevgili stajyer genç kardeşimde aynı müşkül durumdadır, hakim ilgilenmemektedir, katip ilgilenmemektedir, başkâtip ilgilenmemektedir. Birde başında demoklaşın kılıcı gibi sen staj yaptığın sürece hiçbir yerde çalışamazsın gibi bir yasal hüküm vardır. O halde stajyer nasıl bu bir senelik staj süresini doldurabilecektir. Şimdi bu konununda ele alınmasının zamanı gelmiştir, geçmektedir her senede bu konu halledilmedikçe yine nasip olurda huzuruza gelirim yine ben den bu konuyu dinleyeceksiniz.

Yalnız bir konuya işaret etmek isterim. Geçenlerde 20 Nisan 1981 tarihli Hürriyet gazetesinde insanlar ve olaylar sütununda yazar ve Gazeteci Hasan PULUR başlık şu " Biri Hakim, Biri Avukat, Biri savcı " yüzlerce örneğinden bir acıklı örnek verdi stajyerlerle ilgili olarak, Onda diyorki bir meslektaş namzedimiz emekli olmak üzere imiş, fakat gelgelelim para yok, kaydını yaptırmış ama, emeklilik işlemi bir iki ay uzamış. Bir bizi çok sevenlerden biride tabii (sevgilimiz çok bizim) hemen ihbar etmiş ve stajı yanmış.

Şimdi diyorki, sayın Hasan PULUR. "niçin hakim stajyeri para alsın. savcı stajyeri para alsında kam görevi yaptığına göre (tabii ben bunu biraz kendime görede naklediyorum bu anlamda) avukat stajyeri niye para almaşın. Dunun için bizim için basında ilk defa gördüğümüz mücdeli bir haberdir. Bendeniz bir takhir hazırladım kabul ederseniz kişiliği önemli değildir, ama mühim bir noktaya dokunmuştur, Hasan PULUR'a bir teşekkür etmekle zannediyorum ki basınla da yavaş yavaş diyalogu kurağ liriz, bir teşekkür mektubu yazması için divanın görevlendirilmesini rica ettim, takririm okunacaktır biraz sonra.



Arkadaşlar, bir bekleme dönemindeyiz bunu kabul etmek gerekir.

Ama yaşamız bize beklemeye müsait değil. Yaşamızın 110. maddesinin 6. bendi diyor ki "Barolar Birliği kanunların memleket ihtiyaçlarına uygun olarak gelişmesi ve yürütülmesi yolunda dileklerde yayınlarda bulunmak gerekirse ön tasarılar hazırlamaktır" görevi veriyor bize. Malumalınız bu açık ifade ile kanunlar demek suretiyle tüm kanunlar kastediliyor. O halde izin verirsiniz ben bir genel Kurul toplantısı yapılması dileğinin de bulundum ama sayın Sayman üyemiz açıklamasından ve ofeci akçalı durumu gözlerimizin önüne sermesinden sonra onları vazgeçtim.

İzin verirsiniz bu güne kadar Anayasa tatbikatında bilhassa seçim kanunu, Anayasa'da değişiklik yapılması kanısında değilim, peşinen de arz etmek isterim. Ama bilhassa seçim yasasında ve diğer ilgili yasalarda aksayan hükümleri inceleyip rapore etmek, dilek halinde sunmak üzere değiştiriyorum önerimi, mahalli barolarda bilhassa büyük barolarda komisyon halinde çalışmalar öneriyorum. Hazırlanalım arkadaşlar kanunla biz görevliyiz aslında. Hukuki temelini, hukuki ilkelerini biz kuracağız.

Arkadaşlar tabanca güncelliğini korumaktadır. Baroya girdim tabanca geldi, bugün yirmi yedi senemi doldurdum tabanca hala kürsülerin konusu. Bir yasa çıktı kamu görevlisinde tabanca veriyor, bizimde kanunumuzun 1. maddesinde kamu görevi görüyoruz deniliyor, ama nedense küçük bir kimse bize bunu layık görmüyor. Sanki canımız yokmuş gibi, bizim can güvenliğimiz yokmuş gibi bugün bilindiği üzere herbirimiz yalnız olağan üstü durumlarda değil, günlük meslek yaşantımızda herbirimiz hasımlarımızın yahut bizim hasımlarımızın bizi hasım olarak gördüğü ortamda ağır şartlar altında bu görevi yapıyoruz, binanaleyh hergün can güvenliğimiz tehlikededir, bu konunda sayın Genel Başkanımızca bekliyoruz şeklinde

değilde bunun üzerinde hiç olmazsa yönetmelikler her zaman değişebilir parlamenter sistemi beklemeye gerek yoktur, o son çıkan yönetmeliğe bir madde eklenmesine lütfen delalet buyursunlar. Fazlaca vaktinizi işgal ettim, bu sene yine 2 senemi doldurdum, yine bir vedağa bulunacağım, ama yine dua edinki bir dahaki sene yine seçilip huzurnuza geleyim sizden ayrılmayım. Saygılar sunarım.

BAŞKAN: Necmettin İSFENDİYAR, buyurun.

Necmettin İSFENDİYAR: Türkiye Barolar Birliği'nin 14. Genel Kurulu'nun sayın başkanlık divanını sayın Türkiye Barolar Birliği Başkanımızı, sayın Yönetim Kurulu üyelerimizi ve değerli meslektaşlarımızı saygıyla selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Barolar Birliği Yönetim Kurulu ve sayın başkanı imkânlarının elverdiği nisbette bir faaliyet göstermişler ve bunu çalışma raporları ile sunmuşlardır, içeriğini hepimiz biliyoruz. Bendeniz bu raporda görmek istediğim bazı noktalara temas etmekle yetineceğim. Sayın Barolar Birliği Başkanının açış konuşmalarında 12/12L980 tarih ve 1739 sayı ile bizzat okudukları ve Sayın Devlet Başkanımıza sundukları yazıyı şunuş yazısını tarihi bir mektup olarak nitelendiriyorum ve sayın KOSOVA'nın fikirlerine katılmıyorum. Aksini düşünüyorum. (alkışlar)

Buraya çıkıp daha evvel konuşan bir delegenin tenkidini yapmak sözlerini eleştirmek doğru değildir, ben sayın KOSOVA'yı tenkit etmek için değil, fikirlerimi kısaca açıklayabilmek için bu yönü seçtim. Bu mektup arzettiğim gibi tarihi bir mektup olarak kabul edilmek lazım gelen bir mektuptur, yorumunu yapmıyorum, yapamıyorum, yorumunu hukuk tarihine bırakıyorum. Tavaskuz ve yaranmaların müdafii olmamız lazım gelir.

Ben Türkiye Barolar Birliğinin 12 Eylül hareketına karşı olduğunu asla düşünmem, kabul etmiyorum ve esasında öyle de değil. Türkiye Barolar Birliği bir hukuk kuruluşu olarak avukatların mensup oldukları en büyük hukuk kuruluşu olarak fikirlerini düşüncelerini belirtirke tabii ki bir hukuk kuruluşu olarak en büyük hukuk kuruluşu olarak elbetteki fikirlerini açıklaamalıydı, ve öylede yapmıştır. Bu mektuptan sonraki yönelişin bizi ışıklı ve aydınlık yarınlara ulaştıracağı kanaatindeyim.

Yönetim Kurulu raporunu tenkit için buraya geldim, fakat tenkit tabii ki kötölemek değil, beğendiğim hususları da söylemem normal kabul edilir zannediyorum. Yönetim Kurulumuz, faaliyet yılı sonunda sunduğu raporuyla bizlerce kifayetli bir çalışma yapmış sayılmayabilir. Akçalı durum karşısında bu kadarını yapabilmişlerdir denebilir, harçlar kanunuyla ilgilenmişler, hele avukatların peşin ödeyecekleri vergi ile bir hayli belkide çok fazla ilgilenmişler, yalnız benim burada tekrardan kaçınarak bundan evvel konuşan arkadaşlarımla temas etmedikleri bir hususa değinmek arzumu belirtiyim.

Barolar Birliği'nin Avukatlık Kanununun 110/6 maddesiyle yasaların memleket ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirilmesi yürütülmesi yolunda dileklerde, yorumlarda bulunmak gerekirse ön tasarılar hazırlamak görevini yaparken eksik bir çalışması olduğu kanaatindeyim. Sıkıyönetim Kanunu ve tarihleriyle ilgili olan eksik çalışmadır. Sıkıyönetim Kanununun 7 kere değişikliğe uğradığı faaliyet raporunda belirtilmiştir, avukatlarca da esasında bilinmektedir. Bu değişiklikler karşısında Yönetim Kurulumuz bütün bu yasa değişikliklerinin olağan üstü durumun olağan üstü koşulları olarak tartışmasızdır. Bu nedenle temel ilke olarak demokrasiye dönme amacını benimseyen bir yönetimin olağanüstü durum için örgördüğü yasalar bu yasa değişiklikleri de bu anlayışla değerlendirilmiş bulunmaktadır.

Bu şekilde değerlendirerek yasa değişikliklerini bu şekilde geçiştirmesini uygun karşılamadım. Bilindiğiniz gibi bu yasa değişiklikleri ile 3 aya kadar hürriyeti bağlayıcı cezaların temyiz edilme imkânı ortadan kaldırılmıştır. 3 yıla kadar hürriyeti bağlayıcı cezaların temyiz edilme olanağı ortadan kaldırılmıştır. Şimdi bu noktada biraz durmamız lazım. Temyiz mahkemesi niye var.? Bilindiği gibi temyiz mahkemesi hem içtihat birliğini hemde benzer olaylarda aynı olaylarda adaletli ve eşit uygulamayı sağlamak için vardır. Ufak bir olayla işi mübahhas hale getirmek istiyorum.

Bursa'da bir hakim vardı, bir sanıkta bir tabanca bulunmuş bunu hazırlık tahkikatında, ilk duruşmada ikrar etmiş, son duruşmada da tabancanın kendisine ait olduğunu söylemiş buna rağmen hakim sanığa takdiren ve tesciden hapis cezası vermişti. Yargıtay bunu şöyle bozdu. Bir kere samimi olarak suçunu ikrar ettiğine göre Türk Ceza Kanununun 59. maddesini uygulamak lazımdı diyor. Onun dışında da diyor ki Ceza Mahkemeleri usulu kanununun bir maddesini zikrederek Yargıtay aynı zamanda Türkiye'de benzer olaylarda eşit ve adaletli ceza tayinini sağlamakla görevlidir. Bu bakımdan hükmü bozarken hükmü veren hakimi uyarıyorum, ve davanın bu mahkemeden alınarak Bilecik Asliye Ceza mahkemesine gönderiyorum diyor kararında.

Şimdi bu hakim n Sıkıyönetim mahkemesinde görev aldığını düşünelim. Vereceği cezalar 3 seneye kadar olursa, 3 seneye kadar Hürriyeti bağlayıcı ceza olursa Temyizi kabil değildir. Bu halde Sıkıyönetim mahkemelerinin yurtçapında eşit ve adaletli ceza uygulaması yapamayacağı söz konusu olabilir.

Bu bakımdan şu sıkıyönetim kanununun değişikliği bakımından Barolar Birliğinin bir çalışma yapmış olması bir yasa tasarısı hazırlamış olması ve olağanüstü kurallar olduğunu ileri sürerek sıkıyönetim kanununun olayı geçiştirmemesi لازم geldiği kanısındayım. Sıkıyönetim uygulamasıyla ilgili olarak savunma hakkının kullanılmasının kullanılmasının daraltıldığı veya tam manasıyla kullanılmadığı konusunda sorunlar dile getirilirken ve bu konunun üzerinde önemle durulurken verilen cezanın adalet ölçüleri içerisinde ne derece sağlıklı olduğu hususunun daha da önemli bir konu olarak tasarının içerisinde alınması لازم gelir kanısındayım

Böylece Türkiye Barolar Birliğinin sayın Devlet Başkanımıza gönderdiği ve biraz evvel tarihi bir yazı olarak belirttiğim yazıdaki tarihi değer sıkıyönetim kanununun tarihleriyle ilgili yeni yasalar karşısındaki Türkiye Barolar Birliğinin suskunluğu ile tarihi değerini bir nisbet dahilinde de olsa azaltmış olduğun zannındayım. Bunun dışında benim hemen görüp söyleyerek istediğim bir husus bize sunulan çalışma raporunda 106 ve 18. 143-146 sayfalar içindeki muhteviyatın tamamen aynı olması bunları lüzumsuz tekrar etmişler, aynı metin olarak yazmışlar ve buna niye lüzum görmüşler burada anlayamadım.

Birde şu hususun aydınlatılmasını sayın Yönetim Kurulumuzdan istirham edeceğim. Bu genel kurulumuz ulusal bir genel kurul ulusal bir toplantı, ulus çapında bir toplantı, dış faaliyetlerle ilgili olarak raporda sayın Turgut Bulut'un Türkiye Barolar Birliğini temsilen Berlin'de 1980 yılında yapılan Uluslararası barolar Birliği toplantısına katıldığı belirtilmiş. Tabii bu toplantıya katılması övünülecek ve takdir edilecek bir olay. Ancak bu uluslararası toplantıda ne konuşulmuş sayın Turgut Bulut ne söylemiş memleketimizin hukuk sorunlarına ve meslek sorunlarımıza ne faydalı ne neticeler alınmış, neler öğrenilmiş, hangi devletler katılmış Zambiya temsil edilmiş mi, yalnız demokrasi ile idare edilen ülkeler mi katılıyor yoksa komünist bloktanda gelenler var mı, bu uluslararası toplantının niteliği nedir, istatistikî bilgiler varmı, bizim insanlarımızın yasalar karşısındaki durumu yasalara saygınlığı

nede derece, bunlar hakkında bir orantı kuracak yahut bizim durumu muzun diğer devletler karşısında değerlendirecek bazı neticelere varılabilmiş mi, bunlar yok. Sadece katılındı deniliyor, bu benim tatmin etmedi. Diğer hususlara zaten çalışma raporunda yer verilmiş sözlerimi burada bitiyorum ve saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN: Teşekkür ederim. Sayın Orhan APAYDIN,

Orhan APAYDIN, Sayın başkan, değerli meslektaşlarım, Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun 17 aylık faaliyeti için faaliyeti üzerinde konuşmak üzere sözalmiş bulunuyorum. 17 aylık süre Barolar Birliği tarihinde çok zor koşulların sürdüğü bir ortamı ifade eder. Bu ortamın bir bölümünde terör, ülkemizde demokrasiyi yıkmayı demokratik hukuk düzeninin yıkılmayı, hedef alan planlı terör meslektaşlarımızda yönelmişti. Çok sayıda meslektaşımız hayatlarını kaybetmişlerdir. Terör eylemleri yüzünden. Bu dönemde Türkiye Barolar Birliğinin ve 17 aylık dönemi ifade ediyorum, varlığını korumak etkinliği demiyorum, varlığını korumak bugüne kadar süren bir dönemde bir başlıbaşına bir sorun oluşturmuştur.

Varlığı korunabilir, fakat onurdan meslek onurundan meslek örgütünün onurundan ödün vermeden koruyabilmek başlı başına bir sorun olmuştur. Ben çalışmalar hakkında düşüncelerimi açıklamadan önce Türkiye Barolar Birliğinin varlığını onurundan ödün vermeden vekarla koruyan Barolar Birliği Yönetim Kuruluna sayın başkanın kişiliğinde teşekkürlerimi sunuyorum Tarih önünde (alkışlar)

Değerli meslektaşlarım, biz hükümet dışı bir kuruluşuz, politik bir niteliğimiz yok. Bize insanların hak ve özgürlüklerini hangi ortamda olursa olsun, ortamın niteliği ne olursa olsun koruma görevi verilmiştir. Bize insan haklarına saygılı hukuk düzenini koruma ödevi verilmiştir. Biz bu görevi ifa etmek durumundayız. Biz Siyasis değişikliklerde tebrik kuyruklarına giren bir kuruluş niteliğinde değiliz. Barolar Birliğinin 12 yıllık yaşamında böyle bir tutum ve davranış yoktur.

Barolar Birliđi ağırlığı olan bir kuruluştur. Gerektiđi zaman susar. Susmasında bir vekar vardır, onurun korunması vardır. Gerektiđi zamanda dūřunçesini ifade eder. Őimdi arkadaşlarım bu genel kurul toplantısı özünde Türkiye'nin içinde bulunduğu koşullar bakımında ifade ediyorum, çok önemli çok kritik günlere rastlamıştır. Bağımsız Türk hukukçuları, avukatlara bugün çok önemli görevler dūřüyor. Yüksek heyetiniz Türkiyedeki sayısı 17 bini bulan avukatları temsil ediyor. Yani insanların haklarını savunmayı üslenmiş bir mesleği temsil ediyor.

Genel Kurulumuz bu temsilciliğide gözönüne alırsa bugün Türkiye'de söyleyeceği şeyler varsa söylemesi gereken şeyler varsa söylemek zorundadır. İleride tarih bizi de yargılayacaktır. Söylediğim z şeyleri söylemediğimizden dolayı yargılayacaktır. Söylediklerimizin yanlış olmasından dolayı yargılayacaktır. Yalnızlarımız bağışlanmayacaktır, sükutumuz o da bağışlanmayacaktır arkadaşlar. Savunma görevinin onurlu olarak yerine getirilmesi için arkadaşlar herşeyden önce savunmanın özgür koşullar içinde bağımsız olarak görev yapması gerekir. Biz meslektaşlarımıza mesleğe girerken ant içirtiyoruz. Namus ve vicdan üzerine söz vermesini istiyoruz. Hangi konularda ? meslek kurallarına uygun davranmak konusunda hukuk kurallarına uygun davranmak konusunda, meslek kurallarımız içerisinde bir numarayı taşıyan Baroların bağımsızlığını savunmayı avukatlara bir görev olarak vermektedir.

Avukatlık mesleğinin bağımsız olduğunu yasa belirtiyor. Uygulamada öyle, somut olaylar içinde önemlidir, dün öylemiydi bu gün nasıldır arkadaşlar. Barolar bağımsız mıdır, yasamızı inceleyerek, baroların bağımsız olduğunu ifade edebiliriz. Avukatlık mesleği bağımsız olsa, yani bağımsızlığı yasal düzenleme ile anlarsak, bağımsız olsa, yargı organı bağımsız değilse, avukatlık mesleği görevini yapabilecekmidir? İnsanların haklarını savunabilecekmidir arkadaşlar. Şimdi bu toplantımızda iki gün önce yayınlanmış iki yasadaki bahsedeciğim size. Neleri söylemeliyiz, neleri söylememeliyiz :

Söylememiz gerekenlerden biri 14 Mayıs 1981 günü Resmi Gazetede yayınlanan 2461 sayılı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu hakkında ne düşünüyoruz ? Hemen onu takibeden Hakimler Kanunu değişikliği hakkında ne düşünüyoruz.? Bizi ilgilendirmiyor mu? bizi ilgilendirmemesi olanaksız, meslek sorunlarımızı burda ele alıyoruz. Bütün Türkiye capında çalışan bütün avukatları ilgilendiren meslek sorunlarını yargı organının bağımsızlığı bu salonlarda 12 yıllık Barolar Birliği tarihinde bunun yarısına yakın bir kısmında ben görev yaptım, yargı bağımsızlığı özenle savunulmuştur. Bu düşüncemizden vazmı geçtik arkadaşlar. ? Yanlış olduğu kanaatindeyiz bugün, yargı organı bağımsız olmasın, hakim güvencesi olmasın bugünkü koşullarda, çünkü Türkiye'nin uğradığı felaketler içine düştüğü bunalımın nedeni . hukuk devleti değil ta ki yargı organının bağımsız olmasından ötürümüdür. Ondan mı fikrimizden vaz geçiroyuz.?

Ben sanmıyorum hiç bir arkadaşımın böyle bir düşünceye sahip olduğunu. Biz daha önce genel kurullarda tebbit ettiğimiz çizgide ve onun vazgeçilmez bir unsuru olan yargı organının bağımsızlığını savunuyoruz, ve savunmakta devam edeceğiz. Şimdi arkadaşlar, 14 Mayıs 1981 günü Resmi gazetede yayınlanan kanun hakimlerin bağımsızlığını, anayasamızda sağlayan yüksek Hakimler Kurulunu kaldırmaktadır. Anayasamızda yargı yetkisi bağımsız mahkemelere bırakılmıştır, yüksek malumlarınız olduğu üzere. Kaldırılmıştırd ne konmuştur yerine? ne gelmiştir.?

Yüksek Hakimler Kurulu ile sağlanan güvence yetersizdi de daha sağlam bir güvence mi getirilmiştir. Arkadaşlar bunu anlayabilmek için yayınlanan kanunun ilkelerine birkaç cümle ile temas etmek istiyorum. Yüksek Hakimler Kurulu'nun yerine değişik bir isimde hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu oluşturulmuştur. Şimdi bunu adı kanundur, anayasa değişikliğide kanunla yapılır, fakat anayasa değişikliği niteliğinde bir kanunsa ona anayasayı değiştiren kanun denir.



Bu kanunda anayasayı değiştiren bir kanun nideliğindedir. İçinde Yüksek Hakimler Kurulunun yerine kurulan hakimler ve savcılar yüksek kurulu nasıl oluşuyor, nasıl oluşacak, .

1. Adalet Bakanı, bu kurulun başkanıdır. Başkanı olacaktır.

2. Yargıtay ve Danıştay genel kurullarının kendi daire başkan ve yeleri arasından göstereceği adaylardan Devlet Başkanınca seçilen ikişer asıl, ikişer yedek ye, 4 oldu, Adaletbakanı ile birlikte ile 5. Adalet Bakanlığı Müsteşarı, zlk İşleri Genel Müdürü, şimdi iki ysek dereceli memur.

1 - Adalet Bakanı, (buğnk döneme göre düşünmeyin)Adalet Bakanları siyasetçidir, bir parti üyesidir, kendi partisinin düşüncesinin doğrultusunda hareket etmesinden daha doğal birşey düşünülemez. Bu 7 kişilik kurulun 4 yesi yargıyat ve Danıştay Genel Kurullarının yeleri, arasından Devlet Başkanınca seçilecektir. Önümüzdeki 4 yıllık dönem için bu ağay gösterme işlemide yapılma-ycak ek bir madde ile, devlet başkanınca doğrudan seçilecektir.şimdi konunun bağımsızlığı ayrı bir maddede ifade edililiyor. Bu kurulun yetkileri, ne olacaktır. Bir kere bu kurul adalet bakanlığında çalışacaktır.

Bukurulun yetkileri mesleğe kabul etme, atama ve fes- hetme, geçici yetki verme, her türlü yükselme ve 1.sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma.

Adalet Bakanı geçici yetki ile, bir hakimi görev yerinden alıp başka yere tayin edebilecektir. Bu kurulun onayını alarak yapacak, yahutta sakıncası olan yerlerde (yle diyor kanun) büyük münakaşalar olmuştur bu konularda. Hepimiz bu meslekte kidedimli insanlarız. Yapabilecek, geçici görev ve yetki ile başka yere tayin edebilecek. Hakimler kanununda yapılan değişiklikle kadronun daratılması veya kaldırılması sebebiyle görevsiz kalabilecek bir hakim, bu durumdan b maaşını bir süre alabilecek, kendişine başka yerde bir görev teklif edilecek, kabul etmeme hakkı var, bir daha teklif edilecek onuda kabul etmeme hakkı var, 3. defa açıkta kalacaktır kabul etmezse.

Şimdi arkadaşlar, bu yasa önümüzdeki günlerde uygulanacak. Evvela yargı organının bağımsızlığı demek, herşeyden önce yürütme organı dışında çalışması demektir. Yürütme organına tabi olmadan çalışması demektir. Hukuk sisteminde devlet başkanı yürütmenin başıdır. Bizim anayasamızda da öyledir, dünyanın her yerinde de öyledir, değişmeyen bir hukuk anlayışıdır. Seçme hakkı yürütmenin başına verilirse ve hakimleri denetleme görevi 7 üyeden 3'üde olsa yürütme içinde yeralan memur durumundaki kişilere verilirse, Adalet Bakanına verilirse yürütme ile yargının ayrılığı, yani kuvvetler ayrılığının bu konuda vazgeçilemez bir kuvvetler ayrılığı ilkesi ortadan kalkmış olmaktadır.

Şimdi arkadaşlar elbette yasalar değişir, ihtiyaçlara göre hangi önemde olursa olsun, bu yasa değişikliğinde demokratik bir tartışma ortamında hangisinin yararlı olacağı tartışmalarla ortaya çıkar. Türkiye Barolar Birliği bu konuda söz sahibi olanların başında gelen bir kuruluştur. Türkiye Barolar Birliği, evet ifade ettim, varlık mücadelesi yapmıştır. Çeşitli nedenlerle varlık mücadelesi yapmak durumunda kalmıştır. Bunun içinde manevi etkenler var, siyasi etkenler kavramı içinde ifade ediyorum, maddi sorunlar var, fakat elbette Türkiye barolar Birliği yargı bağımsızlığı gibi bir konuda eğer yargı bağımsızlığını tehlikeye düşüyorsa bu avukatlık mesleğininde tehlikeye düşmesi demektir, o anlama gelir elbette sesini duyuracaktır. Bu bir politika değildir. Birliğin asli görevidir.

Arkadaşlar bu 17 aylık dönemin çalışmaları Yönetim Kurulu Raporunda geniş olarak belirtilmiştir. Fihristine bakarak konuşuyorum. Terör olayları; Terör olaylarının avukatlara yönelmesi arkadaşlar Türkiye'de terörün karşısında mücadele veren kuruluşların başında hiç abartmadan konuşuyorum. Türkiye Barolar Birliği gelir. Türkiye Barolar Birliğinin Genel Kurulları gelir. Şöyle geçmiş zabıtlara bir göz atılsın, ilçiler bir göz atınsınlar ben 1975 den bu yana yaşadım, Genel Kurul çalışmalarına katıldım, terörün odaklarını göstermiştir, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulları.

Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulları terörün hedefinin ne olduğunu belirtmiştir. Bunların hiç birinde (anılabildiğimiz) mümkündür, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulları kesinlikle yanılmamıştır. Eğer tebrik ve teşekkür gerekiyorsa, önce Türkiye Barolar Birliği bu dönemdeki çalışmalarını için teröre karşı çalışmalarını için tebrik edilmelidir. Arkadaşlar, geçen dönemde meslektaşlarımızın can güvenliği ileri derecede tartışma konusuydu. Şimdi tartışma konusu olan çok daha önemli hayati sorunlarımız var. Meslektaşlarımızın görev yaparken, herşeyden önce özgür çalışma koşullarını içinde bulunması gerektiğini ifade ettim.

Acaba, Türkiye'de bugün meslek mensupları özgür ve güvenli çalışma koşullarına sahip midir? Ben İstanbul Barosu bakımından İstanbul Barosunun çalışmaları açısından ve onun üyeleri bakımından bir kaç örneği burada dile getirmek istiyorum. Yahut belirli olayları, şimdi evet Devletin korunması herkesin görevi, devletin korunmasında görevli olanlar var, Cumhuriyet savcılarını devleti korumakla görevlidirler. Avukatlar bunlar denge oluturur, avukatlar kişi haklarını korumakla görevlidirler. Şimdi bunu somut olarak belirteyim. Bana bu söylenmiştir, resmen'de ifade edilmiştir. Avukatlar, Alın Papayı vuran terörist, milliyeti hiç önemli değil, ben buna önem vermiyorum. Müthiş bir olay, italya bakımından müthiş bir olay, fanatik taraftarları var dinsel bir yer. Terörist İtalyan ceza kanunlarına göre, ceza mahkemeleri usulü kanununa göre soruşturma başladı, belirli bir gözaltı süresi ve İtalyan hükümetinin ilk yaptığı iş, bu teröriste bir avukat tayin etmek olmuştur. Avukat tayinini kendisi de yapabilir fakat burada beklemeden İtalyan hükümeti bu teröriste avukat tayin etmiştir. Avukatta görevini yapacaktır, Savcı devleti koruyacak, İtalya'daki kamu yararını koruyacak, o teröristin avukatı da onu savunacak. O teröristte avukat aynıleştirilecek mi?

Arkadaşlar bu raporda belirtilen çok önemli bir nokta vurgulanmıştır. Bugün meslektaşlarımızın karşılaştığı en başta gelen sorun savunduğu kişi ile özdeşleştirilmesi.

Bir teröristi savunuyorsa, avukat da terörist sayılır. Öyle bir anlayış görevlilerde vardır arkadaşlar. Bu mesleğimiz bakımından çok vahim bir anlayıştır. Bunun karşısında yer almamak görevi meslek örgütleri bakımından söylüyorum- , meslek örgütlerinin görevlerini yapmaması demektir. Böyle bir anlayış nasıl sonuçlar veriyor arkadaşlar. Burada tarih önündeyiz ifade ettim, söylenmesi gerekenler varsa, söylememek büyük bir sorumluluk demektir, büyük bir sorumluluğu üslemek demektir. Bunun hesabı sorulur. Ben ifade edeceğim, İstanbul Barosu bakımından söyleyeceğim. Bizim bugün 10 arkadaşımız tutukludur. Bunlardan bir tanesinin dışında olanlar mesleki durumu nedeniyle tutuklanmıştır. Tabii yargı organında bu sonuçlanacaktır, olabilir, avukatta suç işleyebilir, avukatta gözaltına alınabilir, avukat da tutuklanabilir. Kanunlarda da bu düzenlenmiştir. Herkes bir suçlama karşısında kalabilir görevi ne olursa olsun. Buda ayrı bir sorun.

Bunun dışında 25 arkadaşımız değişik sürelerle gözaltına alınmışlar, serbest bırakılmışlar. Arkadaşlar bir avukatın tutuklanması, gözaltına alınması yalnız kendisini ilgilendiren bir konu değil. Yalnız ailesini çoluk çocuğunu ilgilendiren bir konu değildir arkadaşlar. Bu insan başkalarının haklarını savunmaktadır. Başkalarının haklarını koruma bu insanın üzerindedir. Bürosu aranmaktadır. Şimdi düşünebiliyormusunuz, evet bir avukatta suçlanabilir, avukatta gözaltına alınabilir, ama biz baro olarak avukatın gözaltına alınması durumunu yakınlarından öğreniyoruz, araştırıyoruz, bulmak bir mesele haline geliyor.

Şimdi avukatlık kanununda bir hüküm var, avukat görev yapamaz duruma gelirse, baro başkanları o avukatın dosyalarını başka bir avukata verir. Neden? insanlar savunmasız kalmaları diye. Ertesi günü bir davası olabilir, önemli bir savunması olabilir, yani şimdi çok basit birşey istiyoruz arkadaşlar, olağanüstü bir dönemde yaşıyoruz, evet özveriler evet, niçin bir baroya haber verilmesin? Bu bir baro üyesidir, Baro çeşitli yönlerden ilgilenecektir. Herşeyden önce disiplin yönünden ilgilenecektir.

Birde avukatlık kanununun hükümlerini uygulayacaktır. Karşılaştığımız zorluklara bakınız. Bu insanlar hani bir vakitler bu değişik dönemlerde görev yaptık, kader kendimden bahsetmek istemiyorum ama zorunlu olarak ifade edeyim, bu tür uygulamaların içinde beni devamlı surette bırakmıştır. 27 Mayıs'tan sonrasını hatırlıyorum 27 Mayıs'tan sonra gözaltına alınanlar yargılananların avukatlıklarının alınmaması istenmiştir. Onların vatan haini oldukları söylenmiştir, onları savunan avukatlara vatan haini denmiştir, ve savunma mesleği çok büyük güçlüklerle görev yapabilmıştır. Çok büyük özverilerle, şimdi kişilerin düşünce yapılarına göre biz ayırım yapmayız arkadaşlar, şu düşünceye sahip, bu düşünceye sahip diye sınıflandırmak kim olursa olsun, bugün en vahim suçlarla suçlananlar elbette avukat yardımından yararlanacaklardır.

Barolarda bunlara gereken desteği göstereceklerdir, şimdi bu zihniyet çeşitli ortamlarda misallerini sürdürmektedir. Bu zihniyetin bazı sonuçları var. Mesleki görevin yerini getirilmesi bakımından. Avukat kendisine sığınılan insandır. Kendisine sığınılmıştır, sığınan kimseyi savunacaktır. Önce avukatında bir hakkı vardır. Bir davayı üslenmek zorunda değil, kanunun belirli zorlamaları dışında avukat serbest olarak bir davayı üslenir veya üslenmez. O kendi takdirine bağlıdır. Bunun için herşeyden önce sanıkla görüşecektir. Davayı üslenmek için sanıkla görüşecektir, savunma görevi yaparken yine sanıkla görüşmesi gerekmektedir. Sanık ona savcıya söylemediğini hakime söylemediğini bir sır olarak tevdi edebilecektir.

Avukat bu sırrı açıklayamayacaktır, açıklarsa ağır suretli sorumlu olacaktır, ceza sorumluluğu vardır. Uygulama nasıldır arkadaşlar, şimdi bu sorunları burada dile getirmek mesele değil, evet güvenlik önlemleri alınmalıdır. Ceza evlerinde tutukevlerinde güvenlik önlemleri Avukatların can güvenliği bakımından da önemlidir. Ama avukatın sanıkla görüşmesi, kanundan doğan bir hakkı bu da sağlanmalıdır. Gizli olarak görüşmesi sağlanmalıdır. Kaldığı uygulamada avukatın sanıkla görüşebilmesi başlı başına bir sorundur. Ben bir cezaevinde Davutpaşa'ya gittim, Davutpaşa Cezaevinde sanıkla avukatı arasında bir metre mesafe var, iki tane tel var, bir koridorun arasında, 1.5 metre mesafeden avukat sanıkla görüşecek.

Ne diyecek iyimisin, elini sallayarak görüşecek. Ve yanında devamlı güvenlik görevlileri dolaşüyor . Bu görev nasıl yapılır. Onurla nasıl yerine getirilir, onur aslidir ondan vazgeçilmez hakkiyle nasıl yapılır. Ne olağanüstü dönem, tabii bunun koşulları var, fakat bu koşulları içinde avukatın müvekkiliyle görüşmesi bunun sağlanması sorunu çözülmelidir. Hangi dönem olursa olsun, dönemin niteliği ne olursa olsun, koşulların ağırlığı ne olursa olsun bu yani bir sebep değil, avukat müvekkil görüşmesini önlemek için bir sebep değil. Şimdi arkadaşlar, bir işkence konusu var. Bugün Türkiye'de gündemde uluslararası konularda sorunlarda gündemde, uluslararası forumlar deyince bunu şöyle anlamak lazım, Türkiye kendi ülkesinde yasalar bakımından vatandaşlarına görevlilerin işkence yapmasını yasaklamıştır. Bu anayasada var, yasalarda var, eeza müeyyideleri altına alınmıştır, olabilir böyle bir olay\_ bunun da ceza yaptırımını vardır, adli mekanizma işler, yapanlardan sorar.

Birde Türkiye'nin uluslararası yükümlülükleri vardır. Yalnız Türkiye'nin değil çok taraflı anlaşmalar Türkiye'de taraflardan biri bu anlaşmalar çerçevesinde Türkiye'den böyle bir olay olup olmadığı sorulur. Türkiye'de başka ülkelere sorulur, yani bir iç sorun değildir, egemenlik hakkının neticesi olarak beşden sorulamaz denemez, hiç bir devlet, çok taraflı anlaşmalara imza koyan hiç bir devlet bunu söyleyemez. Bir iç sorun değil, bu bakımdan ele alıyorum.

Şimdi arkadaşlar gözaltı süresi, bir hafta olmuş, 15 gün olmuş, şimdi 90 gün , 90 gün mü olmalı, 15 gün mü, bir hafta mı, 244 saat mi olmalı, bu tartışılır. Gerçeğin aydınlatılabilmesi için gözaltı süresi uzatılmalı, Toplu suçlarda gerçek belirlenemiyor, kısa sürede hakim Huzuruna çıkarılması zorunluğu gerçeğin saptanmasını önüyor uzatalım. Şimdi arkadaşlar bunlar denenmiştir, ceza yargılamalarını biz bugün Türkiye'de uygulanan ceza yargılamalarını biz ihdas etmedik, biz keşfetmedik, insanların yüzyıllar boyu uğraşmaları sonu bu ilkeler gözaltı süresi, suçlanan kişinin hakim önüne çıkarılması ilkesi, bunlar uzun yıllar başka yöntemler, engizisyon yöntemi falan denendikten sonra kabul edilmiştir.

Yani bizim meselemiz değil, bizde ülkemizde uygar bir devlet olarak ulusumuzda bu ilkeleri kabul etmiş. Şimdi arkadaşlar işkence olayı Türkiye'de yeni bir olay değil. Şu salonlarda Genel Kurullarda sürekli olarak dile getirilmiştir. Açınız Zabıtları bakınız başlıca sorunlarımızdan biri niye bizi ilgilendiriyor, efenim işkence bir ülkede yapılır, yapılmaz, bununla uğraşanlar vardır, savcılar vardır, hakimler vardır, bunlar uğraşır, siz avukatsınız işinize bakın bununla uğraşamazsınız. Efenim beni ilgilendiriyor, ben avukatım ben insanın hakkını savunacağım, herşeyden önce bırakın insanlık tarafını işkence ile bir ikrar alınmışsa, bunun savunması bir sorun oluşturur. Hakim bakımından da yargıya varmak sorun, avukat bakımından da sorun.

İnsanın müveklilinin hazırlı soruşturmasında işkenceye uğraması halinde avukat, buna ses çıkartmayacaktır. Elbette bunu ifade edecektir. Bunun yaygınlaşması halinde tüm meslek sorununu ilgilendiren boyutlara ulaşması halinde Barolar Birliği uğraşacaktır.

Şimdi gözaltı süresini 90 güne çıkartırsanız, 90 gün arkadaşlar, dile kolay. 90 gün hapis hane de yataklar, bilmiyorum aranızda varmıdır, 90 gün cezaevinde yatılır, insanın avukatı ile görüşme hakkı vardır, yakınları ile görüşme hakkı vardır, 90 gün bir insanı kapatırsanız, bir dış dünya ile ilişkisini keserseniz bu yeterli değildir. arkadaşlar. İnsanı çökertmeye yeterli değildir. Şimdi bunlar hep denenmiş usuller. Elbette Türkiye barolar Birliği yönetim Kurulu bu sorunları ele ele alacak, raporlarında zikretmişler, bunu tartışacak, bir meslek sorunu haline getirecek, yapmazsa görevini yapmamış olacak, avukat susarsa o da görevini yapmamış olacaktır. Bizi birinci derecede ilgilendiren bir sorundur bu.

Ceza miktarları bakımından, bir arkadaşım dile getirdi, 3 yıla kadar ceza miktarı sıkıyönetim uygulamalarında Yargıtay incelemesi dışında bırakılıyor. Değişiklik arkadaşlar, değişiklik geçmişide kapsıyor. Şimdi avukatsınız fiilin olduğu zaman kanun yargıtay yoluna başvurma hakkını tanıdır.

Savunmanızı ona göre yaparsınız, davayı üslendiniz, bu hakimden mahkemeden alamadınız belki kararı fakat, yargıtay incelemesinden beh sonuca ulaşabilirm. Bu herşeyden önce bir savunma hakkıdır. Kanunun bu hakkı ortadan kaldırması, Ben bunu hukukun genel ilkeleriyle bağdaştıramıyorum. Buna göre eleştirirken çok meslektaşımız bu sorunla karşı karşıya kalmışlardır. Bu bir yargısal durum sonucu bu durumu almıştır. Bu yargısal yorumun yanlışlığını ortaya koymak, bunun mücadelesini vermek hem avukatlara hem Barolara düşen görevdir. Bunlar olağansütü durumun bir zorunluğu olarak ileri sürülemez.

Şu yanlıştır arkadaşlar, biz hukukçu olarak söylerler, ver cezayı ceza mekanizması işlesin bak nasıl suçlar durur. Önemli olan bu değildir, önemli olan adalettir. Adaleti gerçekleştiriyorsanız, toplumsal huzuru güveni temin edersiniz. Terör olaylarının önlenmesinde de aynıdır. Adalet hiç bir zaman vazgeçilecek bir ilke değildir. Adalet onsuz olmaz, hukukun olduğu yerde onsuz olmaz bir ilkedir. Şimdi bir yıla kadar, 3 yıla kadar hapis cezalarında eğer yanlışlık varsa, bunun düzeltilmesi yoluna niçin gidilmesin arkadaşlar, elbette ki bu da bir meslek sorunudur.

Şimdi arkadaşlar, ben fazla vaktinizi almak istemiyorum. Yalnız Size şunu söyleyeceğim. Türkiye Barolar Birliğinin 17 aylık dönemi bir varlık mücadelesi halinde geçmiştir. Bu yanlıştır, Türkiye Barolar Birliği içinde, Barolar içinde öyle olmuştur. Fakat önümüzdeki dönem dahada çetin bir mücadeleyi gerektirecektir. Yönetimde bulunan arkadaşlara meslektaşlarımıza teşekkür etmekle beraber, bu çetin görevlerinde destek olmak zorundayız. Anayasa değişikliği konusunda Türkiye Barolar Birliğinin düşüncesi sorulacak mı çok onurlu bir şekilde ifade etmiş Yönetim Kurulu. Sorulursa Düşüncemizi söyleriz. Biz sorulmadan da bu konudaki düşüncelerimizi belirtiriz. Türkiye Barolar Birliğinin Anayasa hakkında düşünceleri vardır. 1977 İstanbul toplantısında anti-demokratik kanunların ve hükümlerin mevzuatımızdan ayıklanması hususunda çalışma yapmıştır, bu tür çalışmaları vardır.



Veririz ilgililere, şimdi Efenim kurucu meclis kurulursa buraya hukukçular alınmalı mı, alınmamalı mı, hukukçular alınmazsa hata olur, çok büyük yanlış olur, ama hukukçular alınmalıdır. Bu da çok yanlış bir düşüncedir arkadaşlar. Ne demek Kurucu meclis, Anayasayı yapacak bir meclis, Anayasayı yapma hakkı kime ait arkadaşlar? Hukukçulara mı, ait. Bürokratlara mı ait. Anayasayı yapmak millete aittir. (alkışlar) Milli iradeye aittir. Hiç bir hukukçu seçmeyebilir bir kurucu meclis kurulur, orda bir tane hukukçu olmayabilir, ne demek hukukçu girsin girmesin. O halkın bileceği iştir.

Şimdi size birşey söyleyim, Türkiye'de anayasa yapılması konusunda, Türkiyede bir anayasa vardır, nitekim biraz önce söylediğim anayasa değişikliği yoluna gidilmiştir. Bir anayasa yürürlükte-  
dir, 1961 anayasası. 1961 Anayasası kaldırılmamıştır, 1961 anayasasının bazı hükümleri yine yasa yasa hükümleri gereği, sıkıyönetim yasası gereği askıya alınmış, bazı organların görevleri yeni oluşan başka organlara verilmiştir. Durum budur.

Şimdi bu anayasa yerine yeni bir anayasa yapalım mı, yapılabilir, toplumlarda dinamizm vardır, anayasalarda değişir. Anayasayı değiştiren tek toplum Türk toplumu değildir. 1876 Anayasası, anayasa denirmi, denmezmi, tartışmalı, 31 yıl uygulanmamış, uygulanma mücadelesi verilmiş, 1908 de uygulamaya konmuş. Hiç kurucu meclis falan düşünülmemiş. Ondan sonra büyük ATATÜRK'ün Ulusal Kurtuluş savaşı başında verdiği örnekler vardır. Anayasayı millet yapar, temsilciler yapar, 1921 anayasasını Millet Temsilcileri yapmıştır. 1924 de öyle, yani kurucu meclis derken arkadaşlar, kurucu meclisin niteliği üzerinde durmak lazım. İki türlü anayasa yapılır, bir otoriter zihniyetle anayasa yapılır, ve anayasa tasarısı hazırlanır, referandum sunulur, veya sunulmaz. Birde anayasa yapılır, milli iradeye göredir, bu meclisler esasında normal meclislerdir. Fransız anayasasını Degol yaptı, yanlış efendim çok yanlış bir düşünce, Meclis yaptı ondan sonra tekrar Fransız milletin iradesine sunuldu. demokratik yöntemler vardır, demokratik olmayan yöntemler vardır. Bu tartışılır. Kurucu meclise hukukçular girsin mi, girmesin mi Barolar Temsilci versin mi, vermesin mi, sorun bu değildir arkadaşlar.

Şimdi bu konuda elbette Türkiye Barolar Birliği onurlu bir kuruluş olarak onurunu düşünerek düşüncelerini zamanı gelmiştir susmak gerekiyorsa susar, ama konuşması gereken yerde de elbetteki Türkiye Barolar Birliği konuşacaktır. Genel Kurulumuzun bu tarihini önemini vurgulamak istiyorum, önemide burda verdiği ışıkla konuşulacaktır, buraya getirilmelidir bu konular .Söyleyeceğim benim subjektif anlayışım, kişisel anlayış olarak ifade ediyorum. Bence bir hayata geçirilmeyen anayasa vardır. Hayata geçmemiştir, yani bir anayasanın yanlış olup olmadığı, mesela 4. Cumhuriyet Anayasası uygulanmıştır. Tam anlamıyla uygulanmıştır fakat eskimiştir zararlı görülmüştür uygulamada 5. Cumhuriyet Anayasası getirilmiştir. 1961 Anayasası uygulanmadı ki, bu anayasa herşeyden önce çoğulcu demokratik anlayışa sahiptir, temelinde k vardır.

Yeni bir Anayasa yapacaksınız yeni bir anayasa yaparken 1961 Anayasasının temel haklar ödevler, kuvvetler ayrılığı k nlar Avrupa insan hakları sözleşmesinden alınmıştır, insan hakları bildirisinden alınmıştır, bunları değiştirmeyeceksiniz. Değiştirilir mi, değiştirilmesi mümkün değil zaten. Şu halde sorun nedir.? benim genel subjektif anlayışım olarak ifade ediyorum sorun k r anayasanın hayata geçirilmesidir. Bu Anayasa uygulanmaya konduğu günden beri anayasaya karşıt olanların iktidarında uygulanmaması için ne gelirse elden yapılmıştır. Terör yöntemlerine bile başvurulmuştur. Bu anayasanın uygulanmaması için.

Sorun nerededir? Türk Hukukçuları hayatın içinde insanlar olarak bilhassa biz avukatları söylüyorum. Biz kapalı fildişi kulelerinde oturan insanlar değiliz. Ortaçağ zihniyeti ile hukuk yapıyoruz. Skolastik zihniyetle yapıyoruz. Yahut kitaplar üzerinde çalışmıyoruz. Biz hayatın içerisindeyiz, avukatız. Anayasanın uygulanmasında yaşıyoruz. Uygulanmamasının da içinde yaşıyoruz. Şu halde bizim söyleyeceğimiz şeyler çok önemlidir arkadaşlar söyleyelim. Bizim söylemememiz için hiç bir sebepte yok. Bize bu konularda sus n deniliyor, niye söylemeyelim. ?

Elbette ki, söyleyeceğiz, görevimizi yapacağız. Arkadaşlar çeşitli konularımız var, bunlar üzerinde yeterince durulmuştur. Bir vergi konusu vardır. Mesleğimiz çeşitli bölümlerden tehlikeler tehditler altında. Birde parasal yönden tehdit altında. Biz vergi vermiyoruz demiyoruz, vergi vermeyelim de demiyoruz, ama adalet ölçüsünde, vergi adaleti ilkesi vardır, vergi adaletine uygun vergiler verelim. Peşin vergi uygulaması, fikrimiz sorulsa anlatacaktık. Ben size söyleyim, bu peşin vergi meselesi ile uğraşıyordum, bir vergi dairesi Müdürü İstanbul'da onunla konuştum dedi ki ben çok yarılmışım. Mecidiyeköy vergi dairesi müdürüdür. Sizin meslektaşlarınız arasında hani hep avukatlar, doktorlar bunlar vergi vermiyorlar deniliyordu.

Bir arkadaşım geldi 80 yaşında avukat olarak vergiyi vermek istiyorum dedi. Baro Üyesi olarak vermek istiyorum. Ama beni hiç olmazsa çalışmadan kazanmadan veriyorum beni onore üyesi olarak korumanın çaresi yokmu dedi. Kanunu inceledim yok. İstanbul Barosu Başkanlarından Biri çekilmek zorunda kaldı. Yani şimdi B r vergi söz konusu ise ve o söz konusu olan mesleğin özelliklerini kimbilir Barolar bilir, meslek teşekkülleri bilir. Vergi Dairesi Müdürü tetkik ettim aldandım dedi. İnceledikten sonra anlamış. Bize daha önce sorsaydılar, biz kendilerine anlatacaktık.

Şimdi vergi takdir komisyonları kurulmuş, peşin vergi için arkadaşlar herşeyden önce hukuk devleti, hukuk devleti deyin, kanun devleti deyin yani çıkan B r kanun uygulanacaktır. O kanun ne diyor ilgili meslek teşekkülünden iki üye alınır diyor. Arkadaşlar bilmiyorum başka barolarda nasıl, İstanbulda ben bunu savundum, hatta bazılarını kabul ettim, ticaret odasıyla aldılar arkadaşlar, kanun'da avukatlara ticareti men ediyor. Avukat tüccar değildir diyor. Meslek ilkelerimiz. Var. Barolar Birliği şöyle desin şu darılmasın bu darılmasın ama, bu sorunları dile getirmeyecekmi, sayın başkan söylemeyecekmi, söylemiştir de, kendisine müteşekkirim, tabii herşeyden önce Avukatlık fikride hep savunduğum gibidir. Bana sordular ideolojin nedir? Her zaman ifade etmişimdir, biz baro olarak hepimizin çeşitli dünya görüşü vardır.

Demokratik hukuk düzeni, avukatlık mesleğinde, burda işler, onurlar burda işler. Bu kalkarsa arkadaşlar, bırakın şunu b nu, mesleğin onurunu korumak bir sorun haline gelir. Olağanüstü mahkemeler karşısına çıkıp, niçin çıktık, evet devletin korunmasında gerekir, olağanüstü mahkemelerde mesleğin onurunu korumak bir sorundur, ceza evinde müvekkille görüşmek onuru koruyarak görüşmek bir sorundur, onun için karşısına çıktık. Çıkacağız. Söyleyeceğiz, çünkü biz hayatın içindeyiz. Vaktinizi allım teşekkür ediyorum.

BAŞKAN: Teşekkür ederim. Sayın Nadir Bey buyurun.

Nadir : Sayın başkanlar, değerli meslektaşlarım hepinize saygılar sunuyorum. Bu toplantı ile ilgili olarak gönderilen evrakı aldığımızda başkanlık raporu bulunmayışını diğer genel kurullardan ayıran en önemli fark olarak gördüm. Hatta bu fark içinde bulunduğumuz dönemin özelliklerinin düşünülebileceği farklılıklardan daha büyük geldi bana. Burada yapılan konuşmalarında düşündürdüğü bir sonuç olarak şu manaate ile varabilirmiyim diye düşündüm. Efendim insanlar söylemek istediklerini bazan sözle değil, söylemeyerekte ifade edebilirler. Yani ifadedir önemli olan. Bu ifadenin sözle olabileni olduğu gibi eski edebiyatçılarımızdan birinin kitabında lisanı hal ile ifade etmek hikâyesi vardır. Onun gibi acaba sayın başkanımız lisanı hal ile bir şeyler söylemeyi üslûbıyla söylemeyi tercih ettiler. Diye düşündüm.

Buda icabında tertit edilebilecek bir usuldür, bir yoldur. Hatta çok etkili bir yoldur. Bazan. Bunun etkili üslûbı bazan insanların bir dava uğruna bir mücadele usulu ve üslûbı olarak kendi hayatlarını bile istihkar ederek kendi ömürlerine son verme derecesine bile b vardırabilirler. Bir İrlanda olayındaki örnek önümüzde. Gandhi'nin pasif mücadele örneği tarihte. Ancak bu konuda böyle bir tercih yapıldıysa avukatlar olarak, Barolar Birliği olarak hepimiz aynı ortamın içinde yaşıyoruz. O zaman bizde sayın başkanımız gibi dertlerimizi, dilekelerimizi, düşüncelerimizi, üzüntülerimizi arzularımızı söylememek suretiyle ifade örneğini alırsak enazından bu genel kurulun toplanmasının manası ve imkânı kalmaz.

O zaman bir tebliğ bu genel kurul konuşmamak suretiyle icra edilecektir. formülüyle mesele biter. Şu gerekçe oturmamış, eğer gerçekten konuşmamak suretiyle daha çok şey ifade edilebileceği açık-  
cak ifade edilseydi, konuşmamak suç teşkil etmez, konuşmamak ayıp-  
ta teşkil etmez. Hatta çok konuşan ayıplanırda konuşmaya bazan molla  
zannedilir. Şu'da olabilirdi. Bize genel kurulun normal çalışma dü-  
zeni içinde olmadığı söylenebilir. O anlayış içinde B r toplantı ya-  
pılır giderli. Kanuni zorunluluk yerine getirilir B terdi. Netice  
itbarıyla muhterem arkadaşlarım. Bu toplantıda bir başkanlık ra-  
porunun bulunmayışını hangi niyetle olursa olsun, niyeti şüphesiz  
iyi niyet, yanlış hesaplanmış bir hiyet olarak tavsiye edeyim müsa-  
denizle ,kaçırılmış bir fırsat oldu.

Gerekçe'de tatminkâr olmadı. "Yönetim Kurulu raporunda  
esasen fikirlerimizde iştirak bulunduğundan ayrı bir rapora güzüm gö-  
rülmedi" denilmeside geçen 13 Genel Kurul'un başkanı ile yönetim ku-  
rulu adeta iştirak halinde değilmişler gibi B r dolaylı intibada ya-  
ratabiliyor, o itibarla bu gerekçe kuvvetli olmadı.

Muhterem arkadaşlarım bu mesele B kadarla kalsın. Şimdi  
gelelim meselenin asıl görülmeyen yönüne, daha doğrusu görülmeyen  
yönü değilde, bizim çalışmalarımızı asıl aksatan yöne. Bu genel kuru-  
lun noksanlıklarından biride geçen genel kurullarla ilgili zabıtların  
yayınlanamamış olması. Bunda hiç kasıt ve kusur ne başkanın şahsında  
ne yönetim kurulunun kişiliğinde, bundaki asıl neden mali imkânsız-  
lıkta. Mali imkânsızlık meselesi o kadar büyük problemki, Türkiyenin  
mukadderatı bahis konusu olduğuu, hukukun ayaklar altında çiğnendiği  
endişesinin yaşandığı bir durumda mali durum o kadar önemli mi, 3 mil-  
yon 5 milyon meselesi? arkadaşlar mali durum bizim bünyemiz itibariy-  
le bir kum tanesi. Bir kum tanesini birisinin başına atarsanız hangi  
sapanla atarsanız atınız başınızı yarmaz. Sizi öldürmez. Ama ayakkabınızın içine girerse bir kum tanesi sizi yürütmez, bir kaçıüzmetre  
yürürseniz ayağınız yara olur delinir, yürümek zorlaşır, ayakkabi  
giyemez hale gelirsiniz.

İşte Barolar Birliğinin aksiyon gücünü zayıflatan daha doğrusu çalışmalarını dışa aksettirmekten alıkoyan en büyük faktörlerden biride mali durumumuzdur. Pekala mali durumu söylemek yetiyormu, hepimiz biliyoruz mali durumun ne olduğunu ama arkadaşlar, kendi kendimizi tenkit etmedikçe. bu bahaneyi hep dışarda hep şu veya bu güçlerde aramakla çare bulamayız. Dışarda levhalar vardır, borcun yokta o rahatlıkla mı konuşuyorsunuz diyebilirsiniz, hayır o ölçüde konuşmuyorum, genel konuşmak istiyorum. Gördüm raporda belirtiliyor, (ölüm yardımını bırakalım) 9 milyon alacağı var Barolar'dan Barolar Birliğinin. Biz mahalli barolar olarak büyük baroların mensuplarının bazılarının ifadesiyle taşra baroları olarak aidaatımızı ödemediğimiz zaman Baro Başkanından bir yazılı ikaz alıyoruz.

Özür diliyor Baro başkanı, kanuni zorunluluk diyor, ikinci yazıda şu kadar süre zarfında ödemediğiniz takdirde levhadan isminizi sileceğim mahkemelere yazı yazacağım deniliyor. Alıyoruz o yazıları, bizde altın toplamıyoruz Sakarya nehrinin kumsallarında. Biz asıl bu işin görevlileri, ilk sorumluları olarak tabandaki sorunmaları olarak, mali imkânsızlık meselesiyle mesleğimizi devam ettirip ettirmeme riski altında bulunuyoruz, hepimiz gibi. Bir kuruluş düşünelim, bir ne mahallesine cami yaptırma derneğinin, çeşme yaptırma derneğinin üyeleri bile aidaatlarını ödemediği zaman kanuni sonuç olarak ordaki başkanın dalaveresi olarak değil, kanuni sonuç olarak o kongreye sokulmama müeyyidesi ile karşı karşıyadır.

Demiyorum İstanbul Barosunu, Ankara Barosunu sokmayalım. Genel Kurullara. Bu vicdani muhasebeyi duyalı, içimizde beyler. Barolar Birliğinin oylamasında fikir potansiyelinde üç göstermede olumlu olumsuz hiç ayırmadan söylüyorum, en büyük etkinlikleri Ankara Barosu ile İstanbul Barosu meydana getiriyor ve bitiyor. Ankara Barosu ile İstanbul Barosu birleştiği anda taşra barolarına ancak onların yanında veya karşısında sembolik olarak tavır almak kalıyor. Marko paşaya anlatmak kalıyor işler reye gelince, aksiyona gelince. O halde imkân ve gücün karşılığını veren müeyyidenin işletilmesine mahal bırakılmadan ,hatta şöyle konuşmalara bile mahal bırakılmadan bunun çaresinin bulunması lazım.

Barolar Birliği Yönetim Kurulu başkanı düşünebilirler, düşünmüşlerdirde, biz müeyyide vardiya mı uygulamadık. ? Hayır arkadaşlar, Anayasaya nizamât verelim, hakkımız vazifemiz. Bizden önce vazifesi yok bunun. Ama devletin şu bu meselesine nizamât verelim, tamam, bütün kalbimizle katılıyorum. Önce gelelimiş şu baro çıkmazının Genel Kurul tutanaklarının yayınlanmasını bile engelleyen, imkânsız hale getiren şu varlık içinde yokluğumuza bir son verelim. Mali rapor şöyle olsaydı arkadaşlar, tahsilat %90 tamam, ama şu nedenle şu nedenle masraflarımız çoğaldı yetmiyor, para gücü de yetmiyor, kanunda yetmiyor, başka imkanımızda yok tamam. Ama alacaklarımız var milyonlarca biz çaresizlik içinde bir bakallar derneği, bir mahalli semt derneğinin çaresizliğinin konuşmaları içine düşüyoruz.

Bu mali problemi halletmelikçe, şu fikirleri Baro Genel Kurulumuz altınla yıldızla yazılacak derecede tarihi fikirleri alsa bile bunu müessir şekilde kamuoyuna mal etmedikçe kamuoyuna maletmek için basına muhtaç kaldıkça, kamuoyuna maletmek için diğer başkalarının yarım ve maruzatına muhtaç kaldıkça biz fikrimizi burda ancak bir birimize mağlup olan fikrimizi bir defa daha anlatmış olmaktan ileri geçemeyiz arkadaşlar.

Dilekler faslında fazla meşgul etmemek üzere sayın başkanın müsadesiyle birdileğide olg n. Gelecek Yönetim Kuruluna bu bir yasa değiştirme teklifi mi olur, bir Genel Kurul Kararı mı olur, bir hukuk zekâsının tatbikata konması suretiyle mi olur, bu alınmamış milyonların Barolar Birliği kasasına girmesi lazım. Bir yanda aidat yetmiyor diye aidatını vermekte devam edenlerin, aidatı artırılсын çareleri aranıyor, bir yanda geçmiş yılların birikmiş alacakları borçları ödenmiyor. Biz bu dengeyi kuramazsak, Maliyenin defterdarlığın haksızlığından şikâyet etmeye hakkımız kalmaz bizim. Biraz evvel ve öğleden evvel konuşan çok değerli üstatlar hukukun birazda idneyi kendine batırmak anlamına gelen çok veciz sözleri, gerek kendilerinin değerli sözleri olarak gerek tarihten münteki sözler olarak ifade ettiler.

O halde meçhul aramıyoruz, malum uygulamayı uygulayalım hep birlikte ve bu uygulama vazifesinde öncülük ve ilk hareket vazifesinide Yönetim Kurulundan rica edelim önümüzdeki dönem için. Bu konuda tahsilatı niçe yapamadı diye sayın başkanlığı ve sayın Yönetim Kurulu'nu kınayacak değilim. Çok şükürki bu sene seçim falan yok o nedenle ben Genel Kurulumuzu kınayım müsadenizle. Hatta elimde olsa samimi söyleyim, yarısını şaka olarak kabul din şu anda borcu olan Baroların delegelerinin söz hakkını kısıtlayın bile isterdim-. Fikirlerinden dolayı değil, konuşma hakkından dolayı.

Burda raporda sözlerde var, Barolar Birliğinin toparlayıcı falan olduğundan, iyi ama biz kendimiz yaratıyoruz.

Muhterem arkadaşlar bir başka değinmek istediğim konu görevlerin yapılmasında hayatın tabiatı içabı, eşyanıntabiatı içabı zamanın ve şartların bu görevlerin önceliğini derecesini önemini sıralayan en büyük faktör olduğu gerçektir. Geçen Barolar Birliği toplantısında o zamanın normal düzeni içinde konuştuğumuz resmi gündemin dışında fiili gündem başka idi, şimdi başka. Şimdi geçen sene aldığımız bazı kararların uygulanamamasının, hesabını ortaya koyamıyoruz. Niye? şartlar değişti diyoruz. Şartlar herkes için değiştiğine göre Türkiye Barolar Birliğinin bundan sonraki tutumu içinde değişik şartları nazara almak mecburiyetindeyiz. Bir mantiki ve matematik olarak.

Şimdi kanaatimize göre hukuk devleti, demokratik düzen temel hedefimiz, ama isteyerek, istemeyerek, suçlusu ahmet, mihmet suçlusu bu tarafa, bir hadise gelmiş memleketin başına bir kaza gelmiş, kazanın hayırlısıda olur, bir kaza kabul edeceğiz, yapanlar bile bu olayın sorumluları ve sahipleri dahi isteyerek yapmadıklarını samimi olarak ifade ediyorlar bizde kabul ediyoruz, çoğunlukla samimi olduklarına. Şimdi onun tartışmasından öte içinde bulunduğumuz şu değişik durumun şartlarıyla ondan sonra kavuşmayı beklediğimiz arzuladığımız normal düzen için çalışmalarını iki katederide toparlamak gereklidir diye düşünüyorum.



Bu planlanırken arkadaşlarımız çok güzel tekliflerde bulundular, çalışılsın, yalnız çalışılırken bir konuda yasa veya Anayasa hakkında fikir beyan etme meselesi bahis konusu olduğunda onun bize sorulmasını beklemekte bir metoddur, başka türlü davranmakta bir metoddur. Yalnız şu olağanüstü veya olağandışı dönemde yasaların tasarıların ne kadar çabuk hazırlanabildiğinin müşahadesi içindeyiz. Bu belki bir şanstır. Aylarca çıkmayan yasalarla mukayese edersək geçmişte, veyahutta çok aceleye geliniyor, çok yeterli tetkik yapılmıyor denilebilir'de, o halde katılaşıpta sonra donmuş beton kalıbı gibi artık düzeltme imkânında kalmadıktan sonra mütalaa beyan etmek yerine Barolar Birliği ister Genel Kurul kararı olarak ister zamanımız dahilse bu konuda Yönetim Kuruluna yetki vererek müstakbel Türk Hukuk hayatı için Türk devleti için anayasa için taslak hazırlamasın, taslak bir redaksiyon işidir, onu yapan kurulun kişiliğine, sayısına, zamanına bağlı olarak değişebilir, esas ve prensipleri belirleyen bir belge hazırlığına girilsin.

Müstakbel anayasamız olur ise şunların şunların bulunması şu prensiplerin öncelikle, özellikle ele alınması ve ortaya konulması, gereklidir, yeni Türk Anayasası için diye, görüşünü ortaya koymalıdır. Efenim kim okur kim dinler haricden gazeli deseler dahi Marko Paşa'ya gitme durumunda kalmış olsak dahi mesleğimizin icabı olarak, kürsülerde, mahkemelerde dediklerimizin %100 ünümü kabul ettiriyoruz, veyahut sadece hakimden peşin pazarlığa giripte hakim bey kabul edersen söyleyim, kabul etmezsen söyleyeyim beni harcama gibi bir düşünce ile çalışmıyoruz yaptığımız vazifenin kutsiyeti içinde. Bunu bir kişinin derdi olarak yapan kişiler olarak yapan mesleğin müntesipleri olarak bir kişinin hakkı hukuku için diler, kabul etmezse etmesin benim vazifem kabul ettirek için söylemektir, kabul etmenin sorumluluğu, vebali şerefi ve her şeyi onu kabul etmeyecek olana aittir diyebilmenin rahatlığını huzurunu kazanmak için yapmıyoruz. Göremizi?

O halde Barolar Birliği camiası olarak bu Genel Kurul'da olabilir, Yönetim Kurulu çapında olabilir Şu veya bu ölçüde veya formülde olabilir, öncelikle müstakbel Türk anayasasının hangi görüşlerle hazırlanması gerektiğinin zorunluğunun kabul edildiğine dair Türk Hukukçularının fikir söylemenin kanunen yetkili bulunmuş Türk Hukukçuları (hakim söyleyemez belki) biz yetkiliyiz madem tek olarak, biz mutlaka söylemek zorundayız, söyleyişimizdeki isabet mutlaka çıkacak anayasa metnini-n Şu veya bu kanunun mentninin tasdikini bulmayacaktır, belki aykırılığı nesbetinde bizim haklılığımız ortaya çıkacak, Belki de haklılığımız tescil edilecektir. Geç kalmıştır gibi söylemekte yarar da yoktur.

Ama peşinen olaylara tabi olmadan olaylara tekaddüm ederek ihtiyaçları peşinen derpiş ederek yapılacak bir teşebbüste harekette fayda olmasa bile pratik bir fayda zarar da olmaz. O bakımdan Yönetim Kurulu nasıl tensip eder, Genel Kurulumuz nasıl tensip eder bilmiyorum, bir komisyon teşekkül ettirilmeli, acale barolar Birliği bünyesinde. Bu komisyonun çalışacağı alanlarla ilgili olarak Anayasa usul ve mevzuatıyla ilgili konularda alt komisyon (yar komisyonuna alışamadım) kurulmalı, bunlar teknik çalışmalar yaptıktan sonra, sorumlu olarak vermeliler diye düşünüyorum bir tekli f olarak, Barolar Birliği Yönetim Kuruluna ve fazla uzamıyacak bir süre içinde bu Türk Kamu oyuna dünya kamuoyuna intikal ettirilmelidir.

Muhterem arkadaşlar açık konuşalım, dünya bile ilgileniyormu, hukuk düzenimizin alacağı, almakta olduğu gideceği yön ile, hangi niyetle olursa olsun ilgileniyor. İster düşmanca niyetle ilgileniyor, isterse insancıl ve hukuk konularıyla ilgili olsun ilgileniyor. Başkalarına mı bırakacağız memleketimiz mukadderatını? sadece tokmaklar kafamıza indiği zaman haykırmak, bilgilenmek ve ilgilenmek değildir. Őuursuz yaratıkların bile kafasına bir tokmak vurursanız bir ses çıkarır, bir feryat ve bir refleks gösterir. Ama biz artık sadece feryat eden ve refleks gösteren karşılık gösteren bir kurum değil, bazı akışlara öncülük eden bir kurum olma mevkiini almak zorundayız.

Yasamız bize bunu emrediyor, yapamıyorsak onun sorumlusu birazda Biziz diye kabul edelim yo-sa engelleyen yoktur, anlamında kabul edelim. Muhterem arkadaşlarım bir müşahademi daha arz ederek sözlerimi bitirmek istiyorum. Geçen genel kurullarda detaylar üzerinde çok çetin müzakereler oluyordu. Hatta o müzakerelere şu veya bu rüzgarın etkisiyle karışmış arkadaşınızım, Barolar Birliğine iştirak meselesini düşünüyorum, belki kar fırtınası denilebilir ama ben ona bağlamıyorum, ben başka birşeye bağlıyorum. İçinde bulunduğumuz zaman Türk Hukukçularının aradaki hukuk düzeninin müsaade ettiği her türlü aykırılığın ayrı düşünebilmenin, ayrı uygulamalar isteyecek im hakının içerişinde bizi hukuk ve adalet ilkesinin gerçekten birleştirebilecek en büyük yaklaştırıcı olduğunu şu Genel Kurulla vermiş olduğumuz kanaatindeyim.

Şimdi ileride fikir ayrılıklarımız olacaksa yine olsun sonuna kadar olsun, ama herşeyden önce Türk Hukukçuları ve özellikle Barolar Birliği çamiasında kenetlenmeye mecbur olan Türk hukukçuları olarak Birliğimize daha müsamahalı ve adalet yolunda daha birlik içinde olmanın görüntüsünü vermek dileği ile o görüntünün izlerini bulmu olmanın rahatlığı ile hepinize saygılar sunarım.

**BAŞKAN:** Teşekkür ederiz sayın İSLAM. Buyurun sayın Turgut ÖZAL

**Turgut ÖZAL :** Sayın başkanlarım değerli meslektaşlarım. Rüzgârsız bir ittifakta buluşmak dileği ile biz hukukçular ortak noktalarda birleşmek dileği ile bu olağan üstü koşullardaki önemli görevlerimizi saptamak zorundayız diye düşünülüyoruz. Gerçekten yani deyimi şöyle veya beceriz ama, kısaca olağanüstü koşulları yaşadığımızı söyleyebiliriz. Gerçekten olağanüstü koşullar yaşıyoruz, ne varki arkamızda olağanüstü koşullarda adalet olmaz diye yazmıyor. Ve devam ediyorum, olağanüstü koşullarda hukuk olmaz diye de yazmıyor. "Adalet Mülkün Temelidir" diye yazıyor. Arkadaşlar, bu mülk Hasan beyin gayrimenkulu değil. Buradaki mülk devlettir. Yani devlet adalet üzere olacaktır ve adalet hukuk devleti temelinde kurulacaktır.

Onun içindir ki, Türk Devleti Hukuk Devletiolacaktır ve bu nedenledir ki, Anayasamızın 2. maddesi Türkiye Cumhuriyeti diyor, Demokratik Hukuk devletidir. Ve Anayasamızın başlangıç bölümü, Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip bir üyesi olan Türk Milleti diyor. Yani biz eşit haklara sahibiz niçin? Hukuk devleti olmak için önce eşit haklara sahibiz. kimseden aşağı değiliz, devlet nedir, arkadaşlar devlet insan içindir. Devlet insanı mutlu kılmak içindir, devlet insanı huzurlu kılmak içindir, devlet insanı güven içinde yaşatmak içindir. Güven içinde yaşamak içinde Hukuk devleti gerekir. Bu nedenle ikisi birbirinden ayrılmaz ve biz hukukçular Türk Devleti derken hukuk devletini savunuruz, Türkiye Cumhuriyeti Demokratik Hukuk devletidir, onu der ona inanır, onu savunuruz.

Bu nasıl olur ? tabii yargı denetimiyle olur. Oralara geleceğim. Yargı denetimi içinde bağımsız yargı olur, bunları kaldırdınız mıydı, özellikle bunları konuşmaktan sakındınız mıydı hukukçu olarak benim, hukukçu olarak bizlerin ve Türkiye Barolar Birliğinin çok özen-gösterdiğimiz saygınlığı birden bire kalmayabilir. O yüzden koşullar olağanüstü de olsa bile bunları savunmak Türk devletinin temellerini savunmaktır, bu nedenle bu temelleri savunacağız ve savunmakta kararlı olmak zorundayız.

Bu olağanüstü koşullarda yaşadığımızı tabii ki yadsımayoruz, bugüne kadar ki, genel kurullarda bu olağanüstü koşullara gelişimizin döşenmekte olan km.re taşlarını sayın APAYDIN'ın belirttiği gibi Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulları isabetle saptamıştır, isabetle göstermeye çalışmıştır. En Son Papa suakast girişimi Türkiye Barolar Birliğinin ta Eskişehir Genel Kurul toplantısında vurgulamaya çalıştığı gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Şimdi bu zor günleri geçmeye, demokrasiyi sağlıklı temeller üzerinde yükseltmeye zorunluyuz. Burada bize görev düşüyor. Herkese görev düşüyor, hukukçulara görev düşüyor, Türkiye Barolar Birliğine görev düşüyor.

Arkadaşlar, sayın Muammer AKSOY'un konuşmasında temel çizgisine katılmıyorum( oraya geleceğim) ancak avukatlar , Avukatlık Mesleği ayrı bir önem taşıyor dediler buna katılıyorum. Bunakatılmamak mümkün değil. Çünkü sayın APAYDIN'ın söylediği gibi Avukatlık mesleği pratiğin içinden süzülüp geliyor, hayatın içinden süzülüp geliyor. Sorunların içinden süzülüp geliyor. O halde Avukatlık mesleğinin önemini yakalamak gerekir. Nereden kaynaklanıyorunu yakalamak gerekir. Nereden kaynaklanır, çünkü biz toplumun eli koluyuzda oradan kaynaklanır. Çünkü biz toplumun ağız diliyizde oradan kaynaklanıyor. Hayatın pratiğinden geçiyoruz, geçerek geliyoruz derken bu kastediliyor.

O halde bu el ve kol bağlı duramaz. Bu ağız kapanamaz, bu dil susamaz, demokrasinin sağlam bir temele oturması için, halkın huzurun için, toplumun mutluluğu için demokrasiye geçişin koşullarını ve yaşadığımız güçlüklerden doğan sorunları elbette tartışmak zorundayız. Bu noktada bazı arkadaşların eleştirilerine aykırı olarak şunu söylemek istiyoruz. Türkiye Barolar Birliği Birlik başkanının şahsında geçirmekte olduğumuz zor günlerin gereğine uygun bir duyarlılık içinde olmuştur. Bazan konuşmasıyla, bazan susuşuyla bazanda dinlemesiyle olmuştur, bu nedenle kendilerine, Türkiye Barolar Birliği şahsında Birliğe şükranlarımızı sunmayı bir görev sayıyoruz.

Şimdi bu görevimizi daha canlı bir biçimde yerine getirmenin koşullarını açmak, ve tartışmak durumundayız. Ve Genel kurulda bu sorunlara dönük, çözüm yollarını aramak zorundayız. Hem meslekten gelen sorunlarımızı, hem de bazı temel sorunları mutlaka ele almalıyız, konuşmalıyız, karara bağlamalıyız, görüşlerimizi saptayıp açıklamalıyız. Örneğin, savunma görevinin önüne çıkan güçlükler var, örneğin, Anayasaya ve temel bazı yasalara ilişkin önemli sorunlar var, bunları konuşmalıyız ve arkadaşlar biz hukukçular öneriler sunmalıyız. Birinci konu doğaldırki, savunma mesleğinin önündeki güçlüklerden geçiyor. Bunları sayın meslektaşlarımızın önemli bir bölümü yaşıyor zaten, yaşamıştır, ancak kısa yollamalar yaparak özetleyip geçmek istiyorum.

Örneğin cezaevindeki güçlükler, savunma görevi yapıyorsunuz, müvekkilinizle konuşamıyorsunuz. Ama adı savunma görevini yapmış oluyorsunuz. Kendilerince belirlenen bir güne denk düşmek zorundasınız, o gün istenildiği gibi değiştirilebilir. Gittiğiniz yer 20-30-50 km.re uzaktadır. 4 saatınızı alır, sayın APAYDIN'ın belirttiği gibi 1.5 metre çift aralıklı tel örgü ve 4 kişinin nezaretinde 15 dakika konuşmak için. Bağıra bağıra, el sallaya sallaya savunma görevi yapmış olacaksınız, diye. Savunma görevi yapacaksınız diye değil. Yapmış olacaksınız diye. HAZIRLIK DOSYASINI İNCELEME HAKKI VAR 353 SAYILI YASADA, sizin yasal hakkınızı belirtir. Bizim. Biriniz gidin o yasal hakkınızı kullanın bakalım. Ben biz kullanamadık.

393 sayılı yasa yazar, şunu şunu alırsınız, ama müvekkili--niğin ne ile suçlandığını sonuna kadar bilemeden aylarca savunma görevi yapmış olursunuz. Savunma görevinin bir parçası olarak annesi kardeşi ,babası, size başvurmuş müvekkiliniz, önce bir 90 gün yerini bilmediğiniz her yerdedir. Sonra bu katlanabilir, ve siz savunma görevini yapmış olursunuz vekâletnamede almadan, o anaya o babayı, o kardeşi , o eşi, ikna etmek çırpınışı içinde durup durursunuz.

Yine savunma görevinin bir parçası olarak daha önce arkadaşlarımız söylediler, gidersiniz 3 yıl ceza alırsınız hiç birşey yapmasınız. Arkadaşlar, Ben fazla anlamam, arkadaşlarımız söylediler, 2 bin lira gitmiş, 2 bin liraya eş olarak 3 yıl ceza, işte Hukuk Devletinde böyle birşey olmaz. İşte hukukçu buna karşı konuşur susmaz onun için susmak değil, konuşmak zorundayız. Ne için, demokratik hukuk devleti için. Ya varız ya yokuz. Hukukçu ise demek istiyorum, susamayız. Tabii para cezası ve seçim yasağı getirmiştir hüküm, çok basit bir ihmal nedeniyle bir yurttaş, örneğin kimliğini unutmuşsa örneğin arabanın lastiği patladığı için yolda kalmışsa, tecil olanağında yoktur, bunun karşısında susamazsınız konuşursunuz. Siz bütün savunmanızı 141-142-163 üzerine kurarsınız ve mahkemede karşınıza 146 çıkar, yasaya göre yarım saat bile mehil isteme hakkınız yoktur.

Ama o dosya'da bir kâğıt varmış o da 159 muş, bunun üzerinde hiç tartışmamışsınız kafanızda, hiç bir hazırlık yapmamışsınız ve yarım saat mahil alamazsınız. Hem savunma görevi yapacaksınız yani yapmış olacaksınız, hemde susacaksınız. İkisini bir birinden ayırmayacaksınız Türk Devleti ve Hukuk devletini, ayırmamak zorundayız, Ne diyor Anayasanın 2. maddesi, "Türkiye Cumhuriyeti Demokratik Hukuk Devletidir" işte bunu savunmak zorundayız ve bunu savunacağız.

Arkadaşlar Barolar Birliğinin durumunu söylemek istiyorum, fotokopiden harç alma durumuyla karşı karşıya kalırsınız. Sayın Birlik raporunda Adalet Bakanlığının bir genelgesi yer almıştır. Fotokopiden harç almak yoktur der genelgede. Ancak bu hakkı alamamışsınızdır, alamazsınız, taki 9 Mayıs günü Resmî Gazetede Maliye Bakanlığının tebliği yayınlanana kadar, alamamışsınızdır. Bir dosyanın harç parası 500 bin liradır. Ve alamazsınız. Savunma görevi yapmış olursunuz. Susarsınız, Türk devleti olacak diye, ama bu hukuk devleti olmayacak biz karışmayız dersiniz, biz savunuruz savunmak zorundayız, Anayasa madde 2, Türkiye Cumhuriyeti Demokratik Hukuk devleti.

Arkadaşlar yine savunma görevinin bir parçası olarak sayın APAYDIN üzerinde işaret ettiler, işkence uygulamaları ile karşı karşıya kalırsınız. Bu 90 gün yasa değişikliğinden başlar Barolar Birliği raporunda yer alıyor ve bizde gerçekten izliyoruz. Bu konuda soruşturmalar açılıyor, duyuyuz, bu soruşturmalar içinde, tabii şükran duyuyoruz, ancak arkadaşlar uygulamaya baktığımız zaman biz işkence uygulamalarının devam ettiğininde görüyoruz. Biz hukukçular olarak, Türkiye Barolar Birliği olarak hayatın pratiğinden geçmiş insanlar olarak, avukatlar olarak buna çözüm yolları aramak zorundayız. Bu çözüm yollarını önermek zorundayız. Açıklamak zorundayız. Mademki yönetim soruşturma açacağı diyor ki, ben buna inanıyorum o halde gerçekçi çözüm yollarını biz gösterip açıklamakla karşı karşıyayız. 1- Neyi kime bildireceğiz. Savunma görevi yapıyoruz, tutanaklarda sorguyu yapanın adı yok.

Kimi kime şikâyet edeceksiniz. A ve Z. Önce bu uygulamay karşı çıkmak zorundasınız. Yani ben avukat olarak bana bildirilen durum karşısında kimden şikâyetçi olacağım belli değilki. Bunu saptayacaksınız, saptayacağız, saptamak zorundayız.

2- Yasa değiştirildi, diyorki "tutuklu ,tutuklu bulunduğu yerden ifade için götürülebilir" bunun doğuracağı sonuçları tartışmak, uyarmak durumu saptayıp açıklamak zorundasınız. Çünkü hayatın pratiğinden geçen avukatlarsınız, avukatlarız. Ya savunma görevini yapmış olur öyle dururuz, ya savunma görevini hakkıyla yapmaya çalışırız.

3- Türkiye Barolar Birliği bugün değil, Türkiye Barolar Birliği dünlerden bugüne geliyor 14. genel kurulu yapıyor. Yani biz bugün var olmadık. O halde bugüne kadar saptadığımız temel ilkelere korumak zorundayız. Bu temel ilkelere biri, işkence uygulamaları ve iddiaları konusunda, gerçekçi ve kesin çözümün avukatla müvekkilinin daha hazırlıkta görüşebilmeleri olanağının sağlanması yolunda duyarlı olması, bu konuda çözümler öneriler sunmaktır, isteklerde bulunmaktır. Türkiye barolar Birliği sayısız genel kurul toplantılarında bu gerçeği vurgulamaya çalışmıştır. Bu günde bu gerçeği vurgulamanın zamanıdır.

Bizim yasalarımızda, ya da bizim anayasamızda avukatla müvekkilinin hazırlıkta görüşmelerini engelleyen herhangi bir hüküm yoktur. Yalnız bizim anayasamız savunma hakkını düzenlerken, duruşma da deyimini kullanmıştır. Buradan hareketle duruşma öncesi savunma hakkının kullanılacağı sonucu ısrarla çıkarılıyor. Ne varki, Amerikan Anayasa'sında da hüküm budur. Amerikan hukukçularının ısrarlı mücadeleleri sonucunda 1964 de Yüksek Mahkeme Kurulur. Mahkemeye göre müdafinin, Anayasanın erki sana bizim Anayasamız gibi duruşmada müdafiyet yetkisini vermiştir. Anayasa. Mahkemeye göre Yüksek Mahkemeye göre, ceza mahkemesinin en güvenceli devresi olan son soruşturmada müdafiyet yer verilirken hazırlık soruşturmasında yer vermemek duruşmada müdafiyet söyleyecek birşey bırakmamak olur ki, mantığa aykırıdır. 1964 de hukuk devleti adına Amerikan Hukukçularının yürüttüğü bu savaşı, 1981 de biz korkuyla sessizlikle karşılamaya kalkarsak biz görevimizi yapmamış oluruz.



Eğer işkence uygulamalarının önümü almak istiyorsak, ki istendiğine inanıyorum, ve iddialarının son bulmasını istiyorsak, ki yalnız iddiaları varsa o halde gerç ekçi çözüm müdafiyeye hazırlıktada sanıkla görüşme olanağının sağlanmasını olağanüstü koşullarda yaşadığımız şu günlerde de talep etmektir, bu talebi yenilemek, barolar birliğinin görevi olmalıdır.

Arkadaşlar gerçekten olağanüstü koşullarda yaşadığımızı çok sık söylüyoruz , olağanüstü koşullarda sanıyorum sayın AKSOY'da belirtmişlerdi, birşeyden vazgeçemeyiz. Olağanüstü koşullar evet, kabul ama, yargı bağımsızlığından vazgeçemeyiz. Olağanüstü koşullar evet, kabul, ama savunma hakkının eksiksiz kullanılışından vazgeçemeyiz. Bu konuda Hukuk devleti adına hemde taviz veremeyiz, biz hukukçuların buna hakkı yoktur, sonra tarih bizden hesap sorar. Bu hesaba karşı anlımız ak olmalıdır görevimiz tam yapılmalıdır. Değerli arkadaşlarım tabii savunma görevinin bir parçası olarak sayın APAYDIN'da kısaca belirttiler, belki tekrar oluyor bazı noktalar ama bazan tekrarin tekrarinde da faydalar vardır. Çünkü biz bu tekrarlarla yaşıyoruz ne yapalım.

Avukat olarak göz alıtına alınmamız vardır. Arkadaşlar bir avukatta suç isnadıyla karşı karşıya kalabilir. Doğaldır. Suç isnadıyla karşı karşıya kalan insanlar tabiiiki sorgulanır. Birşey demiyorum. Ancak, savunma görevine bağlılık vardır. Savunma göreviyle yakın ilişki vardır, o yüzden bu işin bir önemi ve özelliği vardır. Eğer bu özelliği biz ihmal edersek, savunma görevi yürümez. Nedir Adalet Bakanlığının genelgesi vardır, olağan üstü koşullar nedeniyle bu genelge ortadan kalkmamıştır, kalkmasının zaten anlamı ve mantığı yoktur. Avukatlar için her türlü suç isnadı savcılar tarafından yürütülür.

Arkadaşlar, şimdi bu basit bir olay gibi görülebilir, (x) ilinde bir avukat (y) ilinde iki avukat, ya da 3 avukat. Basit gibi görülebilir ama savunma hakkı bakımından çok önemlidir. Eğer birilerinin kafasında savunma görevini yaptığı için bu uygulamaya maruz kaldığı imajı doğarsa savunma hakkı ölür.

Bizim için önemli değil, biz icra işide yaparız. Ama savunma hakkına gerek duyan yurttaş , işte o ölür. Onuda siz savunmak zorundasınız. O nedenledir ki, avukat gözaltına alınır, birşey demiyorum. Ama özellikle bursa olayından sonra, yani nasıl oldu bilmiyorum, bir meslektaşımız öldü, bunun kafalardaki imajı, savunma hakkını kullanılmaz kılar. İşte bu Türk devletinin sonu olur. Şunu savunmak zorundayız. Avukat mı, suç isnadıyla karşı karşıyadır. Sorusunu savcı yapsın. Arkadaşlar, bunun olağanüstü koşullarla, olağanüstü koşullara denk düşüp düşmemekle ne ilgisi var. Bugün Adalet Bakanı, bir yüksek yargı organının başından gemiştir. Bunu sağlamak zorundadır, çünkü genelge o bakana aittir. Yani bakanlığa aittir. O halde Türkiye Barolar Birliği önce bunu istemilidir.

Sayıyı verirken şunun için verdim. Yani bir il'de bir veya iki arkadaşlar, bir il'de 60 tane sıkıyönetim savcısı vardır. Niçin gitmesin ki, veya yetmesin ki, avukat gözaltına alındığında sorgusunu almaya. Ama o Bursa'daki gibi bir yere kapatılırsa işte o zaan diğerleri korkar, korsu insanidir, avukat bu korkuya kapıldığı zaman savunma hakkı ölür. Biz onu a yaşatmak zorundayız, onun içinde, konuşmak zorundayız.

Arkadaşlar sayın APAYDIN bir noktayı daha belirtti, avukat ücretleri vardır, o Barolar Birliğinin üslendiği bazı işler vardır, o işlerin güncelliği vardır, ivediliği vardır, temyizi vardır, itirazı vardır. Arkadaşlar Bırakınız eşini, babasını, annesini, Baro-nun haberi olmazsa, başvuran o müveklillere kim yardımcı olur. Buna karşı nasıl susarsınız, nasıl susarız, ve hukuk devleti adına konuşmak zorundayız. ve bunları istemek bizim görevimizdir. Kısacası olağanüstü günleri yaşadığımız muhakkak. Tamam. Kabul. Ama olağan üstü günler yaşıyoruz diye savunma hakkına taviz, savunma hakkından taviz ona hayır diyoruz, demek zorundayız. Çünkü bunlardan toplum zararlı çıkarda onun için demek zorundayız. Dediğim gibi biz icra işi yaparız ve çekiliriz. Ama insanlar zararlı çıkar. Halbuki devlet o insanları huzurlu kılmaz içindir, ceza hukuku'da suçlular içindir.

Ama ceza usulü hukuçu suçsuzlar içindir. Yani herkes içindir. Savunma hakkı ceza usulü hukuku içindedir. herkes için mutluluk ve huzur sağlamakla görevli devlet, mutluluğu sağlamak zorundadır. Eğer bunlar karşısında sessiz kalmaya devam edilirse,devletin temelleri sarsılır. İşte o zaman devlet kalmaz, bütün mesele Demokratik Türkiye Cumhuriyeti hukuk kurallarına sıkı sıkıya bağlı olmaktır.

O zaman yargı bağımsızlığının önemi hususunda da biz hukukçular özenle durmak zorundayız. Eğer bu bağımsızlık tam olmazsa, savunma görevini bizi ilgilendirdiği için söylüyorum görevimizi ya pamamış oluruz. Yani biz savunma görevini hukuk anlamında hak arama görevini bağımlılığından kuşku duyduğum z bir yargı olamaz. Baroların Eriği bu konuda kesinlikle çok duyarlı olmak zorundadır. Değerli arkadaşlarım, gerek uygulamadaki bazı örnekler gerekse sayın A PAYDIN'ın belirttiği gibi yasama kaygılarımızı artırmıştır.

Buna karşı Türk hukukçuları kesinlikle susamaz, biz çünkü 1960 öncesinde sayın AKSOY bunu bazı örnekleriyle belirtmeye çalıştı bu yarayı yaşadık, bu yaranın kanları bu toprakları suladı, bir Adalet Bakanı birçok yargıcı görevinden attıktan sonra o konuyu lütfedip görüşmek dileği ile kendisine giden Yargıtay Başkanı ve onun yanındaki heyeti kovuştur. Bu yarayı yaşayan Türk hukukçuları bu yaranın yeniden açılmasına seyirci kalamaz. Türk Devletinin bağımsız yargı üzerine kurulmalıdır. İşte demokratik Hukuk devleti burada önem kazanır, Türk devleti bundan sağlıklı olur da ondan önem kazanır.

Bu Hüseyin Avni GÖKTÜRK'le ilgili örnekleri zenginleştirmek istiyorum, sayın meslektaşlarımin bu örnekleri bildiğini varsayarak geçiyorum. Sadece bizim bu bağımsızlığa savunmak zorunda olduğumuzu ve bu konuda görüş ve önerilerimizi açıkça ortaya koymakla görevli olduğumuzu belirtmek istiyorum. Yargıçlar eğer bir kararın arafesinde görevlerinden alınıp başka yerlere gönderiliyorlar sa yargıçlar eğer bir kararlarından ötürü mesleklerinden atılıyorsa burada devlet büyük yaralar almış olur ve mülkün temelindeki adalet yıkılır,yani devlet yıkılmış olur.

Yani biz bunu korumak zorundayız, bunun içinde duyarlı olmak zorundayız. Çok değerli meslektaşlarımız yargı bağımsızlığı tabii yargı bağımsızlığına bağlı olarak, bu bağımsızlığın bir parçası olarak ve de bu bağımsızlığın bir parçası olarak bütün işlemlerin yargı denetimine bağlı tutulmasını savunmak bizim görevlerimiz arasındadır. Olağanüstü koşullar altında yaşamış olmamız bizim bütün işlemlerin yargı denetimine bağlı tutulmasını savunmaktan geri kalmamızı gerekli kılmaz. Yani eğer bir takım görevliler bunlar bazen işçi olabilir, bunlar bazan kamu görevlisi memur olabilir, ve bunlar bazan yargıç olabilir. Görevlerinden alınıyorlar ise ve bu alınma işlemi karşısında gerek iptal, gerek hukuk davası açısından yargı yolları kapatılmış ise, olağanüstü koşullarda yaşıyoruz diye bunlara Türk hukukçuları susamaz, susmamalıdır, görüşlerini açıklamalıdır, öneriler sunmalıdır ve uyarmalıdır, bunlar bizim görevimiz olmalıdır.

Şimdi buralardan hareketle Türkiye Barolar Birliği raporunda yer almayan ancak bugünkü genel kurul raporunda tartışılmayan bir konuya da kısaca değinmek istiyorum. Değerli meslektaşlarımız. Olağanüstü koşulların birinci sorunu demokrasiye geçişin sağlıklı sağlam ve huzurlu bir geçiş olması yolunda, bir kaygı bir çaba vardır. Bu çalışmalar karşısında Türkiye Barolar Birliği ve Türk hukukçuları yine sessiz kalamazlar. Demokrasiye geçişin sağlam bir temel üzerinde, sağlıklı olması için bizim söyleyeceğimiz sözler olmalıdır.

Şimdi bunu söyleyebilmek için demin belirtmeye çalıştığım gibi Barolar Birliği bugün varolmamıştır. Bunu söyleyebilmek için Türkiye Barolar Birliğinin dün söylediklerine bir gözetmek zorunluluğu vardır. Türkiye Barolar Birliği bugüne kadar 1961 anayasasının özgürlükçü ve demokratik içeriğini savunmaya ve korumaya çalışmıştır. Biz bugünde 1961 Anayasasının bir taassup içinde savunulan insanlar değiliz. 1961 Anayasasını savunurken bir takım değerlere göre bu işi yapmıştık. Bugünde o o yaptığımız değerlere bağlıyız.

Çünkü bu Anayasa Türk toplumuna huzurlu çoğulcu bir demokrasinin olanaklarını hazırlamıştır. Bizi bugüne getiren bu anayasa olmamıştır. Bugüne kadar Türkiye Barolar Birliği bunu bin kez vurgulamaya çalışmıştır. Bugünde Barolar Birliği bunu vurgulamak zorundadır. Arkadaşlar en son parantezi tekrar vurgulayalım. En son suikast olayının kahramanını bu anayasa cezavinden kaçırtmamıştır. Bu Anayasanın getirdiği Danıştay ve Anayasa mahkemesi de kaçırtmamıştır. Arkadaşlar eğer bu Anayasanın getirdiği Danıştay olmasaydı huzursuzluklar daha bir çalkantıya dönüşürdü. Çünkü bu Danıştaydır ki, keyfi sürgünleri önlemiştir. Bu anayasanın getirdiği Anayasa Mahkemesi olmasaydı çalkantılar daha büyük boyutlara varabilir di ki, bu anayasa mahkemesi Hukuka Aykırı yasaların iptalini sağlayarak bunu önlemiştir.

Örnek mi istiyorsunuz, sayın başkanım hatırlarla, bir Dernekler yasası vardır. Bu Dernekler Yasası 12 Mart döneminde değişikliğe uğramıştır. Çok kısa bir cümle ile söylemeye çalışacağım bu değişikliklerin can alıcı noktalarından biri şudur. İçişleri Bakanın uygun gördüğü derneklere silahlı eğitim olanağı verilir, ve silah temin edilir". Değerli arkadaşlarım bu hükmü g kim getirdi, kimin aklına geldi, niçin sevkedildi ve niçin yasa haline getirildi bunun tartışmasına girmiyorum. Ama ta Roma'lara Vatikan'lara varan çizginin altını bir eşelemek gerekli olabilir diye düşünüyorum, bu maddeyi anayasa mahkemesi iptal etmiştir.

Yani bazı derneklere içişleri bakanının izniyle silah temini ve silahlı eğitim olanağının verilmesini Anayasa Mahkemesi önlemiştir. Eğer Anayasa Mahkemesi olmasaydı, Vatikan'a uzanan çizgi yasal bir çizgi olarak kalırdı demekki. Yani Anayasa Mahkemesi ve Danıştay Olmasaydı bu çalkantının boyutları dahada artacaktı bugün e kadar Türkiye Barolar Birliğinin vurguladığı budur, bugünde bunu vurgulamak zorundadır. Türkiyede sağlıklı kalmış kalabilmiş kurumlar içerisinde yargı organları vardır. Türkiyeyi bugüne getiren onlar değildir, Türkiyeyi bugüne getiren nedenleri arayabiliriz, ama nedenlerle sonuçları karıştırırsak biz hukukçular o zaman yanlış yere varırız. Bunu böyle söyledik ne var ki, Anayasa değişmez değil, ve Türkiye Barolar Birliği buğüne kadarda bazı değişiklik önerilerini öne sürmüştür.

Ben şimdi onlara girmiyorum, kısaca söylemek istediğim Anayasa değişebilir, değişiklik tartışmaları yapılabilir, örneğim abana göre parlamentonun feshi, bana göre Cumhurbaşkanının seçimi özür diliyorum, kişisel görüşü, Meclisin toplama ve karar nisabı değiştirilebilir ve bana göre değişmeli-dir. Ama arkadaşlar kim değiştirecek. Sayın APAYDIN'ın burada sorduğu soru bizim cevabını aramak durumunda olduğumuz sorudur. Çünkü burada Ankara Barosu sayın Başkanı bu konuda bir öneri getirdi. Türkiye Barolar Birliği Demokrasye geçişimizde bu kadar önemli soruna mutlaka cevap bulmak zorundadır.

Arkadaşlar Sayın AKSOY Hukukçular girmelidir dedi, Kurucu meclise dedi, Hukukçular bulunacak mı, önemli soru bu. yapacağı ne olmalıdır ve bu konuda TBB' görüşlerini resmen belirtmelidir dedi. hukukçular girsin demelidir, girmesin demelidir veya şu kadar girsin demelidir, 3 bizden 3 sizden, görüşün saptamalı ve siyasal iktidara resmen duyurmalıdır dedi. Şu halde Barolar Birliğinin ne şekilde katılacağını saptamak bu kurulun görevidir dedi. Değerli arkadaşlarım bu önemli bir soru ve bize göre bu kurul u soruna bakmak zorundadır.

Arkadaşlar, sayın aksoy birşey daha söyledi yalnız, Anayasa bir uzlaşmadır dedi. Yani kimler uzlaşacak, toplumdaki değişik görüşler işte bir devlet öyle ayakta durur, yani sağlıklı bir uzlaşma yani sağlıklı bir diyalog kurulacak. Anayasa'da demokratik bir platform olacak sınırlar koyacak, bunun iç in arkadaşlar demokrasinin olacağı ortamı sağlamak zorundayız. Bu uzlaşma yani değişik düşünceler arasındaki uzlaşma, Sayın AKSOY'un söylediği gibi bir yerde kurucu meclis kurulacak. bir yerde de birileri konuşacak. Kurucu mecliste olanlar o konuşanlara bakacak, ve uzlaşmanın yolları aranacaktır. Böyle şey olmaz arkadaşlar.

Uzlaşma demokratik biçimde seçimle gelmiş bir meclisin yapacağı iştir. İşte bu anayasayı birşey demiyorum, değişiklik tartışmalar yapılabilir, ama bu anayasayı uzlaşmanın gerçekleşeceği seçilmiş meclisin yapması yapması gerekir ve Türkiye Barolar Birliğinin bir tavır alması yani bunu açıklaması, bunu kamuoyuna duyurması gerekir.

Uzlaşma sağlanır ve sağlıklı demokratik düzene geçiş bu uzlaşmanın vereceği gerçekler içinde olanaklaşır. Biz bu konuda duyarlı olmak zorundayız ve bu so-runu böyle bir duyarlılık içinde bakmalıyız. Çok değerli arkadaşlarım burada çok kısa bir biçimde arkadaşların değinmiş olduğu vergi konusuna iki cümle ile değinmek istiyorum.

Bir kere sayın başkanım çok açıklıkla bir kaç kez anlatmaya çalıştılar, Avukatlar açısından gerçekçi bir uygulama getiremez, getirmemiştir zaten getiremez. Yani bu işin bir yönü, yani Avukatın dün kazandığı ile bugün kazanacağı arasında, bir eşitlik kurmak mümkün değildir, çünkü bu olağan koşullarda işleyen bir ticarethane veya fabrika değildir. Bu nedenle böyle bir ölçü avukatlık mesleği ile bir arada getirilemez. Birincisi bu. Ancak tehlikeli olan bir başkası var, kim saptayacak 600 bini. Yani Vehbi KOÇ'a 600 bin ile bana 600 bini kim saptayacak. ?Ordaki bir adam saptayacak, kim o idarenin memuru, savunma hakkının gereğine bu genel kurulun başından beri bu ya da şu yaklaşımla değinmeye çalışan bunu vurgulamaya çalışan meslektaşlarım şimdi bunun dehteşini birlikte düşünmeye çalışalım.

Bir idarenin memuru (ben bugünkü idare için demiyorum) ama bu bir yasadır, bugünün yarını var. Yani Maliye Bakanlığına bağlı bir memur (x) siyasal davasındaki y avukatı susturmak için 600 bin yazarsa ve o avukatın bunu ödeme gücü yoksa işte savunma hakkı birde bu yoldan yıkılır. B nedenlede bu noktaya karşıda tabii itiraz edersiniz, ama peşin ödemeyi yapmak zorundasınız. Çok değerli arkadaşlarım çok zamanınızı aldım özür dilerim. Diyorum ki bu demokratik geçiş dönemine hazırlıkları içinde olduğu bir dönemde toplanan bir Genel Kurulda Barolar Birliği bir bildiri yayınlamalıdır. Bir bildiri yayınlanırken Türkiye Barolar Birliğinin de görüşleri açıklanmalıdır. Türkiye Barolar Birliği bu bildirisi ve kararında savunma konusundaki güçlüklerle, savunma konusundaki yasal düzenlemelere savunma konusundaki uygulamaya dönük görüşlerini ve önerilerini açıkca kamuoyuna sunmalı ve görevlilerden talepte bulunmalıdır.

Ayrıca aynı iş savunma hakkının parçası içinde saydığım için işkence uygulamalarının son bulması ve iddialarının enazından son bulması için önerilerini hem kamu oyuna sunmalıdır hemde yetkililere sunmalıdır, talepte bulunmalıdır. Yargı bağımsızlığı konusunda bu genel kurul karar almalıdır, bildirisinde hem bunu kamu oyuna duyurmalıdır, hemde yetkililere taleplerini sunmalıdır. Anayasa ile Anayasa kadar önem taşıyan başka bazı temel yasalar konusunda ve Bu temel yasaların hazırlanması konusunda görüşlerini açıklamaya çalışmalıdır, açıklamalıdır, Biz Türk hukukçuları anayasanın 2. maddesinde yer alan Türkiye Cumhuriyeti bir Hukuk devletidir ilkesini ancak böyle hayata geçiririz ve bunu hayata geçirmek zorundayız, teşekkür ederim.

BAŞKAN: Teşekkür ederim. Değerli arkadaşlarım toplantıyı 18.30'da kapamak zorundayız. Bir konuşmacı arkadaşımız kaldı. Güney DİNÇ bey-konuşmalarda birhayli uzuyor, kendilerini davet ediyorum bu anlayış içinde konuşmalarınıda rica ediyorum.

Güney DİNÇ : Sayın Başkan, sayın meslektarımız, s Genel Kurulumuz gerek çalışma raporunda belirtilen işlev ve görüşlerle gerekse burada sözalan sayın konuşmacıların görüşleri ile belgelenmiştir ki, örgütsel onurumuza, mesleksel bağımsızlığımıza layık, özelliği olan bir genel kurulda sürdürmekteyiz. Sayın Meslektaşlarım. konuşmacı arkadaşlarımin pekçoğuna katıldığım görüşmelerinin zamanda gözeterek ancak, özellikle mesleksel, yaşamımızı büyük boyutlarda etkileyecek, peşin vergi konusuna değinmek istiyorum.

Peşin vergi konusu içinde bulunduğumuz yılın başlarında çok büyük tedirginlikler ve ürküntülerle karşılanmışken, birkaç ilin dışında bu yılki takdirlerin katlanabilir ölçülerle çk çıkması sonucunda, bugün gerekli gerekli dikkati toplamaktan biraz uzaklaşmış gibi görülmektedir. Oysa gerek 193 sayılı yasada yapılan değişikliklerin getirdiği kıstasların bizim mesleğimizle bağdaşabilir bir yanının olmayışı gerekse uygulamanın objektiflikten uzak bulunması nedeniyle her an değişebilirlik taşıması hatta bunun ötesinde belli bir güdümlle uygulanabilir bir sistem olması karşısında bu konu üzerindeki çalışma ve dikkatleri yeniden gözden geçirme durumunda bulunduğumuz görüşüdeyiz.



Bunun içinde sizlere kendi örneğimizi sunmak istiyoruz. Bir çok il'deki meslektaşlarımızın gelecek yıllarda çok daha sert uygulamalarla karşılaşılabileceklerini düşünerek, özellikle İzmir uygulamasına dikketlerinizi çekmek istiyoruz. Olay şudur: İzmir merkez ilçesinde bu vergi kapsamında 69.796 ödevli var. Bunların 52 bin kişisi 50 bin liralık peşin vergi dilimine alındılar. ve 149 kişiye birinci dilim olarak 600 bin liralık ön dilim salındı. Bu 149 kişinin 23 kişisi avukat meslektaşlarımızdır. 80 kişiside doktor ,dişçi mesleğinde çalışan kişilerdir.

Türkiyenin gerçekten önemli sanayi ve ticaret merkezi olan İzmir'deki 149 birinci derecede 600 binlik mükelâefin 100 kadarının avukat ve doktorlardan oluştuğu gözönüne alınırsa İzmir sanayicisinin İzmir tüccarının İzmir kuyumcusunun, İzmir başka serbest meslek sahibinin büyük ölçüde bizler gibi meslek ifade eden kişilere karşı korunduğu daha uyumlu koşullara alındığı görülür.

Bu merkez ilçede avukatlar nasıl vergilendirilmiştir.? 50 binlik dilime 87 avukat alınmıştır. 100 binlik dilimde 335 vameslektaşımız vardır, 200 bin lira 148 kişiye salınmıştır, 200 kişi 400 bin lira, 30 kişi biraz önce söylediğim gibi 23 kişiyede 600 bin lira verilmiştir. Bu arada mesleğe gireli iki 3 yıl olmuş arkadaşlarımızın içinde 100 binlik 200 binlik, 400 binlik dilimlere girenler vardır. Yani yazıhane kirası ödeyemeyecek durumda olduğu halde 200 bin lira ön vergi yükümlülüğü altına alınan avukatlar vardır.

Bu merkez ilçede böyle iken, bir başka ilçede bütün avukatlar hiçbir ayırım yapılmaksızın 50 bin liralık dilime alınmıştır. Bir başka ilçede bütün avukatlar hiç bir ayırım yapılmaksızın 100 bin liralık dilime alınmıştır. Bu bir başka ilçede 4 tane avukat vardır, 2-si 3-5 yıllık hâyan meslektaşımızdır, bunlar korunmuşlar 200 bin liralık dilime alınmışlardır. Bu ilçedeki diğer iki meslektaşımıza 600 bin liralık vergi salınmıştır. Mesela 600 bin liralık vergi alınan bir arkadaşımız 2 kez gözetim altına alınıp 45'er günlük devreleri tamamladıktan sonra ilçesine zaten artık dönmeme kararı alması meslektaşımızdır. Yani bir yerde vergi takdiri ile kovuşturma birlikte gelişmiştir.

Şimdi bunu söylememin amacı, peşin vergi uygulamasının bir çok ilde uyumlu biçimde geçmiş olması sonucunda biraz sistemin yerleşmesi eğiliminin belirginleşmiş olmasındandır. Arkadaşlar bizim bu sistem içerisinde bu mesleği yürütmemize kesinlikle olanak bulunmamaktadır. Kuşkusuz eğer bütün vergi ödevlilerinin kazandıkları gelirlerinin aynı yıl içerisinde vergilendirilmesi ilkesi ülkemizde genelleşirse, bizde bu ilkenin dışında tutulmayı isteyemeyiz, istemeyiz. Yani bütün yurttaşlarımız gelirlerini kazandıkları yıl içinde ödemek durumunda oldukları takdirde, genel vergi politikası bu biçimde yönlendirildiği takdirde bizde elbette bundan yana olacağız ve aynı yıl içinde vergimizi ödemeyi kendimiz arzu edeceğiz.

Ancak, varsayıma değil, gerçek gelire dayalı bir vergilendirme elbette arzu edeceğiz. Bugün bizim ilimizde çıkan uygulamada görüldüğü gibi yıl sonunda pek çok meslektaşımızı üstelik maliyeye borçlu vaziyette mesleği terketmek tehlikesi ile karşı karşıya bırakmamız gerekmektedir.

Sayın meslektaşlarım, peşin vergi uygulaması ile ilgili olarak sayın sayın KAZAN'ın konuşmasında değindiği hususları bir kez dahadikkatlerinize sunmak istiyorum.

Peşin vergiyi düzenlenen mükerrer madde 117'ye göre il özel komisyonları Vali Başkanlığında bildiğiniz gibi Defterdar, Gelir Müdürü ile meslek kuruluşlarından seçilecek 2 üyeden oluşmakta. Merkez özel komisyonunda ise bu merkez kuruluşları sınırlandırılmış, yalnız Esnaf konfederasyonundan ve odalar birliğinden temsilci alınıyor, Ticaret ve Sanayi odaları birliğinden. Şimdi illerde böyle bir sınırlandırma olmamakla birlikte, bir başka arkadaşımızda değindikleri gibi merkez özel komisyonunun teşekkül biçimine riayet edilmiş, Valiler genellikle, esnaf odalarından ticaret odalarından temsilciler almak suretiyle 3 devlet görevlisi ve 2'de sanayi ve ticaret erbabından oluşan bir komisyon ortaya çıkmıştır. Bu komisyonun böyle oluşmasında yasanın düzenleniş biçimine göre birazda zorunluluk vardır. Örneğin İzmir'de 69 bin mükellef içinde 623 avukat olduğu zaman en fazla temsil gücü olan örgütlerden temsilci alınması bir bakıma makulde görülmektedir.

Bu durumda bu komisyon biçiminin sisteminin düzeltilmesi, ıslahı gibi bir öneri düşünemeyiz, bunu ortaya atmanın hiç bir gereği yok, çünkü bu bir tür salma olmaktadır ve biraz önce anlattığımız gibi 3 devlet görevlisinin sürekli çoğunlukta bulunduğu bir komisyonda savunma hakkı böyle bir şarta bağlı olmadığı halde yani avukatlık mesleğini icra etmenin şartları yasalarla belirli olduğuhalde bu komisyon yeni bir şart koyabilir ve kişiyi her heryıl ödeme gücünde olmadığı bir ön vergi yükümlülüğünü yerine getirmek koşuluyla mesleğini sürdürmek durumunda bırakabilir. Bumesleğimize doğrudan bir müdahale olmaktadır veya olabilir veya her an olması tehlikesi mevcuttur. Bir tür demoklasin kılıcı olmaktadır. Bunların aşılabilmesi için biz birlik Yönetiminin bu konuya bir başka biçimde eğilmesini öneriyoruz.

Biz Avukatlık Yasasının öngördüğü 110. maddesinin öngördüğü yöntemden hareketle, ki ödevlilerin yıl içinde vergilendirmeleri görüşü genellikle taşımaktadır, bu sistemin değiştirilmesi avukatların bu sistemin dışında ancak, ancak yıl içinde vergilendirilmeleri biçiminde bir yasa önerisinin götürülmesini gerekli görüyoruz. Çünkü peşin vergi kavramını aşalım, ama yıl içinde vergilendirme fikrinin karşısında olamayacağız, olmamız gerekiyor. Yıl içinde nasıl vergilendirileceğiz, yıl içinde gelirimiz oranında vergilendirileceğiz gelirimiz yoksa, tabii verilecek vergimizde o meslektaşlarımız için olmayacaktır, yani bir salma ödemek durumunda kalınmayacaktır.

Bu nasıl olur ? bu ya ayda bir 3 ayda bir periyodik oranlarla ara beyannameler verilmek suretiyle yıl sonu hesabı kapatılması suretiyle yıl içinde vergilendirme sistemi olabilir, veya her alınan iş için alınacak makbuzun vergisinin peşin ödenmesi zorunlu stopaj biçiminde olabilir veya şu anda benim aklıma gelmeyen ama gerçek gelire dayalı bir yöntemin bulunup bunun bir yasa tasarısı haline getirilip bunun yetkili organlarasunulması savunmasının yapılması bu tasarı üzerinde bizlerinde buna sahip çıkmamızda sağlanabilir. Aksi hlade az önce açıkladığım derecelendirmeyi yapan kişiler bana şunu söylemişlerdi. Biz bu yıl iki vergi ödemek durumunda olduğunuzu düşünerek bu nismetleri oldukça alt düzeyde tuttuk dediler.

Şimdi İstanbul Başka, Ankara başka, Konya, Başka, Zonguldak başka, ilçeler başka. Bir yerde bir haksız rekabette oluşturulmaktadır. Yani Dikili içinde 600 bin liralık dilime giren avukat belki Karşıyaka ilçesinde 50 bin liralık dilime girecekti birisi için haksız bir kazanç diğeri için haksız bir yıkım sözkonusudur. Yani bu mesele yalnız avukatların genel olarak zor koşullara atılmasıyla kalmamakta, avukatların birbiri arasında, birbiri içinde dahi adaletsizliğe düşürülmesi sonucunu vermektedir. Şu İzmir uygulamasıda göstermektedir ki, bugünkü birçok ilde görülen uyumlu takdirler ,kimseyi sükunete rahatlığa götürmesin, bizim başımıza gelen daha fazlasıyla her zaman herkesin başına gelebilecektir.

Bu arada şunuda belirtelim, bu sistem dahi kendi kuralları içinde düzgün uygulanmamıştır. Yani peşin vergi yönetmeliğinde ve bakanlığın 129 sayılı genelgesinde bu vergilerin yurt düzeyinde uyumlandırılacağı söylendiği halde bu dahi yapılmamıştır. Demekki objektif kıstaslara dayanmayan bir yöntem kendi içinde dahi tutarlı bir uygulama bulamamakta ve her zaman sakatlıklarla karşılaşılabilmektedir. Ben sözlerimi bu şekilde topluyorum ve hepimize saygılar sunuyorum.

**BAŞKAN:** Teşekkür ederim. Efenim vaktin darlığı sebebiyle toplantıyı burada kapatmak durumundayız. Yarın saat 09.00 da açacağız toplantıyı ve sayın Birlik Başkanımız bu konuşmaların cevaplandırılmasını yarın yapacaklar. Teşekkür ederim.

## 2. GÜN BİRİNCİ OTURUM

**BAŞKA:** Dün akşam konuşmaları bitirmiştik. Lütfen beni dinleyin, yine arkadaşlar arzu ederlerse söz vereceğiz size. Görüşme açtık konuşmak isteyen arkadaşların olup olmadığını da sorduk, tek tek buraya da yazdık. Herhalde siz o zamanda salonda bulunmuyordunuz. Maafi çok uzak yerden geldiniz , arkadaşlar izin verirlerse yalnız GÜÇDEMİR var bir de siz olursunuz, kapatırız ondan sonra. Değerli arkadaşlarım 3 tane telgraf geldi önce izin verirseniz bunları bilgilerinize sunayım.

16 Mayıs Cumartesi yapılacak Türkiye Barolar Birliği Olağan Genel Kurul toplantınız için nazik davetinizi aldım, mazeretim nedeniyle katılamıyacağımı bildirir Genel Kurula Başarılar dilerim, Barolar Birliği Mensuplarına mutluluklar dilerim.

Fahrettin KIYAK  
Cumhuriyet Başsavcısı

ATATÜRK ilkeleri doğrultusunda hukukun üstünlüğünü savunan ve mutlaka başarılı olaçak olan Türkiye Barolar Birliğinin 14. Genel Kurul Toplantısının tüm gücümüzle destekler ve saygılarımızı sunarız.

Av. Necmettin ÜSTÜNALP  
ADANABAROSU BAşKANI

Toplantınızın Türk Hukukuna ve mesleğine hayırlı olmasını diler saygılar sunarım.

Avukat Rahmit MAGAT

Değerli arkadaşlarım sayın Cemalettin GÜÇDEMİR sözalmış bulunuyorlardı, herhalde salonda yoklar. şimdi sayın Mustafa İZOL arkadaşımız söz istiyorlardı, bu arkadaşımıza söz verelim mi efendim.? Buyurun Mustafa bey.

Mustafa İZOL : Sayın Başkan, 14. Genel Kurul'un sayındelegeleri, muhterem meslektaşlarım, hepinizi saygı ile selamlarım. Ayrıca bana konuşma firsatı verdiğiniz içinde teşekkür ediyorum. Dün rapor üzerinde veyahutta temenni mahiyetinde birçok arkadaşı dinledik, alkışladık, gerçekten kıvanç verici konuşmalar oldu, bu sebeple kendimi tutamadım bende birkaç söz söylemek isterim. Urfa'dan ilk defa böyle bir kongreye katılmış bir meşlektaşınız olarak kişisel düşüncelerimi arz etmek istedim, kısa keseceğim konuşmamı. Ben rapor üzerindeki konuşmaları hepsini alkışladım. Bu benim hukuka karşı olan sevgi ilgimden dolayı, herhangi bir tarafı tutma veyahut tenkit etme anlamında değil. Bu kürsüde konuşan arkadaşlarımı, meslektaşlarımı güçlü birer savunucu olarak gördüğüm için alkışladım.

Meslek hayatımda öyle güçlü savunucular gördükçe kendimi tutamadım alkışladım. Şunu söyleyim, bir meslek kuruluşu olarak Türkiye Barolar Birliğinin raporunu hepimiz inceledik. Elbetteki insanoğlunun her insanın bireksik tarafı vardır. Bunu kabul etmemek mümkün değildir. Hepimiz gün geçtikçe noksanlarımızı tamamlar ve bilimliklerimizi öğreniriz. Sayın İstanbul Barosu Başkanı arkadaşımız birçok güzel konularatemas ettiler. Yine bir İstanbul Barosu delegesi arkadaşımız konuları dile getirdiler, ben hepsine temas etmeyeyim, bir diğer arkadaşlarımız eğer tercih yapılırsa "Türk devleti veya hukuk devleti" Acaba soruyorum biz niçin tercihlerle karşı karşıya kalacakmısz?

Eğer Milletimiz için hangi yönetim tarzı güzelse biz onu kabul edeceğiz. Tercih yapmaya gerek yoktur kanımca. Sayın Birlik Bakanımızın ayrı bir rapor sunması hususu tenkit edildi, kanımca tenkit edilebilir tarafı olabilir ama. asıl olan yapılması lazım geleni yapmaktır. Ayrı bir rapor sunmanın gereği var mıdır yok mudur, onu takdir zannımca kırıcı olmamak kaydıyla tenkit edilebilir. Fakat Birlik İdare Kurulunun Yönetim Kurulunun raporu sayın Başkanın düşünceleri ile aynı ise ayrı bir rapor sunmaya gerek olmasa gerekir diyorum.

Ben bana dokunan meslek hayatımda ilk defa belki bilmiyorum diğer meslektaşlarım duymuş veya görmüş olabilirler, beni üzen son günlerde bir karar oldu. 6. Kolordu ve Sıkıyönetim Mahkemesinden Çıkan bir karar beni kaygılandırdı, konuşmayı bu sebeple arzuladım. Şimdi muhterem Birlik Yönetim Kurulunun raporunu inceledik, birçok konuşara değinilmiş, bazı meslektaşlarımız tehlike karşısında yaralanmışlar, bazıları vefat etmişler, hepsini rahmetle anıyoruz ölümleri yaratanlarında allahtan böyle birşeyle tekrar karşı karşıya bırakmamasını temenni ediyoruz. Yalnız muhterem meslektaşlarım hiç ölü sağ olan ölü gördünüz mü? şimdi bir avukat düşünün meslek hayatında bir ceza olsun ve bir daha bu mesleği yapamıyacak haklarından yoksun kalsın. O hukukçu için acaba ölüm ile yaşam arasında bir fark var mıdır. ?

Acaba yaşaması ile bu kişinin ölümü arasında bir fark vardır mıdır? Şunu söylemek istiyorum. Avukat suç işleyebilir, ama toplumumuzun yapısı malum. Tanık veya sanık sıkıştıkça veyahut sıkıştırıldıkça suçu avukata veya bir başkasına atmaya mütamayıldır. Gaziantep Barosuna mensup bir arkadaşımızın Hukuk tatbikatında göremediğim g duymadığım tanıdığı yalancı tanıklığa azmettirmekten dolayı 4 yıl cezaya çarptırıldı. Bu kaygı verici bir durumdur. Ben şahsen bu hususun Türkiye Barolar Birliği tarafından bir basın bülteninde veyahut Bu Genel kurulun sonunda kaygı ile karşılandığının dile getirilmesini istiyorum.

Elbetteki dediğim gibi avukat şu çışleyebilir, fakat bu nazak ortam içerisinde bir tanığın Avukat beni yalancı tanıklığa icbar etti, azmettirdi şeklindeki rahatlıkla savunulabilecek veya ileri sürülebilecek bir tutum avukatı derhal böyle bir şeye maruz bırakmamalıdır. Bu böyle olduğu takdirde savunma mesleği büyük zararlar görür. Çünkü ortamda müsait, insanlarımızda müsait. Sayın Birlik Başkanımızın bundan böyle çalışmalarında sayın YC etim Kurulunun bundan böyleki çalışmalarında başarılar diliyorum ve bir noktayı daha işaret etmek istiyorum. Bu kaygımızı daha iyi pekiştiren aydın Barosunun bir yazısını gördüm raporda ,duyarlılık göstermişler Adalet Bakanlığına duruma iletmışler.

Denilebilir ki, herşey zamanında yapılmamıştır, Tenkiti yapılabilir, ama asıl olan bu meslek kuruluşumuzun daha özlenen bir ortama bir yere varmasıdır. Esas olan insan olarak bazı hatalarımız olabilir, önümüzdeki çalışma devresinde bu tenkitlerin ışığı altında daha iyi bir çalışma dönemi, daha iyi çalışma yılı ve özlediğimiz bütün insanlarımızın mutlu olduğu hayat endişesinden yoksun bulunduğu bir ortamın içinde Mütün meslektaşlarımı saygılarımla selamlarım.

**BAŞKAN:** Teşekkür ederim. Buyurun sayın Cemalettin GÜÇDEMİR. Sayın GÜÇDEMİR Bir saniye bir yeterlik önergesi geldi, onu oylayım. Oylama yapmadan önce Genel Kurulun bilgilerine sunayım izin verirseniz.

Genel Kurul Başkanlığına,

Görüşmelerin yeterliliğini saygı ile öneririz. Zeki ÖZTURANLI Ayhan ÖNEN, bu önerge kabul edilmiştir. Son konuşmacı olarak GÜÇDEMİR dinliyoruz.

Cemalettin GÜÇDEMİR: Genel Kurulumuzun başkanlık divanını Barolar Birliği Yönetim Kurulunu, Başkan arkadaşım, sayın delegeleri ve meslektaşlarımı en samimi duygularıyla selamlıyorum. Sevgili arkadaşlarım, çalışma Raporu bendenizin eline bir talihsizlik eseri olarak ancak 2 gün önce geçti. Vaktinde gönderilmiş olmasına rağmen bizim Baroda bir kenarda kalmış, yola çıkmadan iki gün önce elime geçti. Bu nedenle hazırlanmasında harcanan emek nisbetinde bir dikkat ve gayretle inceleyemediğimi huzurunuzda üzülerek ifade etmek isterim. Eğer bazı hususlarda hatalarım olur ise bu tesadüfün bana hazırladığı imkânsızlıkla yorumlandığı müsamaha ile karşılamanızı niyaz ederim.

Sırasıyla olsun diye Başkanlık Raporu'ndan başlayacağım.

Arkadaşlarım hatırlıyorum, yönetim Kurulu ayrı , başkan ayrı rapor vermezdi bir zamanlar. Bir zamanlarda ayrı ayrı veriliyordu. Bu neden ayrı oluyor diye eleştiriler ve tenkitlerde olmuş idi. Ondan sonra Birlikte bu taamül kurulmuş, başkan ayrı yönetim kurulu ayrı raporlar sunmuş idiler. Bu defa raporun başlangıcında veciz şekilde ifade ediyor, beraber rapor hazırlamış bulunmanın neenleri kısaca ediliyor. Bunu tatminkâr gördüm, Yönetim Kurulu ile Başkanlık görüşünün ve faaliyetinin bir arada yürütülmesinin hesabını bütün vüzuğu ile bulduğumuz için bunu tenkide değer bir husus olarak kaydetmekten ziyade takdiri gereken bir davranış halinde değerlendirdiğimi altını çizerek ifade etmek isterim.

Sevgili arkadaşlarım, hepimiz hukukçuyuz. Değer hafızası Nişyan ile Malül değildir. Lütfen 12 Eylül'den öncesine başınızı çevirin. Ankara Barosu'nun Mümtaz başkanı sayın AKSOY'unda işaret buyurdıkları üzere 12 Eylül'den öncesi memleket cinayetler için parselenmiş haldeydi. Eğer bugün ben huzurunuzda bu devlet binasında hiç bir muhafaza zaruretinde kalmaksızın gayet rahat herşeyi eleştirerek konuşabiliyorsam, eğer bugün bazı arkadaşlarımız 2-3 muhafız olmaksızın evinden çıkabiliyorsa, eğer bugün İstanbul'dan gelen bazı arkadaşlarımız (tanrı esirgesin) huzur içinde yaşayabiliyorlarsa



Urfa'dan gelen, Gaziantepten gelen Muş'tan gelen burada herşeyi çekinmeden haykırabiliyorsa, bunu 12 Eylül'ün getirdiği şartlar ve imkâna borçlu olduğumuzu lütfen unutmayalım arkadaşlar. Olağanüstü hal gereği savunmalara veya savunmanın gerektirdiği hareketlere kısıntı getirilmiş ise, bununda yine adalete hakka ulaşabilmenin gerektirdiği kayıtlar ve geçici şartlar olduğunu görmekle bir gerçeği ve hakkı teslim etmiş olacağız.

Sevgili arkadaşlarım, bazı değerli delegeler Askeri Mahkemelerde savunma hazırlığı safhasında bazı tutuklu müvekkillerle görüşme safhasında müşküllerle karşılaştığımızı izah ettiler. Katılıyoruz ama bu hiç bir zaman müdafaa hakkının gittiği, serbestliğin tamamen ortadan kaldırıldığı manasını ve gerçeğini ifade etmez kanısındayım. Bende bu mesleği ifa ediyorum. Adana cezaevinde, Gaziantep'ten cezavinde ve Mersin cezaevinde eskisinden farksız olarak müvekkillerimle görüşebildiğim gibi Adana'da Askeri cezaevinde hatta nezarethanelerde müvekkillerimle rahatlıkla görüşmekteyim. Ancak bu bir mesafeden olmaktadır, Sivil ceza evlerinde olduğu gibi askeri cezaevlerinde de bir görevli şöyle bir kaç mekte ilerde kibar bir nezaret vazifesini yapmaktadır, zaten sivil cezaevlerinde de aynı şey olmaktadır.

Bu kadarcık bir meseleyi aman vatan elden gidiyor, savunma hakkı ortadan kalktı diye izam ederek, mevcut şartları bir an önce ortadan kaldırmak ve demokrasinin rayına oturtulması gayretinde bulunan bir yönetime dolayısıyla şu veya bu şekilde haksız ithamlar tevcih etmenin de mantıkla izah edilemeyeceği kanısındayım.

Arkadaşlar, benim takibettiğim noktalar yokmudur, 3 sene hapis cezasının kabili temyiz olmaması, bu yasayı resmi gazetede okuduğum gün bir hukukçu olarak ürperdim. Hemen hakim arkadaşlarımla savcı arkadaşlarımla, avukat arkadaşlarımla görüştüm, onların da ne kadar üzüldüğüne şahit oldum. Beşer şaşar, 3 sene gibi bir cezanın Yargıtay'dan geçirilmeden kesinleşmesi, zamanın çok büyük zaruretlerine dayansa dahi bence bir an önce ortadan kaldırılması gereken bir sınırlamadır. Bir tutarsızlık ve haksızlıktır veyahut bir hatadır, veyahut şartlar ne kadar ağır olursa olsun bu kararın yargıtayday geçirilmemesini bir hukukçu olarak tecmit etmek mümkün değildir.

Belki benim bilgimin ve idrakimin dışında kalan çok büyük gerektirici sebepler vardır ama, ben bir hukukçu olarak 3 sene hapse ilişkin bir cezanın yargıtay tetkikinden geçmemesini hüzünle üzüntü ile karşılamaktayım bunu belirtmek istiyorum.

90 günlük nezaret meselesine de arkadaşlarım ilgi tiler. Gerçekten bazı suçlarda 90 günlük nezaret süresi garip görölüyor. Ama ben bizim çevremizde bu 90 günlük nezaret süresinin bir haftası 12. gün, 22. günü 35. günü ya serbest bırakılanların veya mahkemeye sevk edilerek nezaretlerinin bitirildiğini müşahade ettim. Ancak mesela 50 veya 45 hadisenin içinde 2 veya 3 hadiseye ilişkin 90 günlük süre tamamlandı fakat bunların sanıkları da 45 di, 50' idi 75 idi. Bu kadar sanıklı müteaddit suçların gözetim altındaki tahkik safhasının 90 gün olmasını bu sebeplerle iash etmek lazımdır. Zaten bu gerekçe ile tatbik edilmektedir. Bunun dışında her suçlu her itam edilen 90 gün nezarete kalmamaktadır. Dediğim gibi haftasında da çıkan, 15. gününde yargıç huzuruna çıkarılıp tevkif karar verilenler vardır, ve büyük kısımda bu şekilde devam etmektedir.

Sevgili arkadaşlar; pek üzerinde durmak istemiyordum ama, bazı arkadaşlarla muhtelif yönden hassasiyetle üzerinde durulduğu için bende kısaca üzerinde durmak istiyorum. 12 Eylül harekâtının maksadı yapıldığı gün açık ve seçik olarak milletimize ve dünyaya ilan edildi. Rayından çıkan demokrasiyi rayına oturtmak, ATATÜRK ilkelerine dönmek, memleket birliğini savunmak, can güvenliğini ,yaşama hakkını tesis etmek. Bu gerekçeler açıklandı ve bu da getirildi. Savunma hakkı kısmen helalder oldu ama yaşama hakkı getirildi. Yaşama hakkı sağlandı.

Bu iland edildi hemen hemen bütün anayasal kuruluşlar ,anayasa Mahkemesiyle Yargıtayı ile, Danıştayı ile bu harekâtı tasvip ettiklerini açıkca ifade ettiler. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu bu hassasiyeti bu ifadeyi saygılı bir sükut ile yerine getirdi. Lüzumsuz müdahalenin, lüzumsuz takdir ,lüzumsuz övgü kadar zarar vereceğini izah eden 3 ay sonra da olsa bir yazı var. Bazı arkadaşlarımız da bu sükutun bir müdahaneden bir övgüden daha manalı ve isabetli olduğunu ifade ettiler.

Evet Türkçe'de sükut "söz gümüş ise sükut altın'dır" diye bir Atasözü vardır. Fakat bir atasözü daha var, "Yiğidi öldür hakkını yeme" derler. ve her takdir veya tasvip muhakkak bir müdahane haksız ve hakkedilmemiş bir övgü anlamında değerlendirilmez. Takdirin, bir tasvibin ulsübunda ifadesinde dile getirilmesinde isabet ve vakar var ise, bir gerçeği teslim etmek var ise, yiyiğidin hakkını vermek vakar ile ifade etmek var ise, , ona müdahane, ona hakkedilmeyen bir teşvik övgü şeklinde bakamayız. Buna mantık kaideleri müsait değildir.

Bu itibarla gönül isterdi ki, Birlik Yönetimimiz Eğer 12 Eylül'ü isabetli vehaklı buluyorsa, o zaman bunu tasvip ettiğini beyan etmek suretiyle görevini yapmalıydı. Yok hatalı buluyor ise onu'da söylemek cesaretini göstermeliydi. Sustum, bu daha iyidir demek izah tarzı kâğıt üzerinde olmakla beraber, hak adamlarını bizi tatmin eden bir beyan olamıyor. Arkadaşlarım ben yönetim kurulunun çalışmasının başkanın mesaisini. başkan seçilmesini arzu ettiğim hatta başkanlık seçiminde kendisine oy v. memiş olduğum halde tasvip ettiğimi huzurunuzda ifade etmek isterim. Bilhassa mesleki sorunlarda. saldırılar, cana kıymalar, sıkıyönetim uygulamaları, sıkıyönetim yasasındaki özel soruşturma, avukatların sosyal güvenliği, İtiraz ve temyiz komisyonlarındaki avukatlık ücretleri, adli ara verme erasındaki tebliğler, adliye veznelere alınan harçlar gibi örnek meseleleri avukatların ,tapu kayıtlarındaki tetkiki. avukatların ücret tarifesi çalışmaları, ve diğer konularda bilhassa bu mesleki çalışmalarda verimli gördüm.

Kendisinin yazıhanesinden çok hemen hemen bütün zamanını kurul merkezinde geçirdiğini diğer arkadaşlarında ekiz ve eşit çalışmalar yaptığını da zaman zaman müşahade ettim, etraftan da duydum, bu fedakâr veya daha yeni ifade ile özverili çalışmalarını tasvip ettiğimi yukarıdaki temas ettiğim kısa sitemim dışında tasvip ettiğimi bilhassa dile getirmek isterim. Arkadaşlarım bir süre takip edemiyorum özür dilerim. Muhterem Urfa Delegatesi Sayın İZOY'un kendisini üzdüğünü belirterek dile getirdiği bir meslektaşımızın mahkûmiyetini ve ona ilişkin sözleri ve Gaziantep delegesesi olmam itibariyle buna değinmem gerekiyor.

Gaziantep'te Şefik AYATA arkadaşımız Sıkıyönetim Mahkemesindeki bir dava sırasında evvelce şu istikamette ifade veren bir şahit Huruşma sırasında bunun tam tersine bir ifade ve beyanda bulununca mahkeme kendisini tevkif ediyor. Cezaevinden gönderdiği dilekçe de ifadesini değiştirdiğini bu değişik ifadeye kendisini avukat Şefik AYATA'nın ikna ettiğini beyan etmiş. Bunun üzerine arkadaşımız tevkif edildi hakkında dava açıldı. Tevkife vaki itiraz üzerine bir haftalık süreden sonra tahliye edildi, hakkındaki dava tutuksuz olarak ceryan etti, askeri mahkemede arkadaşım pekte önemsememiş bize de haber vermedi, dostumuz olmasına rağmen kendisi yalnız gitmiş, Askeri savcı beraatini talep etmiş, heyetten bir arkadaş muhalif kalmış, Askeri üye ile diğer üyenin ekseriyetle verdiği karar ile 4.5 yıl Hürriyeti bağlayıcı cezaya çarptırılıyor.

3 yılın altına düşmemesi ve kabili temyiz olması içinde kendisinde ve mahkemede bir gayretin vukubulduğunu bilahare kendisi beyanetti. Tahmin ediyoruz ki, yargıtayda bu karar bozulacaktır, arkadaşımız henüz bize karar metninde getirmede, mahkümüyete sebep olan karar ne derece tatminkârdır, ne derece yasaldır. Bunun izahını yapmak imkânından da yoksunum, çünkü arkadaşımız henüz gerekçeli kararını bize getirmemiştir. Vakıa budur arkadaşlar.

Bunun dışında Gaziantep Barosu olarak askeri yönetimden vazifelerimizin ifasında hiç bir soğukluk görmedik. Bir defa polislerin sanıkların gözlerini bağlayarak Yüzbaşım ne emredersiniz başeşendi siz ne dersiniz, Mehmet Onbaşı dövünüz diye konuştuklarını fakat gözleri açıldıktan sonra, Yüzbaşım ne emredersiniz diyeninde Mehmet Onbaşı vur diyenin de yalnız polisler olduğunu tesbit ettik. Bu işkenceyi benim hazırladığım bir dilekçe ile Devlet Başkanına Başbakana, Konsey Genel Sekreterine, Adana Sıkıyönetim Komutanlığına Gaziantep'te ki Sıkıyönetim Komutan Yardımcılığına, Mahalli savcılığa Yıldırım telgraflar halinde benim kaleme aldığım bir dilekçe ile duyurdum. Ertesi gün mahalli sıkıyönetim Komutanlığı bizzat dövüldüğünü ileri sürdüğümüz çocuğu çağırarak, doktoru çağırıyor, askeri savcıyı çağırıyor, muayene ettiriyor, çocuk dövülmediğini (çocuk dediğimde yedek subay bir arkadaş mühendis arkadaş) ısrarla söylemesine rağmen, askeri tabip sağelinin şahadet parmağında bir kırıklık tesbit ediyor, filmle'de tesbit ettiler.

Askeri Savcı ısrarla soruyor, kendisini nerede ne zaman kimin dövdiğünü tesbit ediyor, o'da poliste bu şekilde gözü bağlı bir tertip ile, dövüldüğünü i-ah ediyor, hemen polisler hakkında ismen tesbit edemediler, ama o gün orada görevli olanlarhakkında tahkikat açıldı. Arkadaşlarım şunu üzülererek söyleyim, 12 Eylül'den çok daha önce Mebzulen mevcut olan bir yara vardı, ben bunu bir kaç defada bu kürsüden dile getirmeye çalıştık. Rüşvet iddiasını ileri sürmüştük. 12 Eylül'den sonra asgariye inmesine rağmen Polis'in tasrih ederek söylüyorum, Polisin kendisine askeri bakımdan verilen mühim emirleri yerine getiriyormuş hassasiyet ve davranışı içinde rüşvet aldığı sık sık duymaktayım.

Bilhassa Cenupta kendine özgü bir gümrük eşyası kaçıkçılığı ve bunların açık pazarlarda açık şekilde satışları hali realitesi var idi. Ankara'da İstanbul'da Amerikan pazarları kapatılırken Gaziantep'te, bu hareket Sayın Müezzinoğlu'nun imzasını taşıyan bir emirle (malıyeciler yürütüyordu çünkü) ikinci bir emre kadar durdurulmuş ve ondan sonra devam etmişti, bu pasajlar enaz 3 bin dükkan-  
dır muhtelif yerlerde, hep yabancı eşyalarsatmakta devam ediyorlardı. Sıkıyönetim bunlara bir süre verdi, bunları tasfiye ediniz dedi, şöyle böyle 2500 kişiden 2448'i bu tasviyeyi yaptılar, ama 52 si daha cesur devrandılar, ama eşyaları alındı, dükkanlarına el konuldu, kendileri de mahkemeye sevkedildiler.

Eşitlik olmadı, 140q'ü çekilde gitti aynı pasajda çalışanlar mağdur olur düşüncesiyle, mahkemeler genellikle verilen hapis cezalarını tecil ettiler, para cezaları hazine hakkına tallük ettiği için tabii tecil edilemedi. İşte Polisin bu hengamede bazı kişileri mallarından sayım yaparken 3-5-10-20 tane kaçırdığı, yakalandı tesbit edildi, arabasında bulundu, evinde bulundu. Bazı evlere giderek Dükkanın ortada olmayan sahibini oğlu yakalanmış, babası nerde evlere giderek mübalağlı rakamlarla rüşvet aldıklarını duyduk, yakinen işittik, elbette bunları yetkili kişilere anlattım, fakat üzülererek söylüyorum ki, müvekkil çoğu kez, adının verilmesine, sırrının ifşasına muvafakat ve müsaade etmedi.

Sadece bunu isim vermeksizin, o mecbûriyetle gerekli mercilere duyurduk, izah ettik, hassasiyet gösterdiler. Sıkıyönetim Komutanı bu şayaların çıktığı gün bütün polisleri topladı Hükümet binası avlusunda, şu, şu, kişilerin görevlerine son verdim, meslekten azlettim, size dersolsun dedi. Bir kaç akşam eve kahve içmeye gidip, aman zaman 3 kişi geldi, 3 milyon getirin, mesele bitsin. Yoktur, gecenin yarısı nerden bulalım, etmeyin tutmayın, yarına kalmaz mı, kalmaz. Nihayet 400-500 bin 800 bin her he hal ise bunları tasviye ettiler.

Buna rağmen polis bu seferde askere yaslanarak Cenupta zaman zaman bilhasa bu tür olaylarda rüşvet almakta berdevam, zabıtlara geçiyor, ona'da burada parmak basıyorum. Dün %100'da bugün %20'ye düştü, ama yinede var.

Sevgili arkadaşlarım, ben herşeye rağmen daha az dertli olarak bir genel kurula geldiğimiz daha huzur ile geldiğimiz kanısındayım. Bu nedenle lüzumsuz sayın Birlik Raporun'daki tabirlerle lüzumsuz müdahale sayılacak büyük gerçeklere sırt çevirip, küçük vesilelerle, rahatsız olarak abartılarak, mevcut biryöntemi tenkide kalkışmanın hayır vereceği kanısında değilim. Muhasebemizi dikkatle yapalım, insaf ile yapalım. Memleketi cinayet için parselleyen namussuzlar kadar, namusluların da cesur olması lazımdır. Bu parselasyonu ortadan kaldıran ve bize buraya gelip rahatça konuşmak, herşeyi tartışmak imkânını veren ve en yakın zamanda edemokratik usullere geçileceği vaadinde ısrar ile duran bir yönetime karşı deveyi kulağından aksatmaya kalkışmak gibi bir insafsızlık ve haksızlık içinde hücum etmeyelim. "Yiğidi öldür fakat hakkını yeme" demişler, gerçekleri görülüm gerçemişi unutmayalım.

Bize yakışan itidal ve basireti, ifadelerimizde de göstereyim. Benim maruzatım ve temennilerim burada bitiyor. Hepinizi huzurlu günlerin devamı, gönlünüzce daha açık milletçe elele tek gayedede Ne Mutlu Türküm Diyen kişi şuur ve saadetinde olmanın yarınlarına doğru gitmenizi bütün kalbimle diler saygılarımla selamlarım.

**BAŞKAN:** Teşekkür ederiz. Değerli arkadaşlarım böylece konuşmalar sona ermiş bulunuyor, sayın Birlik Başkanını kürsüye davet etmeden evvel, verilmiş bir taktir var zamandan kazanmak için bunu tasvibinize sunmak istiyorum. Eğer başka bir öneri varsa onuda bildirmenizi rica ediyorum.

Genel Kurul Başkanlığına,  
Bildiri Komisyonuna aşağıda adları yazılı arkadaşlarımızı saygı ile öneririz.

Eyüp Sabri ÖNCEL-Orhan APAYDIN-Güney DİNÇ- Özbey İMAMOĞLU  
İlhami GÜVEN, Cemalettin GÜÇDEMİR, Zeki ÖZTURANLI- ve Vedat BURCUOĞLU,

Bu arkadaşlardan başka teklif ettiğiniz var mı efendim. ?  
Salondan : Sayın başkan bu önerenin aleyhinde konuşmak istiyorum.

Başkan: Lehinde konuşmak isteyen varmı , buyurun efendim.

Nihat KOSOVA , BALIKESİR : Sayın başkan değerli üyeler, Yönetim Kurulu'nun çalışma raporu üzerinde delege arkadaşlarımız henüz görüşlerini belirtmişlerdir. BÖ görüşlere karşı ne sayın Birlik Başkanımız ne de Birlik Yönetim Kurulu'nun düşünceleri yani vereceği cevaplar belli olmamıştır. Bu aşamada henüz görüşler tebellüğ etmeden bir bildiri yayınlanması cihetine gidilmesini acele bulmaktayım, bu nedenle evvelemirde, sayın Birlik Başkanımızın konuşmasını dinlemeyi öneriyorum. İkinci olarakta içinde bulunduğumuz özel koşullar nazarı itibara alınmak suretiyle bu kez bildiri yayınlanmasını öneriyorum. Takdir yüksek heyetinizindir.

**BAŞKAN:** Teşekkür ederim. Efenim hatırlayacaksınız Eskişehir Toplantısında da böyle bir tartışılmaya girilmişti ve ozman bir mahzur görülmemişti ve bildiri komisyonu o zamankurulmuş idi. Arkadaşımızın iki önerisi var, birisi Birlik Başkanının konuşmalara cevap verdikten sonra bu düşünölsün, diğeri de, günün koşulları dikkate alınarak bildiri yayınlanmasını diyorlar. Önerinin lehine konuşacak varmı? sizmi Şahap bey buyurun.

Şahap DEMİRALP, İSKİŞEHİR: Çok değerli meslektaşlarım, Türkiye Barolar Birliğinin gelenekleri vardır. Yalnız yasa hükümleri ile bağlı değiliz. Türkiye Barolar Birliği bu dan dah güç koşullar altında kalsa dahi, genel görünüm itibariyle bildiri yayınlamak zordur. Biz susan insanlartopluluğu değiliz. Cesaretle her yerde her zaman Türkiyenin her yerinde Türkiye Barolar Birliği fikrini ve ağırlığını koymalıdır. Yalnız benden evvel konuşan KOSOVA arkadaşımın Başkan cevap verdikten sonra bildiri komisyonu seçilsin lafı düşünülebilir. Seçim yapılır, seçilen arkadaşlar bu konuşmayıda dinledikten sonra raporlarını hazırlayabilirler, gözlemci bırakarakta rapor çalışmalarına başlayabilirler, fakat bildiri mutlaka yayınlanmalıdır. Saygılar sunarım.

BAŞKAN: Teşekkür ederim Şahap bey. Sayın GÜÇDEMİR, şimdi bir lehte ve birde aleyhte konuşma oldu, izin verirsiniz , her iki konuşmacı da Sayın Başkan konuştuğundan sonra komisyonun kurulmasında birleşiyorlar, yalnız şu var, komisyon kurulur, değerli üyeleri dinlerler sonra gider çalışmalarını yapabilirler. Şimdi evvela aleyhteki konuşmacının , bu öneriyi oylarınıza sunuyorum. Bildiri komisyonu kurulsun mu, kurulmasın mı, Bildiri Komisyonunun kurulmasını isteyen arkadaşlarım işaret etsinler ? Bildiri komisyonunun kurulmamasını isteyen arkadaşlarımız işaret etsinler, oy çokluğu ile Bildiri komisyonu kurulmasına karar verilmiştir.

Bildiri komisyonu, Birlik Başkanı konuştuğundan sonra mı çalışmaya başlasın, burada oylarınıza sunuyorum. Dinlensin diyorsunuz. Şimdi efendim Birlik Başkanı konuştuğundan sonra. Bildiri komisyonu kurulmuştur, isimlerini okuduğum arkadaşlarda bildiri komisyonuna üye seçilmişlerdir. Birlik Başkanımızı konuşmaya davet ediyorum, buyursunlar.

Atila SAV, TBB BAŞKANI: Sayın Başkan, Değerli arkadaşlarım Çalışma raporunu özetlemeye başlarken belirttiğim gibi 17 Aylık çalışma dönemi Türkiye Barolar Birliği'nin 2 genel Kurul arasında bugüne kadar geçirdiği en uzun dönemdir.



Dönemin uzunluğu hem zaman açısından, hem de bu zamanı güçleştiren toplumsal, siyasal olaylar açısından böyledir. Bu dönemi ikiye böldüğümüzü hepiniz kabul ediyorsunuz, 12 Eylül'e kadar geçen dönem ve 12 Eylül'den sonraki dönem. Barolar Birliğine katılan arkadaşlarımızın ve burada söz alarak Birlik Yönetimi ile ilgili Değerlendirmeler ve eleştiriler yapan arkadaşlarımızın hemen hepsi Yönetim Kurulu'nun çalışmalarını doyurucu bulduklarını söylediler. Bu bizi tabii gönendirdi. Bizi gönendiren bir başka nokta var, onu da vurgulamak isterim. O da bundan önceki genel kurullarda çeşitli açılardan olayları değerlendiren arkadaşlarımızın, bu kez bizim çalışmalarımızın çevresinde birleşmiş olmalarıdır. Demekki Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunu ve onun temsil ettiği Savunma Mesleği topluluğunu bir noktada bir görüş birliği doğrultusunda temsil edebilmiştir, yönetim sorumluluğu taşıyanlar için bundan büyük sevinç kaynağı olamaz.

Takdir deersiniz ki, uykusuz ve zor günler geçirdik ama burada gösterdiğiniz bu destek bize bütün sıkıntılarımızı unutturdu onun için gerek kürsüye çıkarak değerlendirme yapan, bizi eleştiren hatta bazı davranışlarımızı beğenmediğini açıkca söyleyen arkadaşlarımıza ve toplantıya katılarak suskunluklarıyla, konuşmamak suretiyle bizi destekleyen arkadaşlarımıza özellikle teşekkür ederiz.

Efenim Türkiye Barolar Birliği bu güç dönemde, özellikle 12 Eylül döneminden sonraki süreç içerisinde, hiç kuşkusuz tam bir bilinç ve sorumluluk duygusuyla hareket etmiştir. Arkadaşlarımızın değindikleri gibi bazı olaylar karşısında susmamız, bazı olaylar karşısında görülmemizi açıklamamız, raslansal durumlar ve davranışlar değildir. Bunları tam bir bilinç ve sorumluluk duygusu ile yaptık. Bu sorumluluk duygusu mesleğimize ve topluluğumuza karşı sorumluluk duygusuydu. Bu sorumluluk duygusu Türk toplumuna karşı bir sorumluluk duygusuydu, nihayet bu sorumluluk duygusu Nihayet bu sorumluluk duygusu meslek kuruluşumuzun geçmişine ve Türk toplumun geleceğine, çocuklarımıza yönelik bir sorumluluk duygusuydu. Türkiye Barolar Birliğinin varlığını ve onurunu Birlikte korumaya çalıştık.

Konuları bu kez izin verirseniz bir tasnife birsınıflamaya tabi tuttuk. Konuları birdeğerlendirmeden geçirerek, topluca bazı konular üzerindeki eleştirileri yanıtlamak istiyorum. Yani her arkadaşımızın konuşmasında belirtilen noktalara teker teker değil, genellikle aynı konuyu eleştiren arkadaşlarımızın, yahut aynı konuya değinen arkadaşlarımızın açıklamalarını bu sistem üzerinden götürmek istiyorum.

Önce Başkanlık raporuna değinen arkadaşlarımız, sayın İhlami GÜVEN, sayın Nadir Latif İSLAM, sayın Mustafa İzoğlu ve sayın Cemalettin GÜÇDEMİR, aynı konuya değindiler. Değişik açılardan değindiler. Başkanlık Raporunun yasal bir gereklilik olduğunu Başkanlık Raporu olarak sunduğum bölümde açıkladım. Gerçeten bizim böyle bir geleneğimiz oluşmuştur. Ama şunu kabul etmek gerekir ki 14 Genel Kuruldur her genel kurul'da başkan Genel kurula ayrı rapor vermişte değildir, başkanın ayrı rapor vermediği genel kurullar olmuştur.

Bu genel kurulun özelliğini belirterek bu raporu yazmak, gereğini duymadığımızı arzettik. Yönetim Kurulumuzun raporunda şöyle bir ifade var. "Bu dönemde Birlik Yönetim Kurulu tam bir uyum ve temelde anlayış birliği içinde gerçek bir sorumluluk duygusu ile çalışmıştır." Sanıyorum ki, Başkanın Yönetim kurulundan ayrı rapor vermesinden daha önemli bir olgu vardır bu anlatımın arkasında, yönetim kurulundaki arkadaşlarımız her birimiz olayları ayrı ayrı değerlendirebiliriz, bu dönemin özelliği nedeniyle her konu Yönetim Kurulun'dan birbirimizi inandıracak, aynı noktaya getirecek kadar uzun tartışmalardan sonra çıkmıştır. Bu bence Başkanın tek başına rapor vermesinden daha önemli bir durumdur, daha önemli bir olgudur. Ben de öyle değerlendirdim, Yönetim Kurulu da buna oybirliği ile karar verdi, ordada birleştik arkadaşlarımla, onun için bu raporu yazmaktan özveride bulundum, inşallah gelecek dönemlerde ortam elverişli olur Yüksek huzurunuzda ayrı bir başkanlık raporu ile çıkacak erinci huzuru ve rahatlığı buluruz. Ben de arkadaşlarımla bu noktaya değinen eleştirilerini böylece karşılamış bulunuyorum.

Tabanca taşıma konusuna kısaca edeğinmek isterim. Sayın Hayati EKŞİ dokundu, Silah taşıma izni, biliyorsunuz yıllardır barolarla, daha sonra Barolar Birliğinin kurulmasından başlayarak Birlik Genel Kurullarında hep gündemde olmuştur. Meslektaşlarımızın bir tabanca taşıma izni verilmesi konusunda istekleri vardır, özlemleri vardır, bunu haklı da bulur. Barolar Birliği Genel Kurulu ve yıllarca bu konuda savaşımlar verildikten sonra belli bir noktaya gelindi, ve Türkiye Barolar Birliği'nde katkıları ile avukatlara da silah taşıma izni verilmesi için yönetmelik değişikliği yapıldı.

Yalnız 12 Eylül'den sonra biliyorsunuz çok ciddi bir silah toplama kampanyası başlatılmıştır. Hukuk düzenin bir gereği olarak görülmüştür. Böyle bir anlayışa böyle bir görüşe bizde saygılıyız, çünkü doğrudan doğruya silahla görev yapmak durumunda olan kamu görevlileri dışında hemen hiç kimsenin silah taşıma izni bırakılmamıştır. Bu durumda Türkiye Barolar Birliğinin şu ortam içerisinde silah taşıma izni verilmesi için girişimde bulunması yanlış değerlendirilebilir; yeniden bir silahlanma kampanyası başlatılmak isteniyormuş gibi görülebilir. Özellikle Türkiye üzerine silah kaçakçılarının silah yapımcılarından başlayarak oynanmak istenen bazı oyunların açıklandığı bir dönemde bunu sakıncalı görüyoruz. Ama yüce Genel Kurul Böyle bir görüşü benimserse Yönetim Kurulu olarak bizde görevimizi yapmaya çalışırız. Ama sonuyorumki Genel Kurul'da başka hiçbir arkadaşımızda bu konuya değinmediğine göre şimdilik Genel Kurulunda görüşü bizim yönetim kurulumuzun görüşümüzden farklı değildir.

Sayın Metin İSFENDİYAR İBA Toplantısına ilişkin bir noktaya değindi, raporda taşıdığı önemden fazla yer vermek istemediğimiz için kısaca değinmiştik. Uluslararası Barolar Birliğine Türkiye Barolar Birliği Üyedir. Bu Kuruluşun toplantılarına temsilci göndermek olanağımız çok kısıtlıdır, daha doğrusu yoktur. Her yıl yapılan olağan toplantılar genellikle seçim gibi, bir maddeyi içeren sıradan toplantılardır, bunlarda temsilci bulundurmamak zorunluluğu ve gereği de yoktur. Ağustos ayındaki toplantıya çağrıldığında biz buraya temsilci bir arkadaşımızı gönderme olanağından yoksun idik. O sırada Yönetim Kurulu üyesi Sayın Turgut BULUT arkadaşımız kendi giderlerini tümüyle kendi karşılamak suretiyle Birliği temsilen katılabileceğini bildirdi, teşekkürle kendisine bu görevi verdik.

Raporun yazılmasından sonra bizim için daha önemli bir gelişme oldu, izninizle onu bilgilerinize sunayım. Sayın İSFENDİYAR'a bunun için teşekkür ederim. Efenim Türk diplomatlarının buldukları ülkelerde silahlı saldırılara uğramaları olayı önemli üzerinde durulması gereken bir olay gibi değerlendirilmiştir. Türkiye Barolar Birliği olarak ilginize de ulaşan bir açıklama yaptık, ve bu açıklama doğrultusunda, uluslararası Barolar Birliğine ve çeşitli meslek kuruluşlarına Uluslararası yabancı meslek kuruluşlarına da birer yazı gönderdik. Uluslararası Barolar Birliğinden bir yanıt aldık, Diyordu ki, bu yanıtta, Uluslararası Barolar Birliğinin, toplantısı 16-17 Mayıs Günü Lizbon'da yapılacaktır. Gönderdiğimiz yazı insan hakları komisyonuna verilmiştir. Eğer bu komisyon çalışmalarında bir temsilciniz bulunurda, görüşlerinizi açıklarsa, belki Türkiyenin görüşü doğrultusunda bir karar alınabilir.

Tabii bu toplantıya katılmak olanağından da yoksunuz, çünkü aynı günler bizim Genel Kurulumuzun burdaki toplantısına rastlıyordu, bu arada Ankara Barosu üyesi ve Ankara Barosunu Temsilen katılmış bir arkadaşımız sayın Güler BERKİN bu toplantıya katılacağını bize duyurduğu için kendisine görüşümüzü açıkladık, yapmış olduğumuz çalışmaların birer örneğini verdik, Türkiye Barolar Birliği Görüşünün İnsan Hakları komisyonunda savunulmasını kendisinden rica ettik. Arkadaşımızın söylediği şudur, Böyle uluslararası konulara Uluslararası Barolar Birliği siyasal nitelik görmek eğilimindedir, ve yan tutmaktan kaçınmaktadır. Ama konunun önemi ve özellikle devletler hukuku ilkelerine açıkça aykırı olan, bir soykırım niteliğine dönüşecek tehlike gösteren ve hiç bir uluslararası varlığı olmayan birtakım çetelerce yürütülen bu kan gütmeye kampanyasına karşı bir karar alınması için arkadaşımız çalışacak. Eğer başarıya ulaşırsa bizim için sevindirici bir nokta olur.

Yine sayın Metin İSFENDİYAR bir noktaya değindi, raporun 106.136 ve 143.146 sayflarındaki bölümlerin, birbirinin yinelenmesi olduğunubelirtti. Orada şöyle bir yinelenme durum var efendim. Bu iki rapor ayrı ayrı zamanlarda, ayrı ayrı kuruluşlara ve ayrı nedenlerle verilmiştir. Bir tanesi Mali İstikrar kanunu, yani 1980 yılında DEMİREL hükümeti tarafından hazırlanıp Türkiye Büyük Millet Meclisine verilen Yasa tasarısı içerisinde bulunan ve mesleğimizle ilgili, özellikle mali müşavirlik konusuyla ilgili, konuları içeren tasarı hakkındaki Birlik görüşleridir.

İkinci rapor daha sonra 12 Eylül ertesinde serbest ve yeminli mali müşavirler yasa tasarısı diye hazırlanarak hükümetten geçen ve Milli Güvenlik Konseyine sunulan tasarı ile ilgili Birlik görüşleridir. Konu aynı olduğu için raporlarda birbirine benzer görüşler savunulmuştur, ama iki rapor ayrı ayrı olduğu için yani konunun sürekli izleyicisi olduğumuzu belirtmek ve birlik görüşlerini her zaman ve her makama karşı savunmak durumunda olduğumuz için konmuştur, yinelenmek için konmuştur, yoksa bir başka anlamı yoktur.

Sayın Güney DİNÇ vergi yasaları üzerinde ve özellikle önceden verginin ödenmesi sistemi üzerinde durdu. Arkadaşımızın eleştirileri çok yerindedir katılıyoruz. Biz bu eleştirileri yasa çıktığı zaman yaptık, raporlar sunduk, ilgililerle görüştük. Başta sayın Başbakan olmak üzere. Maliye Bakanı ile, Maliye Bakanlığı bürokratları ile ve Adalat Bakanı ile yaptığımız görüşmelerde kaygılarımızı açıkladık. Yönetmelik hazırlandığı dönemlerde Yönetmeliğe konulmasını *istediğimiz* hükümler kurallar için bir rapor sunduk, ama uygulamada gördük ki, bizim kaygılarımızın çoğu yerindedir haklıdır. Çünkü yasa çok acele çıkmıştır. 12 Eylül döneminde çıkarılan birtakım yasalar gibi, enine boyuna incelenmeye, bir yasa olduğu için bazı kusurlartaşımaktadır.

Yalnız sayın Başbakan'la görüşmemizde Başbakan bize bu yasaların kusurlu olabileceğini kabul ettiklerini, bu kusurları düzeltmeye hazır olduklarını açıkca belirtti, Nitekim Harçlar yasası ile ilgili raporumuzu sunduğumuzda olumlu sonuç alındı, vergi yasaları Gelir vergisi ve vergi usul yasası ile ilgili çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Sayın Güney DİNÇ'in söyledikleri azdır bile, daha önemli sakıncalar vardır. Sözü gelişi Vergi Usul Yasası bugün bir ceza yasası biçimine dönüşmüştür. Gerçekten Türkiye'de Türk ceza kanunundan sonra en çok ceza hükmü taşıyan yasa biçimine gelmiştir. Son derece sakıncalıdır, bir yanlış anlayışı vurgulamaktadır. O da Türkiye'de vergi yeterince toplanamıyorsa bunun nedeni vergi yükümlüleri üzerinde bir yığı yaratılmamış olduğundan kaynaklanmaktadır diye düşünülmektedir, böyle bir düşüncüyü kabul etmek hukukçular için olanak dışıdır. Yükümlü ile devlet bir birlerini tamamlarlar, birbirlerine gereksinme duyarlar, devlet yükümlü üzerinde yığı ve baskı yaratarak vergi toplamaya çalışmaz, böyle bir anlayış demokratik bir devlete yakışan bir anlayış\_ uygun düşen bir anlayış değildir, ancak baskıcı ve toplamcı

bir düzende sözkonusu olabilir, Türkiye Cumhuriyeti Özgürlükçü ve çoğulcu demokrasi olduğu sürece bu tür hükümlerin yasalarda yer alması na Türkiye Barolar Birliği karşıdır, karşı olmalıdır. Bu itibarla bu konudaki savaşıımızı sürdürüleceğiz, sayın Güney DİNÇ arkadaşım ve onun gibi kaygı duyan bütün arkadaşlarımız merak etmesinler, rahat olsunlar.

Bir kısım arkadaşlarımız, birbirine çok yakından bağlı iki konu üzerinde durdular. Türkiye Barolar Birliğinin etkinliği, Türkiye Barolar Birliğinin saygınlığı" sayın EKŞİ, sayın TOPALLI, sayın Nadir Latif İSLAM ve başka arkadaşlarımızda dolaylı olarak dokundular. İzin verirseniz bu iki konuyu bir birinden ayırarak açıklamalarda bulunmak istiyorum.

Önce Türkiye Barolar Birliğinin etkinliğinden sonra da saygınlığından söz etmek istiyorum. Sayın topallı Etkinlik nedir, soruyla başladı, etkinlik nedir nasıl sağlanır. ? Birlik Yönetim Kurulu göreve başladığında biz çok şey yapmak istiyorduk. Yapmayı istediklerimiz ve özelliklerimizin çok azını gerçekleştirebildik. Bu bakımdan biz kendimizi sizin bizi eleştirdiğinizden daha çok eleştiriyoruz. Ama olanaklarımız bellidir, hesap raporu önünüzdedir. Türkiye Barolar Birliği bülteninin, bu dönemde geçmiş dönemlerden çok daha iyi biçimde çıkmasını isterdik. Çünkü Türkiye Barolar Birliği bülteni Birliğin meslek tavanı ile doğrudan doğruya meslektaşın yazıhanesine uzanan sesidir. Biz yaptığımız birçok çalışmalarını arkadaşlarımızın bilgisine iletmemekten yakınıyoruz. Türkiye Barolar Birliği bir Genel Kurul toplantısı yaptı bu ortamda, çok önemli bir toplantıydı. Bilmiyorum dün akşam TRT-den yansımasını izleyebildi mi arkadaşlarımız, ben izledim. Tabii üzüntü duydum. Ama Türkiye Barolar Birliğinin kusuru olmaktan çok, basının ve yayın organlarının kendi kendilerine yaptıkları bir öz denetimin ürünüdür.

Busaygıdeğer kişiler bilmektedirler ki, kendileri savunma haklarından yararlanmaya gerek duyduklarında her zaman yanlarındayız, bende arkadaşlarım da nedense çekiniyorlar. Bu bakımdan biz kendi arkadaşlarımızın yazıhanesine kendi olanaklarımızla gitmeyi çok istiyoruz, ama ne yazık ki, Barolara sunduğumuz bültenleri bile çok ilkel biçimde çoğaltarak sunuyoruz, bundan dolayı utanç ve üzüntü duyuyoruz. Bugünkü koşullar altında bu önlemlerle daha çoğunu yapmaya imkânımız yok.

Bölge toplantıları yapmak istedik, Yani Türkiye Barolar Birliğinin sesini daha önceki dönemlerde olduğu gibi türlü aralıklarla çeşitli aralıklarla, ülkenin yurdun çeşitli yerlerinde duyurmak bu suretlede oradaki arkadaşlarımızla yüz yüze karşı, karşıya gelmeyi istedik olanak bulamadık. Hukuk Kurultayını daha zengin daha geniş olanaklarla yapmayı istiyoruz. Başkaca bilimsel çalışmalar yapmak istiyoruz, büyük mal varlıklarını kullanan büyük paraya dayanan bir takım vakıflar ve derneklerin yaptıkları toplantılardan çok daha etkinlerini, çok daha saygınlarını yapmayı Türkiye Barolar Birliği kolayca başarabilir. Yani bizim insan potansiyelimiz, bizim düşünce potansiyelimiz Türkiye'de sanıyorum ki çok az kuruluşun elinin altında vardır. Ama akçalı olanaklarımız elvermediği için gönlümüzün istediklerini gerçekleştiremiyoruz, bunun için sizden özür diliyoruz, ama bize de yardımcı olmanızı diliyoruz, Akçalı raporun ilgili bölümünde herhalde bu konu yeniden görüşülecektir.

Yayınlar yapamıyoruz. geçmiş dönemde yaptığımız yayınları bu dönemde yinelemek isteriz. Raporlarımızın bir kısmını hiç olmasa çoğaltıp arkadaşlarımıza sunmak isteriz. Bunlar gösteremiyoruz. Ve personel ücretlerini ödemekte sıkıntı çekiyoruz, 14 kişiyle çalışıyordu, Türkiye Barolar Birliği göreve başladığımız dönemde 8'e indirdik. İşine son verdiğimiz bir kısım arkadaşlarımızın kıdem tazminatlarını ödemekte de sıkıntı çekiyoruz.

Şimdi bütün bunları arzettikten sonra biliyorum ki para tek başına önemli değildir. Para bir araçtır, aracı iyi kullanmasını bilen ancak iyi sonuç alır, ama bazen araçsızda aynı sonuçlara ulaşmak mümkündür. Bu bakımdan biz elimizden geldiği kadar akçalı sıkıntının üstümüzdeki baskısını başka olanaklarımızı seferber etmekle gidermeye çalışıyoruz. Arkadaşlarımız büyük özveri ile çalışıyorlar, elimizden geldiği kadar Türkiye Barolar Birliğinin etkinliğini korumaya çalışıyoruz. Ama saygınlık konusunda eleştiride bulunan arkadaşlarımızın görüşlerini paylaşmıyorum. Etkinlikle saygınlık arasındaki ayrımı belirtmek isterim. Saygınlığımız yurt içinde ve yurt dışında devam etmektedir ve her zamankinden daha çoktur. Çünkü Türkiye'de Aydın kamuoyunun bugünlerde gözünü dikebileceği bizden başka demokratik kuruluş hemen hemen kalmamıştır.

İşte bunun için bazı özverilerde bulundu isek, bazı yapmamız gereken işleri yapmaktan geri durmuş bulunduysak kamuoyunun son ışık noktasını da ortadan kaldırmamaya çalışma çabasıyla yaptık. Uluslararası alanda, saygınlığı olan bir takım kuruluşlar var, uluslararası af örgütü gibi, Uluslararası af örgütü Türkiye'ye gelerek bir inceleme yaptı, Türkiye'de başvurduğu kuruluşların başında Türkiye Barolar Birliği geliyordu. Çünkü onlar biliyorlardı ki, Türkiye'de bağımsız Meslek Kuruluşu olarak sözüne güvenilir çalışmalarına güvenilir kuruluşlardan bir tanesiydi Türkiye Barolar Birliği. Geldiler kendileri ile görüştük, görüşlerimizi ki, burada belli olan konsensüs doğrultusunda ki görüşlerimizi kendilerine sunduk.

Uluslararası af örgütü hakkında kim ne söylese söylesin bazı çevreler küçümsemeye çalışmaktadır, bazıları küçümsüyor, Birleşmiş Milletler Barış Ödülü ve Nobel Barış Ödülü kazanmış bir uluslararası kuruluşu kimse küçük görmemelidir, görenler yanlış davranırlar, Biz uluslararası af örgütüne gerekli değeri veriyoruz onlarda bize karşılık olarak layık olduğumuz saygıyı gösteriyorlar. Avrupa Konseyi adına bir kurul geldi Türkiye'ye çeşitli sorumlu kişilerle ilişki kudular görüştüler, Avrupa'dan hareket etmeden Türkiye'de Barolar Birliği ile randevü aldılar geldiler görüştük, kendilerine görüşlerimizi açıkladık, Von der Straßte Başkanlığındaki bu kurulla ilgili çalışmalar, hâlihazırda ilerde bir başka noktada tekrar değinmek olanağını bulacağım.

En son olarak Demokratik Hukukçular Örgütünden de temsilciler geldiler, onlarda Barolar Birliğinin varlığını biliyorlardı, hatta birara geldiler dün toplantımızı izlediler, dün akşamki Ankara Barosunun vermiş olduğu davette de çağrılı olarak bulundular. Bir başka noktayı daha bilginize sunmak isterim. Bu sizin övüncünüzdür. Övünmek benim hakkım ve haddim değildir. Yüksek rütbeli bir bürokratla görüşmek istedim. Son derece kritik bir konuydu ve konu kamuoyundan gizlenerek kotarılmış bir konuydu. Şikâyetlerimizi götürdüm, bürokrat aynen şunları söyledi, dedi ki "bakın bu konudan yakınan yalnız siz değilsiniz, bakınız hiçkimsenin sesi çıkmıyor, çıkanda duyuramıyor dedi" yalnız siz söylüyorsunuz.



Dedim ki, biz savunma mesleğiğiz, aynı zamanda bir çıkar gurubunun haklarını savunuyoruz. Biz bu şikayetleri size yalnız kendi gurubumuz kendi arkadaşlarımız için değil, bütün benzer durumdalar için iletiyoruz, onlar bize ulaşamadılar, onlar isteseler di böyle görüşmeyi sağlayamazdı. Ama siz dedi Türkiye Barolar Birliği \*sizin sizin randevu isteğini geri çeviremezdim. Yani paramız yok ama çok şükür daha saygınlığımız var. Onun için, bu konudaki eleştirilere katılmıyorum, ve arkadaşlarımızın bizim gibi düşünmesini temenni ediyorum.

Raporun sanıyorum ki en çok üzerinde durulan noktalarından birisine geldik. 12 Eylül Harekatı ve onun karşısında Türkiye Barolar Birliği. Önce bir noktayı belirteyim sayın KOSOVA Kardeşimiz değindi, Türkiye Barolar Birliği raporunda 12 Eylül harekatı için bir yerde hareket, bir yerde olgu, bir yerde olay deyimleri kullanılıyor dedi. Önce buna karar verelim. Terim seçişikliği çeşitli açılardan bakıldığında haklı görülür, konuya toplumsal açıdan bakarsanız bir başka terim kullanırsınız, siyasal açıdan bakarsanız başka terim kullanırsınız, askeri açıdan bakarsanız veya hukuki açıdan bakarsanız başka terim kullanırsınız, hatta buna bir darbe bir Yönetime el koyma demek olanağında vardır. Nitekim 12 Eylül harekatını yapan komutanlar Yönetime El koyduklarını da açıklamışlardı.

Yani bir el Koyma, bir darbe olduğunu da bizzat kendileri de söylemişlerdir. Onun için rivayet muhtelif ama maksut bir, Olay tek. Bu olay karşısında Türkiye Barolar Birliğinin davranışı nedir.? Önce şu noktayı belirteyim, bir görüş belirginleşsin, sanıyorumki, genel kurulunuzda ve Yönetim Kurulumuzda hiç bir arakadışımız 11 Eylül'deki durumduğün özmekte değildir. 11 Eylül'deki durumu hiç birimiz onaylıyor değildik. Nitekim 11 Eylül'den önce Yine yönetim Kurulunun Çalışma raporunda yer verdiğimiz raporlarımız var. Başvurularımız oldu, bu gidişin çoğulcu demokratik düzenle bağdaşmadığını, bağdaşmasına olanak bulunmadığını, bir hukuk, avukatlık meslek kuruluşu olarak bunu onaylayamayacağımızı, bundan çıkılması gerektiği konusunda görüşler ileri sürdük.

12 Eylül hareketi bu koşullar içinde gelmiştir. Yine belirteyim, biz bu hareketi kendi koşulları içinde, kendine özgü koşulları içinde değerlendirdik. 20 Eylül'de birlik Yönetim Kurulu toplandı ve şöyle bir karar aldı oy birliği ile. "Başkanlık sunuşunda görüşülen konularında ışığı altında avukat Hilmi BECERİK'in filan günlük önerisi grüşüldü, kara-" Ülkemizin içine girdiği yeni yaşamda, çoğulcu demokrasiye yeniden işlerlik kazandıracak, hukukun üstünlüğünü ve çağdaş insan haklarını güvence altına alacak doğrultudaki çalışmalarda, Türkiye Barolar Birliğine görev verildiğinde bu görevi eksiksiz yapılmasına oy birliği ile karar verildi."

Bu görevi veren Yönetim Kurulu uygulamasında başkanlık divanına bıraktı. Bu kararın tarihi 20 Eylül, bunun arkasından çeşitli makamlara. Özellikle Devlet Başkanına görüşme isteminde bulunduk, bir kaç kez yineledik, sonunda görüşme isteklerimizin ya iletilmediği ya da dikkate alınmadığı sonucuna vardık ve şu açıklamayı yaparak bir daha görüşme isteğinde bulunmadım. Dedimki "sayın Devlet Başkanın işlerinin çokluğunu ve yoğunluğunu biliyorum. Ama bu arada bazı kuruluşlarla görüşme olanağı bulduğuna göre demekki bizimle görüşmeye sıra ve zaman gelmemiş düşüncesindedirler, biz kendilerinden bir daha istekte bulunmayacağız. eğer, bize bir görev verilecekse, görevi almaya hazır olduğumuzu bilgilerine iletiriz"

Bu üslup, bir hukukçunun, bir hukuk kuruluşunun kullanabileceği nesnel, sade ve yalın bir üslüptür. Bunun dışında biz ölüm cezasına mahkûm edilmesi, savcılıkta istenmiş bir sanığı savunurken, ya da milyonlarca liralık varlıkla ilgili bir iflas talebinde bile yargı organlarından istirham rica yalvarma gibi, üsluplar, beyanlarda ve anlatımlarda bulunmamayı alışkanlık edinmiş bir mesleğiz. Biz hak talep ederiz ve görev arzederiz. Bunun dışında bir üslübü kendi kişisel üslübüm olarak telakki etmiyorum. Benim kişiliğimin hiç bir önemi yoktur bulunduğum temsil etmekle görevli olduğum meslek kuruluşunun daha fazla bir üslup kullanma hakkı görmem.

Bu nedenle sanıyorumki, Yönetim Kurulumuzdan oy birliği ile çıkan 12 Aralık 1980 tarihli raporun özünde ve dozundadır. Zaten arkadaşlarımızın çoğununda bu yazıyı destekledikleri bellidir. Bu arada bir noktayı daha bilgilerinize sunmak isterim.

12 Eylül Harekatı, demokratik bir hareket değildir. Bunun böyle olduğunu harekatı yapanlar, açıkladılar. Radyo ve Televizyonda Devlet Başkanı'nın yapmış olduğu açıklamada bu açıkca belirtilmiştir. Demokrasiyi tekrar bütün kurumlarıyla işlerliğe kavuşturmak için yapılmış bir hareket belli bir dönem için demokrasiye ara vermiştir. Böyle bir hareket yine konuşmada belirtildiği gibi emir ve komuta zinciri içinde yapılmıştır. Yani hiç bir kuruluşun hiç bir kişinin onayı ve desteği beklenmemektedir. Bu itibarla ben şimdi başka kuruluşları, başka kişileri eleştirmek hakkını görmüyorum kendimde yalnız şöyle birdeğerlendirme yapmanın doğruluğuna inanıyorum. Aslında bu harekatı destekliyoruz diye girişimde bulunanlar yanlış yapmışlardır. Çünkü bu harekatı yapanların böyle birdesteğe ihtiyacı yok. Silahlı kuvvetler kendi emir ve komuta zinciri içerisinde yapmıştır bu harekatı.

Demokratik kuruluşların desteğine ihtiyacı yoktur. Eğer olsaydı obelli edilirdi. Tam tersine böyle davranmak Türk Silahlı Kuvvetlerine saygısızlık etmektir gibi geldi bize, Bu itibarla biz kendi çizgimizi buna göre çizdik ve bugüne kadarda 1 çizgimizden şaşmadık sanıyorum ki yanlışta yapmadık.

12 Eylül hareketinin bir amacı vardır, biz bu amacı benimsiyoruz, o'da en kısa zamanda demokratik düzeni, bütün kurumlarıyla işlerliğe kavuşturmak amacıdır. Dileğimiz temennimiz özlemimiz bu işlerliğe kavuşma sürecinin kısa olmasıdır. Biz bu dönem içerisinde demokratik rejim dönüşümü güçleştirici davranışlardan kaçınmayı vaad ettik yazımızda. Nitelik bunun ne kadar yerinde olduğu görüldü daha sonra. Demokratik rejime dönmeyi güçleştiren bazı şaşırtmacalar veren kurumlar ve kişiler oldu. Bunlardan bir tanesini konuşmamın birsonraki bölümünde bilginize sunacağım. Özellikle Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu yasası üzerinde dururken bunu belirtmeye çalışacağım.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası yürürlükte dir. Türkiye Barolar Birliği kuruluşundan bugüne kadar Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının öngördüğü çoğulcu demokratik düzeni benimsemiştir. Ve savunma mesleği için, savunmanın gerektirdiği ortamı sağlayan tek düzenin çoğulcu demokratik düzen olduğu Genel Kurullarımızın daha önceki toplantılarda vermiş olduğu kararlarla belirlidir.

Bu itibarla biz biran önce çoğulcu demokratik düzene dönmekten yanayız. Yalnız bu arada kaygıyla görüyoruz ki, çoğulcu demokratik düzene dönmeyi güçleştirecek bazı yasalar çıkmaktadır. Bazı girişimlerde bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi Devlet Denetleme Kuruludur, bir ikincisi 14 Mayıs 1981 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2461 sayılı yasa ile kurulan Hakimler Savcılar Yüksek Kurulu yasasıdır. Anayasamızın temel ilkelerinden birisi yargı yürütme ve yasama arasındaki kuvvetler ayrılığı, erkler ayrılığı ilkesidir. Bu yasa yani hakimler ve savcılar Yüksek Kurulu yasası bu ilkeyi özünden zedelemektedir. Çünkü yargıçların atama ve yükselme işleri yargıçların kendi aralarından oluşturulmuş bir kuruldan alınarak siyasal yönetimin etkili olabileceği ve siyasal yönetimin içinde bulunan bir kimsenin başkanlık ettiği bir kurula verilmektedir.

Adalet Bakanlarının politikadan soyutlanma olağı düşünülmez, Adalet Bakanlarının yürütmenin ögesi olduğu tartışılmaz, hatta seçim yetkisi kendisine verilen devlet başkanının yürütmenin bir ögesi olduğunda Anayasamızın gereğidir. Bu itibarla, yargı görevini yapacak yargıçların atanmaları, işlerine son verilmesi, ya da yükseltilmeleri, böyle bir kurula bırakılırsa yargı bağımsızlığı ciddi ölçüde zedelenmiş olur. Bir başka nokta daha ciddi olarak dikkate alınmalıdır. O'da Anayasanın değiştirileceği ve bunun için kurucu meclis kurulması öngörülen birdönemde eğer Anayasa'da yerlacaksa bu hüküm çünkü anayasa değişikliği niteliğindedir bu yasa kurucu meclise de bir tür direktif verilmiş olmaktadır, Bu da bir başka düşündürücü yanıdır.

Yargı bağımsızlığı üzerinde niçin bu kadar duruyoruz. İzin verirseniz bunu konuşmamın son bölümünde ele alacağım. Bu arada raporumuzda dar bir yer alan ve bu nedenle, sayın İSFENDİYAR arkadaşımın eleştirisine yol açan bir nokta var o da, yasama işlemleriyle ilgili değerlendirmeleri yaparken raporumuzun bir bölümünde bazı değinmelerde bulduk. Bunlara daha geniş yer verilmesi gerekirdi, diyor sayın İSFENDİYAR, doğrudur katılıyoruz, sonraki konuşmalarda bunoktalar enine boyuna irdelendi, ve raporumuzda bundan daha fazla yer almayışının bir nedenide konuşmamın biraz önceki bölümünde değindiğim gibi Türkiye Barolar Birliğinin varlığını koruma yolundaki bazı kaygılarımızdı.

Nereye kadar şüphesiz, nerde konuşmaya başlanır, tabii onun seçmesini, seçimini yapmanında zamanının geldiğini sanıyorum. Ona biraz sonra değineceğim. Gaziantep Barosu avukatlarından birinin tanığı yalan beyana azmettirme olayı nedeniyle hüküm giymiş olmasını biz basından izledik. Doğrusu bende sayın İZÖZLU arkadaşım gibi çok üzüntü duydum, yalnız biz bu konularda Barolar Birliği olarak belli girişimlerde bulunabilmek için baroların bize yardımcı olmasına gereksinme duyuyoruz. Çünkü bizim yurt ölçüsünde, yurt düzeyinde gözümüz kulağımız, Barolardır. Bize Barolar'dan güvenilir bilgiler gelmeden, yapacağımız bir takım girişimlerin yanlış olmasından kaygı duyuyoruz. Şunu temin edeyim raporda bunların ayrıntılarına girmedim. Ama, arkadaşlarımızın savunma mesleğini icra ederken uğradıkları hertürlü sıkıntıda, özellikle sıkıyönetim döneminde bazı kısıyönetim makamlarıyla çatışmalarında, Barolar Birliği olarak biz sağlam kaynaklardan bilgi aldığımız zaman gerekli girişimleri yaptık ve çoğunda da olumlu sonuçlar aldık. Bu Barolar Birliğinin saygınlığı ile ilgili bir konudur.

Yeri Gelmişken söyleyim, Kahramanmaraşta bir meslektaşımız tutuklanmış, siyasal nedenle tutuklanmış, gözaltına alınmış bir müvekkilinin savunması için birdilekçe vermiş. Onun üzerine gözaltına almışlar. Bize bu bilgi iletildiği zaman gelen bilginin kaynağına güvendiğimiz için girişimde bulduk, sıkıyönetim komutanlığına yazı yazdık. Sıkıyönetim komutanlığından arkadaşımızın çok kısa bir süre sonra, bırakıldığını öğrendik ve bunun Türkiye Barolar Birliğinin müdahalesiyle olduğu belirtildiği içinde ayrıca kıvanç duyduk. Biz bu tür olaylarda meslek kuruluşlarımızın yanındayız.

İşkence konusu, burada arkadaşlarımız değindiler, raporumuzda yer verdik. İşkence savı bilindiği üzere ülkemizde her devirde her dönemde olmuştur. Sıkıyönetim dönemlerinde daha yaygınlaşmaktadır. İşkence konusunun yaygınlığını önleyici, önlemler var. Biz bunu türlü raporlarımızda, türlü Genel Kurullarda belirttik. O'da hazırlık soruşturmasından yani sanığın daha gözaltına alınması aşamasından itibaren yanında Avukatı savunucusu bulunursa, işkence savı olmaz, olursa 'da geçerli sayılmaz.

Ama bugünkü ceza yargılama usulü yasası, ve askeri yargılama usulu yasası karşısında, bu olanağı sağlayamıyoruz. Bununla beraber işkencenin yaygın olduğu iddiasıyla biz her zaman gerekli makamlar nezdinde görüşlerimizi açıkladık. Bir işkence dosyası derledik, Barolardan gelen belgeler ve bilgileri, bu dosyamızda tutuyoruz. Her zaman bundan yararlanmak durumundayız. Bir olayı anlatayım izin verirseniz. Avrupa Konseyi üyeleri ile, görüşürken, bilgi olarak 90 gün gözaltı süresini sordular doğruladım. Bir yasa hükmü ve gerçek. Dahasonra işkence konusundaki görüşlerimizi sordular o konulardaki görüşlerimizide açıkladıktan sonra meslektaşımız olduğunu söyleyen Norveçli bayan parlementer, Mona Rokke, dedi ki, sayın başkan "90 günlük gözaltı süresi tek başına işkence değildir"? Bir kimseyi evinden, işinden, alışkanlıklarından alıp 90 gün gözaltında tutabiliyorsanız, bunu ona yapılmış bir işkence saymıyorsunuz dedi". Ben bu görüşü paylaşıyorum arkadaşlar.

Yargının bağımsızlığı konusu, yargının bağımsızlığı ile ilgili son yasa, genel Kurul'dan 2 gün önce, çıktı yayınlandı, Yönetim Kurulumuz, Genel Kurul'dan bir gün önce yaptığı toplantıda konuyu tartıştı görüştü, ve bu konuda karar almanın, en yüksek karar organı olan Genel Kurulun görevi ve yetkisi içinde olduğunu, düşündüğü için, huzurunuzda bir karar taslağı ile, bir kararla gelmedik, yalnız görüşlerimizi izin verirseniz açıklayalım, inancımız odur'ki bu yasa Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın en önemli ilkelerinden birisini değiştirmektedir. Türkiye Barolar Birliği Kuruluşundan beri bu ilkeye bağlı kalmıştır.

tı

Çünkü savunma mesleğinin ancak özgür bir ortamda çalışabileceğini, işleyebileceğini ve amacına ulaşabileceğini biliyoruz. Mesleğimizin temel ilkesi ki, avukatlık kanununun 1.maddesinde de yer almıştır: Avukat mesleğini yaparken bağımsız çalışır diye. Bağımsız çalışma, yani güdümsüz savunma hiç bir güdüme tabi olmayan savunma ancak bağımsız yargıçların hüküm verdiği mahkemeler önünde anlam taşır. Aksi takdirde adalet bütünüyle güdümlü duruma düşebilir. Yakın Geçmişimizde bunun deneyimleri var. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına giren bu hüküm bir raslantı değildir. Türkiye Cumhuriyeti anayasasında bazı haklar ve özgürlükler, Türk toplumunun deneyimi olmaksızın erişilmiş haklar ve özgürlüklerdir.

Yani grev hakkı, batı ülkelerinde uzun savaşlardan sonra elde edilmiştir. Birçok ülkelerde çok kan akıtılarak elde edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası Birleşmiş Milletler insan hakları bildirisinin ve Avrupa insan hakları sözleşmesinin ışığı altında kabul etmiştir. Türkiye'de grev nedeniyle kan döküldüğüne dair olayı pek anımsamıyoruz. Yargı bağımsızlığına ilişkin olaylar bizim yakın geçmişimizde çoktur. Dün sayın KAZAN arkadaşım bir nebze değinde, ben daha ayrıntılı olarak bilginize sunmak ve anımsatmak isterim.

Çünkü olay, tanrığı olduğum birolaydır, 1950 yıllarında genç bir hukukçu iken, rahmetli babamda, bir avukattı. Rahmetli Osman Şevki ÇİÇEKDAĞ Adalet Bakanıydı. Ünlü 39. madde, Yani Emekli sandığı kanununun f bendi biliyorsunuz, yargıç teminatı nedeniyle bütün memurlara uygulandığı halde yargıçlara uygulanmıyordu. Osman Şevki ÇİÇEKDAĞ Demokrat Parti içerisinde ağırlığı olan bir bakan ve politikacı olarak yasanın yargıçlara da genişletilmesi savunusundaydı. Aynen şu konuşmanın tanişiyim, tabii ayrıntılarda yanılığalar olabilir, özür dilerim. Babam dediki- Şevki sen büyük bir insansın böyle bir yetkiyi iyi kullanabilirsin, ama yargıcın bağımsızlığı ve teminatı ile oynamayıs. Çünkü bakanlık geçici görevdir, bugün varsın yarın yoksun, yarın yerine gelen, bunu çok kötü kullanabilir. Nitekim çok kısa bir süre sonra, bir Üniversite Profesörü Adalet Bakanı oldu, 3 Yargıtay üyesini, birisat 3. Ceza dairesi başkanı, 2 tane de üyeyi emekliye ayırdı görülen lüzum üzerine.

Maalesef, o tarihteki yargıtay başkanı, bu tasarruf bu işlem yürürlükteki yasaya uygundur dedi, ve kısa bir süre sonra kendi verdiği fetva ile başka kendisi olmak üzere 35 yargıtay üyesi daha emekliye sevk edildi. 35 Yargıtay üyesi, o tarihte yargıtayın aşağı yukarı yarısına yakın bölümüydü. Yani yargının en yüksek denetleme ve inceleme organında son derece büyük bir operasyon yapılmıştır. Onun için 1961 Anayasasında yer alan yargının bağımsızlığı ilkesi, Türkiye Cumhuriyetinin kendi deneyimlerinin bir ürünüdür. Bu bakımdan grev hakkı ile aralarında bir karşılaştırma yaparak değindim. Şimdi arkadaşlar, burada Türkiye Barolar Birliği bir yol ağzına gelmiştir.

Biz bugüne kadar kakasız belasız huzurunuzda getirdik, Türkiye Barolar Birliği bu yasa karşısında da sesini çıkartmayabilir. Nitekim, başka bazı kuruluşlar, gerçi yasa çok yeni, erken ama şimdilik bunu kabul etmiş görünüyorlar. Ama, biz savunma mesleğinin mensupları olarak, yargının bağımsızlığına indirilen bu darbe karşısında sesimizi çıkartmayıp susacakmıyız. Bunun bir bedeli vardır. Bu bedel tarihe karşıdır, bu bedel, bugün meslek topluluğuna karşıdır. Bubeleli nasıl ödemek gerektiğini ve hangi yolu seçmek gerektiğini hiç kuşkusuz Türkiye Barolar Birliğinin en yüce kuruluşu olan Genel Kurul karara bağlayacaktır. Genel Kurulun naçiz bir üyesi olarak görüşümü açıklamama izin veriniz, ben bu konuda genel kurulun olumlu kararalmasını, yani bu yasa kabul etmediğimizi, bu yasanın sakıncalı hükümler taşıyan yasa olduğunu açıklamamız gerektiği kanısındayım, çünkü Türkiye Barolar Birliğine gereksinme vardır, Türkiye Barolar Birliği bir geçiş döneminde de çok sayısı, çok az hatta belki tek demokratik meslek kuruluşlarından birtanesidir, Ama Türkiye Barolar Birliği yargının bağımsızlığının ortadan kaldırıldığı bir gün sesini çıkarmayacak olursa belki Türkiye Barolar Birliğinin varlığına da gerek düşünülmebilir. Yüce Kurulun takdiridir.

Değerli meslektaşlarım, sanıyorumki, çalışma raporu ile ilgili söyleyebileceklerim bu kadar. Huzurunuzda 17 aylık birdönemin hesabını vermek için gelmiş bulunuyoruz, eğer çalışmalarımızı uygun buluyorsanız, Yönetim Kurulunu aklamanızı rica ediyorum. Bütün meslektaşlarıma, Genel Kurulun sayın üyelerine ve Bütün Türk ulusuna aydınlık, mutlu ve ışıklı günler gelecek günler diliyorum. Temenni ediyorum saygılarımla ( çok hararetli alkışlar )

**BAŞKAN :** Teşekkür ederim sayın Başkan. Şimdi 8. maddeye gelmiş bulunuyoruz. Geçmiş dönem çalışmalarından dolayı Birlik Yönetim Kurulunun ibrası. Bunu oylarınıza sunuyorum. İbrayı kabul edenler Etmeyelenler, ittifakla kabul edilmiştir. Şimdi diğer maddelere geçmeden evvel gelen önergeler var bunları da bu arada bilgilerinize sunacağım. Efenim Diyarbakır delegesi arkadaşlarımızın Yücel ÖZEN ve Turğut AKIN'ın divan başkanlığına sundukları birdilekçe öneri var. Bu öneride , Hakimlerve Savcılar Yüksek Kurul yasının gündeme alınarak görüşülmesi öngörülüyor. Şimdi arkadaşımın söylediğine göre sayınBaşkan'da bu doğrultuda müte'na heyan etmişlerdir.



Yasamızın 88. maddesi buna olanak tanımıyor. O maddeye göre gündemde olmayan bir hususu gündeme alıp görüşmemiz imkânsız. Bu itibarla, bunu yalnız bilgilerinize sunarak geçiştirmek istiyorum. Evet bu husus bildiride yeralabilirdiyor arkadaşım, onu bildiri komisyonu düşünür. Ankara Barosu Delegesi Sayın İlhami GÜVEN'in bir önerisi var. Türk basınında ilk defa konuyu yüzlercesi içinden seçtiği bir örnek ile 20 Nisan 1981 tarihli Hürriyet Gazetesinin olaylar ve insanlar sütununda, biri Hakim, biri savcı, biri avukat başlığı altında kamuoyuna duyuran Gazeteci Yazar Sayın Hasan PULUR beyefendiye yargının bu üç ögesi arasındaki vazgeçilmez eşitlik ilkesini dile getirmesinden ötürü, genel kurulumuzun bir teşekkürle telgrafla arzına, bunu Genel Kurul başkanlığının görevlendirilmesini saygı ile öneririm diyorlar.

Bildiri komisyonu toplanabilir arkadaşlarım. Ben üyeleri birkere daha okuyorum. Sayın Orhan APAYDIN, Sayın Güney DİNÇ, sayın Özbey İMAMOĞLU, Sayın İlhami GÜVEN, sayın Cemalettin GÜÇDEMİR, sayın zeki ÖZTURANLI, sayın Vedat BURCUOĞLU,.

Ben bir hususu arz etmek istiyorum, öneri nedeniyle, o zamanda dikkatlerden kaçmıştı. Aynı yazar bu dan 3-4 yıl önce, başka bir günlük gazete de Mesleğimize karşı çok ağır bir saldırıda bulunmuştu. O zaman biz Konya barosu olarak durumu gazetenin de o köşesini keserek Birliğe aksettirdik. O zamanki başkan sayın Faruk EREM'di tabii yazara da lazım gelen cevabı verdik, bir daha yazdık. Uzun zaman geçtikten sonra, yazınız bulunamamıştır diye bize bir cevap geldi, tekrar gönderdik, yine cevap alamadım. Eskişehir'deki son toplantıda bendeniz 5. sırada söz almıştım, 3 konu üzerinde durmuştum biride buydu.

Sayın o zamanki başkanımız Faruk EREM'den alamadığımız cevabı bütün konya Barosu mensuplarının beklediğini söyledim. Niçin bu yazı cevapsız kaldı diye, hocamız eleştirileri cevaplandırırken benim cevabımı yine atladi, ikaz ettim, unutuldu dedi başkan, tekrarlarmısınız ön sıradaydım, kalktım tekrarlardım, ve bilhassa 3 konu üzerinde durmuş idim ben. Gazetelerle bir polemige girmemeleri gerektiği cevabını ben o zaman aldım.

(salondan müdahaleler) hayır efendim söz vereceğim, açıklayacağım. Bu durum karşısında ben, bu öneriyi, oylarınıza sunacağım. (salondan yine itirazlar) ama açıklamak lüzumunu hissediyorum. Siz her yerde konuşun, bu durum karşısında Genel Kurul Başkanlığından isteniyor azı ve teşekkür teli, heyetiniz karar verirse çekiriz. Şimdi bu öneriyi oylarınıza sunuyorum. (öneriyi tekrar okuyunuz)

Avukatlık yasası gereğince, sıtaj sırasında başka bir işte çalışmayı yasaklayan, avukat stajyerlerinin kamu görevi yapmaları nedeniyle, sayın Hakim ve Savcı stajyerleri gibi staj süresince devletten maaş almaları, yolundaki işlemlerimiz, senelerdir saunduğumuz sosyal ve mesleki dertlerimiz basında yeralmaktadır. Türk basınında ilk defa konuyu yüzlercesi içinden seçtiği bir örnek ile 20 4.1981 Tarihili Hürriyet Gazetesinin olaylar ve insanlar sütununda biri Hakim, Biri Savcı, biri avukat başlığı altında, kamuoyuna duyuran gazeteci yazar, sayın hasan Pulur beyefendiye, yargının bu üç ögesi arasındaki vazgeçilmezlik ilkesini dile getirmesinden ötürü Genel Kurulumuzun teşekkürlerinin bir telgrafla arzına sayın Genel Kurul Başkanlığını görevlendirmesini saygı ile öneririz diyorlar. Buyurun İlhami bey.

İlhami GÜVEN : Sayın arkadaşlar dün de bir nebze rapor hakkında eleştirilerimi yaparken bu konuya temas etmiştim hatırlarsınız.Acaba yasadaki stajyerin, staj süresince hiç bir yerden görev alamıyacağı yolundaki hükmün dışında, stajyeri koruyan, stajyere , stajyerlik yapma olanağını maddi yönden sağlayan bir hüküm varmı? Eğer böyle bir hüküm varsa, şimdi önerimi geri alıyorum. Şimdi bendeniz, stajyerlerin içinde bulunduğu bu perişen durumu, dile getirmekiçin bu öneriyi verdim. Hasan PULUR'un kişiliği önemli değildir. 4 sene evvel avukatlar aleyhinde de yazı yazmış olabilir, ama lütfen söylemişsiniz ki, Türk basını avukatların lehinde şimdiye kadar böyle bir güzel yazı yayınlamak suretiyle kamu oyunu aydınlatmıştır. Syölermişsiniz lütfen bu önerimle aynı zamanda basınla olan kopukluğumuzuda sembolikman ortadan kaldırmak, basının ilgisini çekmek, tekrar diyalogu sağlamak için vermiş bulunuyorum, takdir sizindir, saygılar sunarım.

BAŞKAN: Teşekkür ederim, sayın İlhami bey. Sayın GÜÇDEMİR buyurun efendim.

Necmettin GÜÇDEMİR : Değerli arkadaşlarım, pek sevdiğim yıllardan beri, ta 1940 lardan beri, çok samimi arkadaşım olan İlhami nin hassasiyetini kabul ediyorum, her zaman hassastır zaten. Ancak Barolar Birliği olarak bir yazara teşekkür arzı, birtaraftan bir taraftan devlet başkanıyla olan münasebetlerimizdeki randevu talebimize cevap alamamanın ezgisi içerisinde iken, şu yazarı bu yazarı takdir etmek gibi Genel Kurula külfetler tahlil etmek biraz hafif bir hareket gibi olccak. Kaldı ki, yapılan iş yasal bir iştir, yasa ya uygun. Bu yasanın değişmesi gerekiyorsa burada karar verelim, gerekli mercilere başvuralım, tasarılar hazırlayalım, ama bir gün şu yazar lehte yazdı, Öbür yazar aleyhte yazdı, bunu takdir edelim, ötekihin tenkit edelim dersek, Barolar Birliğinin ağırbaşlılığının rencide etmiş oluruz. Yazar yazdı, Genel efkâra dağıldı, takibeden olur, etmeyen olur, arkadaşım ve ben tasvip ederiz, onlara mektup yazarız, teşekkür ederiz, saygılar arzederiz, sahsen ve ferden bunu yapabiliriz. Ama bu kadar küçük konuları getirir, şu yazara bugün teşekkür, yarın öbürsü gün eleştiri veya tenkit yöneltmeye kalkarsak zannediyorum bizim ağırbaşlılığımızla kabili telif olmaz, İlhaminin (alkışlar) müsamahasına iltica ederek bunu arz ediyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKANIM Teşekkür ederim. Durum anlaşıldı, lehinde ve aleyhinde konuşmalar oldu, genel kurul başkanlığınca sayın Hasan PULUR'a teşekkür etelgrafı çekilsin mi efendim. Oylarınıza sunuyorum Kabul edenler, Çekilmemesini isteyenler? Çekilmemesi kabul edilmiştir efendim.

Efenim sayın İlhami GÜVEN arkadaşımızın bir önerisi daha var, bana iletildiğine göre bundan vazgeçmişler herhalde. bir olağan kongre toplanmasını istiyorlardı vazgeçmişler efendim. Akçalı durum nedeniyle vazgeçtiklerini bildiriyorlar okumuyorum.

Efenim bir önerisi daha var arkadaşımızın, devletimizin banisi ve Cumhuriyetimizin Kurucusu Aziz ATATÜRK'ün doğumunun 100. yıl dönümü nedeniyle Bütün Türkiye Barolarında ATATÜRK ve hukuk devrimi konularında konferanslar verilmek suretiyle büyük dahi ATATÜRK'ün yaptığı hukuk devrimi sayesinde çağdaş hukuk düzeyine ne surette ulaştığımızın kamuoyunun aydınlatılmasını saygı ile öneririm diyorlar.

Arkadaşlar, İlhami bey ne oldu diyo soruyor, bende diyorumki Yönetim Kurulubunu takdir eder diyorum değil mi efendim. Bilgilerine sunduk, arkadaşların oylanacak bir husus yok. Sayın Güney DİNÇ v e arkadaşlarının bir önerileri var, Değerli başkanımız cevap konuşmalarında da üzerinde durdular bunun. Peşin vergi hususunun dikkate alınmasını ve yönetim kurulu olarak üzerinde durulmasını ve ilgili-lerin üzerinde çalışmalar temaslaryapılmasını öneriyorlar, Yönetim Kuruluna iletmemiz isteniyor, bunu'da iletiyoruz efendim. Yönetim Kuruluna bildirdik, yönetim Kurulunda Vedat MUMCU arkadaşımızda var burdaki Yönetim Kurulu arkadaşlarımdan rica edeyim iletsinler .

Yani diyorsunuz, ki Genel Kurul bu hususta Yönetim Kuruluna talimat versin, yani bu hususta mutlaka girişimde hulunsin diyorsunuz. Efenim diyorlarki, İzmir delegesi arkadaşlarım, Genel Kurulumuz işin önemine binaen Yönetim Kuruluna talimat versin diyorlar. Bu hususu oylarınıza sunuyorum. Kabul edilmiştir teşekkür ederim. Sayın arkadaşlarımız Hıdır Benzerve arkadaşlarının erdiği bir öneri var, Sıkıyönetim tasarısında yapılan bazı temel değişiklikler, hukukun temel kurallarına uymamaktadır. Buyasanın taranarak mevcut aksaklıkların düeltilmesi için Adalet Bakanlığına ve güvenlik Konseyine Barolar Birliği Başkanlığınca başvurulmasını arz ediyoruz diyorlar. Bunu da Yönetim kuruluna havale ediyorum. Bildirisahibi olarak buyurun acıklama Yapınız.

Halil YAŞAR: İstanbul, şimdi sevgili arkadaşlar, bizim bu önergeyi vermemiz, tamamen hukuksal bir endişemizden gelmektedir. Sorun şudur; biz özellikle belli gü birdönemden geçtiğimizi bu fevkalede koşullarda bazı aksaklıkların olabileceğini, veyahutta bazı önæemlerin biraz fazlaya da gidebileceğini bilebilecek durumdayız. Ancak bazı konular varki, bunlar eğer insan haklarına ve insanın yaşamının temel duruşlarına aykırı düşüyorsa, buna karşı gerekli girişimleri yapmakta hukukçu olarak bizim görevimizdir. Söz gelişi Sıkıyönetim yasasında geralan, üç yıla kadar verilen cezaların cezaların temyiz edilmemesi konusu, sizler hukukçusunuz, takdir buyurursunuz ki, bir terroristin bir eylemi her zaman üç seneden fazla bir cezayı gerektirir. Yani silahını alıpta banka önüne gitmişse, bu adamın cezası 3 seneyi aşmıştır. Bu adam bir adamı öldürmeye kalkmışsa ki, çok aşağı tarafından alıyorum, yine üç seneyi geçmiştir.

Bir terörist silahlı yakalandığı zaman, kendisine terörist denirse, bu gizli bir örgütün üyesidir, dolayısıyla cezası yine üç seneyi aşmıştır. Üç sene ceza, aslında teraristin cezası değildir. Normal yurttaşların bulunduğu durumlarda işledikleri bir takım fiillerin cezasıdır. Demekki bu getirilen hüküm doğrudan doğruya terörist cezalandırılmamıştır, vatandaşı cezalandırılmıştır. Yani siz pencereden bakarken komşunuzun çocuğu pankart asmaktadır, komşunuzun çocuğu olduğu için gönlünüz elvermemiştir, gidip polise şikâyet etmemişsiniz, 296. maddeye muhalefetten size ceza verilir bu cezayı siz çekersiniz. Veyahutta belli dönemler geçti, hayatınızdan büyük endişeler duydunuz, oturdunuz bir tabanca aldınız, ne olur ne olmaz dediniz, arama yapılırken yakalandı, verilen cezadan bu vatandaşın cezası tecil edilmemektedir. Temyiz edilmemektedir.

Şimdi böyle olunca sanıyorumki, sayınGüvenlik Konseyi üyelerine bu konuda yanlış bilgi verildiği içindir ki, belkide bu konularda daha acil davranmak, dahâseri davranmak için bu hüküm burayakonmuş, ama bunu gerçekten, terörizme verilen bir ceza değil, normal bir vatandaşa verilen ceza olduğu bunlara anlatılamamıştır. Birisi bu.

Bir diğeri, 90 güne kadar gözaltı süresi meselesi, size bu konuda acı çekmiş bir meslektaşınız olarak söyleyim. DİSK yöneticilerinin gözetim altına çağrıldığından iki gün evvel bunlardan bir tanesi müvekkilim idi, bana başvurdu hukuksal bir sorunda, bir alacak verecek meselesi, sıradan bir olaydı aslında, ve ben bunu ihbar etmediğimden dolayı 45 gün gözaltına alındım. Tek bir gün karımla dahi konuşma imkânını dahi bulamadım. Türkiye Cumhuriyetinde işide hayli yoğun olan bir meslektaşınızım ben. Ve de işlerimin hiç birisiyle ilgilenemediğim için müvekkillerim korkunç mağdur oldular. 45 gün sonra, bana dediler ki sen falan kimseyi gördün mü, gördüm? nasıl gördün? şu şekilde gördüm, niye ihbar etmedin? edemezdim çünkü çağrılmamıştı zaten bende birşeyde bilmiyordum dedim. Buynrun gidin dediler, yani bir insanın bu kadar soruyu sormak için 45 gün gözaltında mı bulundurulması lazım. Ben şahsımla ilgili olan bir bölümü anlatmamın nedeni, yaşadığım bir olay olduğu için, illede benim başıma gelmişte bunlardan şikâyetçiyim demiyorum. Şimdi bu bakımdan 90 günlük süre, başlı başına cezadır. İnfaz sistemi de dikkate alınırsa, bu aşağı yukarı 5 aya yaklaşık bir cezanın karşılığıdır.

Bunuda geçiyorum, bir diğer konu; bir sanık hakkında kavuşturma yapılır, sonra mahkemeye sevk edilir, sonra tutuklanır ve ceza evine gider. Bu adam, cezaevinden her zaman ikinci sefer tekrarlarla kovuşturmaya götürülmektedir. Malumünüz sıkıyönetim yasasında yni böylesine bir değişikliki yapıldı. Bu şundan kaynaklanmaktadır. Bir kimse hakkında kovuşturma yapılırken, savcılara ve hakimlere güvenilmemektedir. Bu suçu buna kabul ettirse ettirse, emniyet makamları kabul ettirir anayışındadır. Yoksa olabilir bir adam cezavine gitmiştir bir suçtan, başka bir suçuda ortaya çıkmıştır, yani ondan affedilecek hali yoktur. O konuda kavuşturma yapılır, savcılar ifadelerini alır, ayrıca'da kolluk kuvvetleri bununla ilgili belge ve bilgileri savcılara sunar, genel bir değerlendirmeye tabi tutulur ve o kişi hakkında da kavuşturma yapılır.

Şimdi, işkence iddialarının en yoğun olduğu birdönemde bu olursa, size şunu söylüyorum, herkesin söylediği şudur. İşkence yapılıyor ve sanığa ifade kabul ettiriliyor. Gelip o savcı önünde inkâr ettiği içindir ki, bir başka bahane ile efendim senşunu da işlemişsin, götürülüp ikinci işkence yapılıyor ki, git tekrar kabul et diyorlar. Şimdi bu doğrumudur yanlış mıdır bilemem. Ama eğer bu böyle devam ederse bende buna inanırım, niye inanmıyacakmışım, aslında olay doğrudurda bu şekilde düşünmek mantığın gereğidir. Şimdi bununla ben bu yasaları yapanları eleştirmiyorum. Şunu söylemek istiyorum, kendilerine verilen bilgi eksikliğinden bu yanlış hükümler, bu yasadaki yer almıştır, gibime geliyor. Türkiye Barolar Birliği gibi Yüksek bir Hukuk kuruluşu, bunları ciddi ve açıklayıcı hukukun temel prensiplerine işaret edilerek, sonuçları belirtilerek, birparop halinde verildiği takdirde bunun yararı olabilir, bunlar toplumun ihtiyaçlarına göre düzeltilebilir, bu'da bizim yararımıza olur. Biz bunu bunun için verdik, saygı ile arz ediyorum.

**BAŞKAN:** Teşekkür ederim. Zaten arkadaşlarımızda Birlik Başkanlığına sunulsun diyorlar, bu dilekçeyi Birlik Başkanlığına vereceğiz, zaten cevaplarında da bu konu üzerinde hassasiyetle durmuşlardı. Efenim böylece 9. maddeye gelindi. 9. Maddeye göre Ankara dışındaki illerden seçilen üyelere Avukatlık yasasının 112./2 maddesi uyarınca ödenecek yolluk, ikamet ve diğer zorunlu giderlerin tesbiti.

Yönetim Kuruluna her yıl olduğu gibi. Mustafa bey buyurun. Zaten Yönetim Kuruluna yetkiyi veriyoruz. Yönetim Kurulumuz sayın Başkanın da konuşmalarında ifade ettiği gibi akçalı durumları itibariyle zorunlu ödemeleri dahi yapamadıklarını hatta kendilerinin bile herhangi bir ücret almadıklarını beyan ettiler. O bakımdan izin verirsiniz bunu yönetim kuruluna bildirelim. Buyurun Necat Bey.

Nejat OĞUZ : Bukonunun gündeme getirilmesi ve bu konuda muhterem heyetinizin bir karar vermesi, yasamızın 122. maddesinin 2. fıkrası gereğidir. Yoksa biz taciz etmezdik bu sebeple sizi.Yasa gereği bir karar vermek durumundayız, geçen genel kurul'da bu konuda alınmış olan karar gereğince, yolluk miktarı bin lira net olarak tesbit edilmiş idi, yalnız hemen huzurunuzda arkadaşlarıma teşekkür ederek bir açıklama yapayımki, birçok arkadaşlarım değil yolluğu gelip gitme masraflarını, gerçek giderlerini dahi bir seneyi aşkın bir zamandan beri almamaktadırlar. Yasa emrediyor, lütfen yasa emrediyor geçse sene olduğu gibi yine 1.000 lira net olarak bu tavrı yapınız. Saygılarımla.

BAŞKAN: 1.000 lira olarak oylarınıza sunuyoruz, kabul edilmiştir 1.000 lira olarak efendim. 10. maddeye göre Birliğin akçalı durumu konusunda görüşme açılması, ve Avukatlık yasasının 65. maddesi hakkındaki önerinin görüşülmesine sıra geldi. Şimdi 10 dakika ara verilmesi öneriliyor, bunu kabul edenler, etmeyenler, devamı arzu ediliyor. Bu hususta söz almak isteyen varmı efendim. 3 arkadaşımızdan başka söz almak isteyen varmı efendim.?

Razi ....İzmir DELEGESİ: Sayın arkadaşlarım Barolar Birliğinin akçalı konuları senelerden beri buradartartışılmakta ve buna bir hal çaresi bulunmak istenmektedir. Bugüne kadar bu çare bulunamamıştır. Bazı Barolar ve bilhassa büyük barolar yasanın kendilerine emrettiği, ödenekleri meslek arkadaşlarımızdan kestikleri halde Barolar Birliğine zamanında ulaştırmamaktadırlar ve okunmuş bulunan rapordan gördüğümüz üzere milyonlarca lira Barolar Birliğine borçlu bulunmaktadırlar. Bu Birliğin varlığını koruması için kanaatimce en önemli meseleden bir taneside akçalı konudur. Parası olmayan bu paranın nasıl geleceğini, nereden geleceğini, ne zaman geleceğini bilmeyen bir kurul meslektaşlarına hizmet edemez.

Ben Barolar Birliğinin Baroların yönetim kurullarının davranışlarını tabi kılmaktan ziyade, ona istikrar içinde hareket etme imkânını verecek bir tutum içine, bir çözüm getirmek zorunluluğunu duymaktayım. Kanım şudur, bunu geçen dönemde, burada konuşmadım, fakat Yönetim Kurulu arkadaşlarıma anlatmak istedim. Barolar Birliğinin müstakil bir gelir kaynağına kavuşması zorunludur. Bu 12 senelik tecrübe, bu mecburiyeti, bu zorunluğu ortaya koymuştur. Bunun şöyle düşünmekteyim. Şu şekilde bir düşünce içindeyim. Evvelce bilindiği üzere toplum sigortası olmadan evvel, Barolarda bir Yardımlaşma sandığı vardı, bu sandıklar yasa ile kurulmuştu. Bu kanunda, o yasa da bir pul yapıştırma mecburiyeti getirilmiştir. Bu pullarla arkadaşlarımızın sosyal güvenceleri sağlanmak istenmişti. Fakat bu yasa bildiğimiz güvenlik tedbirleri neticesi ortadan kalktı.

Şimdi ben şöyle düşünüyorum, diyorumki, barolar birliğinin gelirleri işte böyle bir yasa değişikliği ile bu ancak öyle sağlanacaktır kanısındayım.) Böyle bir yasa ile sağlanılmalıdır. Yani Barolar birliğinin gelirleri ile ilgili maddede bir değişiklik yapılmalıdır. Bu değişiklikte, Barolar Birliği pulu değe bir pulun kullanılması zorunluğu getirilmelidir. Bunun miktarı ihtiyaca göre tabii bunu kotaracak arkadaşlarımız tarafından kuruluş tarafından tesbit edilebilir. Ancak bu sayede ve bu pulların yapışmadığı evrak mahkemelerce kabul edilmemelidir. Buda yasaya bir hüküm olarak girmelidir. Bu sayede Barolar Birliği Baroların Yönetim Kurullarının himmetine muhtaç olmadan, ve büyük çapta gelir sağlar ve burada yakınmalar ortadan kaldırılabılır.

Bugün ihtiyaç duyulan, acale çıkması gereken yasaların bu ihtiyaca inandırıldıkları takdirde çıkarılması gereken merciler tarafından çıkarıldığı görülmektedir. Geç kalınmadan, bu ihtiyaç ve bu durum, ortaya konmalı ve bu yasada yapılacak değişiklikle bu pulların ihdası cihetine gidilmelidir. Ancak ve ancak Barolar Birliği böyle bir girişimle bu akçalı konularda sıkıntıdan kurtulabilir, benim maruzatım budur saygılar sunarım.

BAŞKAN: Teşekkür ederim. Sayın Bahattin bey buğurun efendim.



Bahattin IZGI,ANTALYA: Muhterem arkadaşlar, Antalya Barosunun vremiş olduğubir görevi ifa için sözalmış bulunuyorum. Barolar Birliği parası olmadığı için mütemadiyen Barolara yazılar yazılmakta ve aidatlerin gönderilmesi istenmektedir. Mahalli barolarda eldeki mevcut kanun dolayısıyla daha fazla üyelere aidat alamadığı için, kendi ihtiyaçlarını temin edememektedir. Antalya barosunun asgari ücretin artması, sigorta primlerinin fazlalaşması dolayısıyla tahminen 450-500bin lira kadar personel masrafı vardır. personel masrafını dahi karşılayamaz durumdadır. Bu itibarla Barolar Birliğine aidatı gecikmektedir veya mümkün olmamaktadır. Kanunun biran evvelce çıkarılması için Konseye sunulduğu Barolar Birliğince belirtilmiştir. Harçlar kanununda olduğu gibi bu konunun daha hassasiyetle üzerinde durulup kanunun biran evvel çıkarılması gerekmektedir.

Evet para herşey değildir, sayın Birlik Başkanımızda paranın bir araç olduğunu beyan ettiler. Fakat gayeye vasıl olabilmek için araçta şarttır. Herhangi bir iş araçsız olamaz. Faraza bir gazete mütemadiyen işçi haklarından bahseder, fakat neticede işçinin ücretini ödeyemezse bir skandal yaratır. Farzımahal işten ayrılan Barolar Birliğinde çalışan bir personelin kıdem tazminatının ödenmemesi dolayısıyla mahkemeye verildiğini düşünelim. Basında dense ki, hak vehükuktan bahseden savunmadan bahsedenL, savunmanın özgürlüğünden bahseden Bir Barolar Birliği dahi bir personelinin kıdem tazminatını ödeyememiş mahkemeye verilmiştir şeklindeki bir ibarenin veya bir yazının aleyhindeki bir durumun Barosunun saygınlığına ve etkinliğine ne derece tesir edeceğini düşünelim arkadaşlar.

Bu itibarla eğer kanun gecikecek ise dahi, burada aidatların artırılması için ne gerekirse bir karar alınıp ve Barolar Birliği Genel Kurulu kararı olarak Barolarca tasdik edilerek, tathik edilmesi gereklidir. Biz Antalya'da aidattan ayrı olarak vatandaşlardan hibe vermesini, yani üyelerimizden hibe vermesini genel kurulda kabul ettik. Ama müeyyidesi olmadığı için bazı arkadaşlar veriyorlar, bazı arkadaşlar vermiyorlar, tam randıman alınamıyor. Bu itibarla hakikaten çok önemli bir konudur, bu konunun üzerinde durulup gerekli kararın verilmesi gerekir, hepinizi hürmetle selamlarım.

BAŞKAN: Teşekkür ederim. Sayın Cengiz İLHAN bey buyurun.

Cengiz İLHAN : Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım, arkadaşımız TURAN bey biraz önce konunun önemini belirledi vededik i böyle bir önemli konu için, bu yorgun zihinlerle iyi çalışamıyacağız. Gerçek-tende konu çok önemli arkadaşlar. Uzun bir süre varki Birliğimiz ve Barolarımız para sıkıntısı çekmektedir. Bu çeşitli kuruluşlarda olabilir. Yalnız Birliğimizde özellikle büyük boyutlara varmıştır. Büyük boyutlara varması, son bir kç dönemdir, Birliğin gereken gö-revleri yapmamasında bir mazereti olarak sık sık karşımıza çıkmak-tadır. Kısaca, daha genel bir deyimle, Türkiye Barolar Birliği aşağı yukarı son 5 senedir, bir hastalığa tutulmuştur. Bunu görmemezlikten gelemeyiz.

Nihat KOSOVA'lı arkadaşımızın tabiriyle ayaklarımız lütfen yere bassın. Burada belki büyük sözler söyleyebiliriz, genel ieleşti-riler yapabiliriz ne var ki açık bir durumda görmemezlikten geleme-yiz. Bu hastalık nedir? Türkiye Barolar Birliği bugün 19 milyon lira alacaklıdır. Bir başka deyişle ve genel bir değerlendirme ile aslın-da Türkiye Barolar Birliği parasız değildir. Aktifi yüksektir. Ne varki, bu aktif nakda tahvil olamamaktadır.

Meseleyi bu suretle koyalım ve önce hastalığı teşhis edelim. Türkiye Barolar Birliğinin parasının olmaması bizatihi bir hastalık-mıdır, yoksa, genel bir hastalığın belirtisimidir. Bir ahratzmıdır, eğer semptomsa o zaman asıl hastalığı bulmak bir tedaviye gitmek lazımdır. Semptomatik tedavilerle meseleyi çözemeyiz. Barolar ve Barolar Birliği yeni bir kuruluş deildir arkadaşlar. 1136 sayılı Kanununun 81. maddesinin getirdiği sistem 3499 la bir başka şekildeydi yıllarla geçerliliğini ve etkinliğini korumuştur. Genel uygulamamız şudur: Baro genel kurulları aيداتları tesbit eder, yönetim kurulla-rıda bunu tahsil eder. Barolar Birliğine de borçlarını öderler. Lütfen eski bir arkadaşınız olarak bazı hatırlatmalar yapmak istiyorum bunu kabul ediniz.

1969 da Türkiye Barolar Birliği kurulduğu zaman henüz bir binası yoktu. Ankara Barosunun Yönetim Kurul uodasında, Ankara Baro-sundan aldığımız kâğıtlar üzerinde çalışıyorduk, Barolar Birliğinin toplam mevcudu 2 bin lira idi. İşe buradan başladık, 1 ay sonra iyi bir yer kirladık, Türkiye Barolar Birliği 3 yıl sonra müstakil bir bina edinebilmek gücüne dahi ulaştı.

Bu hangi kanunla oluyordu, bu şimdi yönetim kurulunun ki ilerde biraz üzüntülerimiarzededeceğim) değiştirmeyi gerekli gördüğü 1136 sayılı kanunun 2 maddesiyle oluyordu. Neden böyle oluyordu da sonra niçin bozuldu? Sayın başkanımız vergilerden bahsederlerken çok iyi bir noktaya temas ettiler. Aslında ödevli ve yükümlü ilişkisi uyum içerisinde olmalıdır ve bir bütünleşmeyi ifade etmelidir. Bu şundan böyle oldu: Giderek Barolar Birliği barolardan ve avukatlardan soyutlanmaya başladı, kendi kendisini soyutladı. Daha çök bir tabirle tabanını kaybetmeye başladı. Onların isteklerine, duygularına, ihtiyaçlarına cevap verememeye başladı. Veremedikçe bürokratik bir kurum olarak giderek senede bir burada toplanıp bazı konuları tartışan kararlar alan, sonra evli evine köylü köyüne giden bir kurum gibi davranmak istedi. Elbette bunun bir tepkisi olacaktı bu tepki oldu.

Nasıl oldu? Bugün Yönetim Kurulu 19 milyon lira alacağı tahsil edememiş olan bir yönetim kuruluyla karşı karşıyayız ve bunun suçu bize ait değildir. Biz burada Barolarıda suçlayamayız, bizim karşımızda bir tek muhatap vardır, o da Birlik alacaklarını tahsil etmekle görevli ya da sorumlu, Yönetim kurulumdur. Başlangıç noktama geliyorum. Hastalığın teşhisini yapalım. Aidat ödenmemesi bir tepkidir arkadaşlar? o kadar bir tepkidir ki, burada bazı arkadaşlarımız bunu çok iyi bilirler, sırasında bazı boralar Barolar Birliği aidatını bütçelerine bile koymamışlardır.

Bu noktayı tesbit ettikten sonra birde öneriye gelelim. Aslında çok değişik bir öneriyle karşı karşıyayız ve yapısal bir değişiklik getiren bir öneridir bu. Lütfen başkanlık ve yönetim kurulu çalışma raporu içerisinde yazılı bulunan, 85. madde değişikliğini okuyalım, belki arkadaşlarımin hatırlarında değildir bunu bilgilerinize sunmak istiyorum. 65. madde " İcra dairelerinde avukatlar aracılığı ile yapılandırılmaları ile icra dairelerinin avukatlar yararına takdir ettiği nisbi ve makdu vekâlet ücretinin %10'u icra dairesince kesilir. Takibin yapıldığı icra daireleri kesilen bu %10 vekalet ücreti paylarını %4'ünü Barolar Birliğini, %3'ünü icra dairesinin bağlı olduğu il çevresindeki Baro Başkanlığına, %3'ü de hazineye ödenir icare daireleri bu ödemeleri Nisan, Ağustos ve Aralık ayı sonunda yapar, ve gönderme giderlerini bu paradan düşer. Avukat takip ettiği işin ücretini haricen aldığından yukarıda sözü edilen % 10 kesintiyi şahsen icra dairesine yatırmak zorundadır.

Aksi halde, bu avukat hakkında kesenek borcunu ödememiş gibi işlem yapılır. Barolar Türkiye Barolar Birliğine gönderdikleri bu diğer bir konudur. Barolar Birliği Barolarla ve avukatlarla doğrudan ilişkisini kesin kesmektedir. Mesele Barolar Birliği icra daireleri ve avukatlar haline dönüşmektedir.

2- Avu-atlara yeni bir yüküm getirilmektedir.

3- Avukatlara eksiksiz ve eşitsiz bir yüküm getirilmektedir.

4- Baro Genel Kurullarının ki, avukatlara mükellefiyet tahvil etmek, mükellefiyet kesbetmek baro genel kurullarının görevidir, görevlerine alenen açıkca müdahale edilmektediri.

5- Türkiye Barolar Birliğinin burada 14 genel kurulda her defasında büyük bir hassasiyetle üzerinde durduğumuz bağımsızlığına gölge düşürülmektedir. Bir başka deyişle Barolar Birliğini, Barolar Birliği parasını adalet bakanından istemek durumunda ve de zorunda kalacaktır. Bir başka deyişle mesele adalet bakanlığının önüne kendi isteğimiz, ve ihtiyarımızla sunulmakta, yakamız eline verilmektedir. Bu şüphesiz bir yapısal değişikliktir. Başlangıçta arzettiğim gibi sistem gerçekten gayet iyi işleyen bir sistemdir.

Barolar Birliği Avukatlar Birliği değildir, avukatlar Barolar Birliğinin üyesi değildirler. Barolar Birliğinin üyesi Barolardır. Avukatlar Baroların üyesidirler. Halbuki bu sistem şu değişikliklerle bu sistem değişmektedir. Eşit değildir. Aylıklı hukuk müşavirleri, ceza avukatları, icrada işi olmayan fakat danışmanlık vs.re suretiyle geçimini sağlayan hatta iyi bir şekilde sağlayan meslektaşlarımız bunun dışında kalmaktadırlar. Başlangıçta da arzettiğim gibi Baroların yetkilerine açıkca bir tecavüzdür, lütfen şunu kabul edelim, Türkiye Barolar Birliğinin Baro Genel Kurulları yerine kaim olarak onları sınırlayacak yasa teklifi önermeye de hakkı yoktur.

Arkadaşlar, evet bir mali sıkıntı vardır, bu mali sıkıntı, Barolar Birliğinin değil, Baroların sıkıntısıdır gerçekte. Çünkü aidatı tahsil eden mesleki hizmetlerinin %80 yahut %90 nı yerine getiren Barolardır. 81. maddenin değiştirilmesi ve onun yerine teklif ettiğimiz ve kabul edilen maddede tavanın sınırlanması baroları bu güç duruma düşürmüştür. Yönetim kurulu 81. maddenin değiştirilesinide öneiyor ve tavanı arttırıyor.

Burada bir adaletsizlik var, her tavan bir iki sene sonra taban haline geliyor. Esnek sistem, hemen hemen devlet memurları kanunların bir çok devlet tasarruflarına kadar gelmiş birdurumdadır. Denetleme kurulunun raporunda bir öneri var. Denetleme Kurulu diyor ki, bunu 81. maddeyi böyle tavana tabana belirleyerek değiştirmeyelim, bunu şöyle değiştirelim, asgari ücretin 3 katı yahut 5 katı, yahut eğer ille kanun sınırı deniyorsa, enaz memur maaşının ki, (biliyorsunuz kanunla tesbit ediliyor) 3 katı veya 5 katı şeklinde esnek bir sistem getirirsek Baro Genel Kurullarında bu esneklikten yararlanacak Barolar maâ sıkıntından kurutulacak, ve dolayısıyla Birlikte Barolarla birlikte olan uyumlu çalışmaları sonucunda bütün bu sorunlar hallededecektir. Konu gerçekten önemlidir, dikkatlerinize sunmak için bu kadar zamanınızı aldım, teşekkür eder saygılarımı sunarım.

**BAŞKAN:** Teşekkür ederim. Buyunun sayın Behçe ÇOMAKOĞLU,

**Behçe ÇOMAKOĞLU:** Sayın başkan değerli arkadaşlarım, (DENİZLİ) Barolar Birliğinin parasal durumu hiçte iç açıcı değil. 20 yıldır Denizli Barosunun başkanlığını yapıyorum. Yönetici olarak epeyce tecrübeliyim. Oradaki sıkıntılarımız, adetlerimizin azlığı pek çok işi yapmamız sonucu halloluyor. Ama Barolar Birliği gibi 18 bin avukatı bulan işleri arkadaşlarla görme imkânı gâhphesiz yok. Ben Ben Barolar Birliği ile gelip giderken bir başka verdiğiniz görev nedeniyle yakından ilgilenme imkanını buldum. Onların sıkıntılarını en çok gören arkadaşlarınızdan biriyim. Gerek personel olarak gerekse yönetim kurulu olarak.

Bu nedenle biz Barolar Birliğinin içinde bulunduğu bu sıkıntıyı yasada bulunan türlü çelişkileri dile getirerek, zorlama yoluna giderek değil, bir kaynak yaratacağı, öneriler bularak ve onun mali güçlüğüne kavuşturmak sağlayabilirim kanaatindeyim. Uzun senelerdüşündük, bir kaynak bulamadım. Sanırım ilk yıllarda idi, bugünkü Barolar Birliğin binasının yıkılması, her avukatın birdefaya mahsus olarak biner lira hibe de bulunması orada bazı dükkanlar yapıлып gelir getirmesi. üstünde de dışardan gleecek avukat arkadaşlarımızın istifade etmesi ve hatta bir yatakhane temin edilmesi şeklinde idi, dışardan gelen arkadaşlar için.

Keşke o zaman bu biner lira toplanıpta, bu gün bir işlerlik kazandırılabilse, böyle bir binaya kavuşabilsek, hiç bir Barolar Birliği barolardan toplayamadığı gibi ,kötü durumlara düşmeseydi, bu büyük bir fırsat kaçırılmış durumda benim kanaatime göre. Bunun üzerinde durduktan sonra, yeni bir öneri getiremedikten sonra Barolar Birliği Yönetim kurulunun 65. madde hakkındaki değişikliği en uygun bir yol oluyor. Eşitsizlik yok, icra takibi yapmayan ödemesi bahis konusu değil avukatların, ama bir başka bir yol bulamıyoruz ve Barolar Birliği esasında Baroların yahut Baro yönetiminin sadece tahsil edip gönderme zorunluğu olan neticede burda aldığımız karar her avukatın bir para ödemesidir, Baronun ödemesi değildir. Eşitlik aranır sa İstanbul Barosu ile Denizli Barosu eşit olacak, bende Baroyum sende baroyum diyecek,halbuki öyle demiyoruz. İstanbul Barosu adedi kadar kaç kişi varsa, o kadar para göndermek durumunda benim baromda kaç kişi varsa o kadar para göndermek durumundayım. Demekli eşitlik esasında yok ve olmasınada imkan yok.

Bu sebeple yasada mevcut olan bir gelişki ile yeniden bir para bulma kaynak yaratma imkanlarını ortadan kaldırmamız lazımdır. Ben önerinin lehinde konuşuyorum, bu önerinin ne olursa olsun kanunlaşması için yönetim kuruluna genel kuruldan bir karar verilmesini talep ediyorum. Başka bir önerim daha var, Ölüm yardımlaşma fonumuz var, buda yine Baro Başkanları aracılığıyla her baro kendi adedi kadaravukat için 10' ar lira göndererek sağlanıyor. Bir zamanlar yine Cengiz İlhan beyin ddiği gibi buda işliyordu ve çabucak parası veriliyordu. Şimdi öğreniyoruzki bazı BarolarKızmışlar Barolar Birliğine Avukatlardan koptu diye o sebeplerden Birliğe para göndermiyorlarmış.

Geçen sene 4 kişi öldü, o güne kadar pek ölmüyordü, birde dikkatle titizlikle Barolar Birliğinin kuvvetli olması için elimizden geleni, yapmaya çalışıyoruz, en basitinden normal borçlarımızı hemen göndeririz, Vadesinde şimdi avukat arkadaşların bana hesapsordular, kaç para verildi Barolar Birliinde toplanan paradan, hiç para veremedi Barolar Birliği, ben buraya gelip gittikçe biliyorum, parası yok, birçok paradan gelmiyor,Neden bültenler çıkmıyor denildi bizim genel kurulda neden eskiden gelen bültenler gelmiyor, Barolar Birliği hakikaten avukatlardan başka hatıta hakim savıcıya bile gönderdiği bülteni artık gönderemiyor.

En çok neden sıkışıyoruz, Barolar birliğinden para olmadığı için sadece benim gönderdiğim para ile iş yapılmaz. Bu sebeple bültende gelmiyor dedim. Sende gönderme parayı dediler, şimdi nerde ise bizde Barolar Birliğine küseceğiz ve bu parayı göndermiyeceğiz, herkes küsmeye kalkarsa ve Barolar Birliğinde devlete gitmesine de korkuyoruz, vesayet altına giriyoruz diye. O halde Barolar Birliği kapansın mı öyle bir duruma geliyoruz. Allahtan razı olsun ozman ki yöneticilere taksitle şu binayı aldılar da Barolar Birliği hiç olmazsa kirasını ödeyemeyen bir kurum olmaktan çıktı. Çalışan arkadaşlarımız para alamadığımız için eksiliyor, çalışan arkadaşlarımızın para almaları için evvelce 300 liraya satılancübbelerin bedellerini artırma, 15 liraya satılan kimlik cüzdanlarının bedellerini 100 liraya satılması şimdi 250 lira yaka bedellerinden toplanacak paraya kalmıştır. Bu herhalde çok acı bir sonuçtur.

Bu hale gelmiş, bunun dahi sağlanamadığı hemen verilmek kayıt ve şartı ile yürürlüğe giren bu fonun kaldırılmasını istiyoruz. Bu sebeple buraya yatıracığımız bu parada kendiliğinden aidat üzerine gider, ve aidat artırmadan Barolarımız, Barolar Birliğine maddi katkısını artırmış olur. Sonuç 65. maddede ki yapılacak değişikliğin genel kurulca kabul edilerek bu yasa değişikliğini sağlayacak hükümet görüşü olarak Barolar Birliği Yönetim Kuruluna kuvvet edilmesini arz ediyorum saygılarımla.

**BAŞKAN:** Teşekkür ederim. Sayın Emin Bey buyurun efendim.

Emin .....: Efenim Barolar Birliğinin içinde bulunduğu parasal çıkmaza bir çözüm getirmek mecburiyetindeyiz. Ancak bu çözümün gerçekçi bir çözüm olması gerekir. Barolar Birliğinin içinde bulunduğu parasal çıkmazın kökeni, oldukça uzun senelere gitmektedir. Gerçekten Yönetim Kurulunun isteği ile ve belkide Genel kurulunda hatalı kararı ile, stratejik bir hata yapılmıştır. 3-4 senedir hatta belkide 4-5 senedir, Barolar Birliği Kesenekleri katlanır, %100'ü aşar biçimde tahsil yoluna gidilmeye başlandı. Bu bir takım Baroların verebildikleri paraları almak, ötekilerden de özellikle büyük barolardan da ne gelirse gelsin havasına girmek sonucunu verdi ve aslında bu günde bir paket sigara parası edebiyatı ile başladı. Günde bir paket sigara şu akadar ediyor verilsin, sigara parası arttı, kesenekler de arttı ve borçlar birikmeye başladı.

Borçlar biriktikçe, barolar ödeyememeye başladılar bunun üzerine birde Anayasa mahkemesinin meydana gelen iptal etmesiyle meydana gelen durum, tavanın kesinleşmesi durumu bininde, bu borçlar gittikçe yığıldı ve şu anda ödenememez duruma geldi. Buna bir gerçekçi öözüm getirmek mecburiyetindeyiz. Barolar Birliği YLönetim Kurulu çöözümü bir kanun tasarısı ile gerçekleştirmek yoluna gitti. Avukatlık Kanununun 65 ve 81. maddelerinin değişikliğini önerdi. İlk önce 81. maddedeki değişikliği arz etmek istiyorum. Bu kısaca miktarların büyümesi anlamındadır. Bu istek Başbakanlığa kadar gittiği bu yasa tasarısının, gitmesi dolayısıya çöözüm yoluna varmıştır.

Daha başka kıstaslar getirilebilir şüphesiz, işte memur maaşlarının belli bir katsayısı vs.re gibi. ama tasarı artık belli bir noktaya geldiğine göre, bununla fazla oynamamak lazımdır. Yeni bir teklif bu tasarının geri alınmasını gerektirir ve geciktirir. Ben- ce gerçekçi çöözüm 81. madde açısından Baro Yönetim Kurulunun tavrı- dır ve doğrudur. 65. madde açısından sa durum çok daha değişiktir. İcra ücreti vekâletlerinden avukatlar %10'nunu Barolar Birliğine hazineye olmak üzere %10'nunu elde edemeyeceklerdir eğer 65. madde kabul edilirse.

Yönetim Kurulunun bu isteğine adalet Bakanlığı ancak Genel Kurulun kararıyla bunu tasarı haline getiririm cevabını vermiştir. Bu bakımdan eğer genel kurul 65. madde değişikliğini kabul ettiği takdirde Adalet Bakanlığı bu tasarayı benimseyecek ve kanun koyucuya kadar götürecektir, bu bakımdan 65. madde üzerinde hassasiyetle dur- mak mecburiyetindeyiz. Önce Yönetim Kurulundan şunu öğrenmek mecbu- riyetindeyiz. Bir yılda %10 ücreti vekaletlerin kesiminin yekünü hangi miktara baliğ olacaktır. Bizim yaptığımız hesaplara göre bu miktar, akıl almaz miktarlara çıkmaktadır. Bir yılda avukatların Türkiyede icra ücreti veklâletlerinden aldıkları miktarın %10'nu akıl almaz meblağlara yükselmektedir, bizim yaptığımız hesap budur herhalde yönetim kurulu daha gerçekçi bir hesap getirecektir. Eğer %10 lar böyle çok büyük milyonlara vardığı takdirde bu avukatlara miktarın büyüklüğü kadar, büyük bir külfette getirmiş olacaktır ve bu külfet asıl stratejik bir hatayıda beraberinde getirmiş olacaktır. Avukatlar aldıkları ücreti vekaletin %10'nunu vermekle avukatla- rın Birliğine Barolar Birliğinin Bütünlüğüne bir reaksiyonu da beraberinde getirecektir.



Bütün bu meseleleri hassasiyetle düşünmek durumundayız. Hassasiyetle düşünmek durumundayız çünkü. Adalet UBAKANLIĞI 65 maddeyi Genel Kurul kabul ederse bunu tasarı olarak benimsemek niyetinde olduğunu ifade etmektedir. %10'ların özellikle az ücreti vekalet alan düşük ücreti vekalet alan avukatlar bakımından nisbâ kıymeti çok daha yüksektir. Yani icradan 300 bin lira ücreti vekalet alan bir meslektaşımız için 30 bin lira belki büyük bir para değildir, ama 100 bin lira alan için çok büyük bir paradır. Buna %40'da gelir vergisi düşüldüğü takdirde 10 bin lira bir ücreti vekalet alan avukat eline 4 bin lira para geçmiş olacaktır ve bu büyük reaksiyonlara sebep olacaktır, Barolar Birliğinin bütünlüğü ihlal olacaktır. Bütün bu meseleleri ayrıntılı düşünmek ve bu kararı buna göre vermek lazımdır.

81. madde bakımından ilerleyen birdurum olduğuna göre, ve 81. madde gerek barolara gerek birliğe nisbi bir ferahlık getireceğine göre şu anda 65. madde teklifinden vazgeçilmesi daha doğru olur kanaatindeyim. Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN: Teşekkür ederim. Yönetim Kurulu öğlen tatilinden sonra cevapları verecekler. Bu arada ben bu arada beş dakikanızı almak istiyorum. Uzun yıllar Birlik Yönetim Kurulunda görev yapan iki arkadaşımız teşrif etmiş bulunuyorlar, sayın İhsan SARAÇLAR ve sayın Mehmet KAVAKLAR kendilerine divan olarak hoş geldiniz diyoruz. İhsan SARAÇ beyin plaketi verdi buyururlarsa o plakette verilsin efendim. Nadir bey buyurun, plaketin verilmesinden sonra size söz vereceğim.

Nadir İSLAM : Sayın başkan değerli arkadaşlarım, Birliğin mali durumu konusunda söz açıldığı anda konunun iki yönlü birgörünüş arzettiğini belirtmek için söz aldım onun için meşgul edeceğim. Mesele sadece gelir yetmezliğimidir, bir arkadaşımız temas ettiler, bunun yanında bir başka konumu daha vardır. Eğer Gelir yetmezliği olsaydı sadece mesele raporun ve hazırlanan listelerin şöyle olması gerekirdi. Tahsilatımız %90 olmuştur, buna rağmen para değerinin düşmesi ihtiyaçların artması gibi nedenlerle bu para bize yetmemektedir. Halbuki raporun mali sıkıntı ile ilgili açıklamalarına baktığımız zaman bunun detayını gösteren listelere baktığımız zaman asıl acının asıl üzüntünün toplanması gerekte toplanamamış gelirlerin yüksekliğinden doğduğu ortaya çıkmaktadır.

O halde neşter ele alınıp, bu yaranın üzerine varılacaksa, bu yönünde nazara alınması gerekeceği düşüncesindeyim. İkincisi aıdat meselesi, bir varsayım ortaya koymak istiyorum. Şu 65. madde değişiklii ile Barolar Birliğine 150 milyon lira gelir sağlar diye düşünsek, ve bu paranında gerçekten bütün ihtiyaçlarımıza tam manasıyla yeterli olabilecek seviyede olduğunu kabul etsek, aıdatlardan vaz geçecekmiyiz, yasal olarak vazgeçmezsek bile yasayı o yönde değiştirebilecekmiyiz, veyahut aıdatlar gelmesede olur düşüncesine yer verecekmiyiz. Yer veremeyeceğimiz kanısıdaız. Çünkü aıdanın fonksiyonu iki yönlüdür burda malumunuz, bu yönlerinden sadece bir tanesi Birliğe gelir sağlamak, birliğin gelir kalemlerinden biri olmak, ama asıl Barolar Birliğinin unsurlarını teşkil eden Baroların Barolar Birliğine üye olmak temsil edilme hakkının bir mukabil ödentisi külfeti karşılığı vasfını taşımaktadır aıdatlar.

O halde, mesele problem sadece gelirimizin azlığı , çokluğu meselesi değil, Barolar Birliğinin işleme mekanizmasında şu anda yeniden gözden geçirilmesi noktasına kadar varıyor. Şimdi eğer aıdatlarını ödeyen barolarla, ödemeyen barolar arasında hiç bir fark olmayacaksa, hiç bir müeyyide işlemiyor veya işlemeyecekse, müeyyideler bugün için yetersiz olsa ilerisi için böyle müeyyideler getirme ihtiyacı yoksa ben hemen aybaşında rapor vereceğim Sakarya Barosuna arkadaşlar sıkmayın canınızı bütçeleride yükseltmeyen çünkü ödeyende bir ödemeyende bir hukuki irtibat bakımından , hukuki etkinlik bakımından, Barolar Birliğindeki etkinlik bakımından, hiç bir fark olmayacak, olmuyor lüzumu yok. diye bir rapor vermek durumunda kalacağım vicdanen eşitlik ilkesi bakımından da adalet ilkesi bakımında,

Birşey daha dikkatimi çekiyor muhterem arkadaşlarım, bazı barolar var, durumları eşit, listede belli, rakamlar çok şey ifade ediyor. Birbirine yakın büyüklükte barolar, bazıları yolluyor, bazıları yollamıyor. Arkadaşlarımız ifade ettiler tutumdan geliyormuş bu fark, tutum. Hukuki müesseselergelip geçici kişilerin tutumuy lamı, ölüm kalım mücadelesi verecekler her zaman için. O halde biz demek müesseseleşmemişiz daha, müesseseleşme, konusunada başlamak zorundayız, madem bir mesele doğmuş, 65. madde 81. madde o maddelerin kapısından olsun, müessese çalışmasına başlama ve girmek mecburiyetindeyiz.

Kafamda çözemediğim birproblem daha var, deniyor ki, büyük barolara, savaş açmadık. Fikrimi açıklamak söylüyorum. Bende büyük bir bapoda stajımı yaptım. Bir Baro başkanı arkadaşımızla görüşürken samimi bir beyanda bukindular. Avukat üyelerden toplanamamış çok aidatları olduğundan bahsettiler. O halde temelinde yatan bir hastalık Barolarında bir vazife yapıp yapmaması vazifesi. Kanunu yeterince uygulayıp uygulamadığı meselesine kadar gelip dayanıyor.

Bir başka görüntü, büyük Barolarımız şu 12 Eylül dönemini kastetmiyorum, daha önceki dönemleri söylüyorum. Sık sık radyo televizyon mikrofonlarını, basın sütunlarını işgal edecek kadar faaliyetler gösterebiliyorlardı. İstanbul, Ankara, İzmir, paneller, açık oturumlar, şunlar bunlar. Lütfen bunlar parasız yapılabiliyorsa kopya versinler bizde yapalım. Bunun kaynaklarını nerden buluyorlar diye düşünüyorum. Bunun kaynakları iki türlü bulunabilir. Ya Barolar Birliğinin aidatlarınına kullanıyorlar ilerde öderiz diye, ödünç veyahutta başka kaynak bulma imkânları var. Başka kaynak bulma imkânları oluyor ise biz gıpta ederiz, çevreden doğan her ne ise, bu Barolar Birliğinin ödentilerinin gönderilmemesi pahasına olmaması lazım bu faaliyetlerin diyoruz, Barolar Birliği merkezi organ olarak faaliyetini yeterli seviyeye çıkaramadıkça Baroların münferit faaliyetleri asıl faydasını elde edemeyecektir, ulaştırılmayacaktır, yeterli seviyeye çıkaramayacaktır.

Sonuç olarak muhterem arkadaşlarım, bu 65. madde ile ilgili çalışmalar oluşturulurken Baroların aidatlarının (miktarı ne olursa olsun) müeyyideye bağlanmasının zorunlu olduğunu düşünüyorum. Bu konuda belki girişimde bulunacak, çalışacak arkadaşlarımızın psikolojik olarak anti-pati uyandırmasında mümkündür, ama bizim meslekte onlar düşünülmez, onu düşünecek arkadaş yoktur. Müeyyideye bağlanmamış bir tahsilat meselesinin ne kadar miktar artırırırsanız artırım çaresi bulunmaz, müeyyideye bağlanmadıkça başarıya ulaşılmaz. İcra memurlarının gönderip göndermemesi ne olacak, toplanan paraları, yahut devlet hazine aktarılmasının müeyyidesi nasıl olacak diye aklımıza geliyor ise, aidatları arttıralım, ben Sakarya Barosu olarak yollamazsam ne olacak, bir müeyyide ile karşı karşıya bırakılmaz isem, bu ilahiniyet devam edip gidecektir diye düşünüyorum, geçici ferahlıklar müesseseleşmemizi engellenecektir. Hatta, o bakımdan hazır fırsat doğmuşken kanunumuz Barolar Birliği Kanunu eğer

değiştirilecekse, belki bir iki madde daha rötüş edilmek suretiyle müeyyideye bağlanmasında öneriyorum, tavan taban değişebilir, ama müeyyidesiz olarak yine noksan kalır diye düşünüyorum, saygılar sunuyorum.

**BAŞKAN:** Teşekkür ederiz.

**Nabi İNAL, HATAY DELEGESİ:** Sayın başkan değerli arkadaşlarım. Konu aşağı yukarı aydınlığa ve açıklığa kavuşmuştur. 65. madde üzerindeki değişikliği biz zaten Hatay barosu olarak daha önce de kabul etmediğimizi Birliğin isteği üzerine görüş olarak bildirmiştik. 65. maddede ki, getirilmek istenen değişiklik, gerek eşitlik ilkesine gerek avukatlara bu zor durumda bir ikinci ağır bir yük getireceği için elbette tasvip göremez. Yalnız Birliğinde akçalı durumunun iyi olmadığı malum.

Yalnız dışardaki tabloya da baktığımızda, rapordaki miktarlara baktığımızda Birliğin alacaklarını tahsil ettiğinde herhangi bir sıkıntı içerisinde olmayacağı aşikâr. Bu itibarla şu hususu söylemek için söz aldım, birlik Yönetim Kurulu alacaklarını tahsil için her türlü çabayı gösterebilir. Bu alacaklarının tahsili için çeşitli yollar vardır, eğer bu yolları Birlik Yönetim Kurulu dener ve alacaklarını tahsil ederse, zannediyorum hiç bir suretle, avukatlara dolayısıyla Barolara birtakım ağır yükler getirecek olan, değişikliklere ihtiyaç kalmaz, Birlik Yönetim Kurulundan rica ediyoruz. Alacaklarını tahsil yoluna gitsin, alacaklarının takipçisi olsun, eğer bunu takip etmedikleri takdirde biz gelecek yıl Birlik Yönetim Kurulundan bu konuda hesap soracağız. Saygılarımla.

**BAŞKAN :** Teşekkür ederiz. Buyurun.

**Ayten DİK, İSTANBUL:** Saygılarımı sunarım. Konu mutlaka hayati bir önem taşıyor Barolar Birliğimiz ve hepimiz yönünden. Ancak bunu gerek prestij gerek hukuksal açıdan da düşünmemiz gerekir. Biz burda kol kırılсын yen içinde tutumunu sürdürmek ve hiç kimseye boyun eğmemek, iktidardan kendimize bazı ödünler verme pahasına birşeyler istememek savaşı veriyoruz. Bunu akça yönüne dökünce bırakmak biraz çelişki olmuyor mu, birazdan ziyade. Bunun gerekçesini açıklarken, Barolar Birliğinin 17 milyon veya 19 milyon alacağı var ama, üyeleri olan Barolar bunu Barolar Birliğine vermiyor.

Gerekçemize bakın şikâyet. O bakımdan biz başka yol tutmak istiyoruz. Zorlan avukatlardan almak istiyoruz. O avukatlar ki, daha önce sayın Cengiz İLHAN arkadaşımızın söylediği gibi direk olarak Barolar Birliğinin üyesi değil, bugün Barolar Birliği Genel Kurulu, Barolar Birliğine olan aidatı kendi başına arttıramaz kanunen ona rağmen, ona rağmen böyle bir kanuntasarısı hazırlayıp iktidara verecek. Kanunu hukuksal açıdan kendisi çiğnemiş olacak. Yani demek isterim ki, Barolar Birliği bazı kanunların hukuka aykırılığını hatta kanuna aykırılığını ileri sürerken kendi akçalı durumu söz konusu olduğu zaman kendi kanununu çiğneme pahasına bunu yapabiliyor. Bu yapıldığı takdirde başka sakıncalarda ortaya çıkıyor. O zaman avukatların Barolar Birliğinin üyesi olma durumunu ortaya çıkarmak lazım. Yani başka bir kanun değişikliği gerektirmek lazım.

Birbirini takip ediyor, bu yapılmadıktan sonra bencebarolar Birliği kanunu çiğneyerek bir tasarı ortaya çıkarıyor. Öte yandan da adeta kendi Barolarını şikayet eder pozisyonuna geçiyor. Bu bizim için hoş bir tutum olmasa gerek kanaatindeyim. Mademki, 81. madde var gerçekten burdan alabileceğini, tasarlasın ve Barolarımız biraz daha gayret göstererek ki, bu gayreti ben göstermediklerini de zannediyorum. Çünkü bugün istanbul Barosu kendisine akçalı durumdan muzdar durumdadır. Ama elbirliği ile bir çare getirilebilir, fakat bu içimizde halledilir. Kendi üyelerimizi yani Barolarımızı şikayet ederek veyahut kanunu çiğneyerek bu yapılamaz. Saygılarımla.

**BAŞKAN:** Teşekkür ederim. Şahap bey buyurun efendim.

**Şahap DEMİRER, ESKİŞEHİR:** Kıymetli arkadaşlarım çok kısa maruzatta bulunacağım. Meseleye başka açıdan bakmak istiyorum. Avukatlık yasası malumunuz aksine sözleşme yapılmadığı takdirde hasımdan alınacak icra memurunun veya mahkemenin takdir edeceği ücretlerin avukata ait olacağı hükmünü taşır. Mefhumu muhalifinden bunun aksine bir anlaşma yapılmasında yasaya aykırı olmadığı açık seçik bellidir. Şimdi icra tahsitatından alınacak, icra memurunun tayin ve takdir ettiği ücretlerin %10'nunun vermeyi düşünüyoruz. Peki müvekkil, Avukat aksini düşünmedi diyelim, müvekkil ücretin kendisine ait olacağı yolunda bir sözleşme yapılmasına vekilinden avukatından isterse avukat buna hayırmı diyecektir.

Buna uymak zorundadır. O takdirde avukat arkadaşlarımız hüsünüyetle davransalar dahi, bir açikkapı vardır. Bir çürük noktası vardır. Bir kısmı çok büyük ücretleri tahsil etme imkânına sahip olduğu halde icra dairesinden barolar birliğine hiç birkeenek vermeyecektir, bunu nasıl halledeceğiz. İkincisi gerçekçi olalım, bu salonda toplanan arkadaşlarımızın enazı 15 senelik avukat. Hepimiz daha yaşlıyız daha kıdemliyiz. Mesleğe ilk başladığımız günleri düşünürsek, hemen davalar gelmedi yazıhanemize, icra takibiyle işe başladık. Bugün icra takibiyle geçinen genç avukatlarımız büyük ekseriyettedir. Sorarım size kaç tane icra takibiniz var kazandığınız ilanlar hariç, icra takibi yapıyormusunuz. Yani biz burada biraz tuzu kuru olanlarız. Meslek içerisinde 15 seneyi tdoldurmuşuz muayyen bir merhaleye gelmişiz. alacağımız karar daha çok avukatların 18 bin avukatın belkide 10 bininden fazlasını mağdur edecek sonuçlar doğurabilir.

İcra takibi çok az olan ama çok para kazanan bir avukat bu keseneği vermeyecektir. Buna mukabil ufak icra takipleriye medarı maişet motorunu döndürmeye çalışan meslekteki yeni arkadaşlarımız birtakım paralar vemek zorunda kalacaktır, sosyal eşitlik açısından bu son derece sakıncalıdır. O bakımdan 81. maddenin biran evvel çıkarılması için sayın Birlik Föneticilerinin gayret göstermesini hatta gerekiyorsa bu maddeye bir takım yaptırımlar, örneğin Baroların Barolar Birliği ile olan ilişkilerinde ruhsatların verilmesinde yazışmasında borcu olan barolara muayyen tebligatlar yapıldıktan sonra, ilişkinin bu borçlar ödeninceye kadar durdurulması yolunda bir takım hükümler konabilir, ama 65. madde bu haliyle diğer yasalara ve biraz evvel arzettiğim hususlara da aykırı düşeceğinden ve birtakım sakıncalar taşıdığından katılmak mümkün olmadığı görüşüneyim, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN: Teşekkür ederiz. Başka konuşmacı arkadaşımız yok, konuşmalar tamamlanmış oluyor, tasviplerinize de sormaya gerek yok. Yinesizler takdir edersiniz. Sayın Nejat bey, hemen cevap vermek istiyorlar, uygun görürseniz dinleyelim, oylayalım sonra ara vereyim. buyurun Nejat bey.

Nejat : Muhterem arkadaşlar akçalı durumumuzu bu konuya ilişkin raporumuzda sunmuştuk. Burada sizlere kısaca arz ettim. Dışarıya astığımız liste de de Baroların tahakkuk etmiş borçları, bu borçlara göre Baroların yaptığı ödemeler ve Türkiye Barolar Birliğinin Bakiye alacağı görülüyor. Toplam 10 milyona yaklaşık Türkiye Barolar Birliğinin Barolardan alacağı var. Bu alacağın Türkiye Barolar Birliğinin tahsil peşinden koşmamış olmasından doğduğunu söyleyen arkadaşlarımı huzurunuzda insafsızlıkla itham ederim. 1980 yılı başında görev başladığım günden itibaren burada dosyanın mevcut olmasını çok isterdim. Aslında öğleden sonra cevap vermek istememin sebebi, sizlere tarih sayı vererek bahsetmek ti. Vasati ayda bir defa Baroların borçlarının miktarlarını bildiren genel gelir yazdık, ve bu borçların ödenmesi ricasında bulunduk, ricasında bulunduk.

Olmuyor, ödemiyorlar. Cengiz İLHAN bey çok saygı duyduğum ağabeyim, bunun Barolarla Barolar Birliği arasında adeta bir küskünlükten doğmuş olacağını söylediler. Bunu bir türlü yorumlayamadım. Barolar alacaklarını tahsil etmiyorlar arkadaşlarımız. Neden? Ben kendi mensup olduğum Baro yöneticisi arkadaşlarımla bu konuda yaptım konuşmalarda, edindiğim bilgiyi size söyleyebilirim, diğer barolarda durum nedir kıyasen belki öyledir.

Yönetici arkadaşlarımız avukat arkadaşlarımızın borçlarından dolayı onlar hakkında yasaya dayanarak takibat yapmayı meslek tesanüdüne aykırı buluyorlar. Anlayış bu. Hayret! Hayret! Bundan başka da bir sebep yok muhterem arkadaşlarım. Bendeniz bugün 1.5 milyon liraya YakınBorcu ubulunan Ankara Barosunda Baro Başkanlığı yapmış olan bir meslektaşınızım. Ben tahsil ettim, ben borcumu ödedim, benim kassam para ile doluydu arkadaşlar. Türkiye Barolar Birliğine 40 para borcum yoktu, vazifeyi devrettiğim zaman. O halde tek mesele bana kalırsa, barolar alacaklarını tahsil etmiyorlar, bu sebeple sıkıntı içindedirler, bu sebeple de Birliğe ödeme yapamıyorlar. Birliğe ödeme yapamama durumu Bazı baroların son genel kurullarında Birlik aidatının 1800 lira tavan aidatın dışında ayrıca tahsil edip ödeme kararını almalarından sonra o Barolar için artık bir zimmet meselesi haline geldi. Şimdi bu sıkıntılı durum içerisinde ne yapabiliydik. Demin arzettiğim gibi baş ağrıtabilecek kadar yazdık.

Tahsil etmiyorlar, göndermiyorlar. İstanbul Barosu bize eksik olmasınlar, konuyla ilgilenmişler 4 Ağustos 1980 tarihinde sayın APAYDIN'in imzasıyla bir teklif gönderdiler. Teklif sıkıntılarını bildirdikten sonra yukarıda belirttiğim durum karşısında Barolar ve Türkiye Barolar Birliğine üye kesenekleri dışında yeni parasal kaynaklar bulma zorunluluğunu kabul etmek gerekir. Yeni parasal kaynaklar ise sadece baro üyelerinden sağlanabilir. Bu konuda Baromuz üyelerinden Avukat Tuğrul ELİÇ'in ve avukat Mustafa Nazmi OKAY'ın değerli katkılarıyla hazırlanan bir yasa değişikliği taslağını bilgilerinize sunuyorum. Avukatların icra dairelerinden tahsil ettikleri ücreti vekâletlerin %2'sinin Barolar Birliği payı olarak kesilmesi bize bugün bir çözüm yolu olarak gözüküyor.

Düzenlediğimiz taslağın yasalaşması konusunu Türkiye Barolar Birliği Yönetim kurulunun inceleme ve takdirlerine sunuyoruz. "Sayın Orhan APAYDIN'in imzası.

Yönetim Kurulumuz bu teklifi aldıktan sonra müzakere etti, birçok yönler düşünülebiliyor. Hiçbiri geçerli görülüyor. Bir teklifi biraz daha değiştirerek ve oranlar üzerinde oynayarak, birazda Maliye için cazip olması düşüncesiyle Maliye'ye de biraz pay ayırarak bir tasarı oluşturduk takdim ettik Bakanlığa. 65. maddeye ilişkin tasarı. 81. maddeye ilişkin tasarı. Hem keseneklerintaban ve tavanını tesbit eden rakamlar oluşturarak hemde Orhan APAYDIN imzasıyla İstanbul Barosundan gelen bu teklifi geliştirerek yaptığımız çalışmanın sonucu tasarı.

Bakanlıktan bize bir yazı geldi, 19 Kasım 1980'de ,  
İlgi 13.Kasım.1980 sayılı Yazınız:

Ekli yazınıza ekli yasa gerekçesi ve ekleri incelendi.

1-1136 sayılı Avukatlık Kanununun 81. maddesine ilişkin değişiklik öneriniz olumlu yönde incelemeye alınmıştır. Aynı kanununun 65. maddesi değişikliği önerisi ise icra memurlarının yoğun iş hacmine bir yenisini eklemekten öte, Baroların ve özellikle baro mensubu avukatların kendilerine ait paralara elatma sonucunu doğuracağından ilke olarak tüm meslek mensuplarının böyle bir düzenlemeyi olumlu karşılayıp karşılamayacakları hakkında kesin bir görüş elde edilmesinin sağlanabilmesi açısından, Türkiye Barolar Birliği genel kurulunca alınacak bir kararın Bakanlığımıza gelmesi üzerine gereğine



gereğine tevessül edilecektir, Bilgilerinize rica ederim.

Gördüğünüz gibi burda Bakanlık bize bir Genel Kurul teklif ediyordu, bu kararı genelkurulda alınızda bize teklifi öyle yapınız, biz'de Baroların ekseriyetini oluşturan üye arkadaşlarınız tarafından bu teklif benimseniyorsa o yolda işi ele alalım diye bir Genel Kurul kaç liraya maloluyor malumunuz, bunu göze alamadık, ama hemen bir sirküleryaptık bütün barolara.25.11.1980 tarihinde, olayı anlattık, en kısa zamanda bu konudaki görüşlerini bildirmelerini istirham ettik\_15-16 baro cevapverdi, bunlardan sadece 2'si benimsiyordu geri kalanı reddediyordu, bu durumda tasvip görmediği sonucuna ulaştık ve konuyu bıraktık. Keseneklerin tavanının yükseltilmesini temin eden tasarınının kovuşturulması ve takibi konusunda sayın Adalet Bakanı bize çok yardımcı oldular, kendilerine çok teşekkür ederim. Bakanlar Kurulundan geçti konseyin gündeminde bekliyor. Durum budur arkadaşlar.

O tasarı kanunlaştığı takdirde yeniden oluşturulacak olan Barolar Genel Kurulları eğer o tarihe kadar kanunlaşır, o yasaya göre kesenekleri artırmak imkânını bulacaklardır. Bulacaklardır ama bugünkü tabloda bu neye yarayacaktır. Borcunu ödeyen yine ödeyecektir, ödemeyen yine borçlu kalacaktır, dışardaki listelere gibi. Yani borcunu ödeyen kimsenin sırtından geçineceğiz biz. Bu olmaz. Şimdi o noktaya geleceğim. Arkadaşlarım yaptırım bugünde var. Türkiye Barolar Birliği Borcunu ödemeyen Baroları icraya verebilir. Yasaya ayalı. Bu yapılacak asini hiç birinin idia etmeyeceği kanısındayım. Türkiye Barolar Birliği Türkiye Baroları ile icralarda karşı karşıya, bırakalım gidelim bu müesseseyi arkadaşlar, bunu düşünemiyoruz arkadaşlar. Bu müeyyide vazife anlayışındadır arkadaşlar, bu vazife anlayışına sahip Baro yöneticisi arkadaşlarımızı göreve davete ediyorum. Baroların bu anlayışa sahip arkadaşları göreve getirmelerini diliyorum. Saygılarımla

BAŞKAN: Teşekkür ederim efendim. Sayın Nejat beyi de dinledik hakikaten üzüntü verici bir durum. Şimdi bu önemli maddeyi oylarınıza sunacağım.

NEJAT : O konuda görüşlerimizi anlattık, yoksa Yönetim Kurulu bugün huzurunuzda o konuda bir teklif getirmiş değildir. Eksik ifade etmiş olabilirim, özür dilerim.

BAŞKAN: 65. maddeyi oya sunacağız, tasarı hazır ama tasvip-  
lerinize sunacağız, bunu. 65. maddenin sadece o konuda oylarınızı is-  
teyeceğim sizlerden. 65. maddenin değişiklik önerisi onu kapsıyor  
zaten, tekrar bunun izahına lüzum yok. Diğer konuşmacı arkadaşlarımız-  
da teferruatlı olarak üzerinde durdular. 65. maddenin bu şekilde kabul  
edilmesini isteyen arkada-lar işaret etsinler, kabul etmeyenler,  
kabul edilmemiştir arkadaşlar teşekkür ederim.

Kongreye devam arzusunda iseniz, çoğunlukla devam isteniyor,  
çalışmalarımıza devam edilmesini isteyenler lütfen işaret etsinler,  
etmeyenler, devam edilmesi kabul edilmiştir. Gelecek Yönetim kurulu-  
nun bütçesinin görüşülmesi ve kabulü. Efenim görüyorumki, çalışma-  
lara devam edilmesini isteyen arkadaşlarımda salonu terk ediyorlar,  
o halde Nejaşmalara ara:vermemiz gerekiyor. Saat 13.15'te toplanıl-  
masını isteyenler işaret etsinler. Kabul edilmiştir.

BAŞKAN: Oturumu açıyorum. 11. maddeye göre sayın Nejat  
bey bütçeyi takdim edecekler, buyurun Nejat bey.

Nejat : Muhterem arkadaşlarım Türkiye Barolar Bir-  
liğinin 1.5.1981 ile 304.1982 tarihleri arasındaki bütçe tasarısı-  
nı sizlere yazılı olarak sunduk, bu birinci maddede gelir bütçesi,  
2. madde gider bütçesi, 3.madde gider gerekçesi, 4.madde 1.5.1981  
30.4.1982 tarihleri arasındaki Bütçe Yönetmeliğini kapsıyor.Bunları  
yasa gereğince size rakamlarını sunmak zorundayım.

Gelir Bütçesi

BÖLÜM I	Kesenek Gelirleri Toplam:57.667.100.000
BÖLÜM II	Yayın Gelirleri -
BÖLÜM III	Başkaca Gelirler0

- 1 Ruhsatname gelirleri,
- 2.Devlet Bütçesinden gelirler, (sembolik olarak)
- 3- Bağışlar
- 4- Banka faizleri,
- 5- Diğer gelirler

Toplam: 785.004.000.-

	TOPLAM GELİRLER BÜTÇESİ:	8.452.104.000.-
GİDER BÜTÇESİ		
BÖLÜM I	Yönetim Giderleri Toplam:	2.070.000.000.-
BÖLÜM II	Personel Giderleri	498.100.000.-
BÖLÜM III	Büro Giderleri	1.430.000.00.-
	Yatırım Giderleri.	110.000.000.-
	Resim Harç ve kesenekler	94.000.000.-
	Mesleki yardımlar	50.000.000.-
	TOPLAM :	8.452.104.000.-

Gelir ve Gider Bütçesi bundan ibarettir, eğer gerekli görüyorsanız, gerekçeyi okuyayım. Gerek yok . Bütçe yönetmeliği keza yazılı olarak takdim edilmiştir, aynen kabulünü istirham ediyoruz.

BAŞKAN: Teşekkür ederim. Bu konu üzerinde söz almak isteyen varmı arkadaşlar.? yok. Olmadığına göre kabulünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler, etmeyenler, kabul edilmiştir teşekkür ederim. 12.Maddeye gelmiş bulunuyoruz. "Barolardan Alınacak Türkiye Barolar Birliği keseneklerinin saptanması" 25 kesenek, 10 lira ölüm toplam 35 lira.

Nejat : Biraz önceki gündem maddesinde akçalı meseleyi arz ederken, tasarı kanunlaştığı takdirde ne değişir sorusunu kafamdan geçirmiş ve bunun cevabını sizlere arz etmiştim. Şöyle demiştim, borcunu ödeyen ödemeye devam eder, ödemeyen ödememeye devam ederse durumda ne değişir. Ama yinede yönetim kurulunun teklifi olarak , arz etmek cesaretini göstereceğim. Gelecek seneler için yinede çok şey değişir efendim. Çalışanlarımızın toplu sözleşmesi bitti. Toplu Sözleşme konusunda Yönetim Makamlarında üst düzeyde yürütülen genel çalışmalarda yakında bize yansıyacak kararlar getirecek. O itibarla biz, bir iki ay sonrasında itibaren çalışan arkadaşlarımıza şimdilik basından öğrendiğimize göre. hepiniz gibi enaz %70'e varacak bir ücret artırımını yapmak durumunda olacağız. Bu 25 lira ile olmaz arkadaşlar. Mümkün değil. O itibarla müsaade ederse Yönetim Kurulu ben kişisel teklifim olarak arz ediyorum, katılırlarsa hay hay, kesenek 50 lira artı 10 lira ölüm yardımı olarak tesbitini istirham ediyorum. Rakamlar huzurunuzda, tahsil edebilirsiniz edemeyeceğiz diyebilirsiniz, takdirleriniz yine.

BAŞKAN: Teşekkür ederim Nejat bey. Efenim şimdi değişik bir durum oldu, Yönetim Kurulunun önerisinin aksine Nejat bey kişisel önerilerini getirdiler. Kesenek 50 lira ölüm yardımı 10 lira. Başka öneri var mı efendim.

Nejat : Bütçeyi muhterem heyetinizden karar almadan 50 lira yapamaz mümkün değil. Elbette 25 liradan yapmak durumundaydık. Kaldı ki, bütçe kabul edildi. İşin öteki tarafı, şimdi bunu 50 liradan kabul ettiğiniz takdirde bugünden itibaren zaten uygulanmayacak ki, sonbaharda sene sonunda Barolar bu miktar üzerinden kararlar alacaklar Genel Kurullarından, ondan sonraki sene için yürürlüğü olacaktır bugünkü kararın. Ben gelecek sene için diyorum.

BAŞKAN: Efenim ölüm yardımının kaldırılması bile teklif ediyor. Arkadaşımız diyor ki kesenek 50 lira sizde mi öyle diyorsunuz. 50 lira yalnız ölüm yardımı 10 lira yerine 25 lira olsun diyorlar. Evvela Birliğin keseneğini gündeme koyuyorum. Ama önce Nejat beyin önerdiği 50 lira kesenek ve 10 lira ölüm yardımını ayrı ayrı olarak oylarınıza sunacağım. Keseneğin 50 liraya çıkmasını isteyen arkadaşlar, istemeyenler, çoklukla kabul edilmiştir. Ölüm yardımını arkadaşımız 25 lira olarak önerdiler, 25 liraya çıkarılmasını isteyenler ellerini kaldırsınlar, istemeyenler, oy çokluğu ile kabul edilmiştir. Teşekkür ederim. Önümüzdeki Barolar genel kurullarında gündeme alacaklar, önemli çünkü gündeme almazsanız konuşamazsınız, genel kurullardan geçmesi lazım. 13. maddeye gelmiş bulunuyoruz, seçimler.

Bir önerge var Değerli arkadaşlarım, bilgilerinize sunuyorum. Türkiye Barolar Birliği Divan Başkanlığına, Denetim Kurulu üyeliğine, 1- Mahir EANILICAK, 2-Metin İSFENDİYAR, 3- Nuran YULU, aday gösterdiğimi zi arz ederiz. Eskişehir Deleğesi Şahap DEMİNER ve arkadaşları. Başka aday varmı efendim? Güngör ÇAKMAKÇI, Isparta Barosundan, başka yok, 4 arkadaş ama yedekleride olacak. Şimdi Tasnif heyeti seçileektir. 3 tane yedek üye olması lazım. 2 daha kütfederseniz kadro tamamlanır. Tekin YURTMAN, adaylar 6 işi oldular, oylarınızı kullanacaksınız en fazla o alanlar asil, sonrakiler yedek. Başkan bir hususuda hatırlatmamı istediler, 3 kişilik adayda 3 isim yazmak zorunluğu var. İki yazar-sanız geçersiz oluyor. Başlayalım tahtaya yazmaya, arkadaşlarımıza oy pusulaları dağıtılıyor.

Mahir CANILICAK, Metin İSFENDİYAR, Nuran YULU, Güngör

ÇAKMAKCI, Hüseyin AYDIN, Tekin YURTMAN,

Tasnif Kurulu: Turhan bey, Nabi bey, Bahattin bey, sizde buyurun. .

Efenim 14. Maddeye geldik, Yerli ve Yabancı Kongrelere gidecek delegelerin seçilmesi veya bu konuda Yönetim Kuruluna yetki verilmesine. Yönetim Kuruluna yetki verilmesi isteniyor. Kabul edenler, etmeyenler, kabul edilmiştir. Teşekkür ederim.

Gelecek Olağan Genel Kurul zaman ve yerinin saptanması, 2 tane talep var. Bu hususta. Evvela Zonguldak Barosu delegeleri sayın Burhan KARAÇELİK ve arkadaşlarının önerileri var, birde Urfa Delegelerinin sayın Mustafa Kemal İZOL ve Sabri ÖNCEL'in. Şimdi bir Zonguldak bir'de Urfa var. Teklifi yapan arkadaşlar burdalar, Zonguldak, Urfa. Şimdi önce Zonguldak'ın ki geldiği için oya koyacağım, 14-15-16 Mayıs 1982 tarihleri, şimdi sayın Zonguldak Delegesi Burhan bey ve arkadaşının önerilerini oya koyuyorum. Gelecek toplantının 14-15-16 Tarihlerinde Zonguldak'ta yapılmasını kabul edenler? sayacağız. Urfada yapılmasını isteyenler? Zonguldak kabul edildi Burhan bey ve arkadaşlarına teşekkür ederiz, bizi orda kabul edeceklerdir. Gelecek toplantı 14-15-16 Mayıs 1982 tarihinde Zonguldak'ta yapılacaktır.

Dilekler faslına geldik efendim, konuşacaklar varmı, buyurun efendim.

Ayten DİK, İSTANBUL: Bu olağanüstü dönemde Barolar Birliinin tutum tarzı hepimizin onayından geçti kesin. Ancak bu arada belki fazla önemli sayılmadığı için bir iki noktanın gözden kaçtığını vurgulamak istiyorum. Bu genelde ilkeye aykırılık oluşturduğu için de şinmek istiyorum. 12 Eylül'den bu yana, anarşik ortam nedeniyle yapılan müdahaleyi hepimiz onayladık. Bu anarşik ortamın giderilmesi ve yeniden demokratik ortama dönülmesini, başkanlık dahil herkes arzu etmektedir. Bu arada demokratik ortamın hazırlıklarını yapmak için büyük gayret gösterilmektedir. Öncelikle de bu dönemin yaratan nedenlerin ortadan kaldırılması çabası gösterilmektedir. Ne varki bunların arasında bu ortama neden olmayan bazı konulara da değinilmiştir.

Hukuksal açıdan herhangi bir yara açmamış olsaydı bu yoğun çalışmaların arasında bunları da halletmiş olmalarına büteşekkir kahlırdır. Ama eğer hukuksal açıdan bazı yaralar açıyorsa, bir hukuk kuruluşu olarak bunlara değinmekte bizim görevimiz olacağı kanaatindeyim. Örneğin bir kdem tazminatı sorunu vardır. Kıdem tazminatı sorunu .Bu kıdem tazminatı geçmiş dönemlerde belirli bir oranı 24 katını aşması halinde, vergilendirme konusu yapılmış, kanun çıkmış, fakat bu kanun Anayasa mahkemesince iptal edilmiştir. İptalden sonra da yeni bir kanun çıkarılıncaya kadar bir sene süre tanınmıştır. Bu bir sene içinde kanun çıkmadığı takdirde kıdem tazminatlarının vergilendirilmesi söz konusu olmamaktadır. Bu sürede 14 Nisan 1980 tarihinde dolmuştur.

14 Nisan 1980 tarihinden sonra sigortadan emekli olanlar kıdem tazminatını herhangi bir vergi uygulamaksızın toplu sözleşmeleri üzerinden almışlardır. 12 Eylül döneminden sonra da emekli olanlar ortada herhangi bir engelleyici kanun olmadığı için aynı şekilde işlem görmüşlerdir. Ne varki 23 Ekim'de çıkarılan bir kanun müktesep hakları değil, kullanılmış hakları ihlal etmiştir. Bu kanun ile 12 Eylül'den sonra emekli olupta kıdem tazminatı alanların, aldıkları kıdem tazminatının 7.5 katından fazlası ya geri alınmak veya vergilendirmek şeklinen dönüştürmüş ve bundan sonra ödeneceklerede cezai müeyyide konulmuştur.

Bu kıdem tazminatını alanlar kanun çıkıncaya kadar (çünkü 23 Ekim'de çıkmıştır) ya paralarını bir yere yatırmışlardır, ya gayri menkul almışlardır veya harcamışlardır. Mayıs ayının 8'inde Resmi gazetede bu paranın ne olacağı hakkındaki kanun yürürlüğe girmiştir. Aldıkları dönemdeki mevcut vergi yasasına göre, vergilendirilmiştir. Oysa o dönemde bu kıdem tazminatı vergiye tabi değildi. O dönemde asgari ücret 5.100'dü. 7.5 katından sonrasını 5 dönemdeki vergiye tabi olmuştur ki, 1 milyonu aşan %60 sa, 8 Mayıs tarihinden sonra kıdem tazminatı 10 bin liraya çıktığına göre 7.5 katı 75 bin lira bunun seneylen çarpımı, vergiden muaf olmasına rağmen 1 milyonu aşan miktar bugün %45'e tabi olmasına rağmen o dönemde hiç bir vergi yok iken, şimdiki çıkan kanun daha ağır koşullarda vergilendirmeye tabi tutmuştur.

Bu ilkeye aykırıdır. Bir yerde devlete her çalışan her vatan daş güven duyar. Bu güven mevcut dönemdeki kanunun uygulanmasıdır. Parayı alıp bir gayri menkul edindimse, bu gün bunun 2 milyondan aşağıda bir gayri menkul alınamiyacağına göre bir kısımda borçlanmış, sigortadan da 13 bin liradan fazla maaş alamadığına göre 2 milyonun %60 şını 1 milyon 2500 bin lirasını vergi nasıl verecek gayri menkulunumu satacak ve o kadar iyi niyetle mevcut dönemdeki kanunlara göre alınmış bir parak i, bu müktesap hakları ihlal değil kullanılmış hakkı ihlaldir. Bu parayı geri almak sözkonusudur. Bu bir yerde emekli sandığına tabi olanların alacağı paradan çok üstün görüldüğü için, yapıldığı söylenmektedir. Ne varki, 14 Nisan'dan 12 Eylül'e kadar herhangi birvergiye tabi olmadan para alanlar bundan kurtulmuşlardır. Bundan sonra alanlar zaten 10 bin lira asgari ücret üzerinden alacak ve daha düşük vergiye tabi olacaktır, hiç birşeyden haberi olmayan, 12 Eylül ile 23 Ekim arasındaki emekli olan kişiler cezalandırılmış gibi bir duruma düşmüşlerdir ki, üstelik bu cezalandırma iyi niyetli devlete güvenen kişilerin kazanılmış haklarını elden almak şekilde oluşmuştur.

Bu konuda ilke olarak, barolar Birliğimizden hukuk kurallarını açıklayıcı ve kanunun hükümlerinin hukuk ilkelerine aykırı bir durum oluşturduğunu ortaya koyucu bir girişim, bir yayın beklemek sanırım hakkımızdır. Kaldı ki, bunun bu kısa dönemdeki insanların haklarını yemenin, kamu yararı açısından hiç bir yararı yoktur. Nitekim bizim daha önce verdiğimiz önergelerle taşınmazların kiralalarının dondurulması hakkında yasanın çıkarılmasını istemiş ve girişimde bulunulmasını talep etmiştik ve genel kurulumuzda buna karar vermişti.

Bu konuda herhangi bir eylem yapılmamıştır, herhangi bir girişim veya karar çıkmamıştır, esas kamu yararına olan. Mal sahiplerinin aldıkları kira bedellerinin geri alınması şeklinde bir kanun çıkıyor mu, ama emek karşılığı alınan bir güvencesi olan bu kişilerin kamu yararı olmadan bir adaleti çiğneme pahasına bir kanun çıkıyor. Öte yandan yine verdiğimiz bir önerge ve yine genel kurulun onayından bir kaç kez geçen bir önerge vardı ki, avukatların sözleşme ile kamu kesiminde çalıştırılması veya özel kesimde çalıştırılması halinde yapılan mukavelelerin birlikçe onaylanması.

Bu konuya da henüz aradan 5 sene geçmesine ve genel kuru- lumuzca 2 kez onaylanmasına rağmen değinilmemiştir, bugün 4 bin lira brütlen özel ve resmi kesimle aylık çalıştırılan avukatlar vardır. Artırılmamaktadır. Duumu saygı ile yüksekkurulunuza arz ederim.

**BAŞKAN V. :** Teşekkür ederiz sayın DİK, Sayın Bahattin İZGİ buyurun.

**Bahattin İZGİ :** Muhterem arkadaşlar, (ANTALYA) Antalya baro- sunun bazı dilek ve temennilerini 5-6 maddede olarak tesbit ettik bun- ları huzurunuzda kısaca zamanımızı almada, öz olarak anlatacağım.

1- Mahkemelerde vekaletnamesiz müvekkil ile temsil edilmesi, avukatların. Her zaman vekaletname alınması mümkün olmuyor. Vekalet- name noterlerde de biraz artmış durumda, bir müvekkil avukatıyla be- raber, gerek hukuk mahkemelerinde gerekse ceza davalarında yanında bulunduğu ve mahkemeye de ben bu bahsı avukat tuttum, bütün yetkilere haizdir şeklinde beyanda bulunması suretiyle vekaletname olmadan da davaları takip etme yetkisinin avukatlık kanununa getirilemiş.

2- Bazı tapu muameleleri vardır, tapu muamelelerinde normal bir satışın ötesinde olan ve bazı noterçe yapılacak muameleler var- dır bunlar içinde bir avukatın imzasının bulunması, veya onların hu- zuru ile bu muamelelerin intaç edilmesi hususunun getirilmesi,

3- Hazırlık soruşturması esnasında devamlı olmasa dahi bazı aşamalarda, sanığın lehine olarak, avukatında Türkiyede bulundurulması hususunun kanuna derci.

4- Vergi davalarında matbu ücreti vekalet yerine diğer ta- rifede olduğu gibi nisbi ücreti vekaletin getirilmesi.

Bu hususlar avukatlık mesleği ile ilgili olan konulardır, birde kamu avukatları ile olan dileklerimiz var, muhtelif müesseseler- de kamu avukatları çalışmaktadır. Bu avukatların aylık ücretlerinden ayrı olarak mahkemece takdir edilen ücreti vekaleti muayyen nisbette alıyorlar ve kendilerine tevdi ediliyor. Bu telzap kamu avukatları arasında eşitsizlik meydana getiriyor. Bizim dilek ve temennimiz bu kesilen avukatlık ücretlerinin hangi dairenin avukatı ise bir fonda toplanması, ve o daire avukatları arasında eşit bir nisbette taksim edilmesi.



2- Bazı eşyalar kaçak olarak yakalandığında, bunu yakalayan emniyet mensuplarına bazı primler verilmektedir. Kamu personeli avukatları böyle bir davaları takip ettiği zaman verilmiş olan bazı tazminat veya para cezalarından da kamu avukatlarına muayyen bir nisbette hisse tesis edilmesi, ve keza kamu avukatlarının hakim ve savcılarda olduğu gibi, tazminat verilmesi, veya kadrolarının ve ek göstergelerinde Barolar Birliğince dikkate alınarak üzerinde durulması ve bu noksanlıklarının giderilmesi. Hürmetle selamlarım.

**BAŞKAN V:** Teşekkür ederim sayın İZGİ, Sayın Nejat OĞUZ buyurun efendim.

**Nejat OĞUZ :** Muhterem arkadaşlar Yönetim Kurulumuz göreve başladığı andan itibaren mali durumu düzelterek Birliğe gemir temin etmek düşüncesiyle, Türkiye Barolar Birliği binasını yıktırıp yerine bir iş hanı yaptırmayı düşünmüş ve bunun çabası içerisinde girmiş idi. Bunun için sayın Rahmi MAGAT arkadaşımızda delaletiyle Ankara İktisadi Citari İlimler Akademisi, Yüksek Mimarlık Fakültesi dekanı, sayın Yüksek Mimar Prof. Orhan ALSAÇ'ın yardımını temine çalıştık. Orhan bey bize yardım etti, orhan beyin yardımıyla giriştiğimiz teşebbüste başarı elde edemedik. Konu şî idi, bugün bildiğiniz Birlik binasının üzerinde oturduğu arsa için, bulvarı 0 kot olarak alıp, böyle bir izin temin edip, imardan, inşaat yapabilirsek o takdirde büyük kazancımız olacaktır. Orhan ALSAÇ bey, bunun temini için İmaridairesinde girişimlerde bulundu, başarılı olamadık.

Fakat bu günlerde İmar İdaresinin bulvar için 0 kot olarak değil fakat, geçen seneye kadar bize ancak müsade ettikleri Karanfil Sokak 0 kotunun çok altında bulvara hemen hemen yaklaşan bir seviyede inşaat izni verme temayülü gösterdiğini öğrendik. bu şartlarda emekli sandığının birkuruluşu olan, Emek-İnşaat kurumunun Anonim şirkettir, Türkiye Barolar Birliği arsası üzerinde uygun bir bölümle bu zannediyorum % 50 olacaktır bu, bir işhanı yapmayı kabul edebileceği ihtimali doğdu. Bu imkânıda bize emek-İnşaat Anonim Şirketi, Yönetim Kurulu Üyesi bulunan arkadaşımız İhsan SARAÇLAR temin etme yolunda. Biz Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu olarak bu girişimi sürdüreceğiz. Bunu burada dilekler faslında dişe bilgi olarak arz ediyorum.

Ama bu arada da bu girişimimizi destekleyeceğiniz umudunda olduğumuzu arz ediyorum. Saygılarımla.

BAŞKAN VE: Teşekkür ederiz sayın OĞUZ, Sayın Mustafa İZOL buyurun efendim.

Mustafa İZOL: URFA: Değerli meslektaşlarım, Urfa delegesi arkadaşım ile birlikte bundan sonraki toplantımızın Urfa'da yapılmasını teklif etmiştik, teklifimizi oya koymuşsunuz, saygı duyarız, gönül arzu ederdi ki, gerçekten sizleri Urfa'da görüp ağırlamak ve Türkiye Barolar Birliğinin hiç olmazsa, Güneyin Serhat Şehri Kahramanlık Diyarı Urfa'da da hakkımıza duyurmak istiyorduk, bizi bu imkândan mahrum bıraktınız, fakat yine karara saygı duyuyoruz. Dileğimizi şöyle çevirmek istiyoruz. Hiç olmazsa, sayın Yönetim Kurulu Başkanı ve üyelerinden ricamız olsun. Bir Yönetim Kurulu toplantısını Urfa'da yapmayı vaad etsinler ve bizi bu imkândan mahrum bırakmasınlar.

Benim ikinci bir temennimde şudur; muhterem arkadaşlarımız Türkiye'de bir siyasal değişiklik olmuştur. Bir geçiş dönemi sözkonusudur, bunu hepimiz idrak içindeyiz, sanıyorumki, milletimizin hiç bir ferdi, 12 Eylül'den önceki o karanlık tabloyu bir daha geri gelmemek üzere tarihe mal olmasını arzu eder. Yani birdaha memleketimizin böylesine karanlık günlere gelmemesini hepimiz arzularız, ve böyle bir fekaletin memleketin ufkunda görülmemesini temenni ederiz, dileriz.

Bu harekâtın sonrasında olan, Yönetimin Türkiye'de mevcut işlerliğini kaybetmiş, veyahutta suistimale müsait bazı kanunlarda temen kanunlarda olsun, bir takım değişiklikler yapacağına bizler hem inanmak istiyoruz, hem arzu ediyoruz. Bunlar yapılırken, milletin hayrına bu gibi işler yapılırken, hukukçulara düşen bir görevde ben burada dile getirmek istiyorum. Avukatlar Türk Milletinin birer fertleri olarak, kendilerini milletin dışında kabul edemezler. Onların hizmetinde, hukuk sahasında hizmetinde olan kişilerdir. Çağdaş yargılama sisteminin uygulandığı memleketlerde, savunma makamı ile iddia makamı arasında bir denge vardır, benim arzum temenni şu: Muhterem Birlik Başkanımızdan ve sayın Yönetim Kurulu üyelerinden istirhamım ricam şudur:

Avukat arkadaşlarımız dile getirdiler, avukatların mahkemelerle yani adliye organlarıyla olan münasebetlerinde lüzumu kadar, ağırlanmadıkları, görevlerinin kutsiyeti ruvacesinde tam bir görev ifa edemedikleri, bir raslantı sonucu değil, her avukatın bu ilgisizliklerle karşı karşıya geldiği ifade edildi. Bir dosya isterken, mübaşir efendinin, başka bir işle meşgul olduğunu hepimiz görmüşüzdür. Dosyayı istediğimiz zaman bazan yarım saat bazan 15 dakika beklemek suretiyle kalemde bekletildiğimiz olmuştur. Şunu demek istiyorum. Delil toplama esnasında memleketimizin bünyesinde uygun olabilecek şekilde Şsviçre'deki sistemi değil. Amerikadaki sistemi değil, Amerikadaki sistemi değil, memleketimizin de bünyesine uygun düşebilecek, uygun gelebilecek şekilde, avukatlık mesleğinin iddia makamıyla eşdeğerli bir duruma getirilmesi benim temennimdir.

Değerli arkadaşlarım şunu söyleyim, bizim avukat olarak böylesine bazı taleplerde bulunmamız veyahutta aksayan bazı konuları dile getirmemiz, yöneticilere karşı olandavranışımızdan dolayı değildir. Bugün yönetici olan, yarın yönetilen durumuna girecektir. Hukukçu olarak bizim taleplerimiz topyükün Türk milleti içindir. Bugün yöneticiyim, yarın yönetilen durumundayım. Eğer teşbihte hata yoksa, bir aile tasavvur edin, aile reisi ve onun bünyesinde olan insanlar, despot bir aile reisine o aileye mensup olan yavrular ve diğer mensuplar kolay kolay birşey söyleyemezler. Çünkü baskı vardır dinlenmez. Ama demokratik olan bir ailede Babanın bir tutumu karşısında evlattta aman babacağıın şu hareket, şu iş yerinde değildir, rahatlıkla onu belki çağının belkide farkında olmadan sert tutumunu yumuşatabilir.

İşte ben diyorumki, muhterem Birlik Başkanımızın bugünkü yönetimden, gerek Barolar Birliği için gerekse hukukçular için bugünkü yönetimden talepleri olmalıdır ve bu talepler bir baba şevkatı içerisinde mütalaa edilmelidir. Biz hukukçular için bir talepte bulunuyorsak bu topyekün Türk milletinin hayrına olduğu için istemeliyiz ve istediğimiz makamlarda bunu böyle telakki etmelidir. Bugünkü yönetimin memleketimizin bugüne gelmesinde şu andaki durumda, can güvenliği korkusu yoktur. Bendeniz buraya geldim her hangi bir can korkusu duymadım. 12 Eylül'den önce bir kaç kişiyle beraber dolaşıyordum ve hatta 12 Eylül sonrası artık memleketi adam öldürmelerle sonbulmuştur.

Son aylarda bazı kötü niyetli insanlar vardır, bir kardeşimi kaybettim, yine bir endişeye kapıldık. Yine silahlar işleniyor yine silahlar elde, yani demek istiyorum ki, 12 Eylül'den önceki havayı bugünkü yönetim dağıtmıştır muvaffak olmuştur, yurtsathında milletimizin fertlerinde devletin varlığı hissedilmiştir. Biz bunu kelime ilede ifade etmezsek, şükranlarımızı arzetmesek bile, bu yönetimin milletin kalbinde yerettiğın i herkes kabul ediyor. Bununla birlikte, bir misal vereyim, bir aile babasının, bekçisi olsun, maliyesiyle mutafağı ile ilgilenen insanları olsun, adamları olsun, bu adamların yaptığı bir hatayı bir bekçisinin yaptığı kötü hareketıda aile reisine duyurmamak nasıl düşünebilir. Bu sebeple biz hukukçular olarak bugünkü yönetimin başına bazı uygunsuz davranışları bazı haksızlıkları dile getirmek suretiyle, milletin hissiyatına tercüman olmamız, tabii bir hakkımız ve onlar içinde uyarılması lazım gelen en iyi uyarı olmalıdır.

Hiç birimiz, bu milletin hayrına olmayan birşeyi teklif edemeyiz, talep edemeyiz, o davranışta bulunamayız. Busebeple bazı arkadaşlarımızın kuşkulandığı gibi, Barolar Birliğide bir tehlike ile karşı karşıyadır, foksiyonu elinden alınabilir, şeklindeki kaygıya ben katılmıyorum. Çünkü, hukukçular, topyekün milletin hizmetinde olan milletin hakkını hukukunu arayan insanlardır. Bunların uyarılarına elbetteki yöneticiler kulak vereceklerdir, ve bu uyarıları yeterli biz, devletin ve mellitên hayrına olacak bir yöntemde ve biçimde aksettirebilelim. Misalleri çoğaltmaya gerek yok, arkadaşlarımız söylediler. Yer yer güvenlik görevlilerinin hataları oluyor. Türkiye Devleti var oldukça bu tür hareketler olabilir, olacaktır da.

Ama bunları dile getirmemek, bunun karşısında susmak, hukukçuya yakışmaz. Bir geçiş dönemi olarak, bazı kanunlar yapılacaktır, demokratik bir ülkenin kanunları nasıl olmalıdır, devlet ve fert arasındaki münasebetleri, biz hukukçular olarakyanlış birtakım kanunlar yapılmış ise bunu dile getirmemiz, insan olarak hukuçu olarak bu memleketin bir evladı olarak, bir ferdi olarak dile getirmemiz bizim görevimizdir. Bunu ihmal ettiğimiz takdirde milletimize karşı gereken görevi yapmamış oluruz. Bu sebeple diyorumki sonuç olarak Avukatların da Türkeyedeki durumu belki güncel bir konu olarak ele alınacaktır. Barolar Birliği sayın Yöne-im Kurulundan uygun görebilecekleri değerli hukukçularında görüşü alınmak suretiyle hatta

Hakimler ve savcılar arasındaki bu eşitsizliği imkan nisbetinde giderecek, bir yasa değişikliği teklifinde bulunmasını saygılarımla arz ve talep ediyorum.

**BAŞKAN:** Teşekkür ederiz sayın İZOL. Değerli arkadaşlarımız, Türkiye Barolar Birliği Denetim Kurulu üyelikleri için yapılan seçim sonucu, komisyondan gelmiştir. Yüksek bilgilerinize sunuyorum. 57 adet oy kullanılmıştır. Yapılandırma sonucu, sayın Metin İSPENDİYOR 42 oy, sayın Mahir CANILICAK 35 oy, sayın Nuran YULU 27 oy, sayın Güngör ÇAKMAKÇI 21 oy, sayın Hüseyin Aydın 17 oy, sayın Tekin YURTMAN 16 oyl, sayın Nabi İNAL 2 oy, sayın Özen ÇUBUKÇU ve sayın Turhan İMRE birer oy almışlardır.

Bu duruma göre, sayın Metin İSPENDİYAR, Sayın Mahir CANILICAK Sayın Nuran YULU, asil üyeliklere, sayın Güngör ÇAKMAKÇI, sayın Hüseyin Aydın ve sayın Tekin YURTMAN yedek üyeliklere seçilmişlerdir. Dilekler bölümünde başka sözalmak isteyen varmı.

**Cengiz İLHAN :** Benim dileğim çok kişisel, aşağı yukarı 20 yıldır Barolar Birliğinde görev yapıyorum. Bu 1962 yılında sayın Mehmet NOBEL'in Barolar Birliği temsilcilerini Ankara'da toplamasından itibaren başlar. Artık kendimi bu konularda yeterince çalışmış birazda tükenmiş hissediyorum. Veda ediyorum. Yönetim Kuruluna en iyi dileklerimi sunuyorum.

**BAŞKAN VE:** Sayın Cengiz İLHAN'a teşekkür ederim. Değerli arkadaşlarımız, genel kurulumuzun yüksek kararlarını belirtecek ve bununla görevli olan komisyonumuz henüz gelmemiştir. Bu nedenle komisyonun hazırladığı metnin gelmesini beklemek üzere toplantıya yarım saat ara veriyorum.

**BAŞKAN:** Kendilerine genel kurul görüşlerini sunmak üzere görev verdiğimiz arkadaşların raporu henüz gelmedi. Başkan arkadaşla yaptığımız görüşmelerde bildiri yayınlamak sıkıyönetim yasalarına giriyor. O nedenle bende görev verdiğimiz arkadaşlarımızın hazırladığı belgeyi bekliyoruz dedim. O nedenle sabahleyin seçilirken söylediğimiz bildiri komisyonu zuhuri-misnettir eski alışkanlık tabiriyle. Değerli arkadaşlarımızın yaptığı konuşmaların özetini ihtiva eden mahiyetinde olması lazım. Bizim divan olarak görüşümüz

Yönetim kuruluna sunulsun, yönetim Kurulumuz ilgililerle yapacağı temeslar heticesinde lazım gelen açıklamayı yapsın görüşünderiz.Yine takdir yüksek heyetinizin. O itibarla ben arkadaşlarımdan raporu bekliyorum. Tek tek konuşan söz alan arkadaşlarımızın konuşmalarını görev verdiğimiz arkadaşlarımız dinlediler, başkanımızda bunlara verdiği cevabı dinlediler, esasen bunları yapmak için görev aldılar, öyle ümit ediyorumki, bu görüşler çerçevesinde rapor hazırlanmıştır. Divan olarak biz bu raporu Yönetim Kuruluna takdim edeceğiz. Buyurun Orhan bey.

Orhan APAYDIN: Arkadaşlar elbette biz hukukçu olarak yasalara saygılıyız. Buna uygun yasalara uygun davranmak zorundayız. Fakat yasalar ve yasalara göre çıkarılan kararlar, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunun kararlar almasını engellememektedir.. Şimdi sunulacak olan rapor değil karar taslağıdır. Yani bu kabul edilirse bunlar genel kurul kararı olacaktır. Bildiri kamuoyuna hitap eden bir arz ve düşünce duyurusudur, duyuru veya bildiri aynı anlamı taşıyan sözcüklerdir. Şimdi rapor şeklinde bunu nitelenek bence yanlıştır. Genel Kurul kararı olur kabul edilirse, her konu madde madde yazılmıştır. Bunlar kabul edilirse Genel Kurul kararı olur. Ama bu karar açıklanır mı, zaten aleni olarak toplanıyoruz, gizli bir toplantı yapmıyoruz. Basına da açıktır, bunların ne şekilde kamuoyuna yansıyacağı, bu bizim irademize bağlı birşey değil. Yönetim kurulu takdir eder, Genel Kurul karar organıdır. Kanun birtakım görevler vermektedir.

Mesela alınacak kararlar arasında yasalar hakkında öneriler de bulunmak, birliğin görevleri arasında, bu yasal görevler yerine getirilmektedir. Yoksa bu toplantı sonuçsuz bitmiş olur. Hiç bir karar almadan toplantı sonuçsuz bitmiş olur. Yani bildiri değil, karar alacaktır, sunulacak olanda karar tasarıdır. Açıklanması ayrı bir konu yönetim kurulu takdir eder.

İlhan : Sayın Orhanapaydın beyefendinin bütünaçıklamalarının katılıyorum. Ancak bizim yaptığımız görev, muhterem ve yüce kurulun konuşmaları ve görüşleri ışığı altında, genel kurul divan başkanlığına izafeten görüşleri toplamaktır. Biz bu görüşleri Genel Kurul Bakanına topladık, ve bunu şimdi sunuyoruz.

Bu sunuştan sonra bunun kamu oyuna açıklanıp açıklanmaması Yönetim Kurulunun görevine dahildir, saygılar sunarım.

**BAŞKAN:** Teşekkür ederim. Bildiri komisyonu diye oylandı. Bu bir bildiri komisyonu değildir, genel kurulun görüşlerini toplayacak, bir komisyon olduğu şeklinde bir oylama yapılması gerekir kanısındayım. Lütfen şekil bu. Genel Kurulun görüşleridir. Bir oylama daha yapılması şeklinde olmasını isteriz.

Sayın Orhan APAYDIN arkadaşımız, bu genel kurulun görüşlerini saptayan bir rapor değil, bir taslaktır, karar tasladığın dediler, divan kendileriyle aynı görüşte değildir. Bir karartaslağı önümüze gelecek ise, bir görüşme açmak zorunluğunda kalırız. Karar değildir, karar bağlayıcı olur, genel kurul buna karar verdikten sonra, Yönetim Kurulunun yapacağı birşey kalmız. Onun için Genel Kurulun görüşlerini ihtiva etmez. APAYDIN dedilerki genel kurul sonuçsuz kalır ve hiç bir karar alınmamış sayılır dediler. Gündem maddelerini tek tek görüştük, muhtelif kararlar aldık, Yani Genel Kurul sonuçsuz kalmaz, bir takım kararlar aldık, bağlandı onun için gelecek karar taslağı diye nitelendirirsek, Evet siz hayır diyorsunuz ama Orhan bey Fikrinde ısrar ediyor. Bana göre karar taslağı çok sakıncalı olur ve Yönetim Kurulu bağlayıcı olur.

İlhami arkadaşımızın son söylediği gibi ve bizimde görüşümüz öyle, Genel Kurulun görüşlerini saptayan bir paro, yine böyle diyeceğim ben. Sayın Atila SAV diyorlarki Genel Kurul kararı olması için gündemde madde olması lazım gelir diyor. Dende öyle diyorum zaten. O bKamıdan bir karar taslağı adı veremeyeceğiz buna. Değerli arkadaşım Orhan APAYDIN karar tasarısı değil arkadaşımız. Şimdi okunmasını isteyenler diye başlayacağım. Bu raporun okunmasını isteyenler, istemeyenler, okunacaktır efendim.

**KOMİSYON RAPORU:** 16-17 Mayıs 1981 tarihlerinde Ankara'da Toplanan Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu 1136 sayılı yasanın 117. maddesinin 7. bendi uyarınca Adaleti ve mesleğimizi ilgilendiren konularda aşağıdaki kararları almıştır.

1- 12 Eylül 1980 öncesinde ülkemizde can ve mal güvenliğini ortadan kaldırarak ulusal bütünlüğümüzü parçalamaya yönelik planlı terörün 1961 Anayasasında öngörülen insan hak ve özgürlüklerine dayalı demokratik, lâik ve sosyal hukuk devleti ilkesini bu ilkedan kaynaklanan hukuk düzenini yıkmayı amaçladığı, bugün tüm açıklığı ile belirginleşmiştir. Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu 12 Eylül hareketini bu koşullar içinde değerlendirmekte, Demokrasinin tüm öğeleri ile ATATÜRK ilkeleri doğrultusunda yeniden işlerliğe kavuşturulmasına dönük amacını benimsemektedir. Genel Kurul demokrasiye yeniden dönüş sürecinin bir an önce, tamamlanması dileğindedir.

2- Savunma ve yargı organları birbirlerini tamamlayan, temel öğelerdir. Savunma ve hak arama mesleğinin varlığı ve etkinliği ancak yargı organlarının bağımsızlığı ile mümkündür. Yürürlükteki anayasamız, yargı erkini bağımsız mahkemelere vermiştir. Yakın tarihimizde çetin savaşlarla elde edilen yargı bağımsızlığının son çıkarılan 2461 ve 2462 sayılı ve Anayasa Değişikliğindeki yasalarla tehlikeye düşürülmesini genel kurulumuz kaygı ile karşılamaktadır.

3- Bağımsız hakim kararı olmadıkça, kişinin özgürlüğünden yoksun bırakılmıyacağı çağımız hukukun vazgeçilmez ilkesidir. Terörle savaşım amacıyla gözaltı süresinin 90 güne çıkarılmasının uygulamada sakıncalar yarattığı ortaya çıkmıştır.

4- Hürriyeti bağlayıcı hükümlülük kararlarına karşı kanun yoluna başvurmak kişinin temel hakkıdır. Bu bakımdan sıkıyönetim yasaasının uygulanmasında 3 yıla kadar hapis cezaları için Yargıtaya başvurma yolunu kapatılması, eşitlik ilkesine aykırı bulmakta ve kişinin savunma hakkını kısıtlamaktadır. Bunun yanında cezaların ertelenmesi ve para cezasına çevrilmesi yetkilerinin sıkıyönetim uygulamalarında hakimlerde alınmasında ceza yargılama hukukunun temel ilkeleri ve yargıda eşitlik kuralıyla bağdaşmamaktadır.



5- Gözaltına alınan kişilere yönetimin karşı çıkmasına rağmen işkence yapıldığı savları yaygındır. Bu tür işlemler hukukumuzda ağır cezaları gerektiren suç niteliğindedir. İşkencesavalılarında sanıkların kovuşturulmaları ve yargı önüne çıkmaları etkin bir önlemdir. Aynı derecede etkin bir önlem savunmanın suçlama ile başlama ilkesinin kabulü ve gözaltına alınan kişi ile avukatının ve yakınlarının görüşebilmelerinin sağlanmasıdır.

6- Savunma mesleğinin görevini, gereği gibi, ve onurla yerine getirmesi her tür baskıdan uzak özgür bir ortamda çalışmasına bağlıdır. Son aylarda birkısım avukatın somut ve yasal suçlama olmaksızın gözaltına alınmaları, meslek görevini yapılamaz duruma getirmektedir. Sanıkla ve sanığın işlediği ileri sürülen suçla avukatını bütünleştirmekten kaynaklanan bu anlayış kişinin savunma hakkı ile savunma mesleğinin işlerliğini tehlikeye düşürmektedir. Sıkıyönetim yasasında hakim ve savcılar hakkındaki kovuşturmalarda öngörülen ve izin alınmasını içeren kuralın avukata da uygulanmasını gerekli görmekteyiz. Ceza evlerinde sanık ile avukatının görüşmesi sırasında alınacak güvenlik önlemlerinin savunma hakkını kısıtlayıcı boyutlara ulaşmaması gerekmektedir.

7- Gelir vergisi, vergi usul yasalarında yapılan değişikliklerle getirilen peşin vergi düzenlemesi nesnel kıstaslara ve gerçek gelire dayandırılmadığı için uygulamada önemli sakıncalar getirmiştir. İl'lere ve ilçelere göre yükümlülerin ödeme güçlerini aşan çok farklı takdirlere gidilmiş, aynı mesleğin kişileri arasında bile ülke düzeyinde eşit ve dengeli bir değerlendirmeye varılamamıştır. Belirli sermaye ve tesislerle çalışan bir hükümlü ile fikir uğraşısı içindeki hükümlüyü eşdeğerde tutmak vergi adaletine ters düşmektedir. Varsayımdan hareket etmeyen somut venesnel dayanakları bulunan kazanıldığı yıl içerisinde gerçek gelire vergi yükümlülüğünü saptayan bir sistemin g getirilmesi gerekmektedir.

8- Anayasa Değişikliği yapacak kurucu meclise kimlerin girip girmeyeceği konusundan önce, bu meclisin hangi yöntemle oluşturulacağı önem taşımaktadır. Anayasa değişikliğinde zorunluluk varsa, bunun demokratik birtartışma ortamında ele alınması ve yetkinin halkın iradesini yansıtacak bir meclise bırakılmasını gerekli görmekteyiz.

Bu kadar arkadaşlarım.

BAŞKAN: Teşekkür ederim. Şimdi metne muttali oldunuz değerli arkadaşlar. Bu metni aynen kabul edip etmeyeceğinizi oylarınıza sunacağım, etmeyenlerinde isimlerini isteyip burda anons edeceğim. Öyle arzu ettiler arkadaşlarım, bu ortamda uygun görmekteyim bende. Şimdi, niye endişe ediyorsunuz değerli arkadaşlarım. Bu metni kabul etmeyenler niye kendilerini söylemesinler. Varmı bir itiraz durumu?

(salondan bir itiraz söz istiyorum usul hakkında)

BAŞKAN: Ne hakkında söz isteyeceksiniz efendim, okunan metni oylayacağım, bunun için söz istenir mi? (salondan itirazlar) Haşır efendim, okundu. (Yönetmeliğin 59. maddesini ihlat ediyorsunuz salondan) lütfen ellerinizi kaldırın efendim. Okunan metni kabul edenler ellerini kaldırsın. Etmeyenler. Oy çokluğu ile kabul edilmiştir, muhalif arkadaşların isimlerini istiyorum. (Tüzüğün 59/2 maddesi ihlal ediyor.) Okunan metni kabul etmediğini bildirdiniz, isimlerinizi tespit edeceğim. (işari yapmıyorsunuz sayın başkan, salondan) İşari yapıyorum.

Niye telaş gösteriyorsunuz? bu metin oy çokluğu ile kabul edilmiştir. Muhalif kalanları soruyorum var mı efendim. Parmaklarınızı kaldırınız.

(Salondan, iş'arı oylama yapılmamıştır)

BAŞKAN: İsim veriniz efendim. 4 kişi var zaten Ayten hanım telaş etmeyin. İsim söyleyin efendim.

(Ayten DİK: Yapamazsınız ,keyfi işlem yapıyorsunuz)

BAŞKAN: 4 arkadaşımız muhalif kalmıştır, bülten kabul edilmiştir. Kabul edilmiştir (muhalif oyları soramazsınız) 4 'oya karşı kabul edilmiştir. Öyle dedik, isim söylemediler. Aykırılık yok. Sayın Başkanı kapanış için çağırıyorum. (Ayten DİK\_ ayıptır yaptığınız) Ayıp değil efendim. Sadece 4 arkadaş muhalif kalmıştır.

Atila SAV : Sayın Başkan, sevgili delege arkadaşlarım. Biraz önce Yüce Genel Kurulun almış olduğu karar bizim için avukatlık Yasasının 117. maddesinin 3. bendinde gösterilen yönetim kuruluna verilmiş bir talimat niteliindedir. Bu itibarla Yüce Kurulun bu talimatı doğrultusunda önümüzdeki dönemde çalışmalarımızı yürüteceğiz. Çalışmalarınız ve kararlarınız Yönetim Kuruluna ışık tutmuştur güç vermiştir.

Önümüzdeki dönemin'de Türkiye'nin Anayasal ve hukuku yapısı açısından çok önemli kararlara sahne olacağı açıkca bellidir. Bu dönemde de geçen dönemde olduğu gibi aynı sorumluluk duygusu ve bilinçle görev yapacağız. Hepinize saygılar sunar teşekkür ederim.

**BAŞKAN:** Teşekkür ederim ve Toplantıyı kapatıyorum arkadaşlar.